

SUÇLULUK KİTABI

KYM LLOYD

AYRINTI

Asilerin,

kaybedenlerin,

hayalperestlerin,

küfürbazların,

günahkârların,

beyaz zencilerin,

aşağı tırmananların,

yola çıkmaktan çekinmeyenlerin,

uçurumdan atlayanların...

dili, sesi

Yeraltı Edebiyatı...

KYM LLOYD: Güney Galler'deki Swansea'de doğup büyüyen Kym Lloyd daha lise çağlarında W.H. Smith Genç Yazarlar Ödülü'nü kazanmıştır. Fransızca eğitimi almış ve tam zamanlı yazarlığa başlamadan önce Oxford'ta yayıncılık sektöründe çalışmıştır. İlk kitabı olan *Erskine'nin Kutusu* da Ayrıntı Yayınları tarafından yayımlanmıştır.

Ayrıntı Yayınları

Yeraltı Edebiyatı

Kym Lloyd

Suçluluk Kitabı

Ayrıntı: 563
Yeraltı Edebiyatı Dizisi: 52

Suçluluk Kitabı
Kym Lloyd

Kitabın Özgün Adı
The Book of Guilt

İngilizce'den Çeviren
Suzan Aral Akçora

Yayına Hazırlayan
Can Kurultay

Düzelti
Esra Koç

© 2004 by Kym Lloyd

Bu kitabın yayın hakları Ayrıntı Yayınlar'na aittir.

Kapak İllüstrasyonu
Sevinç Altan

Kapak Düzeni
Gökçe Alper

Dizgi
Esin Tapan

Baskı
Kayhan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No.: 244
Topkapı/İst. Tel.: (0212) 612 31 85

Birinci Basım 2010
Baskı Adedi 2000

ISBN 978-975-539-583-8
SERTİFİKA NO 16061

AYRINTI YAYINLARI
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 3 Eminönü - İstanbul
Tel.: (0212) 512 15 00 - 01 - 05 Fax: (0212) 512 15 11
www.ayrintiyayinlari.com.tr & info@ayrintiyayinlari.com.tr

Kym Lloyd

Suçluluk Kitabı

YERALTI EDEBİYATI DİZİSİ

DÖVÜŞ KULÜBÜ
Chuck Palahniuk

EŞİKTEKİLER
Philippe Djian

SON SÜRGÜN
Dragan Babic

YATAK ODASINDA FELSEFE
Marquis de Sade

ACEMİ PEZEVENK
Ola Bauer

TAVANDAKİ KUKLA
Ingvar Ambjörnsen

GÖNÜLLÜ SÜRGÜN
Suerte
Claude Lucas

EROJEN BÖLGE
Philippe Djian

KOZMİK HAYDUTLAR
A.C. Weisbecker

HAYRAN OLUNASI CASANOVA
Philippe Sollers

GÖSTERİ PEYGAMBERİ
Chuck Palahniuk

KUZEY GÖZCÜSÜ
Ola Bauer

İSİS
Tristian Hawkins

TIKANMA
Chuck Palahniuk

HIRSIZIN GÜNLÜĞÜ
Jean Genet

DENİZCİ
Jean Genet

FLAMENKO'NUN İZİNDE
Duende
Jason Webster

ODA HİZMETÇİSİNİN GÜNLÜĞÜ
Octave Mirbeau

GÖRÜNMEZ CANAVARLAR
Chuck Palahniuk

ADSIZ DEVLER
Pascal Bruckner

ANNEM
Georges Bataille

ÇARPIŞMA
J.G. Ballard

MELEKLER
Denis Johnson

FAHİŞE
Nelly Arcan

KAÇAKLAR VE MÜLTECİLER
Chuck Palahniuk

CENNETTE BİR GÜN DAHA
Eddie Little

SEVDALI TUTSAK
Jean Genet

YALANIN ERDEMİ
Joachim Zelter

İSA'NIN OĞLU
Denis Johnson

UYKU
Annelies Verbeke

GÜNCE
Chuck Palahniuk

ARA BÖLGE
William S. Burroughs

BEYAZ ZENCİLER
Ingvar Ambjörnsen

BALKON
Jean Genet

AMERİKA MEKTUPLARI
Joachim Zelter
NİNNİ
Chuck Palahniuk

İŞKENCE BAHÇESİ
Octave Mirbeau

BETTY BLUE
Philippe Djian

SIKIGÖZETİM
Jean Genet

PARAVANLAR
Jean Genet

ERSKİNE'NİN KUTUSU
Kym Lloyd

BROOKLYN'E SON ÇIKIŞ
Hubert Selby Jr.

CENAZE MERASİMİ
Jean Genet

TEKİNSİZ
Chuck Palahniuk

YOLDA
Jack Kerouac

LANETLİLERİN SAÇ STİLİ
Joe Meno

ZEN KAÇIKLARI
Jack Kerouac

ÇARPIŞMA PARTİSİ
Chuck Palahniuk

YERALTISAKİNLERİ
Jack Kerouac

BİR DÜŞ İÇİN AĞIT
Hubert Selby Jr.

Mitlerin leydisi, lambaların ışığı
Carol Cornish'e...

"Sözler, sözler, sözler... gerçekler, mitler, yalanlar."
Dr Jabz R. Reemie

"Kes artık, Robin, çocuk ağlayacak."
Ortaçağ şarkısı
"Miri It Is"den

Başlamadan söyleyeyim, biraz önce aklıma geldi... Şeytan'ın Günahları... En büyük günah çıkarma olmaz mıydı bu? Yaşlı Lucifer'ın, Tanrı'nın kulağına fısıldadığını, ruhunun yükünü boşalttığını hayal edin. O yaşlı şeytan ne müthiş bir hikâye anlatırdı, kim bilir! Karanlığın Prensi nasıl da rahatlardı! Ve Kadiri Mutlak ne büyük bir ağırlık üstlenmiş olurdu, Yüce Varlık'ı iri bir kaya gibi o "ışık âlemleri"nden aşağı fırlatacağı kesin olan bir ağırlık.

Onların öyküleriyle yüklü olduğum için, benim de kendimi "günah dolu" hissettiğimi –boynuzlarım mı çıktı yoksa– itiraf etmeliyim. Kimin öyküleri mi?

Evet, şöyle başlamak niyetindeydim: "Beşi bana geldiler, ayrı

ayrı ve birkaç kez, birbirlerinin ziyaretlerinden habersiz olarak, bana hikâyelerini anlatmaya..." Ama önce, Hz. İsa'mızın 2004 yılının Mart ayında, tam olarak ilkbahar ekinoksunda olduğumuzu belirteyim. Dışarıda baharın ilk güneşi, alışveriş yapanlarla dolup taşan bir anacaddenin üzerinde parlıyor. Trafik yoğun ve aralıksız. Bir yol işçisinin matkabını, bir itfaiye arabasının feryadını, seçim kampanyasındaki bir politikacının megafonlu vaatlerini, kalabalıkların arasında zikzaklar çizerek ilerleyen turuncu cübbeli Budistlerin ritmik Hare Krishna nidalarını, tüm bu gündelik sesleri duyabilirsiniz.

Oysa burası ne kadar sessiz; çünkü artık yalnızım. Çünkü artık benden ayrıldılar.

Ama beni arayıp bulmuş olmaları ne garip. Sanki ben, onları buraya çağırmışım gibi ya da sanki burası kadim, kutsal bir toplanma yeriymiş gibi ya da hasarlı ruhların bir araya geldiği bir yer.

"Onlar"ı oyuncu listesi usulünde tanıtacağım. Gerçi kesinlikle bir oyunun karakterleri değil, gözlerimin önündeki etten ve kemikten insanlar onlar. Sahneye çıkış sırasına göre:

Gwynne Goode, Phineas'ın küçük kızı,
Phineas Goode, Marguerite'in kocası,
Marguerite (Maggie),
Bayan Allie Finlay, Phineas'ın metresi,
Viviane, Goode kızlarının büyüğü, kurban, ayakta kalan.
(Gerçi hepsi kendi çaplarında birer kurbandı ve hepsi ayakta kalmıştı.)

Şimdi, beşini bana göründükleri gibi hayal edin: Bazen küçük bir örgü yaptığı, kırlaşmakta olan saçlarına rağmen, elli iki yaşına göre genç bir yakışıklılığa sahip, uzun boylu, ince yapılı Phineas. Sonra koyu renkli uzun saçları ve delici mavi gözleriyle çarpıcı, iri kemikli bir kadın olan Marguerite. Kocasının bir kez onu tarif ettiği gibi, "kavgacı bir Amazon"du o; boncukları ve uçuşan, rengârenk etekleriyle sanatçı olduğu her halinden bel-

liydi. Sonra metres Bayan Finlay, "cazibeli akademisyen" (onu anlatacak daha iyi bir ifade bulamadığımdan), gözlüklü kahverengi gözlerinde berrak bir zekânın ve evet, serinkanlı bir kayıtsızlığın açıkça görüldüğü kadın. On dokuz yaşındaki Gwynne'e gelince; beline kadar inen sarı bukleleriyle güzel mi güzeldi. Bir orman perisi, bir peri kızıydı. Onun benzerlerini hikâye kitaplarında görmüş olabilirsiniz. Erken yaşta sağır olması (anladığım kadarıyla, dört buçuk yaşında), ona bir derinlik, bazı şeylerin yüzeyinin altında yatanları duyabildiği duygusu veriyordu. Gerçi o bile her şeyi duymuyordu. Son olarak, kuzguni saçlı Viviane, kızların üç yaş büyük olanı. Ocakta bana geldiğinde yirmi iki yaşındaydı; ama o yaralı gri-mavi gözlerin içinde hâlâ saklanmakta olan hasarlı çocuğu görebiliyordum (daha o zamandan biliyordum). Ne kadar dertli görünüyordu. Beşi de yaralı göründüğü halde, zaman geçtikçe her yüzde bir değişim oldu.

Onları daha mutlu zamanlarında hayal ederseniz, daha iyi olur. Cennet bahçelerinde. Goode ailesi, Hart Tepesi'nin yükseklerindeki evleri Castle Keep'te*; duyduğum kadarıyla on dokuzuncu yüzyılda inşa edilmiş, kasabanın üzerinde yükselen beyaz taşlı, kare biçiminde, sağlam bir yapı bu. Kırmızı bir kayın çitiyle kuşatılmış, bir gezegenin halkası gibi görünen bahçesiyle evin ilelebet orada durduğunu hayal edebilirdiniz. Kendi içinde bir dünyaydı adeta, bir istihkâm. Ama anlatacak kendine ait karanlık bir hikâyesi vardı. Meşeden yapılmış ön kapının üzerindeki levhada yazılı olanları, bana söyleyen Marguerite'ti sanırım. *Stet fortuna domus.* Evin bereketi uzun sürsün. Ah ama uzun sürmemişti. Bu sözlerdeki ironi de az buz değildi.

Şimdi, iki kızın yıllar önceki halini zihninizde canlandırın; tepeden aşağıya kaygısızca koşan ya da aşağıdaki ormanda özgürce dolaşan beş ve sekiz yaşlarındaki Gwynne'i –küçük Gwynnie'yi– ve Vivvy'yi. Okuma Odası adındaki kitabevinde ciltler arasında hayatından memnun bir halde yuvalanmış olan Phi-

* Castle Keep: Bir şatonun tahkim edilmiş binası. Keep ayrıca koruma, muhafaza etme anlamına gelir. Bir diğer anlamıysa hapishanedir. (ç.n.)

neas'ı görün ve Castle Keep'in içinde, dünyanın sesini bastırmak için yüksek sesli müzik dinleyerek, vahşi bir saplantıyla alev renkli gökleri resmeden Marguerite'i.

Goode ailesini görün, birlik halinde, emniyette. Peki, masumlar mı? Evet, olabildiğince. İstihkâmlarının duvarları arasında daha sonra vuku bulanların ışığında, bir miktar edebi özgürlük kullanır ve bir "Reemie sözü"nü ödünç alırsak, "insanlığın sukutundan önce" diyebileceğimiz bir zamandı bu. Önceki bir zaman. Sonucunda ailenin birbirine yabancı, tamamen ayrı insanlar haline geldiği, o üç korkunç yıldan önce.

Ama o üç karanlık yıldan sonra ne olmuştu, o halde?

Anladığım kadarıyla Phineas, ailesini terk ederek Bayan Finlay ile bir yuva kurmuş ve Marguerite bunun üzerine, ruhsal bunalım geçirmiş ve bir psikiyatri kliniğine yatmış, orada neredeyse dört yıl kalmış, bu da kardeşlerin Castle Keep'te yalnız kalmalarına neden olmuştu. Gerçi, ikisi de kendilerine bakacak yaştaymışlar. Peki ya birbirlerine? Çünkü bir zamanlar derin ve güçlü olan bağları artık kopmuş. Ama neden? Gerçekte neler olmuş?

Şu kadarını söyleyeyim ki bana göründükleri zaman, aile yeniden bir araya gelmişti ama farklı bir biçimde: On üç yılı aşkın bir süre önce Castle Keep'te başlayan şey, artık hepsini muazzam ve kalıcı bir biçimde değiştirmişti. Yargılanmak için mi temize çıkmak için mi yoksa bağışlanmak için mi gelmişlerdi? Yoksa sadece konuşmak, hepsinin gerçek suçları olarak gördüğü şeyin yükünden kurtulmak için mi, şimdi benim yapmak zorunda olduğum gibi? Ama suçlu muydular?

Eğer herhangi bir şeyden suçlu idilerse, masumiyetten olabilir miydi bu? Hatta Reemie bile?

A, evet, Jabz R. Reemie. Toplam olarak altı hikâye dinledim. Gerçi bugün ölümünün birinci yıldönümü olduğuna göre, Reemie'nin öyküsü ölümünden sonra anlatılmış olacak. Diğer beşine, Reemie'nin ölmeden bir iki ay önce beni görmeye geldiğinden söz etmedim. Beşinin, hikâyelerini anlatmak üzere bana gelişinden bir yıl önce. O halde, Phineas Goode'un, geçen ekim

ayında, Reemie'den gelen ve Castle Keep'in esrarının yanıtını ve daha da fazlasını içeren paketi alışından, aşağı yukarı dokuz ay önce.

Reemie'yle karşılaşmam kısa sürdü; hastalığının mahiyeti konuşma yetisini engelliyordu ve belki de "anlatma"ya isteksizdi. Önce çekinceli hatta ters davranıyordu, sonra varlığımı unutur gibi oldu ve ben, "yüreğinin son derecede mahrem sesi"ne kulak misafiri olduğumu hissetmeye başladım. Diğer beşi gibi, banal bir deyişle yumuşak, baştan çıkarıcı olarak tarif edilebilecek o sesle büyülenmiştim. Ama derin ve sonu gelmez bir rezonansa sahip bir sesti bu, zamanın sislerinin içinden konuştuğunu hayal edebileceğiniz bir ses, yırtıcı bir hayvanın ya da bir büyücünün sesi, mesela. Sözcükler söylendikten sonra uzun zaman duyulmaya devam eden bir ses.

Lafı uzatmadan ona acıdığımı söylemeliyim, benim bile bir süre için aldandığımı. Peltekliği bile cana yakın gelmişti.

Şu anda onu zihnimde canlandırıyorum; burada, gölgelerin arasında; ağır, siyah paltoyu, o patlak gözleri saklayan tüyü eksik, geniş kenarlı şapkayı. O gözler ki konuşurken kendi içine bakıyordu, ruhunun karanlığına dikilmişti, biliyordum.

"Öleceğim" dedi. "Yakında. Laponya'da, Lemmenjoki Vadisi'nde, tam olarak Inari Milli Parkı'nın sınırları içinde. Rehber kitabıma göre Lemmonjoki 'aşk nehri' olarak tercüme ediliyor. *Aşk*; (sonunda) kendime yarı acı yarı tatlı bir tebessüm bağışlayacağım tatsız bir şaka.

"Dolayısıyla, vaktim az. Birkaç ay önce doktor bana teşhisi söylediğinde, sükûnetimi kaybetmedim. 'Oral kanser, Dr. Reemie. Ağız kanseri' dedi. Yaşamı boyunca dille uğraşmış biri için, kaderin özellikle zalim bir oyunu, sizce de öyle değil mi? Hastalığın seyri konusundaki tahminleri yarım yamalak dinledim (tedaviye vereceğim yanıta bağlı olarak altı ay, belki daha fazla); çünkü daha o anda müdahale edilmemesine karar vermiştim, daha o anda tam olarak nasıl gideceğimi planlamaya başlamıştım. Kuzey'de gömülecektim, annemin mitlerinin ve ef-

sanelerinin diyarında, çocukluk kahramanım, İskandinav tanrısı Odin'in diyarında.

'Ön araştırmalardan sonra, planlarımın bürokrasi tarafından kesinlikle engelleneceğini anladım. Sonra, bir zamanlar üniversiteyi ziyaret etmiş Alman bir akademisyen olan Herr Rottman'ı hatırladım; karısının İskandinav Turist Kurulu için çalıştığını anımsıyordum. Herr Rottman'la temas kurdum; birkaç hafta içinde Inari'de bir parsel temin etmeyi başarmıştım ve gerekli düzenlemeler tamamlanmıştı. Küçük bir rüşvet meselesiydi. Herr R.nin, benim gibi bir bibliyofil olduğunu hatırladım. Havuç niyetine bir mücevher sundum, daha önce bilinmeyen birkaç makalenin koleksiyoncular için altın değerinde olan kumaş kaplı bir baskısını. Jacob Ludwig ve Wilhelm kardeşlerin, o netameli ikilinin *The Myth Masters** adlı eseriydi bu. Ah, kelime oyunları bile son nefeslerini alıyor.**

'Yakınlarda küçük bir kulübe kiraladım. Hiç kimse beni ziyaret etmeyecek ve benimle temas kurmayacak. Haftada bir, daha önceden belirlenen bir zamanda, Herr Rottman'a telefon edip "Reemie burada" diyeceğim. Eğer telefon etmezsem, Herr Rottman bir doktorla ve cenaze levazımatçısıyla temas kuracak. Ne ayin ne de tören yapılacak. İpi kesip vücudumu ağaçtan aşağı indirecekler. Sonra beni gömecekler. Hukuk müşavirlerim, Guild, Guild ve Oğulları da haberdar edildi (evet, onları sadece adları için seçtim) ve ölümümün bildirilmesi üzerine, Phineas Goode'a talimat verecekler.

'Phineas, zavallı masum. Peki, mirasıma ne anlam verecek acaba? *Kitap*'a, "vasiyetname"me yani günahımın, suçluluğumun, *masumiyetimin* 'delil'ine, kanıtına.

"Suçluluk. İngilizce 'guilt'. *Guilt gult gilt*. Eski İngilizce'deki *gylt* sözcüğünden. Etimoloji cep sözlüğümde bulunabileceği gibi, burada, 'cebimde' taşıdığım bu küçük rehberde (benimle birlikte öleceği kesin olan bir alışkanlık bu!). Yanında, 'ödeme' anlamına gelen eski İngilizce *gyld* sözcüğüyle anlambilimsel olarak

* The Myth Masters: Mit Ustaları. (ç.n.)

** Grimm Kardeşler'den söz ediliyor. İngilizce'de "grim" de asık suratlı anlamına gelir. (ç.n.)

bağlantılı olan *guild* ve 'kurban' anlamına gelen eski Saksonca *geld* bulunur. Peki, ödeme yapılacak mı, kurban verilecek mi?

Suçlu. Suçlu. Sözcükler. Sadece sözcükler. Ama ikisi arasında öyle bir dünya var ki, olmakla hissetmek arasında... Peki ya bilmek? Ah ama artık ne olduğumu biliyorum.

Yarın buradan ayrılıyorum. Üç gün içinde, bir otobüste, Kutup Karayolu'nda hızla ilerliyor olacağım. Büyük İskandinav tanrısı Odin'in sekiz bacaklı atı Sleipnir kadar çevik, anayurdum Laponya'ya seğirtiyor olacağım. Uygun bir nihai istirahat yeri.

Böylece, Fince mırıltılar arasında sona varacağım. Çünkü bu dil dünyanın en zor dillerinden biri. Yine de her şey aynı şeye tercüme ediliyor; sözcükler içinde sözcüklerden başka bir şey değil. Sadece sözcükler mi? Ama nasıl da aldatıyor ve baştan çıkarıyorlar; çünkü aydınlattıkları ve açığa çıkardıkları kadar, oyuna getiriyor, kandırıyor, sahte vaatler, hakikatin gizlendiği yer de oluyorlar. Sözcükler nasıl da hem bana musallat olup hem de benden kaçmışlardır.

Ama huzur içinde mi yatacağım acaba? Zavallı, yaşlı bir adam mı görüyorum hayalimde, *ruhu sonsuza kadar buz düzlüklerinde dolaşan, 'günahlarımı bağışlayın' diye yakarırken zayıf feryatları bu acı rüzgârlara karışıp giden*? Onu mu görüyorum?

Sırtımda insanoğlunun günahlarını taşıyorum sanki, kendimi öylesine ağırlaşmış hissediyorum ve öylesine üşüyorum. Sanki o burada benimleymiş gibi, annem, Mutti'm, eskisi gibi alnımı okşuyormuş, buz gibi parmakları soğuk bir gözyaşını takip ediyormuş gibi, 'burnunun ucundan, ta aşağıya, Küçük Hans'a kadar' öyle derdi... *tüy gibi fısıltılarla*. Ama nasıl da haykırırdı?! Şaşkına çeviren öfkesi aksanını koyulaştırır, adımı sanki ben en affedilmez hataymışım gibi telaffuz ederdi: 'Rob-err! Rob-err!'

Vakit az. Ah, bu acı. *Etrafımda daha şimdiden karanlık basıyor. Ve alevler sonsuza kadar yanacak*. Sessizliğim yakında çökecek. Çünkü kanser bir saatten diğerine büyüyor, hızla sözcükleri yutuyor. Ama sonuncusunu saklayacağım. Onu duyacak mı, kayıp kızım, Ingebiorg'um? Peki, Phineas da duyacak mı onu, nihayet sözlerimi okuduğunda? Peki ya o, kuzguni saçlı çocuğu? Hepsi dinle-

meye gelecek mi, *in articulo mortis*, ölürken son nefesimde, söylemek ihtiyacında olduğum şeyi?"

O ses sanki ta ruhuma işlemiş, benim aracılığımla konuşuyormuş, kendi sesimmiş gibiydi...

Niyet ettiği her şeyi söylemiş miydi? Konuşmayı bitirmiş olduğu halde, bir süre oturmaya devam etti, adeta sonsuz bir süre, ben ayağa kalkıp onu dışarıya geçirmek için işaret edinceye kadar. O zaman bana, Doğu Finlandiya yaratılış efsanesini bilip bilmediğimi sordu ve adeta sessiz ve kendinden emin bir hasımın fısıltısı gibi güvenli, tüyler ürperten bir fısıltıyla dedi ki... *Ve Tanrı altından heykelin üzerinde durdu ve aşağıya, denizin ayna gibi sakin yüzeyine bakıp kendi yansımasını gördüğü zaman, ona yükselmesini emretti. Ve o, suların içinden yükseldi; şeytandı bu... Ve Tanrı ancak İyi olabilirdi ve Şeytani Varlık ancak kötü olabilirdi.*

Sonra Reemie ayağa kalktı. Sonsuzluk gibi gelen bir süre orada yüz yüze öylece durduk, sonra Reemie şapkasını eğerek selam verip gitti. Onu bir daha görmedim.

Ancak şimdi, bütün öyküyü duyduktan sonra, tam bir itiraf beyan edebiliyorum, öyle diyeyim. Ama başlamadan önce, doğru ya da yanlış, kendimi 'Günah Çıkarıcı' olarak tanıtacağım, günah çıkaran ya da günah çıkaranı dinleyen anlamında. Münasip bir biçimde kapsamlı bir lakap; ileride siz de bana hak verebilirsiniz. O halde beni küçük, karartılmış bir yerde hayal edin, diyelim, şu eski, tahta günah çıkarma kabinlerine benzer bir şeyde. Dilerseniz beni yaşlı bir beyefendi kılığında hayal edin, bilge görünümlü. Phineas Goode'un beyaz sakallı, uzun cübbeli Başrahip Lenten'ı türünde biri, mesela.

Her öykünün tam versiyonunu bilmeme rağmen, yer yer düzenlemeler yaptığımı itiraf etmeliyim. Gerçi onların seslerine, sözlerine olabildiğince sadık kaldım.

Ama Reemie'nin fazlasıyla farkında olduğu gibi, sözcüklerin ne büyük bir gücü vardır, çekmeye ve ayartmaya, oyuna getirmeye ve kandırmaya. Peki, onların sözlerini dinleyin, o halde...

Birkaç ay önce, ocak ortalarında, Gwynne Goode bana geldi. Beşinin arasında Gwynne, en rahat konuşuyor gibi görüneniydi. Dudaklarımı okuyabilmesi için yüzümü tam olarak ona çevirmemi istedi benden, gerçi pek az konuştum, daha ziyade anladığımı göstermek, devam etmesi için onu teşvik etmek amacıyla ara sıra başımı salladım. Özellikle sesini hatırlıyordum, bala benzer ahenkli niteliği, kız kardeşinin çoğunlukla kasvetli tekdüzeliğiyle tam bir tezat oluşturan sesini. Gwynne bir ışık halesine, bir tür parlaklığa sahipti. Hüzünlü sözlerinde şiirsellik vardı ve ara sıra sessizleşiyor, ileriye doğru eğiliyor, başını hafifçe yana eğiyordu, sanki düşüncelerimi dinliyormuş gibi (Bu da zihinleri o kadar masum olmayanları kuşkusuz huzursuz ediyor olmalıydı).

Gwynne güzel bir kızdı, bir orman perisiydi, evet. Dediğim gibi, bir uyanıklığa, bir iç görüşe sahipti ki Reemie gibi biri bundan sakınırdı, biliyorum. Tıpkı, ona garip bir biçimde aşina geldiğimi söylediğinde, benim de bir anlığına telaşa kapıldığım gibi.

Gwynne ellerim hakkında yorum yaptı. "Bana huzurlu olduğunuzu söylüyorlar" dedi. "Orada, kucağınızda, istirahat halinde, açık, rahat; dürüstlüğü ima ediyorlar, hiçbir şeye ihtiyaçları yokmuş gibi görünüyorlar. Elleri fark ederim" dedi "ve sizinkiler bana şeyi hatırlatıyor..."

Bunun üzerine, kısa bir süre için, kendi elleriyle yüzünü kapadı ve sonra anlatmaya başladı: "Daha birkaç ay önce..."

Beşi de benzer biçimde "sadece birkaç ay önce" diyor, gözleri inanmazlıkla açılıyordu, sanki ayların yıllar olması gerekirmiş, uzun vadeli bir eziyet çekmişlermiş, hakikati uzun zamandır biliyorlarmış gibi. "Böyle düşünmek korkunç görünse de" dedi Gwynne, bunca yıl sonra hakikatin nihayet açığa çıkmasının tek nedeni, birkaç ay önce kız kardeşi Viviane'ın başına gelenlermiş. (Babasının, Reemie'nin kitabını okuyunca, ha, bir de gazetedeki o başlığı görünce, zaten durumu anlamış olması gerektiğinden söz etmedim, tabii.) Deyim yerindeyse, 'diken üstünde' olmama rağmen, Gwynne'in bana Viviane'ın başına ne geldiğini söylemesini bekledim; söyleyecek miydi acaba?

"Onun yaptıkları yüzünden olduğunu sandım" dedi, "*onun* yaptıkları yüzünden. Flört ettiği biri. Şu kaba, hain tiplerden. Erkekler söz konusu olduğunda pek seçici değildi. En kötülerini bulmak için özel gayret sarf ederdi. Sevgi göstermekten âciz erkekleri. Birlikte gülebildiği ama asla onu mutlu edemeyecek erkekleri. Onu daima incitecek erkekleri. Çünkü incinmekten hoşlanıyor, buna ihtiyaç duyuyor gibiydi. Kendini cezalandırıyordu, bunu şimdi anlıyorum. Neden beni cezalandırmak ister gibi göründüğünü de anlıyorum. Castle Keep'te sadece ikimiz kaldığımız zaman, annem ve babam gittikten sonra. Sanki bir tür intikam alıyormuş gibi. Bütün gün sağırlar okulunda çalıştıktan sonra eve gelirdim ve evde bir güruh, Viviane ve alçaklar (onlara alçaklar derdi) içki içiyor olurdu, etrafta teneke kutular, şişeler, tabaklarda yarım bırakılmış yemekler, her yer darmadağınık."

Sonra Gwynne doğruca bana baktı.

"Tanıdığı biri" dedi, "ama çoğu zaman öyledir, değil mi? Tanıdığınız, tanıdığınızı sandığınız biri."

Sonra yüz ifadesi, "idrak" olarak tanımlayabileceğim bir şeyle aniden aydınlandı. Fiziksel olarak irkilmeme yol açan, belki de fazlasıyla müdrik bir ifadeydi bu. Gwynne'e, "aklıma gelmişken" diyerek bana geliş nedenini sormak üzereydim ki kendiliğinden yanıtladı.

"Şu son bir iki aydır Castle Keep'teki atmosfer öyle garip, öyle gergin ki. Sağlıksız denebilecek türden bir sessizlik etrafımızda yoğunlaşıyor. Onu bozmak istemiyoruz. Çünkü koruyor, yalıtıyor. Çok az konuşuyoruz, havadan sudan gündelik konuşmalar. Hayatımızı sürdürüyoruz. Elemliyiz ve elemimizle baş başa kalma ihtiyacındayız. Sonrasında yolumuza devam etmeliyiz. Ama nasıl?

Geçen gün babamla bahçedeydik. Toprağı belliyordu; sebze yetiştirmek için yer hazırladığını söyledi. Daha önce çim biçmişliği bile yoktu. Beli toprağa öyle bir kuvvetle saplıyordu ki. Viviane hakkında konuşmak istediğimi söyledim, şu Ventman'la çıktığı gece hakkında, birkaç hafta sonra onu banyoda buluşum hakkında. Babam beli öyle şiddetle saplamayı bıraktı; şimdi

usulca toprağı altüst ediyordu. Dinlediğini biliyordum. Ama daha fazlasını söyleyemedim. Ne babama ne anneme ne de Viviane'a. Bir öyküyü zaten öykünün içinde olan birisine anlatmak gibi bir şeydi bu. Hiç kimse masum değil, anlarsınız. Hepimiz öykünün içindeyiz."

Gwynne'in iletişim kurmaya çalışıyor olmasını, bana gelen beş kişinin de paylaştığı 'masum bir dinleyici' bulma ihtiyacını anlıyordum.

"Bir dövmesi vardı" diye devam etti Gwynne, "Ventman'ın. Boğazının etrafında kıvrılan ince, siyah bir yılan. *Alçak, o alçak.* Viviane'ın tek söylediği buydu. Geçen eylül başlarında bir gece eve geldiğinde. Öğleden sonra içmeye başlamıştı. Dışarı hiç çıkmamalıydı. Sabahın iki buçuğuna kadar uyumamıştım. Meraklanmaya başlamıştım. Nihayet eve girdiğinde, mutfak kapısının eşiğinde durmuştu; yüzü ölü gibi solgundu. Kot pantolonu lekelenmişti. Şarap lekesi gibi görünüyordu. Gömleğinin önü yırtıktı. Köpeklerin kovaladığı bir hayvan gibi üstü başı dağılmış, yorgunluktan bitmiş görünüyordu. Hiç durmadan *alçak, alçak* diyordu. Kim, Viviane? Ama bana daha fazlasını söylemedi.

Onu o işe sürükleyen şeyin bu olduğunu düşündüm. Birkaç hafta sonra. Eylülün sonunda. Onu banyoda, yerde bulduğumda. O kanlar..."

Gwynne tekrar konuşmaya başlamadan önce uzun bir duraklama oldu. "Banyoda, yerdeydi, orada öylece yatıyordu. Neolitik bir çocuğun topraktan çıkarılmış kalıntısını hatırlatıyordu. Dermansız bedenini kollarıma alıp onu göğsüme bastırırken, kemiklerinin mikado çöpleri gibi parmaklarımın arasından döküldüğünü sandım. *Nefes al, Viviane, lütfen, sakın ölme, Viviane.*

Birkaç dakika önce aşağıda, mutfaktaydım. Yukarı bakmış, duymuşçasına hissetmiştim, çabuk çabuk, o iki yüksek, çığlık gibi notayı, gergin bir tel üzerinden çabuk çabuk çekilen bir yay gibi bıçağın etini kestiğini. Merdivenlerden yukarı koştum. Daha banyonun kapısını açmadan kokusunu alabiliyordum. Taze. Sakatatımsı. Onun kanı. Istırapla açılmış bir ağızdan çıkan feryat gibi. Viviane'ın kanı, musluğunun altında bileklerini tuttuğu, bi-

leklerini *sunduğu* lavabonun ve banyonun saf beyaz porseleninde yol yol akıyordu. Beyaz fayansların üzerine yayılmış el izlerini gördüm ve aynada, yansımasını örten, gizleyen tek bir kanlı el izini. Yerdeydi; lavaboyla banyo arasındaki küçük boşluğa sıkışmıştı. Yaşıyordu ama ancak. Göğsünün yavaş, hafif iniş çıkışlarını gördüm ve ellerini havlularla sararken, etinin ortaya çıkmış olan iç kısmı gözüme ilişti. Beklenmedik renklerdeydi, pembeler, krem rengi, leylak. Müstehcendi. Genellikle giysilerinin altında sakladığı yara izlerini de gördüm; korkunç güzellikleri birer ıstırap kümesi olan, çakıl taşlarının içindeki fosillere benzer tüylü fiskeleri. Sonra ayran şişelerindeki kurdelelere benzeyen, daha geniş yara izlerini ve sanki kasıtlı olarak kesilmiş gibi görünen tek, belirgin, taze Y'yi. Birer birer gördüm onları, hani siz gecenin içinde parlak noktalardan oluşan tüm göğe bakmakta olduğunuzu fark etmeden önce alacakaranlıkta yıldızların göründüğü gibi...

Telefonla ambulans çağırdım, battaniye getirdim ve ambulansın gelmesini beklerken, onun fazlasıyla soğuk, fazlasıyla hareketsiz, katılmış vücudunun yanına uzandım; ormanda çok geç bulunmuş yaralı bir hayvan gibiydi. Battaniyeleri vücuduna sardım, tıpkı yıllar önce, Vivvy'nin usulca yatağıma girdiği o gecelerde, onu ısıtmaya çalıştığım gibi. Altından sızan, banyonun zemininde yayılan idrarı gördüğümde, aniden o on yaşına döndü ben de yedi yaşıma ve ben kollarımla ablam Vivvy'i sarıyordum; çünkü yatağı ıslatmıştı o ve yanımda hıçkırırken utancını hissedebiliyordum. *Neden yatağı ıslattın, Vivvy?*

Sağlık görevlileri nabzının attığını söylediler. Ama öyle çok kan kaybetmişti ki... *öyle çok kan vardı ki.*

Ambulansta onunla gitmeme izin verdiler. Hart Tepesi'nden aşağı, köy yolları boyunca, kasabanın içinden hızla hastaneye giderken, ambulansın sireni yüreğimin iniltisiydi, *ölme ölme ölme.*

"Ona kan verdiler. Daha sonra, tehlikeyi atlattığı ve uykuya daldığında, birkaç saat yatağının yanında onunla oturdum. Yeniden küçük bir kız gibi görünüyordu. Gençken ona öylesine dik

başlı, vahşi bir görünüm veren o Struwwelpeter tarzı* kabarık siyah saçlar, beyaz yastığa yayılmıştı. Ama eli solgun, uzun parmakları cansızdı; kolalı hastane çarşafı üzerindeki ölü bir kuş gibiydi. Bir hemşire bana eve gidip biraz dinlenmemi, Viviane'ın muhtemelen ertesi gün evde olacağını söyledi. 'Kardeşiniz artık kefeni yırttı' dedi. Ben de Castle Keep'e döndüm ama içeri girmeyi göze alamadım. Ev yalnız boş değil, kirlenmiş de görünüyordu. Ön kapıyı bile açamadım. Hayalimde Viviane'ın el izlerini, ellerinin banyonun duvarına tırmandığını görüyordum; sağırlar okulundaki kolajda çocukların yaptığı izler gibiydiler, yalnız onlarınki gökkuşağının tüm renklerindeydi. Gecenin soğuk havasının zihnimi açacağını umarak gidip bahçede oturdum. Ama tek görebildiğim kandı; unutma özlemime karşın, tam tonunu hatırlamaya çalışıyordum. Karmen kırmızısı mıydı yoksa narçiçeği mi, kiraz mı, şarap rengi mi, kızıl mı; koyu kızıldı, annemin rengi, her tabloda kullandığı o özel kırmızı.

Eylül sonundaki o soğuk gecede, bahçedeki bankta otururken, yukarı baktım ve yıldızların artık bulutlarla örtülmüş olduğunu gördüm. Yolumu göremeyecek kadar yoğun bir karanlıkta, bir salın üzerindeydim. Her birimizin birbirinden ne kadar ayrılmış olduğunu fark ettim. Babam, uzak bir kırsal bölgenin derinliklerindeki manastırda, annem kilometrelerce uzakta, Viviane bir başka... Ne kadar boşalmış, içi ölmüş gibi görünüyordu. Sanki dolgusu gitmiş, bir deri, bir kemik kalmış gibi, demişti hemşire. Çocuk gibi. Küçük kız Vivvy gibi. Deri, kemik. Mikado çöpleri. Biraz ihtimama ihtiyacı olacak kız kardeşinizin, demişti hemşire. Kız kardeşim. *Ablam Vivvy*...

Vivvy'yle ben, ormandan topladığımız çöplerle mikado oynardık. Toplayabildiğimiz kadar toplar, sonra bunları büyük bir yığın haline getirir ve sıramız geldikçe diğerlerini kıpırdatmadan teker teker almaya çalışırdık. Bunu öyle dikkatle yapmak gerekirdi ki nefesizini tutar, konuşmaya çekinirdiniz. *Konuşmaya çekinirdiniz.* Sekiz yaşındaki Vivvy'i hatırlıyordum, yarı çıplak, uçarak gidişini, tepenin dik yamacından aşağı, ormana

* *Hoffmann'ın Masalları*'ndan saçı başı dağınık bir çocuk karakteri. (ç.n.)

koşuşunu. Arkasında, sanki deri değiştirmiş gibi otlara saçılmış giysiler. Kolları tüysüz, kemikten kanatlar gibi iki yana açılmış. İkimiz koşuyoruz. Ben beş yaşındayım; ona yetişmeye çalışıyorum ve bir yandan da, Vivvy öyle hızlı koşuyor ki asla zamanında duramayacak, diye düşünüyorum. O, tam küt diye doğruca ormanın çitine çarpacakmış gibi görünürken aniden duruyor. Sonra dönüyor. Gözleri pırıl pırıl. Kollarını yukarıya uzatıyor ve doğruca yukarıya, berrak, mükemmel göğe bakıyor. Bir zamanlar özgür olan Vivvy, göğe uzanırken kahkahalar atıyor; koyu yeşil çamların önünde solgun bedeni, ormanın karanlığından kurtulup göğü ve güneşi ve boşluğu ve özgürlüğü bulmuş bir fidana benziyor. Onu hastanede bıraktığım o gece, Öykü Bankı'nda otururken duyduğum gibi, şimdi de duyuyorum kahkahalarını, oynarken kendi kendine şarkı söyleyişini... *Kuzey rüzgârları esiyor ve kar yağacak, peki bülbül o zaman ne yapacak? Zavallı şey.* Üstümüzde tarlakuşu ötüyordu o gün; arkasından koşarken rüzgârın esintisi denizin sesi gibiydi kulaklarımda. Onun seslenişini duymak... Su sesi gibi berrak, taze, akıcı ve pırıl pırıl; doğduğum günden başlayıp paylaşılan çocukluğumuzun ilk beş yılı boyunca ve şimdi bile zihnimde akan, bir bahar günündeki ya da ay ışığındaki bir ırmak gibi; kahkahası çakılların üzerindeki su ya da suyun yüzeyindeki ışık oyunları gibi... *Gwynnie... Gwyn-nie...* Vivvy altı ve ben üç yaşındayken, gece uykuda olmamız gereken bir zamanda bana fısıldayışı, sabahın o erken saatinde, pencereden giren ilk güneş ışığıymış gibi hissedişim... *Gwynnie... Gwynnie...* Ve şarkı söyleyişi, ah, en çok da uydurduğu o şarkıları hatırlıyorum... *bir karton kutuda balık avlamak, kap kacak ve güzel kızların buklelerini tutmak... Bir ay huzmesinden aşağı kaymak, bir yıldızın üzerinde fırıldanmak, meşe ağacında elmalar, bir kavanozda yılanlar...* Vivvy'nin sesi, Vivvy'nin sesi parlak renkler gibi, rahatlık gibi, yazın meyveli lolipopların keskin tadı, Paskalya tatilinde yüzdükten sonra sıcak çikolatanın tadı gibi. Vivvy'nin sesi, annemle gözlemeleri havada çevirirkenki sevinç çığlığıydı, ben sirke ve hardal ve bulaşık deterjanından iksir hazırlamakta cadının yardımcılığını yaparken, cadının gevrek gülüşüydü, bana dünyanın istediğimiz her yerine ve daha da

ötesine uçabildiğimiz *Sihirli Halı Öyküleri*'ni anlatan sesti... *Nereye gidelim, Gwynnie?.. Git saklan Gwynnie, ağlama Gwynnie, çanağı benim kırdığımı söylerim onlara, benim kabahatim olduğunu söylerim*... diyen sesti... Onun sesi, kâğıt mendillere ve kadifelere sararak anı katmanları arasında sakladığım pırlanta, safir ve ametistten bir mücevherdi, öylesine değerli ve özeldi; fısıltıyı andıran gümüş renkli bir iplikti, bizi birleştiren, ayrı olduğumuzda bile ikimizi bir arada tutan bağ gibi. Gerçi doğduğum andan beri daima beraber olmuşuz gibi gelirdi bana. Vivvy, beşiğimin başında nöbet tutan, benim büyüyüp oyunlarına katılmamı bekleyen ablam... *Haydi, Gwynnie, ellerimi tut, Gwynnie*... *Ayağa kalk, yürü, Gwynnie, koş*... Bizi yiyebilecek ejderhalardan kaçmak için Hart Tepesi'nden aşağı koşuşlarımız, Vivvy'nin saçımı ören uzun, ince parmaklarının gıdıklaması, ablamın bana sarılan güneşten bronzlaşmış ince kolu; bir bütünün iki yarısı gibiydik. Eğer zihnimdeki Vivvy bir koku, bir tat olsaydı, menekşe ve çikolata ve nane olurdu; eğer bir biçim olsaydı, bir yıldız olurdu, sesi gibi, bir zamanlar aramızda varolan o özel bağ gibi pırıldayan, ışıldayan bir yıldız...

Yaratıkların ıstırabını hissederim: Dikenli tele takılmış bir tavşanın, ölesiye pençelenmiş bir kuşun, beyaz çizgisi kanla yapış yapış olmuş ve arka bacağı ezilmiş bir porsuğun. Geceleyin ya da şafaktan hemen önce, Castle Keep'in arkasındaki tarlalara, Hart Tepesi'nden aşağı, ormana gider, hayvanların izini bulur, onları onarır, iyileştirir, acılarını dindiririm. Kurtaramadıklarımı, yeri belirsiz yaralar olarak içimde kalır. Yüreğim, onların ıstırabının izleriyle çarpar. Ahenk içindeyim; tenim turnusol gibi. Sessizlikleri, aradaki boşlukları duyarım. Sözcükler arasındaki boşluklar duyum ve anlam getirdikçe, sesleri duyarım. Ama ablamın sessizliği bir vakum gibiydi.

Canına kıymaya çalışmadan önceki birkaç hafta boyunca, çaresizliğinin büyüyüşünü hissetmiştim. Fırtınadan önce göğü dolduran bulutlar gibi. Bir trajedinin tertiplenmesi gibi. Ama o gece Ventman'la çıkmıştı. Çok kötü giden bir şeyler olduğunu anlamıştım.

Alçak. O alçak.

Kim, Viviane? Ventman, sana ne yaptı?

Alçak. Kahrolası kötü ruhlu alçak.

Ventman yüzünden, onun Vivvy'e yaptıkları yüzünden olduğunu sanmıştım. Bu nedenle kendini öldürmeye çalıştığını sanmıştım.

Ama sonra, geçen kasımda, neden olduğunu öğrendik, annem, babam ve ben. Bize Viviane söyledi. Geri geldiği gün, sabahın erken saatleriydi; acı bir soğuk vardı, gece kesilmiş olması gereken berbat bir fırtına esiyordu. Onun öne eğilerek, çabalayarak yoldan gelişini izledim. Ama rüzgârdan çok daha güçlü bir kuvvete karşı yol alıyordu."

Peki, Gwynne bana ablasının canına kıymaya çalışmasına neden olan şeyi söyleyecek miydi? Ablasıyla ilgili neyin 'çok kötü gittiğini' açıklayacak mıydı? 'Ventman' denen o adamın ne yapmış olduğunu? Ama ne dokunaklı bir imgeydi o: Geceleyin, Gwynnie'nin yatağında, biri diğerini teselli eden iki küçük kız. Yatağı ıslatıyormuş; mutlu bir çocuk değil miymiş, o halde? Şeye ne olmuş? Bekledim.

Ama Gwynne'in bana daha fazlasını söylemeyeceği açıktı. Şimdilik. Bilgeliğine ve iç görüşüne karşın, kız kardeşinin dertlerinin kaynağını keşfetmesinin üzerinden en az iki ay geçmiş olduğu halde, Gwynne'in yarası hâlâ tazeydi; hâlâ kendi acısıyla uğraşıyor, ıstırap çeken yaratıkların koruyucusu olan kendisinin, ablasını koruyamamış olduğunu bilmenin suçluluğuyla uğraşıyordu. Ablasının katlanmak zorunda kaldığı şeyden kurtulmuş olduğunun farkına varmak, Gwynne için belki daha da acı vericiydi.

Gitmeden önce döndü. "Öfkesi yok oldu" dedi, "ama bütün o yıllar boyunca Viviane'ın neden bana o kadar kızgın olduğunu anlıyorum." Sonra Gwynne el sallayacakmış gibi elini kaldırdı. Ama onu öylece havada tuttu. "Onun eli" dedi, "aynada. O gece. Banyonun aynasında. Sanki görmüş olduğum şeyi bilmek istemiyormuşum gibiydi."

Böylece Gwynne gitti. Peki, bundan sonra kim konuşmaya gelmişti?

Kızının hemen ardından, Phineas Goode ilk kez ortaya çıktı. Uzun kollarını hafifçe yukarı kaldırmış olarak içeri girdi. Dayanılmaz bir yükün, son derecede dertli gözlerinden anlaşıldığı üzere, henüz kurtulamayacağı bir yükün altında ezilen bir adam gibi sandalyeye çöktü. Sonra konuşmaya başladı; ama öyle usulca konuşuyordu ki söyleyeceği her şeyi yakalayamamaktan korktum.

"Maggie ve ben, şey değil miydik...?"

Ne? Daha yüksek sesle. Lütfen.

"...öyle çok uğraştığımız halde, iyi ebeveynler değil miydik? Daima elimizden geleni yapmıştık..."

Sonra, "Beni bağışlayın" dedi, "ama tıpkı sessizlik yeminimin sona erdiği gün Başrahip Lenten'la beraberken hissettiğim gibi, sessizliğe son vermenin, ona katlanmaktan daha zor olduğunu hissediyorum. Ama konuşmalıyım çünkü hakikatle yüzleşmek zorundayım. Kızımıza olanları düşünmeye bile dayanamadığım halde, olayları olduğu gibi anlatmak için elimden geleni yapacağım; yani ben öğrenmeden önce olduğu gibi."

Phineas başını kaldırdı ve etrafa baktı; koyulaşmış gözleri bütün odayı kucakladı, sanki sorusunu bana değil, bütün insanlığa yöneltiyormuş gibi.

"Suçlu muydum?"

(Neden, diye düşündüm, neden suçlu?)

"Masumiyetten?"

Sonra içini çekti, kanadı kırık bir kuş gibi kollarını beceriksizce açarak ve görünüşe göre devam edemez bir halde, sandalyesinde geriye yaslandı. (Şimdiye kadar pek az şey öğrenebilmiştim hatta hiçbir şey öğrenememiştim.) Güçlüğünün kısmen, şimdi daha önceki o masumiyet zamanından konuşuyormuş gibi konuşmak, lekelenmemiş bir sesle 'anlatmak' zorunda olmasından kaynaklandığını anlıyordum, tabii. Çünkü şimdi 'bildiği'ne göre, Phineas Goode şeytanın ta kendisine yaraşır bir vazife yerine ge-

tiriyor olacaktı, biliyordum. Çünkü bilgi onu değiştirmişti. Ağaçtan koparılmış olan elma, yerine geri konamaz. (Ama bunu denemeye değer, elbette.)

Sonra Phineas kollarını yavaşça önüne uzatarak sanki ilk defa görüyormuş gibi onlara hayretle baktı.

"Kanat değil bunlar" dedi, "görüyor musunuz? Kanat değil, kemik ve kiriş ve adale. Yine de etten ve kemikten bu kollar onu kurtarabilir miydi?" Başını iki yana salladı. "Şimdi söylüyorum size, bu kolları o boynun etrafına bir dolayabilseydim... söylüyorum size, yapabilirdim... yapardım, onu boğardım...

"Ama ne diyorum ben? O öldü. Değersiz, sefil geçmişi de onunla beraber gömüldü. Ama ya bizimki, bize kalan dehşet?"

("O" mu? O kim? Bunun bana söylenmesine gerek var mıydı?)

Bu noktada Phineas bir süre ara verdi, sanırım öfkeyle, kızı için duyduğu elemle doldu ve kendini tutamadı. Sarsılarak, titreyerek sessizce ağladı. Kendini biraz topladığında, eğer bu kadar acı veriyorsa, devam etmek zorunda olmadığını söyledim ona.

"Ama etmeliyim" dedi, "bu yükü kaldıramam. Şu son birkaç aydır, bazı sorular beni sürekli rahatsız ediyor: Bu iş nasıl olabildi? Nasıl oldu da farkına varmadık? Belki de şimdi bunun için buradayım, cevaplar bulmak için. Bilirsiniz, hayat, ailemiz, her şey o kadar iyiydi ki, bu... bu *şey* olmadan önce ve eskiden her şeyin ne kadar iyi olduğunu düşünüyordum... Bugün buraya gelirken yürümeye karar verdim; öyle güzel bir sabahtı ki. Bir süre durdum, gözlerimi kapadım, yüzümü göğe, güneşe çevirdim ve onun gücünü, şifasını, *iyiliğini* içime çektim. Sonra yıllar önceki bir günü hatırladım, sonsuza kadar sürebileceğini hissettiğiniz türden bir günü.

Partilerimizden biriydi. Haziranın ortası. Yaz gündönümünü kutluyorduk. Bir topluluk davet etmiştik, dükkân dolayısıyla tanıştığım insanlar, Maggie'nin sanatçı topluluğu, köyün yerlisi bazı kişiler. Kızlar henüz oldukça küçüktü. Gwynne üç dört yaşından büyük değildi; ama onları mutlu etmek için uyanık kalmalarına izin vermiştik. Öyle uzun bir akşamüzeriydi tipik,

mülayim bir akşamdı ki. Sanki gün hiç bitmeyecekmiş ve güneş sonsuza kadar o gökte, yüksekte kalacakmış gibiydi. O günlerde hep partiler veriyorduk. Maggie temalar yapmayı severdi, bilirsiniz, abiye giysiler, süslemeler, özel yiyecekler. Bir cadılar bayramında, sanki köyün bütün sülalesi gökten inmiş gibiydi. Bir gece önce uyumamış, sarı şalgamları ve balkabaklarını oyup güler yüzlü lambalar haline getirmiştik; Maggie bunları her bir pencereye ve yolun iki yanına yerleştirmişti. Her yer titreşen portakal renkli mum ışığıyla pırıl pırıl, büyülüydü. Gündönümü partisi için, aşağıdaki odaların her tarafına ve bahçenin etrafına yeşil ve sarı kâğıt süsler asmıştı. Bütün yiyecekler turuncu, sarı ve yeşildi: füme somonla dolu tepsiler, koçanlı mısırlar, kavunlar, ananaslar ve mandalinalarla, canlı renklerdeki tabakalar halinde sebze püreleriyle yüklü tabaklar, sebzeli, limonlu ve peynirli turtaların altın rengi yuvarlakları, derin çanaklarda etkileyici meyveli punçlar. Maggie ışıldıyordu. Sarı ipekten uzun bir elbise giymiş, beline altın püsküllü bir kuşak bağlamış, gümüş takılarının yerine şıngırdayan bir sürü ince altın bilezik takmıştı. Siyah saçlarının parıltısını hatırlıyorum. Kızlara ayçiçeği biçiminde başlıklar yapmıştı. Şimdi bile büyük, sarı taçyapraklarının arasından gülümseyen yüzlerini görebiliyorum.

"Kutlanacak çok şeyimiz vardı. İşlerim her zamankinden iyiydi. Dükkânın yanındaki minik sandviç büfesini satın almıştım ve artık Okuma Odası'nın kendine ait bir kahvesi vardı. Maggie bir süre önce kasabadaki kültür merkezi için birkaç tablo yapmakla görevlendirilmişti.

Kızlar yukarıya, yatmaya gitmeden hemen önce, birisi kadeh kaldırmayı teklif etti: *Goode'lara, yaşam, sevgi ve kahkaha için*. Sonra birisi şarkı söylemeye başladı: *Sen benim gün ışığımsın, tek gün ışığım*. Tepenin üstündeki o topluluğu hayal edebiliyor musunuz: Hepimiz şarkı söylüyoruz, Viviane ve Gwynne, Maggie'yle benim aramızda el ele tutuşuyorlar, Maggie elimi sıkıyor, parmaklarının kısa süreli basıncı beni, bunun bir rüya değil, gerçek olduğuna temin etmeye yetiyor. Gerçek, gerçek, gerçek. Dördümüz birleşmiş, birbirine bağlı, sağlam."

Phineas başını öteki tarafa çevirdi, ifadesi rahatladı, yüzü her nasılsa aydınlandı, sanki kısa bir süre için bu anının içinde soyutlanmışız gibi. Sonra, sanki o uzun yaz günü nihayet kararmış, ondan ayrılmaya duyduğu isteksizliği hissetsem de bir zamanlar onların cennet bahçeleri olan sevincin ve mutluluğun anıları soğumuş ve sessizleşmiş gibi, Phineas başını iki yana salladı, önüne baktı, gözlerini kapadı; belki de öyküsüne başlamak için, müziği ve rengi ve ışığı ve sevinci olmayan o yere girmenin bir yolunu arıyordu.

"Nereden başlamalıyım? Sessizlik yeminimin sona erdiği zamandan mı? Çünkü Reemie'den, Jabz R. Reemie'den gelen mektubu o zaman okudum."

(Mektup, evet, evet, devam et.)

Ama bu noktada, Phineas kendini suçladığını söyledi bana. Kızının başına gelenler için mi? İntihara teşebbüsü için mi? Sonra nedenini bana söyledi. Öyküyü kısaca anlatacak olursak: Dört yıl önce, geçen milenyumun son yazında, dedi Phineas, yaşamında bir dönüm noktasına gelmişti. Uğruna ailesini terk etmiş olduğu Bayan Finlay'le ilişkisi sona ermişti. Bir yıl kadar önce, 1998 Nisan'ında, kızları Orelia ölmüş ve onlar asla kendilerine gelememişlerdi. İlişkileri tamiri olmayan bir hasar görmüştü. Phineas kendisiyle Bayan Finley arasındaki sorunlar yüzünden, Maggie'yi ve kızlarını bırakması yüzünden suçluluk duygusu altında eziliyordu.

"Orelia'nın ölümü için bile kendimi suçluyordum" dedi. "Suçluluk beni çaresiz bırakıyordu. Ama kendimi bildim bileli, o sözcükleri duyuyordum, önce fısıltı halinde ama yıllar geçtikçe daha güçlü, adeta içimdeki başka bir yüreğin atışı gibiydi ve sonunda daimi bir terennümden başka bir şey duyamaz oldum: *suçlu, suçlu.* Bunyan'ın seyyahı Christian gibi, *korkunç bir ses beni kovalıyordu.* Hayatın yaşamaya değer olup olmadığını değil, yaşamayı hak edip etmediğimi bile sorgulamaya başladım. Sonra, uyku tutmadığı bir gece, Allie'nin üniversiteden eve getirdiği bir kitabı karıştırdım ve St. Benedict'le ilgili bir yazı okudum.

Hangi kitap mıydı? *Language and Silence*'ı yanlış hatırlamıyorsam, sağırlık ve iletişim konusunda bir çalışma. Hayatlarını duaya ve sessiz tefekküre adayan, yemek saatlerinde ve benzeri zamanlarda iletişim kurmak için bir işaret dili geliştirmiş olan, Cistercian keşişlerinden oluşan bir tarikatın anlatıldığı birkaç sayfa dikkatimi çekti. On dördüncü yüzyılda keşişler tarafından kurulmuş olan St. Benedict manastırı hâlâ mevcuttu ve geçici bir süre için günlük yaşamdan çekilmeyi arzu edenlere uzun süreli 'inziva' imkânı sunduğunu okuduğumda, kitabın bir şekilde elime ulaşmış olduğunu, kendisi de bir elmiş gibi bana uzanmakta ve başka bir yol sunmakta olduğunu hissettim. Bunu yapmam gerektiğine derhal karar verdim. Hatta bana kalan tek yol buymuş gibi görünüyordu. Allie'ye söylediğim gibi, geçici bir inziva olacaktı bu. Gerçi ikimiz de ayrılığımızın kalıcı olacağını biliyorduk.

Birkaç ay içinde işlerimi ve mali meselelerimi elimden geldiğince hallettim ve kendimi kırsal bir bölgenin derinliklerinde, bir tepenin üstünden aşağı, bana Castle Keep'i çok hatırlatan St. Benedict'e bakıyor buldum. O beyaz duvarlı kale, Hart Tepesi'nin üzerindeki bir anıtken manastır, vadinin yüreğine sığınmış, dağılmakta olan gri taşlı kadim bir binaydı; ama ikisi de korunmuş görünüyor, koruma sunuyor gibiydi ve o ışık. Onu asla unutmayacağım, manastırdan yayılan o aydınlığı, yaz günlerinde parıldayan ve sonra, en kötü günlerde bile gri taşlardan hâlâ ışır gibi olan o altın renkli ışığı.

St. Benedict'e bakarken, özlem duyduğumu, ailemin yeniden bir araya gelmesini dilediğimi, çocukluktan beri beslediğim bir hayali, bir koca ve baba olma, kendi aileme sahip olma hayalini düşünmekte olduğumu fark ettim; gerçekleştirdiğim ama sonra bırakıp gittiğim bir hayaldi bu.

Oraya vardığımda, başrahiple buluşmam kısa sürdü. Uzun boyu, kahverengi giysisinin hafifçe dalgalanan ağır kıvrımları, kemerinden sarkan tahta tespih ve biraz çekik yeşil gözleriyle ayaklarını sürüyerek köşeyi dönerken Başrahip Lenten'ı ilk gördüğümde, Kipling'in *Kim* adlı eserinde Kimball O'Hara'nın lamayı ilk görüşü aklıma geldi; çocukluğumda özellikle çok

sevdiğim bir kitaptı bu. Oysa o ilk buluşmadan ve inzivam sırasındaki ilk birkaç gözlemimden, başrahipte lamanın çocuksu saflığından eser olmadığı açıkça anlaşıldı. Çünkü bilge bir adamdı, tatlı bir sıcaklığa sahipti, bu keşişler topluluğunu gözeten babacan bir varlıktı.

Başrahip Lenten yakın akrabalarım hakkındaki ayrıntıları bilmek istedi. Annem ve babamın ben çocukken öldüğünü ama gerektiğinde temas kurulabilecek kendime ait bir ailem olduğunu söyledim. Başrahip, manastıra gelmekteki amacımın ne olduğunu kendi kendime sormamı önerdi, gerçi kendisi bir yanıt beklemiyor gibiydi.

İçimdeki sesi dindirmek, diye cevap verebilirdim, huzur bulmak, kendimi bulmak.

İlk iç görüşüm, St. Benedict'e girişimin üzerinden henüz birkaç saat geçmişken, ertesi sabah şafakta, Spartalılara yaraşır basit odamda uyandığım zaman gerçekleşti. Sanırım tepenin üzerinden manastırın görüntüsünün ve Başrahip Lenten'la karşılaşmamın tetiklediği bir iç görüştü bu ve yıllar içinde solmuş olan o sahne, zihnimde açık seçik canlanmıştı. Onu şimdi de görebiliyorum, o yaz günündeki hava gösterisini, göğün yoğun unutmabeni mavisini, nefes kesen hareketleri, o gözü pek hünerleri, döne döne inen, burgu yapan, takla atan uçakları, eğlence uçuşlarını: *Gelin*! *Gelin*! *Sihirli kuşla uçun*! *Hayatınızın en müthiş gezisini yapın*! Sonra onların uçağını gördüm, dalış yapan yırtıcı bir kuş gibi döne döne inişini, gökten düşüşünü; kendimi de orada görebiliyorum, onları yakalamak, kurtarmamın mümkün olmadığı şeyi kurtarmak için kollarımı açmış bir halde.

Olayı gördüm mü? Cessna'nın, içinde annem ve babamla gökten düşüşünün imgesi zihnime mi kazınmıştı? Ben orada mıydım? Yoksa bu sahne bana iyi niyetli bir vasi tarafından mı anlatılmıştı? Beni asla yuvam olamayacak bir yerde yuvamda hissettirmek, asla benim ailem olmayacak bir ailenin parçası gibi hissettirmek için ellerinden geleni yapan o birçok 'anne' ve 'baba'dan biri tarafından.

Ben hayatta kaldım ama gözlerim daima bulutların ötesini

araştırıyordu; gökler beni çekiyor ama bir yandan da korkutuyordu. Kurtaramayan kurtarıcı Phineas'tım ben; annesi ve babası ölmüş olan kalımlı Phineas'tım. Suçlu Phineas'tım. Ama St. Benedict'te, üç yıllık yeminim boyunca, içimdeki sağır edici ses yavaş yavaş sessizliğin içinde kayboldu. Bir gün dinlediğimde, hiçbir şey duyamadım. Sonunda kendimi nihayet huzur içinde buldum.

Bir keşişin yaşam tarzına uyum sağlamam bir ay kadar sürdü; benim gibi dünyadan çekilmeyi seçmiş olan diğer birkaç kişi için de öyle oldu. Başta okul çocukları gibiydik; yemek masasında çocuksu kahkahalarımızı zor tutuyor, avlunun karşı tarafından dudak hareketleriyle birbirimizle konuşuyorduk. Yavaş yavaş, dış dünyadan bütünüyle ayrı olan bu topluluğa alıştık. Zamanla farkına vardığım gibi, aslında birbirimizden de ayrıydık, sanki orada, manastırı ve arazisini çevreleyen kalın taş duvarlar arasında her birimiz, aynı derecede kendi bireysel sessizliğimizle de kuşatılmıştık, yalıtan, koruyan bir sessizlikle.

Şimdi yine cübbelerimizin hışıltısını, taş koridorlarda ayaklarımızı sürüyerek yürürken sandaletlerimizin yumuşak adımlarını, yemekhanedeki çatal bıçak sesleri gibi günlük ritüellerin tıkırtılarını, sanki bütün sesler boğukmuş gibi hatırlıyorum. Hücremin duvarındaki *Bu Huzur Yerinde Sessizlik Hüküm Sürsün* yazılı tabelanın kendisi bile fısıldar gibiydi. Küçük kilisede dua eden keşişlerin akıldan çıkmayan ilahilerinin, başka bir dünyadan bana ulaşıyorlarmış gibi çok uzaktan geldiğini hatırlıyorum. O küçük mikrokozmosun içinde, öyle çok şey öğrendim ve duymaya başladım ki.

Üç yıl boyunca sessizliğimin içinde yaşadım. Manastırın bahçelerinde çalışırken yoğun bir zevki keşfettim: Ellerimde toprağı hissetmek, onun zengin, temel kokusu, ekmeye ve yetiştirmeye yardımcı olduğum şeylerin büyüdüğünü görmek... Fiziksel emeğin yorgunluğunu ve terini bile memnuniyetle karşılıyordum. Sanki bütün duyularım uyanmıştı. Kırlarda, ayaklarımı sıkıca yere basarak toprağı işlediğimi hayal etmeye başladım, belki bir çiftlik işçisi olarak, eski bir sabanın başında, atıma çüş dediğimi

ya da büyük bir malikânenin yatılı bahçıvanı olabilirdim. Sanki o zamana kadar fiziksel benliğimle asla temas kurmamış da ancak şimdi doğru dürüst yaşamaya başlamış gibiydim. Oradan ayrılışımın yaklaşmakta olduğunu hissettiğimde, odam daralarak yeniden ilk geldiğimde alışmak zorunda kaldığım, klostrofobi yaratan hücreye dönüşür gibi oldu. Kendimi artık, ödünç alınmış kabuğuna sığmayan bir münzevi yengeç gibi hissediyordum. Kapıdan geçerken eğilmeyi bile unutuyordum ve o son haftalar boyunca, ayrılışımın bir işareti olarak, alnımda daimi bir çürükle dolaştım. İçimdeki yavaş ama kararlı uyanışın giderek daha çok farkına varıyordum; daha önce hiç tatmadığım bir huzuru, beni hayata girişmekten alıkoyan her şeyden bir vazgeçişi beraberinde getiren bir uyanışın. Ayaklarımın sağlam toprağa bastığını hissetmeye başlıyordum.

Başrahip Lenten'ın söylediği gibi, St. Benedict'te o son aylardaki 'ihlallerim' oradan ayrılmaya, yeniden dünyaya girmeye hazır olduğumun açık belirtileriydi. İletişime geçmenin, bağlantı kurmanın cazibesine kapıldığım oluyordu: Yüksek sesle okunan, her bir hecesi gecenin içinde küçük kilisenin sessizliğini yarar gibi olan bir dua, sonra manastırın bir diğer sakiniyle avlunun karşı tarafına, benim penceremden onunkine yapılan gizli 'sohbetler'. Ondan gelen kısa bir el sallamayla başlamıştı bu ve ben de düşünmeden ona el sallamıştım ve onun el işaretleriyle söylediği 'merhaba' beni o kadar şaşırtmıştı ki yanıtlamadan edemedim. Ellerim yıllar önce Gwynne'in hatırına öğrendiğim dili şekillendirdi, gerçi beceriksiz bir öğrenciydim, Gwynne'in konuşan ellerinin şiirsel güzelliğine ulaşamıyordum. Ama bir işaretti bu, aynadaki bir yansıma misali, sanki o yabancı benim uyanan benliğimmiş ve beni ileriye çağırıyormuş gibi.

Yeminimin sona ermekte olduğundan emin olduğumda da uzun zamandır zihnimde oluşturmakta olduğum mektupları yazdım; psikiyatri kliniğindeki Maggie'ye, Viviane'a ve Gwynne'e, bir tane de Allie'ye. Onlara ne kadar üzgün olduğumu, bir koca, bir baba olarak sadece her zaman elimden gelenin en iyisini yapmak istemiş olduğumu söyledim. Ama günün birinde Maggie'yi

ve kızlarımı tekrar görmeyi, Castle Keep'te bir gün barışabileceğimizi ummaya cesaret ediyordum. Ama o barışmanın bizi ne denli perişan bir halde bulacağını aklımın ucundan bile geçirmedim.

St. Benedict'ten ayrılmadan bir iki hafta önce Aracı, Başrahip Lenten'dan, bana iki mektup gelmiş olduğunu bildiren bir mesaj getirdi. Onları okumaya hazır olmadığımı, yeminimin sona erme zamanının geldiğinden emin oluncaya kadar başrahibin himayesinde kalacaklarını biliyordum.

Başrahiple buluşmamdan önceki gece gördüğüm garip rüyayı hatırlıyorum şimdi. Camdan muazzam bir diskin üzerinde duruyordum. Bir tür kadran gibi görünüyordu, bir saatin yüzü ya da pusula gibi; ama kolları ya da oku yoktu. Siyah kapüşonlu bir cübbe giymiş birisi yaklaştı. Yavaş yavaş bana doğru geliyordu. Sabırsızlanıyor, bana ne getirdiğini görmek için can atıyordum. Kapüşonlu kişi diskin kenarına geldi ve üzerinde altın renkli bir kurdeleyle bağlanmış bir rulo bulunan altın saten bir minder uzattı. 'Ben bilge kişiyim' dedi, 've sana Yaşamının Öyküsü'nü getiriyorum.' Sonra ruloyu açtı, yukarı kaldırdı. Onun ufacık yazılarla kaplı olduğunu gördüm ve sözcükleri okumak için uzanırken, diskin kenarından aşağı, sonu gelmez gibi görünen bir karanlığın içine düştüm.

Belki de mektupları okumamam için bir uyarıydı bu ama kulak asmadım. Şimdi bir parçam, zaman içinde öğreneceğim o şeyden habersiz kalmış olmamı diliyor ama başka bir parçam hakikati öğrenmiş olduğum, Viviane bana söylemiş olduğu için minnettar ve memnun... Bunu anlatacak bir sözcük yok.

Güzel bir çocuktu o, Viviane, Gwynne'den farklı bir biçimde güzeldi. Kendine yeterdi. Koyu renk saçlı bir çingene kızı. Zor bir çocuk değildi, asla, ta...

Sadece bir çocuktu. Sadece masum bir çocuk.

O rüyayı gördükten sonraki sabah, Başrahip Lenten'ın çalışma odasındaydım. Aileden geldiğini umduğum mektupları okumaya hevesli ama yanıtlarının mahiyeti konusunda endişeliydim. Basit bir 'günaydın'ı telaffuz etmekte zorlandığımı hatırlıyorum. Kendimi felç geçiren, konuşmayı yeniden öğrenmek zorunda

olan birinin hissedebileceği gibi hissediyordum. Sesim yabancı geliyordu; sözlerim başrahibin çalışma odasının duvarlarında yankılanıyor, sıcak ve samimi havasını bozuyor, ona meydan okuyor gibiydi. Başrahip sakin, görkemli görünüyor, güneşin kısa süreli, yoğun huzmesi etrafında bir hale oluşturuyordu. Küçük kilisenin penceresinden aşağıya bakan Tanrı'yı canlandıran vitray aklıma geldi. Bir an huşu duydum. Ama 'hoş geldin, Phineas' deyişi insanı saran kalın bir post gibi, sesi zengin, dolu dolu, tatlıydı: Jamaika romu katılmış erik pudingi, konyak, malt viskisi, yoğun krema, tereyağı, tarçın serpiştirilmiş yumuşak, tereyağlı tost ekmeği gibi. Evet, neredeyse sözcüklerinin tadını alabiliyordum! Spartalılara özgü yaşam tarzım sona ermek üzereyken, neler kaçırdığımı düşünmeye başladım ve o zaman, aynı derecede etkileyici başka bir sesi hatırladım.

"Başrahip Lenten oturmamı söyledi, sonra bir konsolu örten altın renkli ağır kumaşı kaldırdı ve çekmecelerin birinden büyük bir zarf çıkardı. Bunu masanın üzerinden bana doğru kaydırarak mektupları okumamın resmi olarak yeminimi sona erdireceğini hatırlattı. Oradan ayrılmaya karar verip vermediğimi sorduğu ve çektiğim güçlüğü anladığını söylediğinde, önce başımı sallamaktan başka pek bir şey yapamadım. 'Sözcükleri unutuyor değiliz, Phineas' dedi, 'sadece onları nasıl söyleyeceğimizi unutuyoruz.'

Ben çalışma odasından çıkmadan önce bana uzandı, ben de elini tuttum ve o sıcak, kuvvetli kavrayışı yoğun bir şekilde hissettim; manastırdaki sürem boyunca pek az temasımız olmasına rağmen, onun varlığının daima son derecede farkında olduğumu anladım. Çünkü Başrahip Lenten benim için bir baba figürü gibiydi, arka planda daima mevcut olan, güvenebileceğim birisi, yalnız geçen çocukluğumu dolduran o hayali şahsiyetlerden biri.

Mektuplar umduğum gibi Maggie'den ya da kızlardan değildi. Küçük mavi zarfın üzerindeki el yazısını tanıdım. Allie. Onu okumak istemiyordum. Orada onun adını bulacağımı biliyordum: *Orelia*'nın. Diğer mektuba gelince, resmi bir şey gibi görünüyordu; belki de bankadan gelmiş olduğunu ya da Okuma Odası'yla ilgili bir iş meselesi olabileceğini düşündüm. Aileden ayrıldı-

ğımdan beri, dükkânın günlük işletimini başka birisinin sorumluluğuna bırakmıştım.

Zarfı açtığımda, bir hukuk müşavirliği firmasından, Guild, Guild ve Oğulları'ndan gelmiş olduğunu gördüm. Gözlerim 'ölüm' sözcüğünü seçti. Derhal, Maggie'nin ya da kızların başına korkunç bir şey gelmiş olmasından korktum. Sonra adı okudum, Dr. Jabz Reemie...

> Dr. Jabz R. Reemie, siz Phineas Goode'un, Guild, Guild ve Oğulları'nın ofisinden merhumun, Dr. Jabz R. Reemie'nin size vasiyet etmiş olduğu bir paketi teslim almanızı rica etti. Sözü edilen kişinin verdiği talimata göre paketi ancak siz Phineas Goode teslim alabileceksiniz ve başka hiç kimse teslim alamayacak ve bu nedenle kimliğinizi resmi olarak kanıtlamanız gerekecek.

Reemie ölmüş müydü? Bana öyle iyi bir arkadaş, bir akıl hocası olmuştu ki. Onun gitmiş olduğunu düşünmek bana derin bir üzüntü verdi."

Reemie mi? Kulak kesildim. Ama zavallı Phineas şimdilik başka bir şey söyleyemiyordu. Bir daha ihtiyaç hissettiğinde tekrar görmekten memnuniyet duyacağıma onu temin ettim. Tam çıkarken, geriye döndü ve bu karartılmış yerin gölgeleri arasından, cefalı gözlerini gördüm. "Ne kadar masumdum" dedi, "ama ne kadar suçlu hissediyordum kendimi."

Ama aynı anda hem masum hem de suçlu olabilir miydi? Gerçi düşünecek pek fazla vaktim olmadı; çünkü işte Gwynne yine gelmişti. (Ve bana bir şey getirmişti, değil mi, çerçeveli bir şey? Ama hayır, daha sonraki bir ziyaretteydi o.)

"Bir anahtar" dedi Gwynne, daha yerine bile oturmadan, "Ventman'ın yaptığı şey, Viviane'ın sessizliğinin anahtarı gibi oldu. Öyle çok çeşit sessizlik var ki?

Geçen gün, duyabilen bir grup çocuk, sağırlar okulunu ziyarete geldi. Kapının önünde toplanmış, içerisini görmeye çalışırken öyle heyecanlıydılar ki. Kapı açılır açılmaz kendilerini tutamayarak içeri daldılar ama aniden, o sessiz odanın onlara huşu veren atmosferiyle yerlerinde çakılıp kaldılar.

Yoksun olduğum şeyin, kazandığım bir şey olduğunu biliyorum ve beni özgür kılıyor, koruyor. Bir gözkapağının her kıpırtısı, her göz kırpıştırma, her bakış, bir dudağın her kıvrılışı ve bükülüşü bir sır saklar, bir şifredir. Sağır çocukların gözleri sizden ayrılmaz, sözcükleri, bir sessizlik mahzeninden bulup çıkarılmış definelermiş gibi, el işaretlerinizden, dudaklarınızın biçiminden almaya alışkındırlar...

"Geçen eylül, Viviane'ı banyoda kanlar içinde bulduğumun ertesi günü, St. Eulalia'daki gözlem odasında oturuyor, düşüncelerimi işime odaklamaya çalışıyor, aşağıda birbirlerinin portrelerini yapan çocukları, küçük yüzlerindeki azimli konsantrasyonu seyrediyordum. Ama gözlerim sürekli olarak onlardan uzaklaşıyor, okul binasının yüksek penceresinden kasabadaki hastaneye bakıyordu; göz alıcı beyazlıktaki hastanenin pencereleri, sonbahar güneşinde altın renginde parıldıyordu, birçok gözü olan masalsı bir yaratık gibi. Viviane onun karnında küçük bir kemikti. Ötede, uzaklarda, Hart Tepesi'nin üstünde, istihkâmımız Castle Keep vardı ama şimdi asırlarca öncesinden kalma bir harabe, dalgaların sürüklediği bir deniz kabuğu, güneşten ağarmış bir kafatası gibiydi.

Sonra çocuklardan birinin, Nyssa'nın el salladığını gördüm; el sallıyor ve köşedeki küçük valizine işaret ediyordu. Yüzü içten ve pırıl pırıldı. Tıpkı bir zamanlar Viviane'ın göründüğü gibi. Aynı koyu renk saçlar, gri-mavi gözler. Vivvy gibi... *Gülüyor parlıyor şakıyor işaretleşiyor... Neden artık işaretleşmiyorsun, Vivvy? Neden benimle konuşmuyorsun, Vivvy?.. Mutlu işaretleşiyor şakıyor parlıyor kafatası deniz kabuğu kemik?*

Kemikleri, beslenmemiş bir sülük gibi ağarmış, süzülmüş, kapının eşiğinde, zayıf, siyah giysilerinin içinde. Hastaneye yattığının ertesi günü, okuldan sonra eve döndüğümde, Viviane ön kapının dışında oturuyordu; başı dizlerinin üzerindeydi, bandajları manşete benzeyen kolları, kumaş bir bebeğin uzuvları gibi iki yanında sarkıyordu. O sabah kendini hastaneden taburcu ettiğini, resimlerine bakmak için galeriye gittiğini söyledi bana.

Galeri mi? Resimler mi? Fotoğraf sergisinde, dedi. Çocuğa, Nyssa'ya bakıyordu.

Evde onun varlığını hoş karşılamadığı başından beri aşikârdı. Ama içerlemeden öte bir şeydi bu. Nyssa'da benim görebildiğim şeyi görüyordu. Bir sabah mutfak penceresinden dışarı baktım ve işte orada, bahçedeydiler; Nyssa, Viviane'ın biraz arkasında duruyordu. Nyssa'nın arkasında, çimenlerin üzerinde de konuşan bebeği vardı. Bebek... Nyssa... Viviane. Çocukluktan erişkinliğe geçişi gösteren şu zaman çizgisi resimleri gibi, gerçi Viviane diğerlerinden epeyce uzaktaydı, onda çocukluktan eser kalmamıştı.

'Velet de neyin nesi?' dedi, biz eve girerken.

Nyssa'nın bir süre Castle Keep'te kalacağını söyledim ona. Annesi bebek bekliyordu; bazı komplikasyonlar olmuştu ve yatak istirahatına ihtiyacı vardı. Nyssa'nın babası geç saatlere kadar çalışıyordu ve yakında oturan akrabaları yoktu. Bana sevgi duymaya başlamış, annesine benimle kalmak istediğini söylemişti.

'Senin için sakıncası olup olmadığını sormuştum sana, Viviane. Hem çoğu zaman okulda olacağız ve seni...'

Holün ortasında durmuş, ellerini, o uzun parmaklı ellerini yüzüne kapamıştı.

'Lanet velet' dedi, 'Sittir veledi.'

Nyssa ve ben her sabah çıkıp Eulalia'ya gittiğimizde Viviane'ı evde bırakmaktan nefret ediyordum; Yemek yememesinden, yalnız olmasından, o Ventman'ın çıkıp gelmesinden ve annem hastaneye yattığından beri yaptığım gibi, kendine yapabileceklerinden endişe ediyordum, ancak şimdi, iyileşecek olan kesiklerden çok daha kötüsünden korkuyordum.

Viviane'ın hastaneden eve gelişinden sonraki bir iki gün gerginliği hissedebiliyordunuz. Benimle neredeyse hiç konuşmuyor ve Nyssa'ya haşin davranıyordu; o ise altı yaşındaki bir çocuğun basit mantığıyla tepki gösteriyor, Viviane ya yokmuş ya da zaman zaman göründüğünde ancak merakla gözlemlenebilecek sinsi bir hayaletmiş gibi davranıyordu. Bir gün onu sahanlıkta, Viviane'ın odasının önünde buldum. 'Ablan içerisini altüst ediyor' dedi, 'o gerçekten çok yaramaz.'

Banyoyu görmüştüm; dolabın içindeki şeyler yerlere saçılmıştı. Viviane yatak odasında, çılgın gibi bütün çekmeceleri karıştırıyordu. Ne aradığını biliyordum. Nyssa'ya, aşağıya gelmesini söyledim. Ona bisküvi ve meyve suyu verdim, 'Bahçede piknik yapmak için' dedim.

"Nyssa'nın Yıldırım Ağacı'nın etrafında sekerek dolaşışını seyrediyordum. Tam arkamı döndüğüm sırada Viviane orada, mutfakta, bıçak bloğundan bir bıçak çıkarıyordu. Sonra bana doğru hamle yaparak bıçağın ağzını yüzüme dayadı ve ben sendeleyerek yanlamasına ona çarptım. Bıçak elinden düştü ve ayağıma saplandı.

'Hakkın yoktu' diye haykırdı, ağzından tükürükler saçarak, vahşice, 'eşyalarımı almaya hakkın yoktu, lanet olsun. Başkalarının eşyalarını almamalısın.'

Bir sandalyeye yığıldı. Bir bez bebek gibi. Bir kukla gibi. Sanki kemiklerinin narin yapısı çökmüş gibi.

'Özür dilerim' dedi ve ellerini yüzüne kapadı. 'Özür dilerim, Gwynne.' Bana baktığında da dermansız gözlerindeki teslimiyete dayanamadım. Parmakları yarı kıvrık elini bana uzattı. 'Asla sana zarar vermek niyetinde değildim.'

Sonra bana döndü, ellerini açılmış kanatlar gibi göğsünde çaprazlayarak *sevgi* işaretini yaptı. 'Özür dilerim, Gwynne' dedi yine, bir elini kapatıp göğsünde küçük daireler çizerek. '*Özür dilerim.*'

Bir anda, arkamda bütün yıllarımızın gözler önüne serildiğini hissettim. Ben ve Vivvy; ben ve Vivvy; ben ve Vivvy. Kâğıttan kesilme, el ele tutuşmuş bir dizi bebek. Sıkılmış bir yumruğun açılarak çağıran bir ele dönüşmesi. O, dikkatle mutfak masasına bakıyordu, budaklara ve lekelere, çocukluk hiyerogliflerimizin işaret ve simgelerine.

'Seninle konuşmam lazım, Gwynne, sana anlatmam lazım...'

'Ne, bana neyi anlatman lazım, Viviane?'

Sonra dudaklarını görebilmem için başını kaldırdı ama gözleri başka tarafa bakıyordu.

'Bir şey' dedi, 'yıllar öncesine ait bir şey.'

Sonra Nyssa koşarak içeri girdi; yüzü ışıldıyordu, bana söyle-

yecek, bana gösterecek bir şeyi vardı. Dudakları kıpırdıyor, elleriyle işaret ediyor, bir parmağını göğsüne saplıyordu: '*Ben... ben... ben...*' Elini bir kavrama hareketiyle hızla yumruk yapıyordu: '*Bulmak... buldum... ben buldum... Bak ne buldum, Gwynne, bahçede.*' '*Ne, Nyssa? Göster bana.*' Nyssa elini açıp avcundaki küçük çam kozalağını gösterdi ve ben Viviane'ın sandalyesinin keskin bir ses çıkararak yere sürtündüğünü, koşarak dışarı çıkmadan önce onu devirdiğini duydum.

Asla sana zarar vermek niyetinde değildim, Gwynne... Eşyalarımı almamalısın...

Bir iki yıl önce, arkadaşlarımla tatile gidiyordum. Parayı toplamak çok uzun zaman almıştı. Hepimiz, bir otelde kalmaya yetecek kadar para biriktirmiştik. Şu ucuz, küçük motellerden birinde. Ama ben gitmedim. Viviane o hafta sonunun büyük bir kısmını evde, televizyon seyrederek, içki içerek geçirdi. Kasabaya gitmiş, yakadan eteğe kadar fermuarlı, üzerine oturan, uzun, siyah bir deri pardösü almıştı. Pahalı bir şey. Yılan gibi. İntikam. Ne için olduğunu şimdi anlıyorum.

Yıllardır kesiyor. Asla üzerine oturmayan bir benliği kesip diken, yeniden biçimlendiren tatminsiz bir terzi gibi. Ama babam gittikten bir süre sonra ona musallat oldu bu. Onun çaresizce kesmek ve sonra, gözlerini kaçırarak, başını önüne eğerek, kendi utancının peçesini görmek ihtiyacında olduğunu hissedebiliyordum. Bazen peçeyi kaldırır, kısa bir süre için sizi içeri kabul ederdi.

Ortalığı temizlemek konusunda çoğu zaman dikkatsizdi. Banyodaki cam rafta ve lavabonun kenarında, gelişigüzel oklar gibi, her tarafa işaret eden faydasız göstergeler gibi, ustura ağzı kalınlığında kan çizgileri olurdu. Banyoda, kesmekte olabilir diye annemle ben daima kapıyı vururduk. Çünkü her nedense, kesmeye başlamadan çok önce, kapıyı kilitlemeyi bıraktı. Daha önceleri kendini banyoya kilitlerdi. Bir keresinde bütün gün banyoda kalmıştı. Yatma vakti geldiğinde, babamın kapıyı kırması gerekmişti. Kilit günlerce kırık kaldı. Babam bir şeyleri tamir etmede pek becerikli değildi.

Sonra tamir edildi. Bir akşam benimle ve Vivvy'yle ilgilenmek için eve geldiğinde, parlak pirinçten bir sürgü ve birkaç vida getirmişti. Reemie. Kilidi banyonun kapısına takacaktı. 'Nazik adam' dedi, annem.

Bir keresinde kapıyı vurmayı unuttum ve Vivvy'yi o işi yaparken gördüm. Mavi sandalyede oturuyordu; bacakları çıplaktı, bir bacağını banyonun kenarına dayamıştı. Bacağının üst kısmı, külotlu çoraptaki küçük kaçıklara benzer yara izleriyle kaplıydı. Bıçak derisini yararken, yüzünün acıyla burulduğunu, dudaklarının hafifçe aralandığını gördüm. *Ah, Vivvy; ama canını acıtmıyor mu bu, Vivvy*? Ama öyle yoğun bir utanç içindeydim ki konuşamadım. Boncuk boncuk olan kan çizgisine bakıyordum, sonra da beni orada gördüğü zaman, solgun yüzüne hücum eden kana.

Çık dışarı! diye haykırdı; sözcükler dudaklarından keskin kenarlı şekiller halinde dökülüyordu.

O işi yapış biçimindeki tuhaflığı unutamıyordum, bıçağı hafifçe, neredeyse kaygısızca ama yine de isteksizce vuruşunu, korkularının kaynağına dokunmaya zorlanan fobili birisi gibi. Yoksa hoş olmayan, sıcak bir şeye dokunan bir çocuk gibi, merakla mı yapıyordu? Sanki zarar verdiği şey bacağı değilmiş, kendisi değilmiş gibi.

Bir sınırı aşmış olduğumu anladım. Çünkü kısa bir zaman sonra, gelip onu seyretmeye davet etti beni. Odasında bazı fotoğrafları çerçeveliyordu. Artık oldukça ustalaşmış, on iki yaşından küçük çocuklar arasındaki bir fotoğraf yarışmasını kazanmıştı. Uçakların yara izine benzer izler bıraktığı siyah beyaz gök manzaraları, kışın gri gökleri.

'Sana yardım edebilir miyim, Vivvy?'

'Hayır ama istersen kalıp seyredebilirsin.'

Gerginliğini hissediyor, gözlerinin kenarlarında aniden oluşan kırışıkları, dudaklarını ısırdığını, ellerinin kafese konmuş yabani iki kuş gibi panik içinde çırpındığını, etrafa çarptığını görüyordum. Karton çerçeveleri yırtmaya başladı, sonra durdu, plasterleri, pamukları, jiletleri topladı. Arkası bana dönük,

kapının eşiğinde duruyordu. Onu takip etmemi beklediğini biliyordum.

'Gwynnie' dedi, 'her tarafının uyuştuğu oluyor mu hiç? Sanki kemiklerinin dışında kalanlar hiçbir şey değilmiş, teninin her tarafı uyuşmuşmuş gibi.'

Yanıtımı beklemedi. Onu takip ederek banyoya girdim. Ve seyrettim, büyülenerek, tiksinerek. Ablam Vivvy, parmaklarının arasında bir bıçak, küçük parmağı sanki bir hüner yapıyormuş, bir görgü kuralını yerine getiriyormuş gibi kıvrılmış. Bıçağın her vuruşunu, bıçağın onun derisine girişini hissediyordum, vücudumdaki her sinirle hissediyordum.

Bu imge asla silinmiyor. Viviane, kendi kuyruğunu yutan bir yılan gibi, uyuşturucu alan bir bağımlı gibi iki büklüm olmuş, onu esir eden şeyi koruyor...

Geçen ekimde bir gece Nyssa uyumak için yatağıma geldi. Bebeği kucaklanmak istiyormuş, öyle dedi. *Angel karanlıktan korkuyor, Gwynne.*

Nyssa, kollarını, bacaklarını bir denizyıldızı gibi yayarak uyurdu. Vivvy kış uykusundaki bir hayvan gibi daima örtülere sıkıca sarınır, kendi içine kıvrılırdı. Viviane olduğunu sanmıştım... *Onun Vivvy olduğunu sandım, gecenin yarısında beni uyandırdığını, kolumu çekiştirdiğini...* *Ne oldu, Vivvy? Neden ağlıyorsun, Vivvy?..* Nyssa'ydı. Dudaklarını görebilmek için ışığı açtım.

'Çişimi yapmaya gitmek istiyorum' dedi, 'ama gidemiyorum çünkü o orada, ablan.'

Sahanlığın ışığını yaktım, Nyssa'ya annemle babamın odasındaki banyoyu gösterdim ve doğruca benim yatağıma dönmesini söyledim ona.

Zihnimde, Viviane'ı banyoda canlandırdım, beyaz bedenini, kırmızı suyu. Ama kan yoktu, su yoktu. Viviane banyoda oturmuş, ellerini dizlerinin etrafında kavuşturmuş, sabit bakışlarla duvara bakıyordu. Bana bakmadı. Kalçasındaki solmakta olan büyük çürüğü tam olarak örtmeyen uzun, siyah bir tişört giymişti. 'Alçak' diyordu, 'alçak.' Elini aşağı kaydırarak çürüğü örttü. 'Vent-

man mıydı?' diye sordum, bunu ona Ventman mı yapmıştı? Omzuna dokunduğumda, kemiğini hissettim ve tilkiyi düşündüm; bir keresinde, bir tilkinin etine saplanan cam kırığını çıkarırken, onun kemiğini hissetmiştim.

'Bıçağı vardı' dedi. 'Onu durduramadım, Gwynne. Onu nasıl durduracağımı bilemedim.'

'Birisine anlatmak zorundasın, Viviane' dedim, 'bunu rapor etmek zorundasın. Seninle polise gelirim. O bunu başkasına da yapmadan.'

'Hayır, Gwynne' dedi. 'Çünkü hepsi bitti artık.'

Ama bitmemişti. Viviane için bitmemişti. Çünkü Viviane için aslında her şey daha yeni başlamıştı.

O anda gözlerindeki bakış, beni korkuttu.

Bazen beni korkuturdu. Vivvy, yıllar önce. Onu dışarıda, tepede yatıyor bulurdum. Sanki fırlatılıp atılmış gibi. Sanki bir daha hiç kalkmayacakmış gibi. Gözleri açık, sabit, kırpışmasız. Sanki az önce ölmüş gibi.

Evet, Viviane yaşıyordu. Ölmüş olan Vivvy'di. Evvel zaman içinde, ablam Vivvy. Çünkü asıl trajedi Ventman'la olanlar değil, evvel zaman içinde, yıllar önce olanlardı. Evvel zaman içinde, sekiz yaşındayken, ablam Vivvy çok erken bir çağda hayata karşı kenarlar geliştirdiğinde, baştan aşağı ve sadece jilet keskinliğinde kenarlardan ibaret bir hale geldiğinde, pırıltısını kaybettiği, sekiz yaşındaki sesi, hiç kimsenin, hiç kimsenin onu duyamayacağı kadar sırlarla dolduğu, sıkıca kapandığında.

Vivvy mutlu olmamaya başladığı zaman, bunun benim kabahatim olduğunu sandım, sanki benim kaybım bir şekilde onun kaybı olmuş gibi... *Sağır olduğum için özür dilerim, Vivvy... Nereye gittin, Vivvy*? Nereye gitmişti, ablam Vivvy? Bir özgürlük kutlaması olan o kız. O parlayan yüz. Kocaman açılan, yükseklere uzanan o kollar."

Mesele tecavüzün kendisi değildi, o halde. Sonucuydu. Gwynne'in dediği gibi, ablasının bütün bu yıllar boyunca kilitli tutmuş olduğu şeyin bir anahtarı, bir katalizörü olmştu. Ama

bana gelenlerin defalarca kendilerine sorduğu gibi, neyin? Ve neden? Ve oldukça öngörülü bir risk alacak olursak, kim?

Kızının ocaktaki ziyaretinden kısa bir süre sonra, annesi Bayan Goode bana gelmişti. Tutkulu yapısı açıkça görülüyordu. Karı koca ikilisinin daha güçlü olanı, diye düşünmüştüm başta. Gerçi beşi de ıstıraplarından güç kazanmışlardı.

Bayan Goode uzun boylu, iriydi; onu en iyi şekilde dramatik bir kadın olarak tanımlayabilirim. Gösterişli, alımlıydı, benim de ilgi duyabileceğim... eh, belki başka bir hayatta. Ona Maggie diyebileceğimi söyledi. (Bayan değil mi?) Ah ama Marguerite son derece güzel ve müstesna bir isim, dedim. Ona, annesinin en çok sevdiği sanatçının adının verilmiş olduğunu bana anlatırken, sesi aniden yumuşadı, özlemle doldu. Marguerite, söylemek istediklerini ifade edebilmek için sık sık bazı tablolara atıf yapıyordu. Başta biraz tutuktu; acı çekmiş ve ayakta kalmış insanların edindiği türden kararlı bir vakar vardı onda, kızılderili bir savaşçının gururu, evet, uzun saçlı, boncuklu bir kızılderili savaşçının iki eşeyliliği. Yine de değişkendi; bazen sakin oluyor, bazen alevleniyor, öfkesini çıkarmak ihtiyacındaymış gibi sık sık saldırganca konuşuyordu. Yavruları tehlikede olan bir dişi aslanın vahşi koruma içgüdüsü aklıma geldi; avcıyı ava dönüştürme fırsatını bulmuş olsa, nasıl bir sahnenin cereyan edeceğini hayal edebiliyordum.

Sanatçılara yaraşır uzun parmaklı elleri, sanki sözcükler yeterli değilmiş gibi, konuşmamız boyunca çoğunlukla hareket halindeydi. Onların, bir büyücünün ya da şamanın elleri gibi tuvalin üzerinde uçuştuğunu hayal edebiliyordum, imgelemindeki kızıl gökleri, çocukluğundan beri onu tedirgin ettiğini ama Castle Keep'teki o travmalı yıllar boyunca onu korkuyla doldurduğunu söylediği o günbatımlarını yaratırken. Anlaşılan Marguerite'in, kızı Viviane'ın başına gelenlerle tam olarak uzlaşabilmesi için, uzak geçmişine kadar uzanması gerekiyordu.

"Pentimento" dedi, "yağlıboya bir tabloda önceki çizgilerin izlerinin yıllar içinde yeniden ortaya çıkması. Rembrandt'ın

Flora'sında ünlü çift şapka kenarı var. Sonra Goya, esrarlı leydisi *Dona Isabel de Porcel*'i üniformalı bir adamın portresinin üzerine yapmıştı. Bunu mu söylemeye çalışıyorum, hakikatin er geç ortaya çıkacağını? *Gözün masumiyeti*'nden söz eden Ruskin'di sanırım, John Ruskin'di, bir sanatçının gerçek resmi daima, sanki ilk defa görüyormuş gibi görmeye çalışması gerektiğinden. Ancak şimdi mi görmeye başlıyorum, *orijinalin izlerini*, bulutlarımızın arasındaki o boşlukları... On üç yıl önce Castle Keep'te olanları?

Biliyor musunuz, yeniden hastanede gibiyim, şimdi burada oturup sizinle konuşurken, tıpkı St. Bernard'daki terapistim Max'le, Dr. Kenning'le yaptığım gibi. Terapi bazı yönlerden günah çıkarma gibi, değil mi? Bağışlanmayla, ruhunuzdaki yükü boşaltmakla ilgili bir şey. Ağırlıktan kurtuluyorsunuz. Hayır, ağırlık hâlâ orada; ama belki de ona katlanmanın bir yolunu buluyorsunuz.

Phineas mektubunda ne yazmıştı? *Barışmayı umuyorum*... Böyle diyorlar değil mi, tövbekâr olanlar günahlarını itiraf ettiklerinde, günah çıkarma yoluyla bağışlandıklarında, buna barışma hali diyorlar. Ama bir günahkâr var ki o asla bağışlanmayacak.

Onu gördüm. Dün gece. Ona sarıldım. Banyodaydı. Viviane. Dişlerini fırçalıyordu. Lavabonun üstüne eğilmişti. Üzerinde geceliği vardı, yatarken giydiği, onu boğan şu yıpranmış, torba gibi tişörtlerden biri. Zayıf bacaklarına, ince, kemikli bileklerine bakıyordum ve aniden on beş yıl silinip gitti ve o yeniden benim yatmaya hazırlanan küçük kızım oldu. Kızların dişlerini fırçalamış olup olmadıklarını kontrol etmek, onları kucaklamak ve iyi geceler öpücüğü vermek için yukarı çıktığım zamanlardaki gibi. Şu sabahlıklar. Castle Keep bazen öyle soğuk oluyordu ki. O eski kazan hep bozulurdu. Bir kış onlara kapitone sabahlıklar almıştım. Tıpkı çocukluğumda benim giydiğim sabahlığa benzer sabahlıklar. Gwynne için leylak rengi ve Viviane için mavi, gece mavisi. İpeksi, puf puf ve yumuşak. Yumuşak meyvelerin, çiliklerin, ağaç çileklerinin yüzeyi gibi, bir bebeğin teni gibi. Sabahlıklarını giydiklerinde onları kucaklamaya bayılıyordum. Benim iki korunaklı bohçam. Onları sıcak ve korunaklı tutuyor

olmam beni de ısıtıyordu. Uzanıp beni kucaklamalarına, sıkı sıkı sarılmalarına bayılıyordum... *Seni seviyorum, anne... Seni seviyorum, anneciğim.* Sonra, bir gece, Viviane geri çekildi. Sonra beni kucaklamayı bıraktı. Kendi kendime, herhalde sadece yaşındandır diyordum, bilirsiniz, kızlar sevgi gösterme konusunda bazen sıkılgan olmaya başlayabiliyorlar."

O zaman Marguerite başını önüne eğdi; uzun siyah saçları yüzüne düştü... Peçeli bir tövbekâr gibi derdim, eğer sözcüklerinin arasında, varlığının bütün hücreleriyle çocuğuna içi sızlayan bir annenin sesini duymuş olmasaydım. Onu mahremiyetiyle baş başa bıraktım, uzun bir sessizlikten sonra, başını kaldırıp saçlarını yüzünden çekerek bana, Phineas'ın St. Benedict'ten ayrılmadan birkaç ay önce gönderdiği mektubu okuyacağını söyleyinceye kadar.

"Çünkü bunu yapmakta zorlanıyorum" dedi. "Başkasının sözleriyle başlamak belki daha kolay olur."

Sonra bana, mektubu geçen yaz, ağustosta aldığını ama onu okumayı göze alıncaya kadar bir iki ay geçtiğini söyledi.

"Zavallı adam" dedi. "Mektubu yazdığında hiçbir fikri yoktu, anlarsınız. Viviane geçen kasımda Castle Keep'e dönüp olanları bize anlatıncaya kadar, hiçbirimiz bilmiyorduk."

Ağustos, 2003

Sevgili Maggie,

Öncelikle, iyi olduğunu ve Dr. *Kenning'le ilerleme kaydettiğini umuyorum.*

Üç yıl kadar önce sana yazarak inzivaya çekilme kararımı bildirdiğimi hatırlarsın umarım. Anlamanı beklemiyordum. Ben bile pek anlamıyordum. Ama o mektubu yazmadan hemen önce, hastanede seni ziyaret ettiğimde, beni bir daha görmek istemediğini açıkça belirtmiştin ve aslına bakarsan, farklı bir şey de beklemiyordum. Ama belki duyguların değişir diye, zayıf bir umutla, sana kararımı bildirmek istedim. Aslında söylemeye çalıştığım şu ki, gün gelir fikrini değiştirirsen diye, nerelerde olduğumu sana bildirmek istedim. Ama ne yazık ki değiştirmedin.

Neden sessizlik yemini ettiğimi şimdi bile açıklamayı becerebilir miyim acaba? Nasıldım biliyorsun, Maggie, devamlı olarak okuyordum, çalışıyordum—din, felsefe, psikoloji, kendine yetme—hiç durmadan hayatıma bir anlam vermeme yardımcı olabilecek bir şey arıyordum. Kitapçıyı açmamın nedenlerinden biri de bu muydu acaba, masumiyetim içinde, bana kendimin anahtarını vereceğine inandığım şeyi sürekli olarak bana sağlasın diye? Ama dışarıdaki arayışımı tüketmiş olduğumu, kendi sesimi dinlemek yerine başkalarının sözleri ve düşünceleriyle görüşümü kısıtlamış olduğumu anladım. Huzurun yalnız sessizlikte bulunduğunu söylemek fazlasıyla aşikâr gibi mi görünüyor? Ama şimdi çok mantıklı geliyor bu. Sana şunu söylemeliyim, Maggie, burada, manastırda, bana bir tür vahiy geldi; tecelli de diyebilirsin buna. Bazı şeyler kafama dank etti diyebilirsin ve bir gün bunu sana anlatma fırsatı bulabilmeyi çok isterim. Bir sanatçı olarak belki bunu, aşina bir objeye, sanki onu ilk kez görüyormuş gibi bakmaya ve onu başkalarının çizmiş olduğu gibi ya da çizilmesi gerektiğini düşündüğün gibi değil, sadece gördüğün gibi çizmeye benzetebilirsin. Şimdi resim yapıyor musun? Merak ediyorum. Anne resimlerinden sonra bütün şevkini kaybetmiş gibiydin, biliyorum. Burada resme izin vermiyorlar; bütün duvarlar çıplak. Ama zihnimde senin o harika, canlı günbatımlarınla süslüler. İlk tanıştığımızda seni, Okuma Odası'nda düzenlediğim sergiye birkaç resim vermeye ikna edişimi hatırlıyor musun? İlk satılan resimler seninkiler olmuştu. O zaman düşündüm, böyle gökleri, böyle bir tutkuyu, böyle bir dramı resmedebilen bir kadın... Kararlıydım, seni elimden kaçıramayacağımı, kaçırmayacağımı biliyordum.

Maggie, seni incittiğimi biliyorum. Kızlarımızı incittiğimi de biliyorum ve sık sık merak etmişimdir, beni inzivaya sevk eden bu muydu, kendimi cezalandırmak, normal hayatın özgürlüğünü kendimden esirgemek için miydi diye? Sana ve Viviane'la Gwynne'e, başkalarına yaptıklarımdan dolayı, yaşamayı hak etmediğimi hissediyordum.

Nasıl oldu da her şey böyle berbat oldu? Castle Keep'teki halimizi düşünüyorum. Goode ailesi. Birlikte. Güçlü, sıkı bir yumruk gibi. Sonra yumruk açılmaya başladı, her bir parmak birbirinden ayrıldı, uzaklaştı; biz birbirimizden koptuk, kavrama gücünü kaybeden bir el gibi. İyi anlatamıyorum, biliyorum ama böyle hissediyordum.

Castle Keep, istihkâmımız, bizi muhafaza edecek bir kale, bulutlardaki şatomuz, bütün o yıllar boyunca tepenin üzerinde, yüksekte duruyordu, değişimsiz, doldurulmayı bekleyen bir kabuk gibi ve biz onu doldurduk, değil mi, Maggie? Dördümüz; onun eti, adaleleri, organları, damarlarında akan kan olduk. Bizim olduğu andan itibaren, odalarında çocuklarımızın koşuşturduğunu hayal ettik. Sürüyle çocuk, diyorduk. (Böyle niyetlerimiz vardı, değil mi?) Ama kendimiz de çocuk gibiydik; tepeden aşağı koşarken çığlıklar atıyor, türküler çığırıyorduk. Hart Tepesi'nden aşağı yuvarlanırdık, hatırlıyor musun? Kollarımız ve bacaklarımız birbirine dolanmış, bütünleşmiş bir halde yuvarlanır, döne döne inerdik; gözlerinin mavisi beni sana bağlayan kesintisiz bir iplik eğirir ve aşağıda, saçımızda ve giysilerimizde otlarla, karnımız ağrıyana kadar gülerdik. Korkuluğa benzerdik. Ama umurumuzda değildi! Kasabadakiler deli olduğumuzu düşünmüş olmalılar. Yukarıda, Castle Keep'te, dünyanın tepesinde, hep mutluyduk Hatta bulutların etrafımızdaki dünyayı silecek kadar aşağıya indiği o yoğun sisli günlerde bile sen, halinden memnun, bahçede bir çocuk gibi, evet, bir çocuk gibi kaygısızca dolaşırdın...

"Phineas Castle Keep'le öyle gurur duyuyordu ki; yuvamıza adeta saygılı bir sevgi besliyordu, sanki onun kendisine, bize ait olduğuna pek inanamıyormuş gibi. Elini duvarlarda, büfelerin kenarlarında gezdirir, bilirsiniz, heyecanlı bir ev sahibinin konuklar gelmeden önce yaptığı gibi eşyalara dokunur, bir abajurun siperliğini düzeltir, minderleri yerleştirirdi; sevgi dolu, kadınsı, bir şekilde mahrem hareketlerdi bunlar.

Biz oraya taşındığımızda ev iyi durumdaydı. Neyse ki. Phineas hiçbir zaman ev tamiratından anlayan bir adam olmamıştır. Ama kitaplar için daha fazla rafa ihtiyacı vardı ve bunları kendisi yapmaya kararlıydı. Haftalarını aldı bu. Bir gece eve hırsız girdiğini sandık. Aşağıdan gelen şangırtı ve gümbürtülerle uyandık. Seslerden, aşağısı talan ediliyormuş sanılırdı. Phineas sessizce aşağı indi, ben de onu takip ettim. Manzara bir güldürüden alınmış sahne gibiydi, Phineas pijamalarıyla, bir elinde bir lavabo pompası, diğerinde dantel bir masa örtüsü ve yüzünde

mutlak bir dehşet ifadesi! Tabii, değerli rafları çökmüştü. Bir şişe şarap açtık, onun silah seçimine kahkahalarla güldük..."

...Orada bir süre mutluyduk, değil mi Maggie? Belki de o kadar sıkıca bağlıydık ki ayrılmaktan başka yapacak bir şey yoktu bizim için. Hayatımız sana yetiyor muydu? Çünkü bilirsin, ben hep mahremiyetine düşkün bir insan olmuşumdur. Ailem bana yetiyordu. Hayatım boyunca istediğim tek şey buydu. Burada, manastırda, kendimle baş başa olmakla yetiniyordum Yani şimdiye kadar; şimdiyse gülümseyerek, el sallayarak iletişim kurma dürtüsüne karşı koymam gerekiyor. Keşke sana ulaşabilsem. Sen, Maggie, öyle canlı, öyle tutku doluydun ki adeta yaşamdan daha büyüktün. Tıpkı resimlerin gibi ve o tutkuyla kızlarınla ilgilendiğini gördüm, saatler boyu onlarla bir şeyler yaptığını, kuklalar, uçurtmalar, maskeler kestiğinizi, yapıştırdığınızı, boyadığınızı... 'Yeşil cinler', Maggie, hatırlıyor musun, bir hafta yeşile boyalı kalmışlardı...

"Kobalt yeşili. Evet, hatırlıyorum. Her zaman bir şeyler yaratıyor, boya yapıyorduk. Ben çocukken, boya yapmama izin verilmezdi. Viviane ve Gwynne'in o özgürlüğe, öyle bir çocukluğa sahip olmalarını istiyordum... Havanın güzel olduğu zamanlarda, kızlar için bahçeye iki portatif masa ve sandalye çıkarır, çanaklarda afiş boyası, kalın fırçalar, iki ucuna taşlar tutturulmuş eski kaplama kâğıdı ruloları hazırlardım. Onları resme başlatır sonra gidip stüdyoda çalışır, bu arada balkon kapısından onlara göz kulak olurdum. Bir defasında tuvalden gözümü ayırdığımda, kızların külotlarına kadar soyunmuş olduklarını gördüm. Kendilerini tepeden tırnağa yeşile boyamışlardı. Cinlere benziyorlardı, bahçede dans ederken. Sonra Phineas dükkândan döndü ve koşup ona sarıldılar; o da boyayla kaplanmıştı. Böylece ben de onlara katıldım, yüzümü boyadım. Kim bilir nasıl görünüyorduk! Dördümüz, arka bahçede çığlıklar atarken. Bir kabile ailesinin ayin dansı gibi. Şimdi berrak bir biçimde hatırladığım mutlu günler, güzel günlerimiz. O bayramlar. Biliyor musunuz, Phineas'ın bir yerlerden kalma, yamalarla kaplı eski bir çadırı vardı. Beelzebub'ın arkasında bir karavana eşyalarımızı yüklerdik; kızlar motosikletin sepetinde otururlar, ben terkiye biner-

dim. Bir bayram, gökler boşandı. Yolları su bastı. Kızlara siyah çöp torbalarından pelerinler yaptım. Çadır su alıyordu. Nuh'un gemisi gibiydi. Her akşam güneş dansı yapıyor ve her sabah gri göklere uyanıyorduk. Ama eskiden babamın dediği gibi, gübrenin içinde yuvarlanan domuzlar kadar mutluyduk.

Viviane'la geçen o uzun, karanlık yıllar boyunca birer birer hafızamın duvarlarından kayıp giden manzaralar, fotoğraflar, resimler. Sonunda, Phineas'ın gittiği, benim hastaneye yattığım zamana kadar, hepsi unutulmuş, kaybolmuştu..."

...Sıkıntılarımız senin içindeki tutkuyu öldürmüştü sanki Maggie. O üç yıl boyunca Viviane'la sorunlarımız, onun... bizim yaşadığımız o berbat dönem. Dokuz, dokuz yaşında mıydı? Yaptığı o tuhaf şeyler. Onu elinde iple Yıldırım Ağacı'nın yanında bulduğumuz o gün. Bazen ailemizi mahvetmeye kararlıymış gibi görünüyordu. Bir aralar onun bizim günah keçimiz, ayrıkotumuz olduğunu düşündüğümü utanarak itiraf ediyorum. Gerçi mutlaka biliyorsundur, onu daima sevdim. Elimizden geleni yaptık, öyle değil mi? Doktorlar, bir de onu çocuk rehberine götürdüğümüz zaman. Daha çok çaba göstermeliydim, ona yardım etmenin bir yolunu bulmalıydım. Yabani bir çocuk gibi, demiştin. Ama sonra, her şey bitmiş, o 'eski haline geri dönmüş', onu ele geçiren iblisler kaybolmuş gibi göründüğü zaman; fırtınadan sonraki sükûnet gibiydi. Ama fazla sakindi, değil mi? Fazla içine kapanıktı. Peki, biz ne yapabilirdik? Sanki yardım edilmesini istemiyor gibiydi, o son yıl, ben gitmeden önce.

Ama bu mektubu kötü bir baba olmanın mazereti olarak yazmıyorum.

Şunu anladım ki affetmeye başlamam gerekiyor. Sana hiçbir zaman çocukluğumdan fazla söz etmediğimi biliyorum. Her nedense, ikimiz de geçmişimizi pek paylaşmadık. Sen sadece annemin ve babamın ben çok küçükken bir uçak kazasında ölmüş olduğunu biliyordun. Ama birçok bakımdan, o noktada hayatımın durmuş olduğunu hissediyorum. Sanki o zamandan beri askıya alınmış gibiyim. Sanki hayatım aslında hiç başlamamış gibi ve başlamak istiyorum, Maggie.

Bu da beni sana ve kızlara getiriyor. Sen ve ben ve Gwynne ve Viviane. Şimdi birbirimizden ne kadar kopuğuz. Oysa sen hep kalbimdesin. Bunları söylemek benim için zor. Bu mektubu defalarca baştan yazdım; ama yine de

onu yırtıp atarsın herhalde. Neredeyse soramayacak kadar utanıyorum. Beni bir daha görmeyi arzu edebileceğini düşünmeye cüret edebilir miyim diye? Bir daha asla eskiden olduğumuz gibi bir aile olamayacağımızı biliyorum. Ama acaba yeniden bağlantı kurabilir miyiz? Bir gün barışabileceğimizi düşünmeye cüret edebilir miyim? Elli iki yaşımda, hayatıma baştan başlıyormuşum gibi hissediyorum. Bunu yapabileceğimizi ima etmeye çalışmıyorum. Ama yeniden mutlu olmamız mümkün mü?

Sen iyi bir anneydin, Maggie, iyi bir eştin.

St. Benedict'ten ne zaman ayrılacağımı tam olarak bilmiyorum. Bir iki ay içinde, sanırım. Yazı burada geçirmek, bahçelerdeki emeğimin meyvelerini tatmak hoşuma giderdi. Evet, beceriksiz kocanın bahçe işlerine yeteneği varmış, anlaşılan! Ama bir gün sana bu tür şeylerden daha fazla söz etme fırsatını bulacağımı umuyorum. Başrahip Lenten bir süre odamı boş tutacak, geri dönmeye karar verirsem diye; ama dönmeyeceğimden eminim. Bir süre sabit bir adresim olmayacak ama nerelerde olduğumu sana bildireceğim; yani gün gelir de benimle temas kurmayı arzu edersen.

Her zaman kalbimde olacaksın.

Sevgilerle
Phineas

Not: Bu mektubu yazarken çok zorlandım. Böyle bir mektubu yazmak zaten kolay olmazdı. Ama iletişim becerilerim körelmiş. Şimdi bana, bir anlam ifade etmiyormuş, söylemesini istediğim şeyleri söylemiyormuş gibi geliyor.

Maggie mektubu okuduktan sonra gözlerini kuruladı. Başını kaldırdığı zaman, onlar öyle vahşi bir berraklıkla, öyle doğaüstü bir maviyle parlıyorlardı ki 'kâmilen nefesim kesildi'.

"Mutluyduk" dedi, "bir zamanlar, öyle mutluyduk ki... Peki, bir daha hiç mutlu olabilir miydik?

Phineas'tan bu mektubu aldığım sıralar, olabileceğimize inanmaya başlıyordum. *İyi bir eş, iyi bir anne* sözlerini okuduğum zaman, hastaneden ayrılmaya hemen hemen hazırdım; suçluluk duygumun altında yatan şeyi anlamış, sonunda bulutlarımdan çıkmış, bu sözlerin gerçek olduğunu nihayet kabul edebilecek duruma gelmiştim. Ama sonra sorgulamaya başladım... Bir za-

manlar her şey o kadar iyi idiyse, ben yeterince iyi bir anne idiysem, o halde neden, neden her şey böyle berbat olmuştu? Ailemiz neden dağılmıştı? Neden Viviane öyle bir... hayır, canavar değil... öyle bir sorun, öyle sorunlu bir çocuk haline gelmişti? Delice şeyler yapıyor, bizi korkutuyordu; sonra, Phineas'ın dediği gibi, o son yıl, fazla sakin, suskundu... susturulmuştu. Ta o gün geri gelinceye ve biz nedenini öğreninceye kadar.

St. Bernard'dan ayrılmış ve eve dönmüştüm. Bir hafta kadar sonra, sabahın erken saatlerinde... o gece uyumamıştım. Rüzgâr sert esiyor, Castle Keep'in duvarlarında uğulduyordu. O tepenin üstünde, tamamen onun merhametine kalmış olduğunuzu hissediyordunuz. Mutfakta çay yapıyordum. Gwynne geldi. 'Viviane geri geldi' dedi. Asla unutmayacağım, kapıyı açışımı, onu orada görüşümü... Şimdi tutmak, orada durdurmak, o sahneyi dondurmak istiyorum, doruk noktasındaki bir dalga gibi, onun sözleri üzerimizde kırılmadan, biz öğrenmeden.

Buraya neden geldiğimi anlıyorum sanırım. Çünkü artık kızımla, Viviane'la ilgili gerçeği bilmeme rağmen, kendime sorup duruyorum, hâlâ anlayamıyorum, nasıl öyle şey olabildim... Ah ama siz nereden anlayacaksınız? Orada öyle kaygısızca oturan siz. Nereden bilebilirsiniz, nasıl olduğunu, öylesine... öylesine...?

(Öylesine... ne? sevgili Bayan Goode, diye düşündüm. Öylesine kör mü? Öylesine mutlu mu? Bunu mu kastetmiştiniz? O zaman, hayır, hayır, bilmiyorum. Ah ama eğer sözcük, diyelim, 'kandırılmış' hatta 'ihlal edilmiş' olsaydı, o zaman, evet, ya evet, biliyorum. Ancak sorular değişip duruyor, diye düşündüm. 'Neden?' değil, 'nasıl?' Ah iyi-Maggie-Goode* diye düşündüm. Çünkü duymayı beklediğim, 'nasıl'ıydı.)

Sonra Maggie sessiz kaldı. Ama, tıpkı ondan önce Phineas'ın yaptığı gibi, giderken döndü, bana baktı... O gözler, o mavilik!

* Maggie'nin soyadı, İngilizce'de iyi anlamına gelen good sözcüğünü çağrıştırıyor. (ç.n.)

"Lütfen" dedi, "söylediğim şey için özür dilerim. Kaygılarınız olmadığını farz etmekle haksızlık ettim. Burada bulunmanız, dinlemeye hazır, sadece algılamayı bekliyor olmanız iyi bir şey. Biliyor musunuz, yüzünüz, bakışınız çok bilge, iyi ve şefkatli bir adam olduğunuzu gösteriyor. Bu arada" dedi, "pentimento yani daha önceki bir resmin izlerinin alttan görünmesi. İtalyanca *pentirsi* sözcüğünden geliyor. Anlamı 'tövbe etmek'.

Sonra, kendi kendine konuşurmuş gibi, 'Tövbe etmek. Böyle bir şeytan yeterince tövbe edebilir mi hiç?' dedi.

Ama daha ben bir yanıt veremeden, odadan çıktı. Ben ona, o 'bilge'nin, o 'iyi'nin, o 'şefkatli'nin kulağıma ne kadar hoş geldiğini söyleyemeden.

Yanlış hatırlamıyorsam bir sonraki, evet, bir zamanlar Phineas'ın metresi olan Bayan Allie Finlay'di.

"Beni bekliyormuş gibisiniz" dedi. (Ki bekliyordum, gerçi bunu söyleyemezdim, doğal olarak.)

Ona, geçen ekimde kızının mezarını ziyaret ederken karşılaştığı bir rahibi hatırlattığımı söyledi bana. Bayan Finlay minyon, sarışın bir kadındı; duru bir güzelliği vardı. Koyu kahve gözleri altın çerçeveli gözlüklerin arkasında saklanıyordu; saçı, başının arkasında dikiş gibi uzanan, sanırım "Fransız örgüsü" denilen bir biçimde rulo yapılmış ve tokayla tutturulmuştu. Allie Finlay, Marguerite Goode'un tam zıddı gibi görünüyordu. Phineas'a saygıda kusur etmeden (kuşkusuz birçok insanın bakışlarını üzerine çeken karısına da), ona duyduğu çekimi anlayabiliyordum. Çünkü Bayan Goode gibi, Bayan Finlay de kararlı, karmaşık bir kadındı. 'Aileden biri' olmamasına rağmen, öyküde onun da bir yeri vardı ve suçundan bahsetme ihtiyacındaydı: Kız kardeşiyle ilişkisinden, kızı Orelia'nın ölümünden, Phineas'ın ailesinin, Viviane'ın, ona en çok ihtiyacı olduğu bir zamanda, kendi sözleriyle, 'Phineas'ı ayartarak onlardan uzaklaştırmış' olmasından. Bayan Finlay, yıllardır Goode'larla temas halinde olmadığını söyledi bana, geçen ekimin sonlarında, manastırda, beklenmedik bir biçimde Gwynne'le karşılaşıncaya kadar.

"Kız kardeşi için çılgınca endişeliydi ve eve döndü. Başka bir şey de duymadım, aşağı yukarı bir ay sonra Gwynne'den, Viviane'ın aileye anlattıklarını nakleden bir mektup alıncaya kadar. Gwynne, Viviane'ın benim bilmemi istediğini yazıyordu. Çünkü o durumun devam ettiği üç yıl boyunca oradaydım; Castle Keep'i düzenli olarak ziyaret ediyordum. Şimdi düşünmeden edemiyorum, keşke Phineas ve ben tanışmış olmasaydık diye. O zaman orada olurdu. Kızlar için. Benimle olmak yerine Viviane'la ilgileniyor olurdu.

Zaten Phineas'la neden ilişkiye girdiğimi sık sık merak etmişimdir; evli bir adamla, yani. Kurallarımdan biridir. Özellikle ailesi, küçük çocukları olan bir adam. İçimde zaten yeterince suçluluk duygusu vardı. İkimiz de yanlış olduğunu biliyorduk. Phineas ilişkimizi gizli tutmak için ne çok çaba gösterirdi. Buluşmalarımızı ayarlamak için kullandığı o eski günlük, mesela. Neredeyse durumu, bizi, kendinden bile saklamaya çalışıyormuş gibi, eğer düşünürseniz. Alyans takmıyordu. Gerçi ilk tanıştığımızda, bu gerçeği saklamadı. Ama bir karısı ve iki küçük kızı olduğunu öğrenmeden önce bile bekâr olmadığını anlamıştım.

Nasıl mı tanıştık? Üniversitede, St. Bartolph'ta. Bir bölüm partisinde. Kızıyla, Gwynne'le çalışacak özel öğretmen arıyordu.

Ani bir çekim duyduk. Bir şekilde, Phineas'ın savunmasız olduğunu hissettim. Ona annelik etmek istediğimden değil, anlarsınız. Ne, o halde? Phineas her şeye o kadar açık, öğrenmeye öyle istekliydi ki; ama kendi sessiz tarzında. Bazen biriyle tanışırsınız ve sizden ne kadar farklı olursa olsun, hemen bir bağlantı hissedersiniz, geçmişte benzer deneyimler paylaşmış olduğunuzu, ikinizin de yüreğinde aynı umutları ve yükleri taşıdığını. Bizim karşılaşmamız kaderimizde vardı. Yani Phineas ve ben, suçluluk duygumuzu dindirmek için kendi kendimize böyle söylüyorduk, bunun kader olduğunu, bizim gücümüzü aştığını. Ne zaman mı başladı? Ben o eve gitmeye başladıktan birkaç ay sonra. Phineas St. Bartolph'taki ofisime geldi. Kütüphanede çalışıyormuş; onunla birlikte bir içki içer miyim acaba diye düşünmüş.

Aslında Viviane'la pek bir alakam yoktu. İki kız kardeşin çok yakın olduklarının farkındaydım. Onun da katılmasını sağlamak için elimden geleni yapıyordum. Ama Gwynne'le yaptığım çalışmalar, esas olarak tatillerde ve bazı hafta sonlarında da olsa, çok yoğun, teke tek çalışmalardı, anlarsınız. Viviane bana hınç duyuyordu, o zaman bana öyle gelmişti; çalışmamızı bölüyor, ilgiyi kendi üzerine çekiyordu. Bana kendimi, mahremiyetlerini ihlal eden birisi gibi hissettiriyordu ve Phineas'la ilişkim derinleştikçe, öyle de oldum, tabii. Çünkü kız kardeşini elinden almıştım. Çünkü benimle babası konusunda şüpheleniyor hatta durumu biliyordu. Diğerlerine söyleyeceğinden öyle emindim ki. Ama o son yıl, biz gitmeden, Phineas yanıma taşınmadan önce, ne hissettiğini anlayamıyordum. Herkesten o kadar kopuk görünüyordu ki; sanki savaşmaktan vazgeçmiş, her türlü duygudan feragat etmiş gibiydi.

Öfke, korku, utanç, sevgi, umut... bunların hepsini derinlere, ulaşılamayacak bir yere itmişti.

Daha birkaç ay önce, geçen ekimde, Phineas'la benim yaşadığımız ve kızımızın öldüğü dairenin üzerine kapıyı kaparken bunun, hayatıma devam etmenin bir yolu değişmek zorunda olduğumu, değişmekte olduğumu bir kabul ediş, kızımı kaybetmekle değil, kendimi kaybetmekle baş edebilişimin sonucundaki bir iyileşme olduğuna inanıyordum. Sonra, Viviane'la ilgili gerçeği öğrendiğimde... Kendimi kısmen sorumlu hissediyorum. Bilmeliydim."

"Sevgi, duygular, tehlikeli, değil mi?"

Bu noktada, Bayan Finlay gitmek üzere ayağa kalktı.

"Ama yine geleceğim" dedi, "çünkü konuşmaya ihtiyacım var. Ama konuşamıyorum. Aileyle konuşamıyorum, hele şimdi. Hayatımın çoğunu hakikati söylemeyerek geçirmiş olduğumun farkına vardım. Buraya bunun için geliyorum. Böyle konuşmaya, yüreğimi açmaya alışkın olmadığım halde, yine geleceğim."

Kâğıtlarla dolu bir dosyayı sımsıkı tutarak gitti; bunun, üzerinde çalışmakta olduğu bir kitap metni olduğunu söylemişti bana. Onu her zaman yanında getirir, bir kalkan gibi tutardı; ama

ziyaretleri devam ettikçe bunların önemi giderek azalıyor gibiydi, öyle ki Allie Finlay'in örgüsü çözüldükçe kâğıtlar farkına varılmaksızın sık sık yere süzülüyordu, önceleri muntazam olan o rulodan kurtulan saç tutamları gibi. Sanki o, hakikatini anlatırken 'kendini' bulmuştu.

Böylece Bayan Finlay, önceki sonbahardan, Phineas'la paylaştığı daireden ayrıldığı günden başlayarak, bana öyküsünü anlatmak için geri geldi.

Tıpkı sırayla hepsinin geri geldiği gibi. Her birinin taşıdığı suçluluk yükü, geçmişle hatta uzak geçmişle ilgili olduğu halde, beşi de hikâyelerine aşağı yukarı aynı zamanlardan başlamayı tercih etti, eylülün yerini ekime bıraktığı, yazın kararark sonbahara dönüştüğü zamandan. Gwynne için başlangıç, Viviane'ın intihar teşebbüsüydü. Bayan... Marguerite için, Phineas'tan gelen mektubu okuyuşuydu. Phineas için, sessizlik yeminini sona erdirişi ve St. Benedict'ten ayrılışıydı. Viviane'ın, Ventman dediği bir adamın kendisine tecavüz edişinden sonra hatırlamaya başladığı anılar, adeta gezegenlerin aynı hat üzerinde dizilişi gibi, sökülmüş ipliklerin bir araya getirilişi gibi, hepsini etkilemiş, böylece ancak bir bütün olarak ele alındığında bir anlam ifade edebilecek bir tabloyu tamamlamıştı. Şimdi bütününü gördüğüm bir tabloyu. Bütün uçları muntazaman bağlanmış bir tabloyu.

Altı münferit ses, yine de zaman zaman hepsi benzer bir karanlık tona bürünüyor, zaman zaman hepsi aynı sesle konuşuyor gibiydi. Altı öykü ama bir tek hakikat. Viviane'ınki. Kurbanın. Badireler atlatmış olanın. Ama onun ziyaretinden henüz hiç söz etmedim.

Viviane belki de aralarında bir tür kabullenmeye, aydınlanmaya ulaşmış gibi görünen tek kişiydi. Bana önce bir ergen, daha doğrusu yeme bozukluğu olan birisi, içine kapanmış ve bir defasında Gwynne'in tarif ettiği şekilde, 'bir hayvanın çaresizliği ve konuşma yoksunluğu' içindeki birisi gibi göründü. Gerçekten

de o ilk ziyareti boyunca, Viviane hep önüne bakarak, tek kelime söylemeden oturmuştu.

Ama şimdilik, benden birkaç son söz. Gerçi bana ait değiller. Phineas'ın bir zamanlar Allie Finlay'e yazdığı bir şey:

> 32. *Mezmur*, 1-5. *mısralar*: İhlali bağışlanan, günahı örtülenler kutsanmışlardır... Sessizliğimi korudum; gün boyunca haykırmaktan kemiklerim aşınmıştı. Çünkü senin elinin ağırlığı gece gündüz üzerimdeydi... Sana günahımı itiraf ettim ve kötülüğümü saklamadım.

Size Viviane'ın ilk gelişinde bıraktığı bir çizimi vereceğim. Her nasılsa benim onu almamı istediğini biliyorum. Çünkü ben onun korkunç anlamını, belki de herkesten daha iyi kavrıyordum. O halde... hayır, yapmayacağım. Çünkü o çizim, en azından şimdilik, talihsiz bir biçimde (yoksa talihli mi?) kayboldu. Ne yazık.

Ama size, Gwynne'in yanında getirdiği (bu defa sıra ondaydı), güzel altın harflerle kopya edilmiş ve çerçevelenmiş dizeleri verebilirim. Giderken onu götürmedi. Hatta uğursuzluk getiren bir şeymiş gibi, ondan kurtulmaya can atıyordu adeta. Bir laneti suçlamak, böyle bir büyüye inanmak daha kolay belki de. Çünkü on beş yıl önce Castle Keep'te olanlar, baş edilebilmesi nerdeyse imkânsız, kuşkusuz 'bu dünyaya ait değil'miş gibi görünen şeyler olmalıydı.

Camın çatlamış olduğunu fark ettim. (Neden? Kaza mıydı, öfke mi... Korku mu?) Sevdiğinin ihanetine uğramış birinin kırdığı bir fotoğraf gibi. (Ya da bir pencerenin camına doğru uçan bir kuşun gagasıydı belki) Gwynne onu ablasının atmış olduğunu söyledi. Gwynne çatlağın, ablasının çocukken Castle Keep'in bahçesindeki Yıldırım Ağacı'na oyduğu bir sembolün biçiminde olduğunu da söyledi, Viviane'ın daha birkaç ay önce yatak odasının duvarına çizdiği, aynı sıralarda kolunun üzerine kazıdığı sembolün.

Dizeler, o halde:

MIRI-ANNE DUPREE'NİN HİKÂYESİ

Dupree ailesi hakkında iki hikâye fısıldanır 1883'ten beri
Gözlerden uzak, kilit altında tutulan siyah saçlı deli kızları,
Bahçedeki ağaçta asılı bulunmuş bir kış sabahı
Gecenin içinde kanı donduran çığlıklar, merhamet dilenen feryatlar duyulmuş
Ama görünüşe göre dördü de büyük bir savaş vermiş olmalı
Çünkü anne, baba, kız kardeş, üçü de mahzende ölü bulunmuş
Ve gerçekte Castle Keep'te *olanlar hiç açığa çıkmamış.*
Ah çılgın, üzgün, azgın Miri-Anne Dupree, *söyle, masum muydun, suçlu mu?*

Karanlık öyküsünü anlatmakla mı tehdit etmişti onları,
Onu nasıl dövdüklerini, aç bıraktıklarını, zincirlerle bağladıklarını?
İyi [goode] ailenin adını kurtarmak için mi onu asmışlardı?
Ama kırmızı göğüslü küçük bir kuş konmuş o kara ağacın bir dalına,
Yaptıklarına parlak gözleriyle tanık olduğunu söylemiş günahkârlara,
Kötü yürekli korkaklar böylece aceleyle mahzene kaçmış
Ve orada ölüp gitmişler; çünkü kapı sıkışıp kalmış.
Ah azgın, çılgın, üzgün Miri-Anne Dupree, *söyle masum muydun, suçlu mu?*

Yoksa zavallı Miri-Anne, *artık dayanamadığı için mi,*
Zalim ailesini sırf garezinden mahzene çekmiş?
Sonra yaptığına pişman olup serbest bırakmaya çalışmış onları,
Ama aceleyle kaybetmiş mahzenin anahtarını ve çaresizlik içinde
Bahçeye koşmuş, saf ve beyaz boynuna geçirmiş ilmiği.
Zavallı üzgün Miri-Anne *tek başına, asılarak ölmüş. Ama birisi görmüş*
Kırmızı göğüslü küçük kuşmuş bu ve anahtarı alıp hemen uçmuş.
Ah üzgün, ah azgın çılgın, Miri-Anne Dupree, *söyle masum muydun, suçlu mu?*
İki şarkı söylenir ama o korkunç gecede kim kimi öldürmüş?
Kim, kimden kaçmaya çalışmış?
Kim haksızmış, kim haklı?
Ah üzgün, üzgün, üzgün Miri-Anne Dupree, *söyle masum muydun, suçlu mu?*

Gwynne

Babam bu dizeleri yörenin tarihi hakkındaki bir kitapta buldu. Çerçeveletti ve Castle Keep'in holüne astı.

Miri-Anne'in karanlık hikâyesi hepimizin üzerine bir gölge düşürmüş gibi.

Ama Castle Keep karanlık değildi. Bir zamanlar, Castle Keep renklerle çağlardı, sarılar, turuncular, leylak renkleri, pembe ve yeşille; annemin diyebileceği gibi, açık galibarda, prizma moru, gök mavisi tonuyla. Bazen, Vivvy ve ben bütün gün dışarıda, ormanın içinde, tepenin üstünde oynadıktan sonra eve gelip annemi bir merdivene çıkmış, parlak sarı kadmiyumun altınsı rengine dönüştürülmüş pembe bir odanın son duvarını boyarken bulurduk. Bir gün annem eve, bir kır evinin açık artırmasından

aldığı kırmızı bir halıyla geldi; Castle Keep'in içinden geçen, odaları birbirine bağlayan bir damar ağı gibiydi bu.

Asla karanlık değil, harikulade, sihirli bir evdi o. Eşikten içeriye adımınızı attığınızda, başka bir dünyaya, masallardaki bir eve girmiş gibi olurdunuz. Kuleleri ve tavan arasındaki odalara giden spiral merdivenleri ve içinde dünyalar kurulabilecek koridorları, köşeleri ve dolapları, kaçılacak, saklanacak yerleri olan bir ev. Holün altındaki kiler gibi mesela.

Babam, fayanslara zarar veririz korkusuyla, mozaik mandalanın* üzerinde yürümememizi söylerdi. Annem deseni kopya etti: Ortasında altın bir anahtar bulunan beş köşeli bir yıldız, bundan çıkan söğüde benzer uzun, ince yapraklar ve her birinin ucunda bir kozalak. Bunun resmini yaptı ve duvara astı. Gece ışıklar kısıldığında, asıl mandala suya yansımış bir imge gibi görünüyor. Ancak evi aldıktan yıllar sonra, babam Castle Keep'in orijinal planlarını bulup çıkardığında, yerin altında bir oda olduğunu keşfettiler. Mozaik çember bu odanın kapısıydı. Sonunda nasıl çalıştığını bulan Vivvy oldu: Çapın iki tarafındaki siyah fayanslardan ikisinin yanına basılıyor, böylece bunlar kalkıyor ve yerinden çıkarılabiliyor, sonra disk kaldırılıyor ve küçük bir mahzene, bir zindana inen bir merdiven ortaya çıkıyordu...

Ben ve Vivvy, evvel zaman içinde, şatomuzda, sırayla kralı ve kraliçeyi oynar, annemin alüminyum folyo üzerine tatlı ambalajlarındaki mücevherleri yapıştırarak yaptığı taçları takar, annemin eski gece elbiselerinden kesilmiş cübbeler giyer, babamı takdis ederdik... *Yemeğiniz hazır, ekselansları.* Babam önümüzde diz çöker, şemsiyeden bir asayla... *Ayağa kalkınız, Prens Phineas.* Ya da kralın ordusunun kumandanları olur, kalemizi aşağıdaki ormanda saklanan düşmanlardan korurduk. Kâğıttan zincir halinde askerler keser, annemin Noel'de evin her tarafına yerleştirdiği, titreşen yüzlerce kandil gibi, kapılara ve pencerelere yüzlerce askerden oluşan bir ordu dizerdik. Kasabanın çocuk-

* Hindu ve Budistlerin evreni simgeleyen çemberi, çeşitli resimlerle süslü sembolik çember. (ç.n.)

ları oynamaya geldiğinde, annemle gazetelerden ve bahçe bambularından uçurtmalar yapardık; babam hepimizi tepeye götürürdü ve gök canlı renklerde pırlantalarla dolardı. Cennette büyümek gibiydi. Sanki o ev ancak bize ait olabilirmiş, bizim için yapılmışmış gibi...

Annemin stüdyosunda bir baskı resim var. Ona bizi hatırlatmış olmalı: Biri sarışın, biri esmer iki kız, beyaz elbiseleri yırtık pırtık, geniş bir merdivenin tepesindeki sahanlıkta duruyorlar. Sarışın kız bir kapının çerçevesine yaslanmış; saçları yer çekimine meydan okuyarak yukarı doğru havalanmış olan esmer kız, önündeki halıda bulunan dev bir ayçiçeğine bakıyor. Çiçeğin bükük, kırık sapları el gibi kıza doğru uzanıyor. Üzerinde numaralar bulunan üç kapı kapalı ama dördüncü kapı yarı açık ve içeriden ışık geliyor. Annemin, resimdeki duvarların yeşilini, koyu kan kırmızısı halıyı kopyalamış olduğunu fark ettim. Resimde bir tehdit hatta dehşet duygusu var. Bir kâbus gibi. O iki kız, o aralık kapı, içerideki ışık, orada, sizi içeriye çeken bir şey. Korkunç bir kehanet gibi...

Sadece bir resim, 'Miri-Anne Dupree'nin Hikâyesi'nin sadece bir öykü olduğu gibi. 'Sadece bir öykü, folklor' diyordu babam. Onu oynardık, babam dizeleri okur, dördümüz Victoria dönemine ait bir melodramdaki karakterler gibi inleyip dövünürdük. O zamanlar küçüktük, ben ve Vivvy. Eğlenceliydi, bir oyundu, sadece bir hayali yaşamaktı, *Dupree kardeşlermişiz gibi davranmak*. Ama Vivvy, artık Miri-Anne olmak istemediğini söyledi. *Sanki o hâlâ burada, Gwynnie, deli Miri-Anne. Bir hayalet gibi... Bu bir öykü, Vivvy, sadece uydurma.*

Ama onu gerçekten korkutuyordu sanırım. Vivvy, Castle Keep'teki holde, duvardaki balada bakar, dudakları sözcükleri şekillendirirdi... *Onları anlatmakla tehdit ettiği için mi?.. Zavallı Miri-Anne tek başına, asılarak ölmüş.* Vivvy, yüzü ölü gibi solgun, gözleri... hayalet görmüş gibi. Sanki o sözler içine işlemiş gibi. *Sadece bir öykü, Vivvy.* Sanki deli Miri-Anne'in ruhu içine girmiş gibi. *Bu yüzden mi böyle tuhaflaştın, Vivvy, bu yüzden mi Vivvy gibi değilsin artık?*

Biliyor musunuz, zindanda saklanırdı... *Anne, baba, kardeşin, üçünün de ölü bulunduğu yerde.* Neden saklanıyordu? Orada son defa saklandığı zamanı hatırlıyorum. Tavandaki kapıdan geri çıktığında kot pantolonundaki lekeyi hatırlıyorum. Kan lekesini. Kırmızı bir nokta gibi. Reglleri başlamıştı. Bu sondu. Her şeyin bittiği zaman.

Neden bana hiç anlatmadın, Viviane?

Anlatmamak daha iyi, Gwynne. Bir öykü gibiydi, sadece kafamdaki bir öykü; ama anlatmak onu gerçek yapardı. Çünkü küçük bir kızken, Gwynne, bilmediğin bir şey sana zarar veremezdi. Beni korudu. Bentteki o günden beri. Sesin gittiği günden. Hep yanımdaydı...

Yıllar önce, on beş yılı aşkın bir süre önce, bendin yanında piknik yaptığımız, sesin gittiği o gün, Vivvy'nin yüzünü hatırlıyorum, yüzündeki uyanışı, sanki o da hissetmiş gibi. Dünyanın sonu gelmiş gibi o sessizliği, dünyanın durduğu ve ayın güneşi kapattığı ve bütün kuşların taşa, bütün denizlerin buza dönüştüğü, sesin gittiği, o bir anlık kar-kadar-parlak-beyaz boşluğu, dışarıdan gelen seslerle, kuşlar, rüzgâr, hışırdayan yapraklar ve uçakların uğultusuyla, şimdi hissettiğim sesler arasındaki o anı, o ayrıtı...

Kulağınızı, otların ve yeryüzünün kokusunun adeta bir tat haline geleceği şekilde yere dayarsanız, dünyanın dönüşünü, onun yüzeyinde toplanan bütün sesleri duyabilirsiniz. Sözcük olarak sesleri. Ses olarak sözcükleri. Yıldızların çatırtısını ve uğultusunu. Kuş sesleri, gökteki desenlerdir, gümüş ipliklerdir, ışık noktalarıdır. Kuş sürüleriyse, bir takımyıldız, pırıldayan bir duvar halısı ve yağmur damlaları tenime dövme yapar. Ses berelemesi, ses okşaması. Tenimin iç yüzeyine düşen bir tüy gibi, yumuşak. Annemin tepsideki boya tüplerinin ksilofonu. Hayvani acı, bıçaklardır. *Tıs şırıl şangır mırıl küt ciyak tın çat cız hışır.* Duymuyorum, hissediyorum. Bendin yanında piknik yaptığımız günden beri.

Ben dört buçuk yaşındaydım, Vivvy neredeyse sekiz; öyle di-

yordu ama değildi. Öyle eğleniyorduk ki. Kahkahalarla gülüyorduk ve şimdi anıları, elimden alınan şeyden dolayı yeniden renklenmiş, güçlenmiş, daha canlı olarak görüyorum. Mavi göğü, yeşil otları, limoni ışığı ve suyun kenarında oynayan Vivvy'le beni, kıyının daha yukarısında annemi ve babamı. Annemin turuncu ve sarı boncuklardan, başını oynattığında tıkırdayan tuhaf meyve salkımlarına benzeyen küpeleri vardı. Annem, resimleri hakkında babamla sohbet ediyordu. Yanağında bir boya lekesi vardı. Kadmiyum. Bir kabile işareti gibi. Kızılderili bir kadın. Sarı, yeşil ve türkuvaz bir elbise giymişti. Babam onun yanına uzanmış, göğe bakıyordu. Annem onun başına eşarplarından birini bağlamış, boynuna bir dizi renkli cam boncuk takmıştı. Vivvy'le ben suya taş atıyor, kimin daha çok su sıçratacağına bakıyorduk.

Suyun şeklini hatırlıyorum. Bendin basamağı üzerinden akarken, katı bir kavis gibiydi, sonra kırılarak köpükten bir farbala haline geliyordu. Bir şeyin nasıl aniden böylesine farklı görünebildiğini düşünüyordum. Attığımız her taş kavisin içine giriyor, su üzerine kapanınca kayboluyordu.

Arkamızda, annem gülüyordu. O günkü sesler nelerdi? Su, esinti, sözcükler, suya düşen taşların çıkardığı "cup" sesi ve uzaklarda makineler, bir traktör ve kuşlar ve annemin kahkahaları. Bunları ses olarak düşünmek zor. Çünkü artık onların biçimleri ve renkleri ve cisimleri var; bana dokundular, içime girdiler. Annemin kahkahası... *Gül, anne, kahkahanı at*... O kahkahayı duymaya bayılırdık, uzun, güzelim bir kahkaha, hızla yükselen ve alçalan piyano gamları gibi, kilise çanlarının kutlama vuruşları gibi; bendin yanında sesin gittiği o gün, işitmekle işitmemek arasında bir bölme çizgisi gibi, yarı işitilmiş, yarı işitilmemiş, aniden nefesi kesilen bir kavalcı gibi. Sonra, nefesini tutmuş gibi o sessizlik. O dönüm noktası. Nefessiz. Yeni doğan çocuğun ilk nefesini almasından önceki an. İlk gök gürlemesinden önceki an ve sonra o *duruş*. Bir şeyin, sudan başımı çevirip anneme bakmama neden olduğu an. Ağzını alabildiğine açmış, başını geriye atmıştı ve ben ona koştum, ellerimi yüzüne, kulağımı ağzına dayadım.

Sözcüklerini hissedebildiğim halde, onları duyamıyordum. Vivvy'e baktım. Sanki o biliyormuş gibi...

Vivvy daima beni korur, bana isimler taktıkları zaman oğlanları kovalardı... *Kumaş Kulak*, *Dışkı Kulp*, *Kulak Tıkacı*. Bir defasında birini öyle pataklamıştı ki onu eve taşımaları gerekmişti. Ondan sonra mesafelerini korudular. İşaret dilini kendi kendine, benim kadar hızlı öğrenmişti. Ama bizim kendi özel dilimiz vardı. Elleri kitap gibi açmak, avuçları yukarıya çevirmek, babam demekti; annem, eli tavşan başı biçiminde kıvırmaktı, onun boya fırçasını tuttuğu gibi; kolları kaldırarak dönmek, *dışarıda oynayalım*; bir kucaklama, *özür dilerim* demekti. Üç parmaksa, *yardım et, sana ihtiyacım var* anlamına geliyordu.

Bir süre, sağırlığım bizi daha da yakınlaştırdı; neredeyse ayrılmaz olduk. İşitmenin ve sessizliğin olduğu iki dünyamızın arasında, yalnız bizim ikamet edebileceğimiz, yeni, özel bir yer yaratmıştık. Vivvy sekiz yaşına geldiğinde (neredeyse dokuz, öyle derdi ama değildi), işaretleşmeyi bıraktı. Vivvy artık benimle olmak istemiyor gibiydi. Neden olduğunu bilmiyordum. Aramızdaki sessizlik, o gün bendin yanındaki ilk sessizlikten daha kötüydü. Soğuk ve katıydı ve Vivvy onun içinde kaybolmuştu...

Sonra Vivvy dokuz buçuk yaşında, ben de altı buçuk. İşte o zaman Vivvy delirmeye başlıyor. Tıpkı deli Miri-Anne gibi. Sanki artık ablam değilmiş gibi. Sanki aramızda daima varolan o pırıltılı iplik bıçakla kesilmiş gibi.

Castle Keep'in arka bahçesinde iki ağaç var. Dipteki muazzam, sağlıklı meşeye Goode'ların Meşesi derdik ve babam yıllar önce bizim için ona ev yapımı bir salıncak kurmuştu. Kayın çitinin üzerine çıkacak kadar, tepenin altınızda alçaldığını görecek kadar yükseğe sallanacak olursanız, neredeyse uçtuğunuza inanabilirsiniz. Bir de Yıldırım Ağacı var, tam ortada, babam evi almadan uzun zaman önce bir fırtınada yıldırım çarpmış bir meşe. Belli bir ışıkta, sakatlanmış bir yaratık gibi görünür, sessiz bir

çaresizliği çağrıştırır; kararmış ve bükülmüş dallarıyla, sonsuza kadar o yıldırımın azabı içinde donup kalmış gibidir. Bir defa, sadece bir defa, uzun zaman önce bir ilkbaharda, bir dalından büyüyen birkaç küçük sürgün, yeşil filizler verdi. Ağacı hayalimde canlandırıyorum ve Vivvy'i görüyorum, o gün, narin bir sapa benzeyen boynunun etrafında asılı ağır fotoğraf makinesiyle.

Babam onuncu doğum günü için elden düşme bir fotoğraf makinesi almıştı. Onu hep yanında taşıyordu. Göğsünden bakan üçüncü bir göz gibiydi. Bazen onu yatağa bile götürürdü, sanki makine onu koruyormuş gibi. Babam ona bir sürü film de almıştı ama o uzun bir süre fotoğraf çekmekle ilgilenmedi. Makineyi dürbün gibi kullanıyordu, sanki bizi gözetliyormuş gibi. Kötü şeyler yapmaya başlamıştı. Farklı bir Vivvy'di artık. Kötü, kötü Vivvy.

Her şeyin, yaptığı bütün o kötü şeylerin artık başladığı o gün, bahçede, salıncaktayım ve sonra Vivvy'nin evden çıktığını, Yıldırım Ağacı'na doğru yürüdüğünü görüyorum. Biraz daha yaklaşıyor ve fotoğraf makinesini almış olduğunu ama boynunda bir şey daha olduğunu görüyorum, kalın, kahverengi bir yılan gibi kıvrılmış bir şey. Sallanmaya devam ediyor, Vivvy'i izliyor, ne yapacağını merak ediyorum çünkü yüzünde çok garip bir ifade var; kasılmış, sanki az önce birisi onu azarlamış da ağlamamaya çalışıyormuş gibi. Sonra daireler çizmeye başlıyor, Yıldırım Ağacı'nın etrafında dönüp duruyor, rüyadaymışçasına.

'Başın dönecek, Vivvy, öyle yaparsan, miden bulanacak.'

Ama seslendiğimde aldırmıyor, bir şey kaybetmiş gibi yere bakarak öylece yürümeye devam ediyor, sanki görünmez bir daireyi izliyormuş, çizginin üzerinde kalmalıymış *çünkü eğer çizginin dışına çıkarsa onu şeytan kapacakmış* gibi. Ben de öyle yapmak istiyorum ve salıncaktan aşağı atlayıp ona doğru koşuyorum ama yaklaştıkça tüylerim diken diken olmaya başlıyor, fazla yaklaşmamam gerektiği, Vivvy'nin tehlikeli bir hayvan falan olduğu yolunda bir uyarı gibi. Dönüp eve bakıyorum, stüdyosunda annemi görüyorum ve onu hissediyorum, bütün vücudumda-

ki o titreşimi, ta içimdeki zonklamayı, işine daldığı zaman bütün evi sarsacak kadar yüksek sesle çaldığı müziği; gerçi babam bunu hiç hissetmiyor ama Vivvy hissediyor ve bazen, annem orada resim yapıyorken ve *rahatsız etmeyin, kızlar, lütfen* diye uyarmışken bile, doğruca onun stüdyosuna giriyor ve makineyi fişten çekiyor, sonra ikisi birbirlerine bağırmaya başlıyorlar, onları görüyorum, delice bir sözsüz güldürü gibi ve öyle birbirlerine girişmeleri beni korkutuyor.

Ama bu kez, Vivvy annemin müziğini duymuyor gibi; havanın ısınmaya başladığını ve elektriklendiğini hissediyorum ve şimdi aşağıya, ormana koşmak, kaçmak istiyorum.

Vivvy robot gibi dönüp duruyor, ipin bir ucu göğsünden aşağı kayıyor ve boynunun etrafındaki kıvrımlar geriliyor.

Ona tekrar sesleniyorum, 'Niye böyle yapıyorsun, Vivvy?'

Ama bana bakmıyor, sadece yürümeye devam ediyor. Değirmenlerin çarklarını döndüren o zavallı merkepler gibi. Yalnız yüzünde taş gibi sert bir ifade var. *Hiçbir şey bilmiyorsun, hiçbir şey, anladın mı? Sen sadece yedi yaşında aptal bir çocuksun!*

Sonra elindeki bıçağı görüyorum. Elinden gümüş bir parmak gibi çıkıyor. Sonra duruyor, ipi açıyor ve Yıldırım Ağacı'nın en uzun dalına fırlatıyor, ip takılıp öteki tarafa sarkıncaya kadar. Sonra sundurmadan bir kutu alıp getiriyor.

'Vivvy, ben de oynayabilir miyim?'

'Bu bir oyun değil, aptal çocuk' diyor. Sonra kutunun üzerine çıkıyor, ipi düğümlüyor ve bütün ağırlığıyla asılıyor. Sonra bıçakla ağacın kabuğuna bir şey, bir işaret kazıyor. İpin altına koyduğu kutunun üzerinde dururken, bıçağı hâlâ elinde tutuyor.

Şimdi gerçekten korkuyorum ve dönüp eve baktığımda annemi görüyorum; boya fırçasını bir mızrak gibi yukarı kaldırmış, stüdyosunun penceresinden bakıyor. Babamın da başka bir pencereden baktığını görebiliyorum. Sanki hepimiz müzikli heykeller oynuyoruz ve müzik durmuş; ama annemin müziği hâlâ çalıyor, hepimiz Vivvy'nin ipin halkasını boynundan geçirişini seyrederken hâlâ içimde gümbürdüyor. Babam bahçenin karşı

tarafından koşarak geliyor, ayakuçlarına basarak, ileri doğru eğilerek, sanki ona koşabildiğinden daha hızlı ulaşmak ister gibi. Ama aynı zamanda kendini tutuyor. Çünkü Vivvy'nin ne yapacağını biliyor, hepimiz biliyoruz... *Miri-Anne Dupree gibi kendini ağaca asacak*...

Ama hiçbir şey olmadı. Vivvy atlamadı. Babam onun bacaklarını kavradı, ipi başından çıkardı ve onu kutudan kaldırdı. Vivvy dimdikti ve katılmıştı; yüzü donuktu. Dükkân vitrinlerindeki mankenler gibi. Cesetler gibi. *Neden, Vivvy? Sadece bir öykü bu, Vivvy.*

Böylece sona erdi. Aramızda olan her şey. *Benimle oynamak istemiyor musun, Vivvy, ormanda, tepenin üstünde? Artık arkadaş değil miyiz?* Sanki ben vebalıymışım, cüzamlıymışım ya da iki tane kafam varmış gibi. Sanki artık *Vivvy* mi tanımıyormuşum gibi. O benim ablam olmak istemiyormuş gibi. Deli Miri-Anne'in hayaleti sonunda gerçekten onun içine girmişmiş gibi.

Konuşmuyor, odasında saklanıyordu, dünyada başka hiç kimse yokmuş, kendisi bile yokmuş gibi. Mavi gök kararmış. Güneş yanıp tükenmiş. Kuşlar artık şakımıyor. Sanki birisi onu götürmüş de o sadece var taklidi yapıyormuş gibi.

Sekiz ve dokuz ve on yaşında... Üç yıl. Üç Vivvy. Çılgın azgın üzgün Vivvy Goode.

Geçen eylülde, hastaneden çıktığında, Viviane bana, 'Hatırlıyor musun, Gwynne, öyküleri hatırlıyor musun?' diye sordu.

Viviane

Özür dilerim. Geçen sefer geldiğimde. Söyleyebileceğim hiçbir şey yoktu. Öte yandan, çok şey vardı. Biliyorlar. Artık biliyorlar. Artık onlara anlattım. Phineas'a ve Maggie'ye ve Gwynne'e. Ama gerçekte olduğu gibi değil.

Sanat galerisinde. Geçen eylül. Hastaneden yeni çıkmıştım. Bileklerimi kesmiştim. Ventman yüzünden. Onun yaptıkları yüzünden. Hatırlıyordum. Ah, tatlı İsa. Alçak. O alçak. Merdivenlerden sanat galerisine, bodruma inmek, su altında kalmak gibiydi. Bir mezar tümseğine girmek gibi. Ölmüş müydüm? Ölü. Ölü müydüm? İyi olurdu. O halde burası cehennem, diye düşündüm. Fotoğraf sergisinde. Önümdeki duvara siyah beyaz fotoğraflar asılmıştı; orada oturuyor, fotoğraflarına bakan insanlara bakıyor-

dum. Arkaya doğru eğiliyor ya da burunlarını neredeyse cama değdirecek kadar yakına gidiyorlardı. Sanki görebileceklermiş gibi. Neyi? Ben ne görüyordum? Katalogda şöyle diyordu:

On altı siyah beyaz fotoğraftan oluşan bir dizi

VIVIANE GOODE

Her bir fotoğrafın yüzeyi, yüzeyden daha az bir şeye, tek hücrelerden oluşan zar gibi bir tabakaya indirgenmiş gibi görünüyor. Oysa bir fotoğraf, olmuş olanın yüzeyi, hafızanın bir ayrıtıdır...
BİR NUMARA: Bu bir resim sehpası olabilir ya da bir pencere, bir açıklığın ortasında bir çubuk (bir çıkış yolu değil mi?), bir pelerin uzatmış değnek kadar zayıf bir figür. Daha yakından bakarsanız, kalın dokulu bir kâğıt olduğunu ve bir çizginin (ya da değneğin?), kâğıdı ikiye böldüğünü, iki sayfa arasındaki orta çizgisi boyunca uzandığını görürsünüz. Yakından bakılınca, alt sağ köşede BİRİNCİ SAYFA yazısı görülüyor.
İKİ NUMARA: Kışa maruz kalmış bir ağaç; bir dalına bir kâğıt parçası iliştirilmiş, bir yaprak gibi, dallarından düşmek üzere olan son yaprak. Başlık: SON.
ALTI NUMARA: Bu bıçakta ne gariplik var? Ağzı ters, ağzının ucu sapına giriyor.
YEDİ NUMARA: Sayfaları sanki bir kurander ya da görünmeyen parmaklar tarafından havaya kaldırılmış bir kitap.
ON NUMARA: Bu nedir? Bir boynuz mu, çatallı bir toynak mı, bir tırnak mı, sivri bir uç mu?

Kilisede olabilirdim, cehennemde değil. Bir saygı atmosferi vardı. Bazısı tek başına ve sessizce, bazısı fısıldaşan çiftler ve gruplar halinde dolaşan, bakınan bir izleyici cemaati. Önümden geçerlerken, gölgede kaldım. Onların kenarlarının farkındaydım. Kenarları, 'estetik açıdan hoş görünen' düzgün, siyah, fotoğraf çerçeveleriydi; bütün, tanımlanmış, tam olması gereken kalınlıktaydılar. Ama benim kenarım ancak milimetre kalınlığındaydı. İnceydi, biliyordum. Bildiğim tek şey buydu. Kenarımla başka

insanların kenarları arasındaki boşluğu ben yetiştirmiştim. Bir küf gibi üretmiştim. Geçirimsizdi; hiçbir şeyin içeriye girmesine, üstünden, içinden, altından ya da içine geçmesine izin vermiyordu. Başka insanların kenarları zengindir. Benim içim bilinemezdi, kötüydü, orada hiçbir şey yoktu. O sabah hastanede uyanışım, bileklerim alev alev, yaralarım kızgın demirle vurulmuş birer damga. Kendimi çarmıha germiştim. Gözlerimi açmak istemiyordum. Pencereden mide bulandıran, sararmış bir ışık süzülüyordu. Eylül güneşi. Bitkin, benim gibi. Tükenmiştim. Doktor gözlem için beni bir gün daha hastanede tutmak istediklerini söyledi. Gözlenmek istemiyordum. Doktor yara izlerini sordu. Az kalsın ona diyecektim ki: *Hiyerogliflerim, doktor, içinde kendimi sakladığım sırlarım. Neden beni dikmiyorsunuz, doktor? Gözlerimi, burnumu, ağzımı, şeyimi... Neden bütün delikleri dikmiyorsunuz?* İskambil kâğıtlarından yapılmış, içinde yaşanmaz bir evdim ben; acım kenarlarıma bastırılmış, ben okuyamayayım, hiç kimse okuyamasın diye iskambil kâğıdı kalınlığında sıkıştırılmıştı. Ama içimde bir yerlerde, kıvrılmış bir yılan, daha şimdiden oynatılmaya başlamış bir film vardı. Ve onu seyretmek istemiyordum. Galeride öyle çok oturdum ki serginin bir parçası oldum. Küçük bir oğlan yanağımı dürttü. *Anne, o gerçek mi?* Hayır, ufaklık, gerçekdışı ve ona dokunma! Odanın karşı ucundaki heykel, iki küp halinde istif edilmiş çerçöpten oluşuyordu, yiyecek paketleri, kartonlar, ezilmiş teneke kutular, dergiler, kitaplar, kırık oyuncaklar, uzuvları kopmuş plastik bebeklerin *uzun zaman hapsedilmiş çocuklar gibi* boş boş bakan yüzlerinden. Her iki küp de dört kamyon tekerleği üzerine oturtulmuştu. Buna DİLİ TUTULMUŞ ÇÖP KAMYONLARI adını vermişlerdi. Aptalca, değil mi? Bebeklerin ağızları öyküdeki gibi bantlanmış, susturulmuş olsaydı daha iyi olurdu... Hangi öykü mü? *Çocuk ve Kesik Dil*. Dil kesilmiş ve bir kavanozda turşusu kurulup yüksek bir rafa kaldırılmıştı. Çocuğun dili neden kesilmişti? Konuşmasını önlemek için mi? Yoksa zaten çok fazla konuşmuş olduğu için mi? Onu kim kesmişti? Sessizlik anlamlıdır. Kim susturulmalıdır, masum olan mı, suçlu olan mı? Eğer ben sergilenen bir eser olsaydım, diye düşünüyordum, adım şu olurdu:

ACI ÇEKEN SANAT
YA DA
ACI ÇEKİYORSUNUZ
YA DA
İNTİHAR EDENİN DÖNÜŞÜ
YA DA
HAYAT DEVAM EDİYOR, AMANSIZCA

Ya da bunların hepsi. Başımın üzerinde, BU KARMAŞIK KONSTRÜKSÜYONU BOZMAYIN, başka bir deyişle DOKUNMAYIN! yazılı bir tabela olmalıydı. Bana dokunulmasından nefret ederim. Vampir için ışık neyse, bu da benim için öyle. Ah tatlı İsa, Gwynne, lütfen sarıl bana. Ama dönmek istemedim. Castle Keep'e dönmek. Daha şimdiden Gwynne'in dudaklarının *neden* sözcüğünü şekillendirdiğini görüyorken onunla nasıl yüzleşirdim? Yapmak zorundaydım, Gwynne, bir son vermek zorundaydım. Haftalar öncesinden, Ventman'la yaşadığım o geceden beri. O alçağın beni temizlemesine izin vermeliydim. Beni bir birahaneye, sonra bir kulübe, sonra evine götürmüştü. Bayat idrar ve ter kokuyor; içime, üstüme, ağzıma boşalıyordu alçak. Leş gibi idrar kokan o şiltede yatıyordum, orada Ventman'la berabermişim ama değilmişim gibi, sanki o aynı anda Ventman'mış ama değilmiş gibi, sanki fotoğraflarıma öyle uzun süre bakmışım ki artık onları göremiyormuşum gibi. O alçak Ventman'laydım, bacaklarımı yukarı kaldırarak pantolonumu çıkarıyordu, sanki ben *tüy kadar hafifmişim* gibi ve sonra eğer yapmazsam beni bıçakla kesmekle tehdit etti; ama kesmezdi biliyordum çünkü bu bir ekmek bıçağıydı, ince çelikten esnek ağızlı ucuz bir bıçaktı ve onu bana gösterdiğinde yüzüne gülmüştüm, beni düzmeye çalışırken aynı anda bu bıçağı tutuşuna gülmüştüm ve korkmuyordum ve bıçağı batırsa bile bana zarar veremeyeceğini biliyordum. 'Kıkırdamayı kes, orospu' dedi. Yumruğunu bacağıma indirdiğinde, işte o zaman canım acıdı. Hiç bitmeyecek gibiydi; Ventman köklüyor, köklüyor ve domuz gibi homurdanıyordu. Sonra beni duydum. Kafamdaki başka bir benin sesini... *Canım*

acıyor, canımı acıtıyorsun, alçak. Sonra hissetmeye başladım. O zaman gerçekten canım acıdı. Ayağımı minik bir ayakkabının içine sıkıştırıyormuşum gibi. Sert bir şeyden iri bir parça yutmaya çalışıyormuşum gibi. Boğazıma büyük, yapışkan bir tatlı takılmış ve ben yutkunuyor yutkunuyor, yutkunuyor ama onu yutamıyormuşum gibi. Ventman oramı öylesine kuru olduğum için acıtıyordu, ona hiçbir şey vermediğim için; çünkü alçaklara kendimden hiçbir şey vermezdim. Bazen aletlerini ısırıp koparmak, testislerini ağaçtan meyve topluyormuş gibi bükmek isterdim ama bunun yerine canımı acıtmalarına izin verirdim. Vur bana, sıkı vur bana, derdim onlara. Ama Ventman fazla ileri gitti. O işi yaparken, canınızı acıtırken korkuyorlar, biliyor musunuz? Gözlerinde görüyorsunuz, dikenli, titrek. Sanki korku içinizdeymiş gibi. Aslında kendilerine zarar vermek istiyorlarmış gibi. Onda da vardı, o bakış, *bunun acı verdiğini biliyorum ama benim de senin kadar canım acıyor* diyen bakış... Onlara hiçbir şey vermezdim. Zaten her şeyi vermiştim. Uzun zaman önce. Sonra o sesi duydum, *tık-tık-tık*. Pencerede. Ventman'ın yatak odasının penceresine baktım ama orada hiç kimse yoktu. Sadece kafamın içindeydi. Gwynne'in bir şeyleri duyduğu gibi. *Tık-tık-tık*. Ama tatlı İsa, o sesi tanıyordum. Her şey dışarıya çıkıyor, içimdekiler galeriye sızıyordu. Orada, galerideydim; kenarlarım kayboluyordu. Tenim pelür kâğıdıydı, Aşa-i Rabbani ekmeğiydi, sedef çiçeğinin tohum kesesinden daha inceydi, güve kanadıydı, fotoğraf kâğıdının ışıkla değişen kısmıydı çünkü desenlerin oluşabilmesi için ışığın içine girmiş olması, parçacık düzeyinde, içinden geçmiş olması gerekirdi, bir hayaletin duvarın içinden geçtiği gibi. Fotoğraflara bakıyor, o alçağın beni düzdüğünü görüyor ve hissediyordum. Ağzımda, deniz suyu gibi. Tarak ve midye. Balıkçı, deniz kenarında tatil, sardalye konservesi, kızarmış balık ve patates. Yüzmeyi öğrenmek, suya batmak ve tuzlu deniz suyu yutmak, tıkanmak, nefessiz kalmak. Ventman'ın yatağındaydım; Ventman kulağıma, beni düzmenin çok sıkı bir şey, çok tatlı bir şey olacağını bildiğini fısıldıyordu. Ventman'la beraberdim ama Ventman değildi o. Sonra yere yuvarlandık. Halı yoktu, sadece linolyumdu. Soğuk,

soğuk, soğuk, soğuktu. Ekmek bıçağı yüzüme dayalıydı ama ben bıçağın ağzını görmüyor, şeyin altın kaplı ucunu görüyordum... Neyin? Ah, tatlı... Tenim tepeden tırnağa karıncalanıyordu, şimdi size anlatırken bile olduğu gibi. Soğuk zeminde. Bir ekmek bıçağıydı. O alçak Ventman'dı. Ama ne görüyordum? Sanat galerisinde fotoğraflarıma bakarken, ne görmekteydim? Siyah çerçevelerin içinde, bıçak, kitap, kuş, tüy. Sonra kendimi galerinin mermer zemininde buldum, buz gibi soğuk zemininde. Yabancı yüzler yukarıdan bana bakıyordu, gözleri, burnu, ağzı olmayan boş yüzler. Oysa o alçak Ventman'ın yüzünü görüyordum ama yüz eriyordu ve alevleri görüyordum. Cehennem. Cehennem. Yine soğuk zemini hissettim. Buz, buz gibi.

Sonra Viviane başını iki yana salladı. Bana baktı.

"Yapamam" dedi. "Yapabileceğimi sanmıyorum."

Viviane Goode'u son görüşüm mü olacaktı bu? Bir daha gelecek miydi? Her şeyi anlatacak mıydı?

Umarım gelmez.

Bana öyle bir bakmıştı ki, sanki içimi görüyormuş gibi. Söylediğim bir şey yüzünden miydi?

Phineas

Benim genç masumum, bana öyle derdi. Öyleydim de.

Onu son gördüğümde, *bütün masumiyetimle*, benim için bir iyilik yapmasını istediğim zaman. Evet. Yüzü, gözleri, şimdi, ancak şimdi anlayabildiğim bir bakış, yüzünü solduran o anlık korku. Ne çabuk gitmişti. Kaçmak için can atmış olmalıydı.

Son buluşmamız olacak olan o buluşma boyunca rahatsız görünmüştü. Onu, 'sevgili arkadaşım ve akıl hocam'ı hayal kırıklığına uğratmış olduğumu hissettim, anlarsınız; gözlerinde algıladığım, okuduğum şeyin derin bir hoşnutsuzluk olduğunu sandım. Karımı ve kızlarımı bıraktığım için. Onları, başka bir kadınla yuva kurmak uğruna bıraktığım için. Daha sonra, onun kendi ailesine olanları okuduğum zaman, bu duygu doğrulana-

caktı. Castle Keep'ten ayrıldığımdan beri, onunla temas kurmak için gösterdiğim çabalara rağmen, kaçamaklı davranmasının bu yüzden olduğunu sanıyordum. Sonra Avrupa'da, çeşitli araştırma görevleri üstlenmiş olduğunu duydum. Dört yıl kadar evvel, St. Benedict'e girişimin hemen öncesine kadar onu hiç yakalayamadım.

Onunla konuşmak istememin özel bir nedeni vardı ve bunun onu, hem ailemi hâlâ sevdiğime ve onlardan ayrılmamın tamamen, bir koca ve baba olarak başarısız olduğumun farkına varışımla ilgili olduğuna hem de arkadaşlığımıza hâlâ çok değer verdiğime, ikna etmeye yeterli olacağını umuyordum. Moralimin son derecede bozuk olmasına rağmen, buluşmamızı özel bir hadise haline getirmeyi, Reemie'ye üniversitenin yakınında yeni açılmış olan Ringa Teknesi adındaki restoranda mükellef bir öğle yemeği ısmarlamayı planlamıştım. Buluşma tarihini defalarca değiştirdi ve nihayet üniversitenin kahvehanesinde buluşmamız için ısrar etti. Genelde balığa ve özellikle ringaya tahammül edemediğini, şimdiye kadar mutlaka öğrenmiş olmam gerektiğini söyledi. Çocukken annesinin onu, menünün sadece ringadan oluştuğu bir deniz yolculuğuyla Norveç'e götürdüğü zamandan beri, dedi bana.

'Ringa turşusu, füme ringa, salamura, fırın... *nedlagsild nedlagsild sild sild sild*! Tarak ağları, bin tane kesik dil gibi çırpınan ve kıvranan bu sefil balıklarla kaynaşıyordu, sevgili Phineas!'

Bu taşkın feveranına, küçük, narin ellerini kanat gibi çırpışına güldüğümü hatırlıyorum. Beni eğlendirdiği için değil, ne yapacağımı pek bilemediğim için. Ani öfkesinden mahcup olmuş, şaşalamıştım. Reemie mendille dudaklarındaki tükürükleri silerken, kendisi de duygularının, hiddetinin gücüyle sarsılmış görünüyordu.

İşte o zaman, onun içinde daha önce hiç şahit olmadığım bir karanlığın farkına vardım, vaat edilen gün ışığını örten bir bulut gibi, son buluşmamızı gölgeleyecek olan bir ruh halinin. Tanımış olduğum o iyi huylu, bazen neşeli büyükbaba figürü değildi o. Gerçekten de bana karşı temkinli gibiydi; selamlaşmak için

uzattığım elimi sıkmamış, kendi ellerini ceketinin ceplerinin ta derinlerine sokmuştu. Gözlerinde de bir şeyler olduğunu düşündüm; o ürkütücü patlaklık şimdi o kadar belirgin değildi, gözyuvarları sanki çukurlarının içinde geri çekiliyor, kapakları gevşek başlıklar gibi katlanmaya başlıyordu. Ölesine yorgun görünüyordu; yüzünün kanı çekilmişti. Öte yandan gergin gibiydi, sanki sürekli olarak konuşmak üzereymiş gibi, o kalın dudakları aralanıyor, kapanıyor, yine aralanıyordu. Kendisini sorgulayan kişinin itiraf taleplerine direnen ama zorlukla direnen, bir zanlıyı hatırlattı bana. Şimdi geriye baktığımda, o gün benden ayrılış tarzında, haşin ve soğuk davranışlarında, kararlı, nihai bir şeyler olduğunu görüyorum. Gerçi insanların gidişi konusunda hep hassas olmuşumdur. Bir defasında Allie'ye, St. Benedict'e gideceğimi, geri dönmeyeceğimi söylediğimde, onun nadiren takındığı acı bir tavırla bana söylediği gibi: *İnsanların gitmesinden nefret ediyorsun, Phineas, o yüzden ilk gidenin daima kendin olmasını sağlıyorsun.*

İyi olup olmadığımı sordu; ama bu soru bana değil, sanki genel olarak odaya sorulmuş gibiydi.

'Ee, Reemie? Şey diyemeyeceğim...'

'Evet' dedi. *Eves.* Genellikle kontrollü bir ıslık sesine indirgediği peltekliği, heyecanlandığı zaman belirginleşiyordu. 'Evet, tahmin edebiliyorum.'

Sonra bir elini cebinden çıkarıp masadaki görünmez kırıntıları fiskelemeye başladı; küçük parmağına taktığı siyah oniks yüzük, formika yüzeyde sabırsızca tıkırdıyordu. Neredeyse çocuk eli kadar küçük olan elleri, doğuştan gelen bir sakatlık gibi görünüyordu ve o ağır, pelerinli paltoyla zaten göze batan cüssesinin geri kalanıyla tamamen orantısızdı; harikulade bir kızıl ipekle astarlanmış o siyah paltoyu, adeta ilave bir deriymiş, bir postmuş gibi üstünden pek çıkarmazdı. Ellerinin her zaman yeni yıkanmış gibi tertemiz göründüğünü fark ettim.

'Evet' diye devam etti, 'çocuğu duydum. Talihsiz bir olay.'

Talihsiz. İçimde bir öfke kıvılcımı tutuşturan şey, sözcük seçimi mi yoksa onu söyleyiş biçimi miydi? Talihsiz. Sanki bir anahtar,

bir kitap, eksikliğini duymayacağım, kolaylıkla ikame edebileceğim bir *şey* kaybetmişim gibi. Sesimdeki sertliği yumuşatmaya çalışmadım bile.

'Jabz' dedim. Önadını nadiren kullanırdım ama beni duymasını, anlamasını istiyordum. 'Jabz, aşağı yukarı yedi yıl önce ailemi bıraktım ve Allie, Finlay'le yaşamaya gittim. Bizi biliyor olmalısın. Üniversitede ve Allie Castle Keep'te Gwynne'le çalışırken sen oraya geldiğinde, bizi birlikte görmüş olmalısın. Bir iki yıl sonra kızımız Orelia doğdu. Bir süre her şey harikaydı, ben ve Allie ve güzel çocuğumuz. Üç yıl süren bir mutluluk. Ve bir miktar pişmanlık, evet... Sonra Orelia öldü. Korkunç, trajik bir kazaydı. Onun ölümünden bir yıl kadar sonra, terk ettiğim karım Maggie'nin ruhsal bir bunalım geçirmiş olduğunu ve birkaç mil uzaktaki bir psikiyatri kliniğinde yattığını öğrendim. Bunun talihle ya da talihsizlikle hiçbir ilgisi yok.'

Hâlâ bana bakmıyor, eli şimdi masanın üzerinde hareketsiz duruyordu. Oniks taş, bir göz gibiydi, küçük ama dik dik bakan bir göz.

'Talihs... geçmiş olaylar hakkındaki özetinden, bana öyle geliyor ki, Phineas, kendini suçluyorsun. Yorumum doğru mu? Çocuğun ölüyor. Aileni bıraktığın için. Yanlış bir şey yaptığın için.'

Yanlış bir şey yaptığım için mi? Söyleyin bana, bu adamda hiç vicdan yok muydu? Ah, şimdi size bunu anlatırken, apaçık görüyorum, örtünün altından, 'Ailenle temas halinde değil misin, o halde?' diye sorarkenki kayıtsızlığın altından bakan korkuyu.

Ona yıllar içinde zaman zaman Gwynne'i görmüş olduğumu, ziyaretlerimin muhtemelen iyileşmesini engellediğini hissedinceye kadar, birkaç kez hastanede Maggie'yi ziyaret ettiğimi anlattım. Ama beş yıldır Viviane'la temas kurmamış olduğumu söyledim.

Maskenin işte o anda düştüğünü şimdi anlıyorum. Ama bundan sonra ondan istediğim şey... Bunu size söylemeye dilim varmıyor. Gideceğimi, inzivaya çekileceğimi söyledim ona.

'Senden bir iyilik yapmanı isteyeceğim, Reemie' dedim.

'Maggie muhtemelen uzunca bir süre hastanede kalacak. Doğal olarak, kızlar için endişe ediyorum. Viviane şimdi neredeyse on sekiz yaşında ve Gwynne yaşına göre olgun; ama onların tamamen yalnız kaldığını düşünmek hoşuma gitmiyor. Ben gittiğimden beri aileyle temas halinde olmadığının farkındayım, Reemie; ama Castle Keep'e göz kulak olman içimi çok rahatlatırdı.'

İmkânsız, dedi. Gidiyordu. Yolculuğa. Araştırma yapmaya. Ters ve umursamaz davrandı. O zaman ne kadar incindiğimi hatırlıyorum.

'Çok üzgünüm, Phineas. Ama sana yardımcı olamam.' Ve şapkasını eğerek selam verip gitti.

Şapkasında farklı olan ne var, diye düşündüğümü hatırlıyorum. O zaman ne olduğunu bilememiştim. Ama şimdi biliyorum.

Gidişini seyrettim, şimdi de zihnimde görebiliyorum, neredeyse yere değen, onu yürümüyormuş da kayıyormuş gibi gösteren o paltosuyla. Evet, nasıl da hızla gitmişti. Hayatımızdan çıkmıştı. Kaçmıştı... *Adeta ayakları yere değmeden.*

Öldüğünü öğrendiğim zaman gerçekten üzüldüm. Onunla yeniden karşılaşmayı ummuştum. Manastırdaki inzivamdan sonra. Kendimi düzene soktuktan sonra. İlişkimize, *arkadaşlığımıza* yeniden başlamayı. Alevleri yeniden tutuşturmayı. Şimdi cehennemde yansın istiyorum.

Peki, dedikleri gibi, 'kendimi toparlamış' mıydım? Öyle sanıyordum.

Geçen ekimin başlarında, daha bilge ve yeni bulduğum özbilinçle donanmış olarak, St. Benedict'ten ayrıldığım gün, 'yeni ben'in başlangıcıydı, öyle düşünüyordum. Sırt çantama doldurulmuş birkaç eşyamla tepenin üstünde durdum ve önümde uzanan yolu gözden geçirdim. Kendimi, artık gideceği yeri iyi bilen, gerçek bir yolcu gibi hissediyordum. Ciğerlerimi serin sonbahar havasıyla doldururken kendimi öyle canlı hissediyordum ki. Arazisinin içinden yürüyerek manastırdan uzaklaştım. Kaygısız bir çocuk gibiydim; soyularak altından yenisi çıkan yaşlı bir derinin parçalarına, pullarına benzeyen kuru ve sararmış

yaprak kümelerini tekmeliyordum. Sonbahar ne çabuk gelmiş, pençesiyle ekimi yakalamıştı. Buna rağmen, bir yeniden doğuş hissi uyandı bende. Daha şimdiden hayalimde, yeşillenen tomurcuklar vardı. Rüzgârda tenim sıkılaştı. Metamorfoz geçirmiş ve kurumakta olan bir yaratıktım, hayata hazır. Arkamda, sararmış taş yüzeyi şimdi garip bir biçimde asılsız görünen St. Benedict, içinden çıkmış olduğum bir kozaydı.

Ben ayrılırken bir tören yapılmadı. Muhatabım yalnızca hücremin duvarını tıklattı, beni ana girişe götüreceğini ve onu izlememem gerektiğini belirtti. Ağır kapıyı iterek açtı ve eşikten ayağımı atarken, manastırda kaldığım o üç yıl boyunca sanki hiç dışarıya çıkmamışım gibi hissettim. Ne müthiş bir özgürlük duygusu. Dışarıdaki dünyayı duyuyor, hissediyor, kokluyordum, ekim başlarının o serin havasını. Başrahip Lenten'a veda etmek isteyerek geriye baktım ama o, holün öteki ucunda, gölgelerin arasında durmuş, beni seyrediyordu. Bir veda ya da kutsama işareti yaptı; sonra, geriye adım atmadan önce, yalnız bir kez başını eğdi. Sanki sıyrılıp kurtulmama izin verir gibi. Hayatım boyunca yükünü taşıdığım o sözcükten: *Suçlu*. Özgürdüm. *Suçlu değilim... suçlu değilim*.

Şimdi size, içimde ses veren o sözcükleri ilk olarak ne zaman duyduğumu söyleyeceğim, düşünceme göre, bir iç huzur hissinin, o yargılayan sesten kurtuluşun başlangıcına delalet eden o sözcükleri.

St. Benedict'ten ayrılmadan bir iki ay önceydi. Yazın en sıcak günleri. Bahçelerde çalışıyor, manastırın sınırındaki duvarda büyüyen sarmaşıkları bağlıyordum. Merdivenin üstünden, çevredeki tepeleri apaçık görebiliyordum. Belirsiz bir uğultunun farkına vardım ve başımı kaldırınca uzakta, bana önce yırtıcı bir kuş gibi gelen bir şey gördüm, ancak bunun kumandayla çalıştırılan küçük bir uçak olduğunu anladım. Yukarıda, hemen hemen bulutsuz olan gökte dans edişini bir süre seyrettim. Meltemin sıcağında, güneşin altında, o yeşil tepelerin arasında ben, evet, halimden memnundum. Aniden uğultu yüksek perdeli bir iniltiye dönüştü; uçak pike yaptı, bir daire çizdi, sonra sesi kesi-

lerek dalmaya ve sonra düşmeye, öylece gökten düşmeye başladı, tıpkı benim, onun karaçalıların içinde kayboluşunu görmek için uzanırken, dengemi kaybettiğim, yana devrildiğim ve merdivenden düştüğüm gibi.

Sarsılmış bir halde yatıyor ama geçirdiğim kazaya kahkahalarla gülüyordum. O zaman toprağın gittikçe daha çok farkına vardım; altımda sağlam duruyor, belkemiğim sanki bir şekilde ondan kuvvet alıyor gibiydi. Kıpırdamak istemiyor, şimdi içimde bir durgunluk hissediyordum; çünkü onca zaman beni doldurmuş olan şey, bir boşluk bırakmış ve ben onun içine düşmüştüm. Sanki Alice* gibi aynadan kendi içime düşmüş, bir rüyanın içine değil, rüyadan dışarıya kaymıştım. Daha sonra ayağa kalktığımda, yere sağlam basıyor ve yeni bir berraklık hissediyordum. Sandaletlerimi fırlatıp attım ve artık içe kıvrılmış olmayan ayak parmaklarımı esneterek, çıplak tabanlarımda otları, toprağı hissederek etrafta gezindim. Bir fantezinin içinde yaşamış olduğumu, şimdi oradan düştüğümü ve artık özgür olduğumu anladım. Sırtımdan atamadığım başka yüklerim olmasına rağmen (bir, ailemi bırakmıştım; iki, kızımın kaybı vardı çünkü o zamanlar balkon kapısını kilitlemediğim için hâlâ kendimi suçluyordum), daima 'ilk günah'ım olduğuna inandığım şeyin yükünden nihayet kurtulmuştum.

Özgürüm, evet, özgürüm, diye düşündüm, St. Benedict'ten ayrıldığım gün; tepeyi çıkarken adımlarımda bir hafiflik vardı. Tepeye varınca döndüm, son kez aşağıya, manastıra baktım, minnettarlığımı ifade eden birkaç söz söyledim. Kendi yarattığım bir hapishaneden serbest bırakılmıştım. Tepeden inerken, ufukta batan yaşlı bir güneş gibi zirvenin arkasında kaybolan manastırı zihnimde canlandırdım ve önümde uzananlara odaklanmaya başladım: ağaçların belirgin siluetleri, çitler, sığırlar, uzaktaki bir çiftlik evi, kara toprağı altüst eden bir traktör. Yola ulaştığım sırada uzakta, oniksten bir patika gibi parıldayan yeni dökülmüş katranı yaymakta olan işçileri gördüm ve Kipling'in *Kim*'inde lamanın Ok Nehri'ni, içinde yıkananları günahtan

* Alice *Harikalar Diyarında* adlı fantastik çocuk öyküsünün kahramanı. (ç.n.)

arındıran nehri arayışı aklıma geldi. 'Yeni yolda ilk yürüyen ben miyim?' diye merak ettim. Katranın kokusunu alabiliyordum, petrol ya da aseton gibi yağlı, keskin kokusunu. Aniden Maggie'nin ellerini düşündüm, bazen tırnaklarının her birini farklı bir renge boyayışını. Ellerini, gökkuşağı renklerindeki parmaklarının bana uzandığını hayal ettim. Bana uzanır mıydı? Ben de ona uzanır mıydım?

Otobüs durağında yaşlı bir kadının yanıma geldiğini hatırlıyorum; durup dururken aniden ortaya çıkışı, kısa süreli ama rahatsız edici bir gerçekdışılık duygusu uyandırmıştı bende. Maggie'ninkilere benzeyen son derecede berrak mavi gözleri vardı; yıpranmış yüzüyle tezat oluşturuyorlardı, sanki az önce o yüzün üstüne boyanmışlar gibi. Gümüş renkli bir örgü, uyuyan bir yılan gibi küçük başının etrafını dolanıyordu. Üzerinde bir şal ve uzun bir etek vardı; bir masaldan fırlamış gibi, kılık değiştirmiş bir koruyucu peri gibi görünüyordu ve bana Castle Keep'in aşağısındaki kasabada yaşayan yaşlı Nan Lovatt'i hatırlattı. Yaşlı kadın, içinde samanlar arasına yerleştirilmiş yumurtalar bulunan bir sepet taşıyordu. Manastırdan gelip gelmediğimi sordu. Uzağa mı gidiyordum? Şehre, dedim. Gerçek dünyayla kurduğum bu ilk bağlantıyla hemen içim ısınarak, birkaç yumurta alıp alamayacağımı sordum. Altı tane seçti; üç beyaz, üç benekli kahverengi. Birkaç tanesinin kabuklarına ince tüyler yapışmış; bunların altındaysa, hemen samanla örttüğü uçuk mavi küçük bir yumurta saklıydı. Eteğinden, uçak tutması için verilenlere benzer, katlanmış küçük bir kahverengi kesekâğıdı çıkardı ve yumurtaları dikkatle içine yerleştirdi. Uzaklaşırken onun usulca, *Biraz üvez toplarsan iyi olur,* diye seslendiğini duydum. Ama nedenini sormak için geriye döndüğümde, yaşlı kadın ortadan kaybolmuştu.

Otobüste kesekâğıdımı dikkatle korudum. Daha önce hiç yumurta görmemiş olduğumu sanırdınız! İyiye alamet olarak almıştım bunu, doğuş, yeniden doğuş, yeni yaşam gibi. Ben dışarıya bakarken manzara yavaş yavaş değişerek kırsal alanken köy ve sonra kasaba haline geldi. Eski otobüs dolambaçlı rotası

boyunca inildiyor, yolculuk hiç bitmeyecekmiş gibi görünüyordu. Sabırsızlanmaya başlamıştım. Sonra Başrahip Lenten'ın sözleri aklıma geldi. *Kutsal Kâseyi bulmak için acele ederken, Phineas, aradığımız şeyi içeren kabın kendisini devirme tehlikesiyle karşı karşıya geliyoruz.* Çok şey kaçırmış, çok şey kaybetmiş, çok uzun bir süre hayatın yüzeyini sıyırıp geçmiştim, bunu anlıyordum.

İşte hayat burada, diye düşündüm, otobüsten inip gürültünün, kalabalığın içine girdiğim zaman, hatta neredeyse gereğinden fazlası. Bir an yolumu şaşırdım. Nereye gidiyordum? Ne yapacaktım? İçimden kaçmak, doğruca geriye, manastıra koşmak geldi. Ama yolum ileriye doğru uzanıyordu. Yorulmuş, üşümüş, kurt gibi acıkmıştım. Yatı yurdunun adını kontrol ettiğimde ('Cennet Avlusu'ydu, şu işe bakın), şehrin ta öteki ucunda olduğunu ve temel fiziksel ihtiyaçlarımı karşılayabilmek için, önce metro trenlerinin ve otobüslerin karmaşasıyla karşılaşmam, kalabalıklar ve yoğun saatte trafikle boğuşmam gerekeceğini fark ettim. Reemie'nin vasiyet ettiği şey her neyse, onu almak için doğruca hukuk müşavirlerine gitme niyetim, tamamen aklımdan çıkmıştı. Yatı yurduna gitmek üzere yola çıkarken başka bir yolun, doğruca Castle Keep'e çıkacak olan bir yolun üzerinde olmayı dilediğimi fark ettim. Aniden evime, aşina şeylere özlem duydum; bir hanın yabancılığı ve şahsiyetsizliği bana hiç cazip gelmiyordu. Gerçi sonuç olarak Cennet Avlusu'nda pek uzun süre kalmayacaktım.

Bir günah çıkarmaydı bu. Ama itiraf etmeden. Öykülerle dolu bir öykü. Bir şey anlatmayan bir hikâye. Sözcükleri kullanmada bir ustalık. Onda hep vardı bu. Reemie'de.

Gwynne

Öyküler. Öykü Bankı'ndaki. Evet, hatırlıyorum.

Annem Öykü Bankı'nı yıllar önce, Hart Tepesi'nin eteğindeki çalıların arasında bulmuştu. Babamla ikisi yatak kadar büyük bu kocaman demir bankı iplerle bağlamışlar ve tepeden yukarı sürüklemişlerdi. Bütün sabah bununla uğraşmışlardı. Ben ve Vivvy çığlıklarla yukarıdan onlara tezahürat yapmıştık. Annem bankı iyice temizledi ve kızılla sarıya boyadı, böylece devasa pençeleri, vücudundaki oymalar ve işaretler meydana çıktı. Onu sırtına bindiğimiz efsanevi bir yaratığa dönüştürdü. O bir ejderhaydı, bir savaş arabası, bir İspanyol kalyonu, bir yıldız gemisi, bir Viking sandalıydı. Sonra Öykü Bankı oldu. Vivvy'le ben birbi-

rimize sarılarak orada sıcacık oturur, babamın bize okuduğu, 'eski gözdelerim' dediği öyküleri dinlerdik. *Su Bebekleri, Kırlangıçlar ve Amazonlar, Alice Harikalar Diyarında, Küçük Prens.* Bazen geceleyin dışarıda oturur ve göğe bakarak Küçük Prens'in yıldızını arardık ve Vivvy hep onu bulduğunu söylerdi.

Geçen ekim, Viviane hastaneden geldiğinden beri, uyuyamıyordum. Bir gece bir bardak çay yapmak için kalkmıştım. Daha mutfağın ışığını yakmadan, arka bahçede onu gördüm. Başta ne yaptığını seçemedim. Sonra görebildim. Öykü Bankı. Onu itiyor, yuvarlıyor, dökme demirden iskeletini tekrar tekrar kaldırmaya çalışıyordu, sanki onunla savaşıyormuş gibi. Onu bahçenin ortasına, neredeyse Yıldırım Ağacı'na kadar getirdi. Sonra bitap düşmüş bir halde dizlerinin üzerine çöktü, şimdi katledilmiş bir hayvan gibi bacakları havada, sırtüstü yatmakta olan banka yaslandı. Evden çıkıp onun yanına gittiğimde, yüzünü elleriyle kapattı. Küçükken, orada, Öykü Bankı'nda oturduğumuzu hatırlayıp hatırlamadığımı sordu.

Ah, evet, Vivvy, hatırlıyorum, birlikte oturduğumuzu. Çünkü o zaman birlikte olduğumuz tek zamandı onlar. Sen başka bir dünyada gibiydin. Sihirli bir halı bile sana ulaşamazdı, Vivvy. Bankta oturup yapışkan karamelalar emerek öyküleri dinlerdik. Öykü Bankı'nda üçümüz. Ben bir tarafta ve sen Vivvy, öbür tarafta.

Marguerite

Bugün buraya geldiğim sırada, ben geçerken bir evin penceresinden bakan koyu saçlı küçük bir kız gördüm. O korkunç yıllar sırasında bir akşam, sanat dersi vermeye giderken dönüp, pencereden bakan Viviane'ı görüşüm aklıma geldi. Yüzü cama yakındı, sanki cam onu içine almış gibi.

Zihnimde eski mutluluğumuzdan enstantaneler var. Evden koşarak gelen, beni alışverişe uğurlamak ya da işten eve dönen Phineas'ı karşılamak için el sallayan Viviane. Tepede koşuşturan Gwynne ve Viviane, göğün geniş maviliğine karşı uçan iki kuş, günbatımının şeftali ve somon renklerine, galibardasına, parlak kırmızısına ve kızılına karşı.

Sonra, dört yılı aşkın bir süre önce oradan ayrıldığım, Castle

Keep'ten yürüyüp gittiğim gün, Viviane'ın bana el sallamadığını hatırladım.

Niyetim sadece bir gece kalmaktı. Viviane on yedi, neredeyse on sekiz yaşındaydı ve Gwynne henüz on beşine basmamıştı ama kendine ve ablasına bakacak yeterliğe fazlasıyla sahipti ve eğer ihtiyaçları olursa, kasabada gidebilecekleri biri vardı, Nan Lovatt adında, iyi kalpli yaşlı bir hanım. Gwynne anladığını söyledi. Viviane gidip gitmememin umurunda olmadığını söyledi bana. Babamı görmeye gidiyordum. O sıralar kuzeyde yaşamak üzere oraya dönmüştü. Düzenli olarak haberleşmiyorduk, teması kaybetmiştik. O zamana kadar, evdeki bütün o sıkıntılar yüzünden, birbirimize adeta yabancılaşmıştık.

Phineas gittiğinden beri, beş altı yıldır, depresyonla mücadele ediyor, kızlar için güçlü kalmaya çalışıyordum. Ama aklımda bir şey vardı. Ayrılmadan önceki o son birkaç ayda gittikçe artan karanlığımın içinde bir kıvılcım, ölmekte olan bir yıldızın son titrek parıltısı, bir çocukluk anısının bir an geri gelmesi, anlamak, açıkça görmek ihtiyacında olduğum bir şey. Babamın bunu bana söyleyebileceğinden emindim. Babamı görmek zorundaydım.

Yolculuk yapacak durumda değildim. Yolun yarısında otobüsten indim, yatak ve kahvaltı veren bir yere girdim. Zorlukla yürüyor, iki büklüm olmuş yaşlı bir kadın gibi ayaklarımı sürüyordum, sanki Viviane'la, Phineas'la ilgili suçluluk duygum, üzerimde taşıdığım fiziksel bir yükmüş gibi. Ne biçim bir anne olmuştum? Ne biçim bir eş? Yaşadığımız kavgalar ve sessizlikler, o cehennem. Ertesi sabah, yatak ve kahvaltı veren yerden ayrılırken, yere yıkıldım ve St. Bernard'a işte böylece gittim.

İlk gece beni yalıtımlı bir hücreye koymak zorunda kalmışlar. Dehşetli bir kriz geçirmişim, anlaşılan. Hemşireleri tekmeliyor, küfür ediyor, *Tanrının gazabı siz günahkârların üzerine çöksün*!.. *Günahlarınızın yükü altında eğilecek, bükülüceksiniz,* diye haykırıyormuşum. Yumruklarım havada. Tıpkı cumartesi günleri sabun kutusunun üzerinde, alışveriş yapanlara vaaz veren babam gibi.

Ama o hücrede olmak çok hoşuma gidiyordu. Beyaz, yumuşaktı. Bir bulut gibi. İçinde kalmak isteyebileceğim bir rahim

gibi. Ertesi sabah kapıyı açtıklarında, dışarıdaki koridorun duvarları üstüme üstüme geliyordu. Yukarı bakamıyor, dışarı bakmıyor, başımı kaldırmıyordum; her kapıdan, dışarıdaki dünyaya açılan her açıklıktan, göğün beni ezme tehdidi taşıyarak içeri dolduğu pencerelerden, dehşete kapılıyordum.

Kendinizi nasıl hissediyorsunuz, Bayan Goode? Dışarı çıkmıyorsunuz. Pencerelere arkanızı dönüyorsunuz. Neden korkuyorsunuz? Söyleyin bana, kendinizi nasıl hissediyorsunuz, Bayan Goode?

Suçlu, doktor. Suçlu. Suçlu. Suçlu.

Max'le onun ofisinde yaptığımız, sessizlik içinde oturduğum bu seanslar dışında, St. Bernard'daki ilk birkaç haftayı perdeleri kapalı olan odamda geçirdim. Bir defa bile binanın dışına çıkmadım. Bir süre dışarı da çıkmadım. Phineas sanatçı olduğumu onlara söylemiş olmalı. Bana kalem, bir bloknot ve bir kutu boya vermişlerdi. On altı renkli kare. Kızken öğretmenimin evinde muhafaza ettiğim, kapağında kendi resmini yapan bir kız resmi olan kutu gibi. Yalnız hastanedeki boya kutusunun üzerinde bir etiket vardı: *St. Bernard Psikiyatri Ünitesi'nin malıdır*. Fırçaya dokunmadım. Küçük boya karelerini yerlerinden çıkardım; onları üst üste dizerek kule yapıyor, sonra deviriyor, yeniden diziyordum. O beyaz çizim kâğıdına, beni içine çekene kadar bakıyor, yalnız ben giderken pencereden beni izleyen kızlarımın, Gwynne ve Viviane'ın yüzlerini görüyordum. Hatları belirsiz iki soluk oval. O tablodaki kızlar gibi, iskeledeki kızlar. Terk edilen, onları terk edişimin gölgesinde kalan kızlarım.

O baskıyı Phineas'la tanıştıktan hemen sonra almıştım. Philip Wilson Steer'in *Koşan Kızlar*'ı. Tablodaki ışığın, benim cesur renklerimden öylesine farklı olan, incelikli niteliğine gıpta ediyordum. Ön planda iki kız yer alıyor; yüzleri boyanmamış, boş. Kırmızı kuşaklı Viktoria tarzı yazlık elbiseler giymiş. Arka planda, iskelenin parmaklığında duran annelerinden uzaklaşıyor, size doğru koşuyorlar. Anne denize bakıyor, iki tarafında yer alan kızlarına karşı kayıtsız gibi. Üçü de birbirine sırtını dönmüş, böy-

lece figürler, birbirinden tamamen ayrı görünüyor. Annenin, üzerine sıkıca oturan siyah ceketi, diğerlerine dönük olan sırtını vurguluyor. Diğer iki kız, anneden ve kızlarından uzaklaşıyor, güneşe doğru koşuyor gibiler. Sanki koşan kızlar, onların özgür kalan ruhlarıymış gibi. Buna rağmen, akşamın oluşturduğu uzun gölgeleri doğruca arkalarında uzanıyor ve arka plandaki üç figürle buluşuyor, onlara dokunuyor. Resmin alt kenarında, fiziksel olarak mümkün olmayan ama uzun boylu anneyi ve kızlarını yankılıyor gibi görünen gölgeler gizli, sanki koşan kızların özgür ruhları bile annenin gölgesinden kurtulamıyormuş gibi.

Tıpkı benim kendi annemin gölgesinden kurtulamadığım gibi. Ama onunki kırmızıydı. Boyalarının kırmızısı. Kanının. Korktuğum o günbatımlarının. Beni öylesine korkutan neydi?

'Kırmızı gökler, Dr. Kenning' dedim, nihayet sesimi bulduğum ve aileden, Viviane'dan, Castle Keep'ten biraz olsun söz etmeye başladığımda.

'Kırmızı gökler, Dr. Kenning' dedim.

Onu şimdi hayalimde görüyorum, Max'i, insanı saran kocaman bir yürek gibi, o kırmızı deri koltukta oturuşunu. Max'i severdim. Gülen Şövalye, derdim ona. Ağzını kulaklarına vardıran o gülümseme, bıyığı, keçi sakalı. Birisini uyandırmanız gerektiği zaman yaptığınız gibi usulca, ölçülü, bazen tereddütlü bir biçimde konuşma tarzına bayılırdım ve adımı kibarca söyleyiş tarzına: M*arkeet*. Aksanını çıkartamadım; Belçika aksanıydı belki, hiç sormadım. Komik tabirler kullanırdı. K*ırmızıya takıntılı birisi için*, M*arkeet*, *bugün korkunç mavi görünüyorsun*... M*atador pelerinimi almayı unutmam yazık olmuş*, *bugün gerçek bir boğasın*, *korkarım*... Ah onun o muzır kara mizahı. Sonunda ona annemden, beni doğururken öldüğünden söz edebildiğim zaman, K*atil doğmuşsun demek*, M*arkeet*, dedi bana.

'Ama söyle bana Markeet, günbatımlarından duyduğun o ezici korku varken, öyle bir evde yaşamaya nasıl dayanabildin, dediğine göre, o yüksek tepede, öyle manzaralarla, bütün o gökle! B*iiraz* mazoşist değil mi, sence?'

İşte o zaman hatırladım, Phineas beni ilk defa Castle Keep'i

görmeye götürdüğünde kıştı. Akşamüzeri, biz evi görmeye giderken hızla çöken, kalın bir battaniyeye benzer bir sis vardı. Phineas heyecanlı bir çocuk gibiydi; yerinde duramıyor, kollarını sallıyor, bana çocukken okuduğu bir öyküyü anlatıyordu. *Başka bir dünya, Maggie, bayılacaksın, biliyorum*. Masaldan çıkmış bir yer gibi, dedi.

İlk tanıştığımızda beni ona çeken bu olmuştu. İçindeki çocuk.

Bir nehrin kıyısında oturmuş, eskiz yapıyordum, galiba. Evet. Önce yaprak, yağmur, kuş olduklarını sandım; çizimimden başımı kaldırdığımda, her biri mükemmel bir biçimde yapılmış kâğıttan uçakların etrafıma düşmekte olduğunu gördüm. O, Phineas, biraz ötedeki bir köprünün üzerinde durmuş, derin bir konsantrasyon içinde, dikkatle kare şeklindeki kâğıtları katlıyordu. Onu bir süre seyretmiş, sonra, ani bir dürtüyle, uçakları toplamış ve iade etmeye gitmiştim. Sanırım çalılar beni görmesini engellemişti. Beni görünce şaşırdı hatta şok oldu. Sandalet giymişti, çorabı yoktu. Ayakları dikkatimi çekti. Çok garip, adeta pençeyi andıran ayakları vardı; parmakları her adımda sanki bir şey kavrıyormuş gibi kıvrılıyordu.

Biliyor musunuz, artık öyle yapmadığını fark ettim. Hepimiz adımımızı dikkatle atıyoruz; ama o, yere sağlam basmak istiyor ve basacak da.

Birlikte köprünün üzerinde durduk, kâğıttan uçakları uçurduk, hangimizinkinin daha uzağa uçtuğuna baktık. Onlara tezahürat yaparken, aslında iki yabancı olduğumuzu unuttu galiba ve elime uzandı. Ne zaman sevişsek, Phineas elimi tutardı. Sadece yanımdan geçerken bile bir an bileğimi kavrar, koluma dokunur, avcunu yüzüme değdirirdi, güvence arayan bir çocuk gibi. Şimdi de böyle yapıyor, yanımdan geçerken bana uzanıyor. Ama destek olmak için. Tıpkı benim de ona uzandığım gibi.

Beni Castle Keep'i görmeye götürdüğü o gün, çocuk gibiydi. Bunu bir maceraya dönüştürdü; kasabaya girmeden önce durup gözlerimi bağladı. Evin kilometrelerce öteden görülebildiğini, son dakikaya kadar onu sürpriz olarak saklamak istediğini söyledi. Arabanın açısından (henüz o lanet motosikleti almamıştı),

dik bir yokuş çıkmakta olduğumuzu anladım. Sonra beni bahçe yolundan götürdü, gözlerimi ancak ön kapıya, meşe ve demirden yapılma o yüksek ön kapıya ulaştığımız zaman açtı. Bir şato kapısıydı bu. Ben geri çekilip yukarıya, beyaz duvarlara, damın mazgallı hatlarına, köşelerdeki dört kuleye baktım. Sonra Phineas anahtarı avcuma koydu; baş aşağı ilkel bir yürek biçimindeki kulpunun sivri noktası bileğime değiyor, olağandışı karmaşıklık ve güzellikteki bir koda sahip beş dişi, orta parmağımın ucuna kadar uzanıyordu. Orijinal anahtar, dedi Phineas, holdeki mandalanın ortasındaki anahtarın aynı.

Kapıyı açınca kendimi meşe kaplamalı çok geniş bir holde buldum; her duvarda savaş sahneleri, atlı şövalyeler, Phineas'ın dediğine göre, Kral Arthur efsanelerinden sahneler resmeden solmuş duvar halıları asılıydı. Hole açılan koridorlardan birini izleyip kendimi bir başka yüksek tavanlı odada buldum; burada geniş bir şömine, büyük bir kızartma şişi ve koyu renkli, uzun, ahşap bir masaya bakan küçük bir müzisyen balkonu vardı. Phineas bana evin arkasındaki başka bir odayı göstermek için sabırsızlanıyordu. İki büyük tavan penceresi ve arka bahçeye açılan sürgülü kapılarıyla, bunun stüdyom olduğunu anladım. Daha o andan, resim sehpamın köşede durduğunu, masanın boya kapları ve fırçalarla dolduğunu hayal ediyordum. Bahçeye çıktım, iki ağacın yanından geçtim, kayın çitinin üzerinden aşağıdaki yoğun sise, sonra yukarıya, ağırlaşmış bir halde sarkan alçak bulutlara baktım.

Onu şimdi zihnimde, uzaktan bakıyormuşum gibi görüyorum, Hart Tepesi'nin yükseklerinde, bazı günler sislerin ve bulutların arasından zorlukla seçilen evi. Şimdi Turner'ın tablosu *Lucarno Yolundan Bellinzona*'yı düşünüyorum, uzakta, tepenin üstünde, gri ve kehribar rengindeki göğün pusunda kaybolmuş binaları. Zihnimde Castle Keep'i ve altında uzanan manzarayı apaçık canlandırıyorum. Schinkel'in bir tepenin üstündeki kiliseyi, aşağıdaki kenti ve nehri resmettiği o tablo ve onun olağanüstü berraklığı gibi. Oradaki ışık inanılmazdır, yay biçimindeki o gökkuşağı, sonra o yağmur yüklü karanlık bulutlar.

Eve bayılmıştım. Daha kolileri açmayı bitirmeden, o kocaman muslin toplarını bulmayı başarmıştım. 'Perde için' demiştim. Phineas perdeye ihtiyacımız olmayacağını söyledi; kuşlardan ve alçaktan uçan uçaklardan başka, içerisini kim görebilirdi ki? Sonra beni öpmek için eğildi ve ben geri çekildim. Toplardan birinin ucunu yakalayarak evin içinde koştum, odadan odaya, koridorlar boyunca, merdivenlerden yukarıya; kumaşı sandalyelerin, kapı mandallarının, tırabzanların etrafına sarıyordum. Muslin arkamda süt rengi bir nehir gibi akıyordu. Phineas'ın da bana katıldığını, kendi kumaş topuyla koştuğunu fark etmemiştim. Onları günlerce öyle bıraktık. Başka bir dünya gibiydi. Bütün ev muslinle sarmalanmıştı.

Castle Keep'i o ilk ziyaretimde, ne kadar yüksekte olduğumuzu ve o manzaranın genişliğini fark etmemiştim.Birkaç hafta sonra, ev yasal olarak bizim oluncaya, eşyalarımızla dolu kamyonette Phineas'ın yanında oturduğum ana kadar. Hart Tepesi'nden yukarı çıkış, Phineas'ın deyimiyle, 'göğe yükseliş' sonsuza kadar sürdü sanki. O akşam şampanya içtik ve tıpkı babamla Nedamet Dağı'nda yaptığım gibi, günbatımını seyrettik. 'Cennetteymişiz gibi' dedi Phineas, *dünyanın tepesindeymişiz gibi*. Gök çok güzeldi, nefes kesiciydi. Ama yine de gözlerimi yarı kapatıyor, kendimi huzursuz hissediyor, bakışlarımı kaçırıyordum. Ama ancak daha sonra, o cehennemi yıllardaydı ki çocukluk korkum geri geldi.

Ben çok küçükken, annemin ölümüyle ilgili gerçekleri henüz bilmediğim, sadece 'orada olmadığı'nı bildiğim zamanlarda, babam beni omuzuna alır, kasabanın içinde ve Nedamet Dağı dediği dik tepeden yukarı yürürken beni taşırdı, *Aziz Christopher gibi, kızcağızım*. O tepeye bu adı vermesinin nedeni, dediğine göre, zirveye ulaşıncaya kadar, dünyadaki bütün insanların günahlarının bedelini ödediğinizi hissetmenizdi. Doğruca en tepeye, 'diken tacı'* dediği yere gider ve böğürtlen çalılarının arasında, çimenli bir tümseğin üzerinde yan yana oturur, aşağıdaki kasabaya bakarken, bir paket karamela ve bir şişe limonatayı paylaşırdık, *Tanrının cennetindeymişiz gibi, kızcağızım*.

* Çarmıha gerilmeye götürülürken İsa'nın başına giydirilen dikenli taç. (ç.n.)

Biraz daha büyüdüğümde, babamın eski baskı makinesi Yaşlı Balthazar'da* bastığı vaazları vermek için tepeye çıkardık. Balthazar, bütün hafta boyunca, ininde uyuyan büyük bir hayvan gibi mutfağın bir köşesinde durur ama cuma günü babam onu temizleyip yağlar ve böylece hayvan uyanır, tangır tungur çalışarak ağzından, babamın cehennem ateşi ve lanetlenme konusundaki vaazlarını püskürtürdü. *Yükünüzü yüksekte tutun, ey günahkârlar, yükünüzün yüzüne bakın, onu tanıyın, günahkârlar.*

Her cumartesi öğleden sonra onunla kasabaya inerdim; babam sabun kutusunu ve afişleri taşır, benim okul çantam tıka basa broşürlerle dolu olurdu. Babam kaldırımda tezgâh kurar, sabun kutusunun üstüne çıkar, ben de afişleri tutarak yanında durur, başka bir yerde olmayı dilerdim; bu arada o, megafonlu sesiyle beyan ederdi: *Korkak olmayın, günahlarınızın yükünü taşıyın! Tanrınızın gazabından kaçamayacaksınız! Yılan aklınızı çeldi ve siz elmayı ısırdınız!* Yanımızdan geçen insanlar çoğunlukla onu görmezden gelirdi. Ama, herhalde meraktan, daima kısa bir süre durup dinleyen bir iki kişi olur, kadınlar başlarını iki yana sallar, yazıklanır, acıyarak bana bakarlardı, bana öyle gelmeye başlamıştı.

Baban bir vaizdi demek, Markeet?

Babamın daha sonra açıkladığına göre, elemdi bu, annemin ölümüyle baş etmenin bir yoluydu; hakkında vaaz verdiği Tanrı'nın ta kendisine duyduğu öfkeyi, hem muhafaza ediyor hem de açığa çıkarıyordu. Ama Dr. Kenning'e anlattığım gibi, onun sesi, bu sözler, öylesine güçlüydü ki bir çocuk olarak günahkârın, tek günahkârın, ben olduğuma inanmaya başladım.

Cumartesi akşamları babam mahallede dağıtmak üzere eski pusetimi broşürlerle doldurur ve bazen ben de onunla birlikte gider, babam puseti sürerken ben evden eve koşup pazar gününün vaazlarını teslim ederdim. Nedamet Dağı'na çıkan yolu en sona, pusetin en hafif olduğu zamana saklardık. Ona yardım etmeyi çok severdim. Fazladan harçlık alırdım ve bazen durup patates kızartması alır, 'taç'ta yerdik. Nasıl olduğunu bilmiyorum, belki de o patates kızartmalarını derin düşüncelere dalarak uzun

* Doğumundan sonra İsa'yı ziyaret eden üç bilge adamdan biri. (ç.n.)

uzun çiğneyişindendi; ama annemi düşündüğünü anlardım. Ben bu iş için fazla büyümeden önce, pusete tırmanmama izin verir ve beni hızla tepeden aşağıya sürer, bense o heyecanla çığlıklar atarak durması için yalvarırdım.

Ama bir gün, artık Nedamet Dağı'na çıkmak istemedim. Gökler yüzünden; aniden o kızıl göklerden dehşete kapılmaya başlamıştım.

Agorafobin dışarıdan duyduğun korkudan değil, kendi içinde olan bir şeyden kaynaklanıyor, Markeet.

Max'le geçirdiğim terapi yılları sırasında, çocukken duyduğum ve içime, derinlere gömdüğüm o korkuyu anlamaya başladım. Onca yıl sonra, Viviane'la yaşadığımız sorunlar başladığı zaman yeniden canlanacak olan korkuyu. O korku ki beni koşa koşa Castle Keep'in emniyetine sığınmaya zorluyordu ve nihayet, Phineas'ın bizi terk ettiği sıralarda, günlerce evden hiç ayrılmadığım oluyordu. *Göğe bakma, Maggie. Başını kaldırma, Maggie. Suçlular gibi, Maggie. Günah işlediğini bilen bir günahkâr gibi, Maggie Goode.* Bunu gözlerinde görebiliyordum, babamın gözlerinde. Viviane'ın gözlerinde.

Hastanedeki o ilk haftalarda, Phineas ve Gwynne ve Viviane beni görmeye geldiklerinde, sözlerimi dile getiremedim. Söylemeye çalıştığım şeylerden bir anlam çıkarmaya uğraşırken Gwynne öyle endişeli görünüyordu ki. Phineas önüne, ellerine bakıyordu. Viviane'sa bacak bacak üstüne atmış, kollarını kavuşturmuş, bana bakıyordu. İşte o zaman bir tablo aklıma geldi, Ford Madox Brown'un *Le Mauvais Sujet*'si. Bilir misiniz onu? Genç bir kızın resmi. Çalışma masasında oturmuş, bir tüy kalem tutuyor, parmak uçları kalemin ucunu kapatıyor. Öbür eliyle ağzına bir elma götürmüş. O da size bakıyor; ifadesi karmaşık, ilgisiz ama bir yandan meydan okuyor. Boynuna bağlanmış ince, siyah bir kurdele var, sizi adeta onu çözmeye ya da daha çok sıkmaya davet ediyor. Narin bir cellat kemendi gibi. Kız sanki yakalanmış ve kulağında bir küpe var. Kırmızı bir boncuk. Bir kan damlası. O siyah saçlı, siyah gözlü kız, Viviane'ın çocukluk halinin bir kopyasıydı. O dağınık siyah saç kümesi. Zapt olunmaz.

Hemen hemen kopyası. Yalnız Viviane'ın gözleri gri-mavidir, gerçek renklerini hiçbir zaman bilememiş gibidirler. Ama bazen bana öyle bir bakardı ki içindeki bir karanlıktan bakar gibi, siyah olduklarına inanacağınız gelirdi.

Bana öyle bir bakardı ki. Bazen babamın da bana öyle baktığını görürdüm. Babamın gözlerinde, Viviane'ın gözlerinde, sadece içerdiklerini sandığım şeyi görürdüm.

Zihnimde asılı duran bir tablo var. Ona *Suçlama* adını verebilirim; bir anı bu.

Sahne Castle Keep'teki arka bahçe. Gwynne altı yedi yaşında. Goodeların Meşesi'nde, ip salıncağa binmiş ve salıncak tam kayın çitinin üzerinde; ip ulaşabildiği en uzak noktaya kadar gerilmiş ve geri düşmek üzere. Gwynne'in göğsü ileride, bacakları oturma yerinin altına doğru kıvrılmış ve iki yana doğru açılmış, açık sarı saçları uçuşuyor. Güneş parlıyor, sanırım. Evet. Peki, Phineas nerede? Okuma Odası'nda, herhalde. Ben stüdyoda çalışıyorum. Başımı kaldırıyor, fırçayı tutan elim havada, pencereden dışarıya bakıyorum. Kırmızıya. İlk gördüğüm şey bu. Kan kırmızısı. Kızıl. Bütün vücudunda. Onun, Viviane'ın üzerinde külotundan başka hiçbir şey yok. Yıldırım Ağacı'nın kara gövdesine yaslanmış, başını geriye atmış. Gözleri kapalı mı? Emin değilim ama çarmıha geriliyormuş gibi kollarını iki yana doğru açmış ve elleri, başı, ayakları kanıyor. Bir çarmıha gerilme gibi. Sonra, ben fırçamı atıp dışarıya, doğruca onun olduğu yere koşarken, tablo canlanıyor. Sandım ki, Yüce İsa, kan olduğunu sandım. Ama şimdi yaklaşınca ne olduğunu görebiliyorum, vücuduna ne sürmüş olduğunu anlıyorum. Kızıl. Benimki. Onu almış, çalmıştı. Bir tek küçük boya tüpü. Ama annemden bana kalan tek şey. Yüreğime saplanan bir hançer gibi. Sanki beni incitmek için elinden geleni yapmış gibi. Ona baktığımda, o zaman Viviane'ın gözlerinde o bakışı gördüğümde... Bir yardım çağrısıydı o. Ona nasıl yardım edebileceğimi bilmiyordum. Dememedim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Bana o bakışı; küçük bir kızken babamın da bana öyle baktığını görürdüm. Gözleri küçükkız benliğime, sessizce yargılayan birer ağız gibi gelirdi.

Evet, Castle Keep'te kötülük vardı. Yılan hepimizin aklını çeldi.

Araya girdiğim için bağışlayın; ama bu kadına yani anneye büyük bir şefkat duyduğumu söylemek zorundayım. Maggie bunları anlattığı için bir şekilde değişmiş olarak gitmişti. Bunun ona az da olsa iyi gelmiş olduğunu hissettim. Gerçi çok daha fazlasını anlatmak niyetiyle gelmiş olduğunu söyledi bana.

Başka ne vardı? A, evet, ertesi gün yine gelmiş, Viviane'ın çocukken çizdiği bir resmi getirmişti. Maggie, Castle Keep'in resmi olduğunu söyleyerek onu bana uzattı. Olduğundan daha uzun çizilmiş tepeyi, bir fermuara, dikişe ya da yara izine benzeyen yolu gördüm. Göze benzeyen pencereleriyle evi gördüm ve söyleyemediği şeyin ne olduğunu anladım: Evin daha ziyade kundaklanmış bir çocuğa, sıkıca sarmalanmış bir çocuğa benzediğini.

Gwynne

Geçen ekimde, Nyssa'yla birlikte Öykü Bankı'ndayız, ikimiz de paltolarımıza sarınmışız, serin sonbahar havasını soluma ihtiyacındayız; Viviane içeride, bandajlı kolunu kaldırmış, mutfak penceresinden seyrediyor, bir zamanlar Allie'yle beni seyrettiği gibi.

Nyssa'ya baktığı zaman Viviane'ın ne gördüğünü biliyorum.

Nyssa'yla oturuyor, bir tefle ritim tutuyorum; Nyssa dudaklarımı inceliyor, şiirin sözcüklerini tekrarlıyor, şekillerini öğreniyor,

Bay Kı-zıl-ger-da-nı kim öldürdü?
a-ma ben de-di ser-çe
ok ve ya-yım-la

tıpkı daha önce Allie'yle yaptığım gibi. Babam bana, üniversitede çalışan, sağırlar hakkında bilinebilecek her şeyi bilen Bayan Finlay'den söz etmişti. Onun bu alanda uzman olduğunu söylemişti.

Ben ve Allie, bahçede, güneşte. Vivvy içeride, yüzü pencerede, beyaz irisleri camda. Kollarını kaldırmış, serbest bırakılmak için can atan bir mahpus gibi avuçlarını pencerenin camına dayamış, bize bakıyor. *Öl-dü-ğü-nü kim gör-dü a-ma ben de-di si-nek kü-çük gö-züm-le gör-düm öl-dü-ğü-nü.*

Vivvy Öykü Bankı'nda, oturmayı sevdiği gibi, arkalığına tüneyerek oturuyor ama sonra topuklarıyla tahtayı şiddetle, şiddetle tekmeliyor. *Gel de bizimle otur, Vivvy.* Allie, Vivvy'nin kendini dışlanmış hissetmesini istemiyordu. Ama Vivvy, Allie'den nefret ediyordu. Aramıza girdiği, Vivvy'yle benim aramıza girdiği için. Vivvy öyle düşünüyor. *Yanımda Allie olduğu için Vivvy kıskanıyor. Vivvy, Allie'den nefret ediyor ve şimdi benden de nefret ediyor.* Bir gün Allie bana öykü okurken öyle düşünüyorum ve Vivvy'nin Yıldırım Ağacı'nın arkasında durduğunu görüyorum, kolları arkasında, ağacın gövdesine sarılı, sanki ona zincirlenmiş gibi. Elinde bir şey var, güneşte parıldayan bir şey. Gümüş renkli küçük bir balık gibi. *Gel de benimle ve Gwynne'le otur, Vivvy.* Allie öyküyü okumaya devam ediyor, sözcükleri tekrarlamamı söylüyor, sesimi hissedebilmem için ellerimi alıp boğazıma dayıyor. Vivvy'nin parmaklarının hareket ettiğini görüyorum. Onun balık değil, bir bıçak olduğunu görüyorum ve artık ablam buna benziyor, diye düşünüyorum, tam da buna benziyor, her tarafı ince ve keskin, bir bıçak gibi. Ama parlak değil, parlamıyor. Sonra Vivvy ağacın gövdesinin arkasından çıkıyor, öyle ki şimdi onu bütünüyle görebiliyorum; arkasını gövdeye yaslayarak başını arkaya atıyor ve eski gemilerin önündeki şu kadınlara benziyor, babamın deniz serüveni kitaplarındaki gibi, *dalgaların insafına kalmış, âciz bir gemi başı heykeli.* Şimdi Vivvy bize doğru geliyor, yavaşça, korkmuş gibi, bize çok kızmış gibi ve dudakları sıkıca kapanmış, parmakları bıçağı sıkıca kavramış. Sonra arkamızda duruyor. Sonra bankın oturma yerini bıçaklamaya başlıyor. Allie kızıyor. Galiba Allie bi-

raz korkuyor, benim gibi. *Bıçağı bana ver, Vivvy.* Ama Vivvy bıçağı vermiyor. Sadece Öykü Bankı'nı bıçaklamaya devam ediyor. Sanki bir şeymiş... öldürdüğü birisiymiş de öldüğünden emin olmaya çalışıyormuş gibi. *Ve bir daha asla ve asla canlanmayacağından...*

Bir akşam yatmadan önce Nyssa'ya öykü okuyordum.

'Şimdi sıra bende' dedi Nyssa.

Bir anne ya da öğretmen taklidi yapan küçük bir kızın o şirin, burnu havada otoritesiyle kucağımdaki kitabı kapatmış, minik elleriyle kitabın kapaklarını hızla birbirine çarpmıştı. Viviane ateşin yanında, yerde oturuyordu. Nyssa sözcükleri işaretle anlatmaya başladı. Viviane'ın da dinleyebilmesi için konuşması gerektiğini söyledim ona. Ama Nyssa, Viviane'a öykü anlatmak istemiyordu.

'Kötü insanlar öykü hak etmiyorlar.'

'Viviane kötü değil, Nyssa. Sadece şu anda kendini pek iyi hissetmiyor. Lütfen, Nyssa.'

'Peki ama sadece *sen* istediğin için.'

Nyssa yerini değiştirip kanepenin koluna oturdu, bacaklarını kenarından aşağı sallandırdı. Yüzü bana dönüktü ama Viviane'a bakıyordu.

'Evvel zaman içinde, sahiden çok kötü bir kız varmış. Öyle yaramazmış ki hiç kimse onunla konuşmak istemiyormuş ve hep yalnızmış ve birlikte oynayacağı kimsesi yokmuş ve annesi, babası, kardeşleri yokmuş ve çok korkunç bir şey yapmış ve öleceğini biliyormuş çünkü çok kötü bir adam varmış ve o dünyadaki en büyük baltayı alacağını ve bu korkunç şeyi yaptığı için kızın kafasını keseceğini söylüyormuş...'

Nyssa durdu; hâlâ Viviane'a bakıyordu. Sonra ben de baktım. Viviane'ın başı ta geriye atılmış, gözleri sıkıca kapanmış, ağzı açıktı; yüzü şekilden çıkmıştı. Hiç ses çıkarmadığını, sessizce haykırdığı acının herhalde sözcüklerle ifade edilemeyecek kadar derin olduğunu anladım.

Viviane'ın Nyssa'ya baktığı zaman ne gördüğünü biliyordum. Nyssa bir melekti, Castle Keep'e yeniden hayat getirmişti. Nyssa koşarak gelirken gözlerimi kapatır, kucakladığım kişinin Vivvy olduğunu hayal ederdim. Nyssa elimi tuttuğunda, elimde, Vivvy'nin elinin anısını canlandırırdı. Öykü Bankı'nda, kolum ona dolanmış, yumuşak tenini, küçük kemiklerini hissederken, gece yatağıma süzüldüğünde Vivvy'nin kemiklerinin temasını ve uykuda bile ellerini birer deniz kabuğu gibi gözlerine kapatışını hatırlardım.

Hart Tepesi'nde Nyssa'yla, babama kanat yapmak için tüy toplardık. Nyssa ve ben, kolları ve bacakları kibritten figürler yapmak için meşeden düşmüş palamutları toplardık. Tıpkı bir zamanlar Vivvy'yle yaptığımız gibi. Ormanın kenarında dolaşırdık, Nyssa'yla ben; kayın fıstıklarının kabukları ayağımızın altında ezilirdi. *Neden artık ormana gelmiyorsun, Vivvy?*

Viviane Nyssa'ya baktığında, kendi küçük kız halinin hayaletini görüyordu. Dokunulmamış, masum. Nyssa, bir melekti. Zaman zaman, etten ve kemikten bir çocuk olmaktan çok, Vivvy'nin eski halinin anısıydı. Şeyden önceki...

Allie

Suçu bağışlanan, günahının üzeri örtülen kişi kutsanmıştır... Ne büyük bir kötülük açığa çıktı. Yılan gibi bir adam. Tüylerim ürperiyor. Neredeyse onun varlığını hissediyormuşum, buradaymış, hemen bu odada, gölgelerin arasında bir yerdeymiş gibi.

Phineas manastıra gitmeden önce, üniversitedeki masama bir kart bıraktı, Antonello da Messina'nın *Aziz Hieronymus Çalışma Odasında* adlı eserinin bir sanat galerisi kartpostalı. Başta, tablonun anlamını çıkartamadım. Kartın arkasına yazdıkları, o mezmurdan alınmış sözler, beni daha çok etkilemişti... *günahı örtülen.* Örtmek... 'korumak' ama aynı zamanda 'gizlemek' demektir.

Gizlemekle kendini koruyordu, değil mi Viviane? Bunu anlayabiliyorum. Gerçi benim gizlediğim şey çok daha ufak bir kötü-

lüktü, kendi küçük günahım, minik, siyah, kadife bir kesede sakladığım kendi mahrem suçum. Viviane'ın sessiz kalmasını anladığımı sandığımı söylemekle belki hata ediyorum. Ama ben her zaman öyleydim: örtülü, kendini koruyan, gizleyen biri... Özür dilerim. Bu çok zor. Size anlatmak. İronili, değil mi? Çalışma hayatımı başkalarına iletişim kurmayı öğretmekle geçirmiş olduğum halde şimdi böyle çabalıyor olmam...

Benden nefret ettiğine gerçekten inanıyordum. Benimle Gwynne yüzünden, evet. Benimle Phineas yüzünden. Bir defasında bizi yakalamıştı, dedikleri gibi, 'tutkulu bir kucaklaşmayla birbirimize kenetlenmiş' bir halde. Ben ve Phineas, Castle Keep'te, merdivenlerin dibinde. Evin içinde öylesine bilinçli bir biçimde ayrı tuttuğumuz yollarımız aniden kesişmiş ve birbirimize sarılmış, öpüşmüştük; başımı onun omzuna yaslamıştım. Sonra yukarı bakıp onu gördüm, Viviane'ı. Yukarıdaki sahanlıktaydı, aşağıya bakıyordu; yüzü bana hiçbir şey anlatmıyor, hiçbir şey ifşa etmiyordu, ne öfke, ne kırgınlık. Duygusuz, ölüydü. Sonra arkasını döndü, odasına girdi. Phineas onu görmemişti. Öteki tarafa bakıyordu. Ona söylemedim. *Söyleyemedim*. Çünkü Viviane'ın söyleyeceğini biliyordum.

Benden nefret etmekte yerden göğe kadar haklıydı. Yaptığı şeyleri yapmakta haklıydı.

Şimdi bunu itiraf etmeye utanıyorum. Ama Castle Keep'te bir terslik olduğunu, başka bir terslik olduğunu biliyordum... Âşığımın kızında, evet. Bunu önemsiz göstermeye çalıştım mı? Phineas'ı kızının bunu atlatacağına inandırıp rahatlatmaya çalıştım mı? Endişemi yeterince ya da yeterli sıklıkta dile getirmedim mi? Büyük bir bencillikle, onları bırakmayacağından korktuğum için mi?

Fazla uzun bir süre sessiz kaldım. Bütün hayatım boyunca, işte bu küçük günah için bir tür kefaret ödemekte olduğumu düşünmeden edemiyorum. Eylemin kendisi için değil, onu itiraf etmediğim için. Artık sessiz kalamayacağımı biliyorum. İşte bu yüzden şimdi konuşmalıyım.

Geçen ekimde daireyi satışım, ücretli izin alışım... Hayatımda

bir son, bir başlangıç olmasını tasarlamıştım. Ama düşündüğüm gibi olmadı. Ben yeni bir çevre, yazacağım bir kitap, belki yeni bir sevgili hayal etmiştim.

Geçen ekimde o gün, Phineas'la benim yaşadığımız, kızımız Orelia'nın öldüğü o daireden ayrılırken, tabii ki mesnetsiz olan korkum, kapıyı arkamdan son defa kapatmakla, onu çocuğumun anısının üstüne kapatıyor olacağımdı. Asla başka birisinin olamayacağını hissettim. O zaman, çocuğumun zihnimde daha da güçlü bir biçimde yaşayacağına, bana umut vereceğine ve benim kendimi bırakıp yeniden seveceğime dair hiçbir fikrim yoktu.

Kapıyı kapatmak olmadı bu, anlayabiliyor musunuz, kendimi açmak oldu.

O son gün, düzen ve bir sonuçlanma içinde oturdum. Toplanmış, gitmeye hazır. Ama hep, hep o tamam olmama, bırakılma duygusu vardı. Her ikiz için böyle midir? Rahimle dünya arasında, o ilk ayrılığın anısı. Hangi ikiz önce doğarsa doğsun, her ikisi de ilk defa ayrı olmanın şokunu yaşar. Bilinmeyende yalnız olmak mı yoksa rahimde bırakılmak mı daha kötüdür? Bir gece önce rüyamda, sağ yanımın bütünüyle kanayan bir yara olduğunu görmüştüm. Sanki ondan koparılıp alınmışım ya da o benden koparılmış gibi. Ama onun Orelia mı yoksa kız kardeşim Jo mu olduğunu rüyam bana söylemedi.

Kitabımda yazdığım bir şey var; *Kabullenme giyotin gibi hızla gelmez.* Ücretli iznim için bunu planlamıştım. Bir kitap yazmayı. *Altın Yaldızlı Melek: Ebeveynler İçin Yas Rehberi.* Tanrı, herhangi bir tanrı, böyle bir şeyin olmasına nasıl izin verebilir? Çocuğunu kaybetmek inancı nasıl etkiler? Tanrınıza mı dönersiniz yoksa ona sırt mı çevirirsiniz? Bütün bunlarda suçluluk duygusu ne rol oynar? Suçlanacak birisi olmalı. Suçluluk duygularını aktarmak ne kolaydır. Eğer Tanrı'nın kabahati değilse, o halde benim kendi kabahatim olmalı. Çocuğundan sonra yaşamak, kurallara, yaşamın doğal kanunlarına ters düşer, hatta kendi varlığınızı tehdit eder adeta. Yaşamın kendini tersine çevirmesidir. Her çocuğun ölümünde, onun yerine bir varoluşçu mu doğar? Kabul

etmeyi reddediş. Kabullenme giyotin gibi hızla gelmez. Her şeyin anlamı sorgulanır, kaybınızla ölçülür. Suçluluk duygusu kat kat birikir, öyle ki sonunda onunla ışırsınız. Hayır. Suçluluk duygusu donuklaştırır, katılaştırır, sizi kapana kıstırır. Bazen, suçluluk duygusu içinde yaşamak, gizlenmek daha kolaydır. Suçluluk duygusu bir örtüdür...

Kitabı ebeveynler için bir yas rehberi olarak tasarlamış olduğum halde, başka bir şeye dönüştü; bir anlamda, bir itiraf haline geldi. Küçük bir kız olduğum zamanlardan beri beni rahatsız eden bir şeyin itirafı.

Orelia'nın ölümünden kısa bir süre sonra birisi bana, olanlardan sonra orada yaşamaya nasıl devam edebildiğimi sordu. *Ama kabullenme giyotin gibi hızla gelmez.* Onu defalarca baştan oynatırsınız. Televizyonda gösterilen, gerçek yaşamdan alınma bir felaket gibi. Hakikat olarak kabullenemediğiniz şey yavaş yavaş, acılı bir biçimde, bir vakıa olarak algılanıncaya kadar sürer bu. Bir sabah uyanıp onu oturma odasında, oyuncaklardan oluşmuş bir yuvanın ortasında oynarken bulacağımı düşünmeye, ummaya devam ediyordum. Sonraki aylar boyunca, güldüğünü, beni çağırdığını duyardım. Ebediyen üç yaşında olan kızımın, odadan odaya koştuğunu görürdüm. Yine de içimde bir yerlerde, o büyüyor, asla görmeyeceğim genç kadın haline geliyor.

Minyatür bir Phineas'tı o, babası gibi zayıf ve uzun boylu olacaktı. Babası gibi, sonsuz doruklara uzanır, daha doğru dürüst yürüyemezken karyolasından aşağıya iner, kilerin raflarına tırmanır, her zaman tırmanma kafesinin tepesine ilk çıkan çocuklardan biri olurdu. Mutfak dolaplarına, yatakların altına, kapıların arkasına bakıyordum. O daireden ayrılmak zorundaydım. Onu bulamayacağımı bildiğim bir yere gitmek zorundaydım.

Phineas ve ben, koltuklarımızın arkasını balkona çevirerek otururduk. Phineas, balkon kapısından dışarısını göremeyeceğimiz şekilde camı tahtalarla kapattığı zaman bile. Orelia'nın ölümünden sadece birkaç ay sonra Phineas, eğer onu geri getirecek olsa, ikimizin de kendimizi seve seve aşağı atacağımız bu çıkışa sırtını dönerek orada öylece durdu.

'Sana söyleyeceğim bir şey var, Allie' dedi. Biliyordum. Devam edemeyeceğimizi biliyordum. Birbirimizle olmazdı. O daimi kaçınmaya daha fazla dayanamazdık, gözlerimiz birbirimize ve artık tahammül edemediğimiz o manzaraya kapalıydı; çünkü parkı ve kasabayı içine alan o manzara bir film setindeki dekor gibi iki boyutlu bir hale gelmişti. Artık orada ufka uzanan bir manzara yoktu; sadece dik bir iniş vardı, aşağıya. Oradan bakabilinceye kadar, doğruca o balkonun üzerine çıkabilinceye kadar, onun ölümünü asla aşamayacağımı, sonsuza kadar bu ölümün kenarında sendeliyor olacağımı anladım. Böylece adım adım yanaştım ve bir gün kapıyı açtım. Sıcak yaz havası bir dalga halinde geldi, sanki kısa bir süre için o geri gelmiş gibi... bir an için onu hissettim. Bir daha asla çocuk sahibi olabileceğimi sanmıyordum. Bunu hak etmediğimi düşünüyordum.

Daireden ayrılmadan önce balkona, içinde kırmızı gül olan bir vazo koymuştum. Gözlerimi kapattım, bir dua düşünmeye çalıştım ama hiçbiri yeterli gelmedi. Gözlerimi açtığımda, tekrar tekrar sıralanarak tek vücut halinde, güzel bir kompozisyon oluşturan bir göçmen kuş sürüsü gördüm. Sonunda duamın bu olduğunu anladım. Ön kapıyı kapattığım zaman, oradan ayrılma korkumun sadece Orelia'nın öldüğü yer olmasından değil, aynı zamanda yaşadığı ve bana hayat verdiği yer olmasından kaynaklandığını anladım.

Orelia doğduğunda, onu ilk defa kucağıma almak için uzanırken, üzerimden bir derinin sıyrıldığını hissettim. O ta içime baktı. Onun gözlerinde kendimi gördüm. Sanki o, içimdeki çocuğu, bir sır saklayan çocuğu görebiliyormuş gibiydi. Biliyor ve beni yargılamıyordu. Bana, benim asla bakamayacağım bir şekilde bakıyordu. Phineas neden aynalardan nefret ettiğimi hiç anlayamazdı. Sağır çocukları eğitirken, dudak okumayı öğretmek için ayna kullanırken bile, kendi gözlerimin içine asla bakamazdım. Phineas yanıma taşındığında, beraberinde getirdiği bir ayna vardı. Dairedeki tek aynaydı bu. Onu orada bıraktım. Yuvarlak, patlak bir göz gibi. İçindeki yüzlerin silinip gitmiş olduğu bir aile portresi.

Oradan uzaklaşırken geriye baktım ve yukarıda, balkondaki kırmızı gülü gördüm, bir damla kan, bir yaşam belirtisi gibi.

Bir yaşam belirtisi mi? Belki de öyleydi. Haftalar önce, Phineas'ı görmeye gittiğim manastırda, St. Benedic'te, çocukla ilgileniyordum, Nyssa'yla. Gwynne eve, Viviane'a dönerken Nyssa'yla ilgilenmemi rica etmişti. Çocuğu kucağıma almak, onunla geçirdiğim o birkaç saat, bana umut verdi. Adeta Orelia'nın ruhu bana geri dönmüş gibi.

Evet, artık umudum var. Ama onların, Goode ailesinin var mı?

Onu gördüm, biliyor musunuz? Yani gördüğümü sandım. Daireden ayrıldığım gün, birkaç günlüğüne kız kardeşim Jocasta'yı, Jo'yu ziyarete gitmeden önce, yarım kalan işlerimi halletmek, masamı boşaltmak için üniversiteye uğradım. Ofisimde dururken, bizi hissettim, Phineas'la beni; yerdeki sevişmemizin anısı elle tutulur bir biçim almış gibiydi. Orelia'ya orada hamile kalmıştım.

Phineas gittikten bir iki hafta sonra, birden kavradım, Messina'yı, onun ne anlama geldiğini. Bir sanat uzmanı olmadığımı itiraf etmeliyim. Hatırlıyorum, bir kahvedeydik, Phineas ve ben. Bir duvar resmi vardı. Masamız hemen onun yanındaydı, çikolata kutusundan çıkmışa benzeyen bir Norveç fiyort manzarası. Ona dokunup duruyordum. Phineas tabloyu beğendiğimi sandı. Başını inanmazlıkla iki yana salladı. 'Senin kadar ince beğenilere sahip birisi için, Allie...' dedi. Hoşuma giden şeyin tablo değil, yüzeyi, boyaya dokunmanın verdiği his olduğunu söyledim ona.

Yüzeyler, dokunma ihtiyacı beni daima çekmiştir. Belki de kendiminkinin fazlasıyla farkında olduğum için. Çünkü bazen sadece bundan ibaretmişim gibi geliyor bana.

Kartpostala, Messina'ya baktığımı, parmaklarımı parlak baskının üzerinde gezdirdiğimi hatırlıyorum. Aziz Hieronymus'u çevreleyen girişin taşı, daha çok ahşaba, cilalanmış cevize, kemiğe benziyordu. *Aziz Hieronymus Çalışma Odasında*. Bir sarayda ya da kilisede, bir masada oturmuş, kitap okuyor; masa, etrafında

bir tür ahşap odacık oluşturuyor, sanırım kabin diyorlar buna. Kırmızı kardinal cübbesiyle, bir yürek gibi görünüyor ve tablonun da yüreğini oluşturuyor. İçeride, içe dönük, kapanmış. Oysa pencerelerden, yükseklerde süzülen kuşlar ve ayrıntılı bir kır manzarası görüyor, dışarısının farkına varıyorsunuz.

Tabloyu ilk gördüğümde, Castle Keep'teydim. Phineas mutfak masasında çalışıyordu. Gwynne'le biraz dudak okuma çalışması yapmış, içecek bir şeyler hazırlamak için mutfağa gelmiştim. Masada, Phineas'ın önünde açık bir kitap vardı. Bana resmin ön planındaki iki kuşu sordu. 'Bunlar birer simge' dedi, 'ama neyin?' Bakmak için eğildim, elimi omzuna koydum ve o da elini benimkinin üzerine koydu.

'Hakikat' dedi, 'tavus kuşu ölümsüzlüğü simgeliyor, keklikse hakikati temsil ediyor.' Maggie'ydi bu. Mutfak kapısıyla çevrelenmiş, dikkatle bize bakıyordu; yüzü bu ani farkına varışla, acı veren bu keşifle parlıyor, sızlıyordu. Phineas kitabı hızla kapatmıştı. Bizi saklamak ister gibi. İkimiz de bundan hiç söz etmediğimiz halde, bu henüz bizim için erken bir zaman olduğu halde, omza konmuş bir el tamamen masum olabileceği halde, sanırım o anda ve o andan itibaren bir kayıp duygusu, bir önsezi vardı ve ikimiz de hakikatimizin yanlış hatta kötü olduğunu sessizce kabul ediyorduk.

Ücretli iznime ayrıldığım gün masamı boşaltırken, sırlarla dolu bir kutuyu açıyor gibiydim. *İşitmenin Ötesinde* adlı kitabımın müsveddesini buldum. Jo için yazdığım, onun hiç okumadığı, düzeltilmemiş versiyonu. Sonra Phineas'ın buluşmalarımızı ayarlamak için kullandığı, kullanırken bile tarihi geçmiş olan eski günlüğü. Ne demişti Phineas? *Kaçamağın ürpertisi.* Ama gergin gülüşü onu ele verirdi. Ben dışarıdayken ofisime süzülür, günlüğe bir sonraki buluşmamızın tarihini, doğru ayı, sonra NBP, sonra bir ok, sonra saati not ederdi. *Nota Bene,** *Phineas*, 8.30. Ok, ertesi günün sekiz buçuğu demekti. Belki de olayı daha kabul edilebilir hale getiriyordu bu. Sahte bir tarih, sanki bunlar aslında olmuyormuş, bir fanteziymiş gibi.

* Lat.: İyice dikkat et. Kısaltması NB. (ç.n.)

Alt çekmecede, ta arkaya sıkıştırılmış, küçük siyah kadife kese. Kadifenin içinden hissedebiliyordum onu, minik, narin, küçük bir yaratığın kemiği gibi. Prenses yatağımdaki bezelye gibi. Ona vermek için almıştım, geri vermek için. Öyle küçük bir şeydi ki. Oysa hayatımın bütün gidişatını şekillendirmişti.

Tam o sırada, tesadüfen ofisimin penceresinden dışarıya baktım. Gözüme birisi ilişti. Siyah palto, şapka, o düzgün, kayar gibi yürüyüş. Doldurulmuş bir oyuncak, komik, eski, kucaklanası bir hayvan gibi, diye düşünürdüm hep. Ama üç dört yıl önce üniversiteden ayrılmıştı. Hayaletiydi bu, belki de. Dr. Reemie'nin. Bize musallat olmak için geri dönmüştü.

Yine geleceğim, konuşmak için. Biliyor musunuz, küçük kızlığımdan beri gözlük takıyorum. İlk birkaç yıldan sonra takmam gerekmediğini söylediler. Onları burada bırakacağım. Ne isterseniz yapabilirsiniz.

Biliyor musunuz, söylemedi. Viviane. Benimle Phineas'ı. Tek kelime bile etmedi.

Gwynne

Eve geldiğinde, bize söylediğinde. Onun için nasıl bir şey olduğunu hayal edemiyorum. Kapı aralığında duruyordu; dondurucu rüzgâr içeriye doluyor, evi soğutuyordu. Babam kolunu dolayarak usulca onu içeri gelmeye teşvik etti. Çantasını bana verirken, avuçlarına çizilmiş olan koruma sembolünü gördüm.

Geçen ekimde, intihar teşebbüsünden sonra, ölüm gibi görünüyordu. Yıkanmıyor, giysilerini değiştirmiyordu. Bileklerindeki bandajlar kirli, lekeliydi. Günlerini bitkin bir halde uyuyarak geçiriyordu. Onunla savaşıyordu, içindeki şeyle... Onu içerde tutmak mı salıvermek mi.

'Neyin var, Viviane? Söyle bana.'

Vivvy'nin nesi var? Pek iyi değil, diyordu annem ve babam. Ama

akşam yemeğinden sonra oturup konuşurlarken dudaklarını görüyordum... *Hastalığı ciddi.* Vivvy'nin yenmemiş yemeği ısıtma fırınında, mutfak masasında yeri hazırlanmış... Sanki ölmüş birinin anısına. Bazen babam heyecanlanırdı... *Yemeyi reddederse, kendini aç bırakmaya devam ederse, ölecek.* Telefonda doktora... ne diyor babam?.. *Nö-ro-lojik bir şey.* Seni böyle tuhaf, böyle sessiz yapan bu mu, Vivvy? On buçuk yaşında. Ölmek için çok küçük.

Okulda birisi seni hırpalıyor mu, Viviane? dedi annem.

Hiç kimse, dedi Vivvy.

Birisi canını mı yakıyor, Viviane?

Hiç kimse. Bir şey yok. Beni rahat bırakın. Yoksa bir şey uyduracağım, sırf sizi susturmak için. Böylece artık doğru söyleyip söylemediğimi hiç bilemeyeceksiniz, dedi.

Annemin yaptığı hemşire üniformam, üstüne kırmızı ojeyle haç çizilmiş mendilden kepim ve önlük olarak, üstüne çaprazlama iki kırmızı kurdele dikilmiş eski bir beyaz çarşaf. Portakal suyundan ilaç. Jöleli şekerden haplar. 'Neren acıyor, Vivvy? Ağrı nerde?' Bana söylemezdi. Söyleyemezdi.

Bazen boş görünürdü. Teni. İçinde bir şey yok gibi. Başka zamanlar, dopdolu. İçinde pli olmuş, üst üste katlanmış o sır, dünyanın en kötü sırrı.

Açtı o sırrı geçen ekimde ve acı yeniden başladı.

Odasına çıktım. Yerde yatıyordu. Çıplak, bir cenin gibi. Denizin tabanında bir balık. Bacağında taze, kızıl bir kesik ve bir Yıldırım Ağacı ormanı gibi duvarlara püskürtülmüş kalın siyah çizgiler. Şöyle...

Phineas

Daha önce varolanlar, bir daha asla var olamaz. Bir zamanlar sahip olduklarımızın tümünü, bir daha bulabilir miyiz? Bulacak mıyız? Bir defasında bir uçak kazazedesinin anlattıklarını okumuştum, uçak düşmeden önceki huzur hissini, bulutların manzarasının güzelliğini korkunç olaydan sadece birkaç gün sonra nasıl umutsuzca tam olarak hatırlamaya çalıştığını. Daha sonra olanlar, hafızayı yeniden biçimlendirir. Bir zamanlar her şeyin nasıl olduğundan ne kadar emin olduğumuzu sanırsak sanalım, gerçekte nasıl olduğunu eninde sonunda unuturuz. Biz eski günleri bir daha bulacak mıyız, ben ve Maggie ve Gwynne? Ve Viviane?

Dediğim gibi, uygunsuz bir biçimde Cennet Avlusu adı veril-

miş olan yerdeki ikametim, Nathan'ın sayesinde, öngördüğümden daha geçici oldu, sadece üç gün.

Yatı yurdu tahmin ettiğim gibiydi, biraz köhne, kişiliksiz; bir dispanserin bekleme odasını hatırlattı bana. Derhal, manastırı özlemeye başladım. Her bir saat sonsuz gibi geliyordu. Yıkanıyor, uyuyor, aniden iştahımı kaybetmiş olduğumdan, az yiyordum. Yatağımda yatıp, bir bahçede oturmanın özlemini çekiyordum. İnsanlar gelip gidiyordu, boş bakışlı gençler, birkaç ayyaş, talihsizliğe uğramış kimseler. Bir otele gitmeyi düşündüm. İkinci gece kalktım, pencereden dışarıya bakan ve sigara içerek vakit öldüren benim gibi bir iki huzursuz şahsa belli belirsiz selam vererek, pijamalarımla koridorlarda aylak aylak dolaştım.

Sonra bir delikanlıyla, Nathan'la tanıştım. Bir önceki akşam mutfaklarda görmüştüm onu. Gece için kapıları kilitliyordu. O gün kantine gitmediğimi fark ettiğini söyledi.

'Beş yıldızlı sayılmaz, ahbap, biliyorum ama pişirmemiz için bize verdikleriyle elimden geleni yapıyorum. İyi bir yemeği mideye indirsen fena olmazmış gibi görünüyor.' Elini uzattı. "Nathan Hobbs... emrinizdeyim. Sen git hemen oracıkta, televizyon odasında otur, ahbap. Ben bir koşu bütün gece açık olan minimarkete gideyim. Bize bir ziyafet hazırlayayım." '

Dönmesini beklerken, hoş bir tip, diye düşündüm. Şef üniformasını çıkarınca, kendine özgü, kişilikli biri olduğu aşikârdı: Boru biçimli siyah kot pantolon, yosun yeşili kısa bir ceketin içinde, manşetleri ve etekleri ceketin kollarından ve altından çıkan hardal sarısı uzun bir gömlek. Ne kadar kesin konuşuyorum! Ama fazlasıyla uzun bir süre dünyaya yukarılardan bakar gibi bakmış olduğumun farkında olduğumdan, her ayrıntıya dikkat ediyordum; bir kartal gibi de bakmamıştım çünkü benimki, ince ayrıntıları kaçıran semavi bir bakış olmuştu. Ah hem de neler kaçırmıştım.

Sahiden de bir ziyafet oldu. Nathan hem midemi hem de damak zevkimi tatmin etme ihtiyacımı takdir ediyor gibiydi ve adımı sormadan önce, tabağımdaki sarmısaklı makarnayla beyaz şarap soslu balığı bitirmemi bekledi.

'Fin-ee-ass!'* Ne mene bir isim bu!' Bir kahkaha attı, kendisini bile şaşırtır gibi olan ve onu sandalyesinde geriye fırlatan beklenmedik, derin bir 'ho ho'; ama kolayca gelen bir kahkahaydı bu ve ilerideki sohbetlerimizde sık sık tekrarlanacaktı.

Ona St. Benedict'te geçirdiğim günlerden, sessizlik yeminimden söz ettiğimde, bir gülümsemeyi bastırmak istercesine dudaklarını büzdü, ince kaşları, açılan bir köprünün iki yarısı gibi havaya kalktı, burnunun üzerinde bir doruk noktasında neredeyse bir araya geldi, hayrete düşmüş gibi. Evet, bu çocuğun derhal kendini sevdiren bir tarzı vardı. Başka bir zamandan hatta başka bir dünyadan gelmiş gibiydi. Dickens'tan çıkma bir karakter, tepesi sivri kasketi yana yatırılmış, gür saçlarının her bir tutamı kabaca budanmışçasına başka tarafa giden haylaz ve çalımlı bir sokak çocuğu. Yüz hatları noktalardan ve eğik çizgilerden ibaretti, gözler, kulaklar, kaşlar, burun; ağzının kenarları daimi olarak yukarı kıvrıktı ve dudakları ara sıra ona muzip, sözde hoşnutsuz, 'cinimsi' bir görünüm veren büzülmüş, sevimli bir sırıtışla bükülüyordu.

Uyuyabileceğimi hiç sanmadığımı söyleyince, masa tenisi oynamayı önerdi. Şimdi gülmemek elimde değil. Ben, pijamalarımla, gecenin ikisinde masa tenisi oynuyorum. Ama iyi vakit geçiriyordum, özellikle yetimhanedeki çocukluk günlerimi hatırladığımda. Gece görevlisi Bay Williams, Kokulu Wills derdik ona, biz uyuyamayan çocukların dinlenme salonunda dart ve masa tenisi oynamamıza izin verirdi. Salona bir el feneri yerleştirirdi, 'savaştaki gibi, çocuklar, düşman bizi görmesin diye'. Bizim Wills'i severdim. Her zaman o hantal yürüyüş çizmelerini ve kalın, kirli çoraplar giyerdi. Leş gibi ayak kokardı. Bazen bizi uyutmak için öyküler anlatırdı; hepsi de savaş hakkında olurdu bunların, bir gece tuvaletlere gidişi ve futbol topu olduğunu sandığı bir şeye basışı ama bunun çürümekte olan kopuk bir baş olduğunun ortaya çıkışı gibi. Çizmelerin nedeninin bu olduğunu tahmin ediyorduk. Bize anlattıklarının yarısına inanmazdık. Bobby Summers'la masa tenisi oynadığımı da hatırladım; benden daha genç bir çocuktu bu ama daha büyük görünür, bana

* Phineas'ın İngilizce telaffuzu. "Fine" iyi güzel, zarif anlamlarına gelirken, "ass" de argoda kıç anlamına gelmektedir. (y.h.n.)

göz kulak olurdu. Bobby ve Bay Williams gibi insanlar hayatıma sıcaklık ve teselli getiriyor, çocuklukta yoksun olduğum şeyleri kısmen telafi ediyor, insan tabiatına inanç duymamı sağlıyordu.

Ama yemeğin ve Nathan'la birlikte vakit geçirmenin etkileri kısa sürede uçup gitti. Ertesi gün moralim o kadar bozuktu ki yatı yurdundan ayrılmaya karar verdim ve üçüncü sabah Cennet Avlusu'yla ilişiğimi kestim. Oradan uzaklaşırken Nathan'a veda etmediğime pişman oldum. Sonra onun seslendiğini duydum ve arkaya baktığımda bana doğru koştuğunu gördüm.

'Bizden ayrılmıyorsun, değil mi, Komik Kız? Yemekleri beğenmedin mi? Yoksa söylediğim bir şey yüzünden mi?'

Kısa ziyaretimi ancak onun varlığının katlanabilir hale getirmiş olduğuna temin ettim onu. Ama yatı yurdunun bana göre bir yer olmadığını biliyordum. Bir otel bulurdum, yatak ve kahvaltı veren bir yer. Ona en iyi dileklerimi sundum ve yoluma devam ettim. Birkaç saniye sonra, yine peşimden koşuyordu ve eğer istersem onun evinde kalabileceğimi söyledi. Teşekkür ederek kibarca reddettim. Sonra, eğer kendimi daha iyi hissetmemi sağlayacaksa, ona bir miktar kira verebileceğimi söyledi.

'Hem iyi anlaşıyoruz, sen ve ben, değil mi, ahbap? Dün gece iyi güldük, bizim masa tenisi oyununda. Ne dersin, ahbap?'

Başka planım yoktu ve bir otelin bana yatı yurdundan fazla pek bir şey sağlamayacağını biliyordum ve evet, iyi anlaşıyor gibiydik. Bir şekilde bağlantı kurduğumuzu hissediyordum. O zaman en çok ihtiyaç duyduğum şey buydu sanırım. Şimdi bile bana garip hatta belki biraz riskli görünmesine rağmen, Nathan'ın yatak ve kahvaltı teklifini kabul ediverdim ve kısa zamanda bu, yalnız günlük yaşama yumuşak bir geçiş oluşturmakla kalmadı, kısa sürmüş de olsa, daima minnettarlık duyacağım bir arkadaşlık haline geldi.

Bir kahve bulup Nathan'ın yatı yurdundaki vardiyası bitinceye kadar gazeteleri okuyarak orada bir iki saat geçirdim, sonra o, sırt çantamı taşımakta ısrar ederek, beni dairesine götürdü. 'Bitkin görünüyorsun, ahbap. Hiç uyumadın, herhalde. Bu şeyin içinde ne var ya, tuğla mı?'

Dairesine doğru yürürken, bana özetlenmiş biyografisini anlattı. On dokuz yaşındaydı, yatı yurdunda yarı zamanlı çalışıyordu. Geri kalan zamanlarda, arkadaşının çarşıdaki tezgâhında ona yardım ediyordu. Yemek pişirmeyi seviyordu; başka bir arkadaşıyla hazır yemek işine gireceklerini söyledi bana. Bir şeyler yapmayı sevdiğini söyledi; modeller, resim ve bu gibi şeyler.

Oturduğu siteye vardık, üç bloktan oluşuyordu ve onunkisi ortancaydı. Dairesi altıncı kattaydı. Merdivenlerden çıkmakta ısrar ettim.

Orelia'nın ölümünden beri, asansörlerden anlaşılmaz bir korku duyuyorum. İnişten, o serbest düşüşten mi? Kabinin kablolarından kurtulup savrularak yere ineceğinden, parçalanacağından korktuğum için mi? O zamanlar Allie'yle paylaştığım dairesinin o sonu gelmez taş basamaklarını zahmetle çıktığımı hatırlıyorum, ağır adımlarımın her gün tekrarlanan bir cenaze marşı gibi çınladığını, yankılandığını fark ederek, sonra bir çocuğun daha hafif adımlarını da duyarak. Ağıtımla zıtlık oluşturan kıvrak bir müzik gibi. Sanki o yanı başımdaymışçasına; babasının yanında bir çocuk, eli elimin içinde.

Böyle yorgun olduğuma göre, rehberli turu kısa keseceğini söyledi. Annesiyle babasının odasını alabileceğimi söyledi bana. İkisi de uzaktaymış; çalışıyorlarmış. Çabucak etrafı gösterirken, sayısız hatıralık eşya, deniz kabuğundan süsler, oyma ahşap heykelcikler, egzotik yerlerin resimleri basılmış küllükler ve buna benzer şeyler gördüm. Nathan'ın odasının duvarlarıysa Seyşel adalarından, Bahama adalarından, Florida'dan, Yunanistan'dan kartpostallarla kaplıydı; hepsinin de annesinden gelmiş olduğunu söyledi. Bir vitrinin rafındaki bir heykel gözüme ilişti, anlaşılan Nathan'ın babasının talebi üzerine minik bir boksör şortu giydirilmiş, Herkül'ün güçlü, adaleli fiziği. Başka bir rafta tozlanmakta olan, kanatlı bir insan biçiminde, evet, İkaros olduğunu sandığım küçük bir mum. Hatıralık eşyalar ve biblolar oraya bir geçicilik niteliği veriyordu. Bir ayrılış ve varış yeri, bir kalımsızlık yeri gibi görünüyordu. Yine de kendimi evimdeymiş gibi hissediyordum.

Nathan bana annesinin bir gezi gemisinde kabare şarkıcısı olduğunu söyledi. Yurtdışında bir villa almak için para biriktiriyormuş. 'Yatak odasının duvarındaki gibi' dedi Nathan; bu onun düşüymüş. Sonra bana annesiyle babasının yatak odasındaki duvar resmini gösterdi. Palmiyeleri, kumsalı, deniziyle tropikal bir ada manzarası. Doğmakta ya da batmakta olan güneş. Flamingo pembesi. Maggie'nin canlı kızıl günbatımlarından oldukça farklıydı. Evet, günbatımı olduğuna karar verdim; çünkü bir kapanma duygusu, yaklaşan karanlığın iması vardı.

Bir süre uyudum ve uyandığımda Nathan'ı mutfakta, hâlâ sırt çantamda olduğunu fark ettiğim ve hâlâ yeterince taze olduklarını umduğum yumurtalarla omlet yaparken buldum. Omlet lezizdi. 'Peynir, mantar, soğan, biber, ne ararsan var.' Nathan göğsünde SAHİCİ YİYECEK sözcükleri yazılı, kırmızı bir önlük takmıştı. Boynunda asılı duruyordu; ortadaki bağcıkları bağlanmamıştı. Belki de Nathan'ın inanılırlığını bozmamak için. Ama kabadayılığının altında, ev işlerinin rutininden hoşlandığını hissettim; belki de bir ihtiyaçtı bu, o zaman benim de her zamankinden daha çok hissettiğim bir ihtiyaç. Nathan bakacağı birinin olmasından epeyce keyif alıyordu sanırım, leziz yemekler yapmaktan, bana sabahları çay, gece kakao getirmekten. Eğer sabah vardiyasında çalışıyorsa, uyandığımda fırında sıcak tutulan kahvaltıyı bulur, bir tabak ızgara edilmiş domuz pastırması ve mantara, sosis ve domatese ya da şurup gezdirilmiş yulaf lapasına iştahla yumulurdum. Tam anlamıyla anaç tavuktu. Bir nekahet, daha doğrusu bir hazırlık gibi oldu bu. St. Benedict'teki yıllarım boyunca temasımı kaybettiğim bir dünyaya geri dönüşüm için duygusal ve zihinsel olarak güç topluyordum; şimdi düşünüyorum da, belki de manastıra girmeden çok önce kaybetmiştim o teması.

Ama Nathan'ın evinde kaldığım sürece geçimimi sağlamak, 'yolculuğumun parasını çıkarmak' için çalışmakta ısrar ettim ve gecikmeden bana görevlerim verildi. Akşam yemeğinden sonra bulaşıkları yıkıyor, her gün süt ve ekmek alıyor çamaşırları yıkıyordum. Bunun dışında kendimi yürüyerek, düşünerek, manas-

tırda öğrendiğim şekilde meditasyon yaparak ve sessiz atmosferini işlek sokaklara tercih ettiğim yerel kütüphaneye giderek oyalıyordum. Bir akşam kütüphanede oturur ve üniversitedeki kütüphanede uzun akşamlar boyunca çalışışımı, Reemie'nin bana gönderdiği makaleleri inceleyişimi düşünürken, birden hatırladım. Nathan'ın dairesine öyle rahatça yerleşmiştim ki Reemie'nin hukuk müşavirlerine yapmam gereken ziyareti tamamen unutmuştum. Ertesi gün ilk iş olarak oraya gidecektim. Guild, Guild ve Oğulları'ndan gelen mektuptaki adresi kontrol ettim. Nathan elbette bana doğru yolu gösterirdi. Orada, sırt çantamda, Allie'den gelen ve hâlâ okumamış olduğum mektup duruyordu ve biraz içim burkuldu. Çünkü Orelia'dan söz etmiş olduğunu biliyordum. Eğer hayatıma devam edeceksem, onun söylemek istediği şeylerle yüzleşmem gerekeceğini de biliyordum, yarım kalmış şeyleri halletmek için, sanırım.

Düzgün, itinalı el yazısına, onun duruluğuna baktığımı, kendisinin de duruluğa ulaşmış olup olmadığını merak ettiğimi hatırlıyorum. Yoksa o da benim gibi hâlâ kızımızın ölümünün gölgesinde mi yaşıyordu?

Mektubunda bağışlamayı öğrenmekten söz ediyor, onu suçlayıp suçlamadığımı merak ediyordu. Kendisinden 'iffetsiz kadın' diye bahsediyor, *seni ayartıp ailenden uzaklaştırdım*, Phineas, diyordu.

Hayır, Allie'yi suçlamıyordum. Bu... o... Düşünmeye bile utanıyorum... İlişkimiz bir kaçış yoluydu; ama herhangi birisi olabilirdi demek istemiyorum. Bana çekici gelmişti. Onunla ilk tanıştığımda. İlgimi çekmişti. O ilk sefer, onu St. Bartolph'taki ofisinde gördüğümde. Üniversiteye onun Gwynne'e nasıl yardımcı olabileceğini konuşmak için gitmiştim. Hatta randevuyu ayarlayan, beni Allie'yle temasa geçmeye teşvik eden Reemie olmuştu. Elinde kalem, kitaplar dizili duvarlarla çevrelenmiş bir halde masasında oturuyordu. Ne kadar 'yerli yerinde', ne kadar kök salmış göründüğü dikkatimi çekti ve buna gıpta ettim. İşten sonra, günün son özel dersinden sonra onunla orada buluşacak, öğrenciler gidinceye kadar koridorda oyalanacaktım.

Orada, yerde sevişirdik. Sonra hep gider, çalışma masasında otururdu... *Sanki performansım hakkında bir rapor yazacakmışsın gibi, Allie.* Gerçi bu huyu hoşuma giderdi, hemen sonrasında gözlüklerini takışı, otomatik olarak kalemine uzanışı.

'Peki, ne derdin, Allie? On üzerinden kaç puan?'

'Şey, nazik bir âşık olduğunu söylerdim, Phineas.'

O zaman onu hayal kırıklığına uğratmış olduğumdan endişelenmiş, o kısa duraksamada, sözcüğü birazcık geç bulmuş olmasında, olası bir eleştiri hissetmiştim.

'Nazik ve cömert ve saygılı, Phineas' dedi. 'On üzerinden on bir. Daha da fazlası.'

Bir defasında onu özgür kıldığımı söyledi bana. O özgürlüğü hissettim, ikimiz hâlâ birleşmiş bir haldeyken bana, aşk eyleminden daha önce hiç böyle bir zevk almadığını söylediğinde, vücudundaki en mahrem yerin titrediğini ve ürperdiğini, inanmazlıkla, sevinçle soluğunun kesildiğini.

Birbirimizde ihtiyacımız olan şeyi bulduğumuzu düşünüyorduk, anlarsınız. Belki Allie bulmuştu. Ama ben kendimi kandırıyordum.

Viviane'ın davranışları kötüleştikçe, Castle Keep'teki aile yaşamı parçalandıkça, ben Allie'yle olan ilişkime daha da çok çekiliyordum. İçinde yaşadığım bir öyküydü bu ilişki, sayfaları bana zevkle dolu, acısız bir dünya, gizli bir yer sunan Allie'nin de benim özgürlüğüm olduğunu söylüyordum kendime. Ama aslında tam tersi olduğunu şimdi anlıyorum. Allie benim sığınağımdı, bir saklanma yeriydi. Belki de Allie bunu seziyordu. Orelia'nın ölümünün sonrasında, ben Maggie'yi ve kızları terk ettikten hemen hemen altı yıl sonra, geceleri sevişmek yerine o saatleri bizden geriye kalanları kurcalayarak geçirirken, bana şöyle demişti, *Hiçbir zaman senin tamamına sahip olduğumu hissetmedim, Phineas. Kendini benden sakındığından değil; ama senin bir parçan daima başka yerdeydi.* Derin derin iç çekişi, bunun uzun zaman içinde tuttuğu bir itiraf olduğunu, bana söylemenin onu çok rahatlattığını gösteriyordu, hatırlıyorum.

Reemie'nin aramızda olup bitenleri bilip bilmediğini merak

ederdim. İçimden bir ses, Allie ve benimle ilgili sessizliğinin, bunu uygun gördüğünü hatta onayladığını gösterdiğini mi söylüyordu yoksa sadece şimdi bildiğim bir şey mi bu?

Ama yanlıştı, öyle yanlıştı ki. Mektubunda Allie de tıpkı benim hissettiğim gibi, Orelia'nın ölümünün ona bir ceza gibi geldiğini anlatıyordu. *Çünkü yaptığımız yanlıştı, Phineas, iki kızı babasız bırakmak.* Sonra, *Defalarca söyledim, Phineas, Orelia'ya olanlarda suçlu olan sen değilsin*, diyordu.

Allie'nin mektubunda sözünü ettiği bir iki şey vardı ki içimde bir şeyler uyandırmıştı, gerçi o zaman bunları pek fazla düşünmemiştim. *Benim suçum sessizlik, Phineas*, diye yazmıştı. Ne demek istediğini hiçbir zaman keşfedemedim. Kız kardeşi Jo'yla ilgili bir şey, yanlış hatırlamıyorsam. Ama şimdi anımsıyorum, Orelia'nın cenazesinin olduğu gün söylediği bir şeydi. Allie küçük beyaz tabuta bakıyordu. Toprakla kapatıyorlardı onu. Koyu renkli, siyaha yakın toprakla. Orelia'yı son görüşümü düşündüm, mutfakta oynar, tahta bir kaşık ve tavalarla müzik yaparken. Tabutun içindeyken ona bakamamıştım. Kusursuz olduğunu söyledi Allie. Çünkü düşüşün sebep olduğu tek yara başının arkasındaymış ve saçlarının altından görünmüyormuş. Allie tabuta bakıyordu; sonra, *Benim suçum sessizlik*, diye fısıldadı. Sonra, mektubunun sonuna eklediği bir şey... *Hiç aklımdan çıkmıyor, Castle Keep'te karanlık, sağlıksız bir şeyler vardı.*

Kütüphaneden ayrıldım ve Nathan'ın evine doğru yürürken geçmişin ürpertisi kemiklerime işledi ve keşke mektubu açmasaydım diye düşünmeye başladım. O soğuk ekim gecesi, ayın ışığıyla kararan gölgem o anda, etten ve kemikten varlığıma nazaran daha özlü gibiydi. Başrahip Lenten bir sınavdan söz ederken belki de bunu kastediyordu. *Bizlerden ayrıldıktan sonra, Phineas, bir sorgulama dönemi, yeni bulduğun öz inancının bir sınanmasını yaşayabilirsin.* Beni St. Benedict'ten uzaklaştıran yolda devam etmek zorunda olduğumu biliyordum. Allie'nin mektubunu buruşturdum ve bir çöp kutusuna attım. Dikkatle nişan aldığım atışım, kasıtlı olarak sembolikti; içgüdülerim bana, onun bir yanıt beklemeyeceğini söylüyordu.

O gece garip bir rüya daha gördüm. Beyaz bir kulenin tepesinde duruyordum. Küçük, altın bir taç takmıştım. Etraf karanlık ve rüzgârlıydı. Üşüyor, kendimi korkunç derecede yalnız hatta yoksun hissediyordum. Uzak ama yaklaşmakta olan bir müzik sesi duyuyordum. Sonra bir insan şeridi gördüm. Tepenin üzerinden bir yılan gibi, kıvrıla kıvrıla geliyorlardı. Hava aydınlandı ve rüyamda, bunların Şafağın İnsanları* olduğunu anladım. Kuleye ulaştıkları zaman, hepsinin uzun bir geminin üzerinde durduklarını ve dümende Haber Taşıyıcı'nın olduğunu gördüm. Güneş gökte yükselirken, insanlar el çırpmaya başladılar, yavaş, biteviye bir el çırpma. Sonra kalabalığın üstünde, hepsinden uzun boylu duran biri yukarıya, bana doğru uçtu. Üstünde altın renkli kurdeleyle bağlanmış bir rulo bulunan, altın renkli ipek bir minder taşıyordu. Kulenin tepesine ulaşırken, sarı saçları koyu renge ve rengârenk işlenmiş paltosu siyaha döndü. Üzerinde "Yaşamının Öyküsü" yazan ruloyu bana uzattı sonra ağzını kulağıma yaklaştırarak, *Oku, Phineas, oku*, diye fısıldadı.

Reemie'nin bana ne bırakmış olduğunu görmek için sabırsızlandığımdan, ertesi sabah hukuk müşavirleri daha ofislerini açmadan oraya vardım. Ofisin karşısındaki parkta, bir banka oturup bekledim. Bahçe kayın ağaçlarıyla çevrilmişti ve bana Castle Keep'i çevreleyen kayın çitini, Maggie'nin alyansının eski, kırmızı altınını hatırlattı.

Reemie'nin ölmüş olduğunu kabullenmek bana hâlâ zor geliyordu. Yetmiş yaşına yaklaştığının, pek hareketli bir yetmişlik de olmadığının farkındaydım. Yine de adeta zamansız bir niteliği vardı, sanki daima aynen böyle olmuş ve hep de böyle kalacakmış gibi.

Bir süre oturup sonbahar güneşinin her zaman olağan saymış olduğum bir niteliğini gözlemledim. Güneşsiz bir gezegenden gelmiş bir yabancıydım ben. Kayın ağaçlarına, yaprakların güneş ışığında bakır gibi değil de her biri sıvı altına batırılmış gibi görünüşüne bakıyor ve bir şey duyuyordum... Neydi bu? *Bok-bok-bok*. Garip bir kuş ötüşü gibi.

* New England'ın kuzeyinde yaşayan Kızılderililer. (ç.n.)

Reemie'yle ben üniversitenin arazisinde dolaşırken, Reemie'nin aniden bir çift kayın ağacının yanında durup alçak sesle *Bok bok bok*, diye seslenişini hatırladım.

'Be-o-ce, Phineas' dedi. 'Kayının Anglo-Saksoncası *boc*'tu, bu da etimolojik olarak, 'book' haline geldi; yani İngilizce kitap. İlginç olduğunu kabul edersin, Phineas; çünkü modern Almanca'da *Buche* kayın, *buch* ise kitap demektir ve bu arada hem kitabın, hem de kayının İsveççe karşılığı *bok*'tur.'

Devam etti: İlk kitabın, ince kayın ağacı dilimlerinden yapılmış olduğunu ve böylece kayının kadim bilgelik ve bilgiyle yakından bağlantılı olduğunu biliyor muydum?

'Bize Tanrıların vermiş olduğu bilgelik ve bilgiyle, Phineas, o Tanrılar ki bize bu bilgiyi korumanın yollarını da vermişlerdir; taş, hayvan derisi, bir kayın ağacı dilimi, bir sayfa üzerinde mürekkep. Odin, büyük İskandinav tanrılarının babası, Odin ve sihirli harfler' dedi ve bir süre sessiz kaldı. Sonra çocukluğundan söz etmeye başladı. Nadir bir olaydı bu; çünkü Reemie'nin, sözcüklerin izini köklerine kadar sürme tutkusuna rağmen, sıra kendi köklerine gelince fazlasıyla kaçamaklı oluyor, kapalı bir kitap haline geliyordu. Bu yüzden alenen ve büyük bir sevgiyle annesi hakkında konuştuğunda, onun kendisini evlerinin yakınındaki bir kayın ağacının yanında oturmaya götürüşünden ve ona Odin'in ve İskandinav efsanelerinin öykülerini anlatışından söz ettiğinde şaşırmıştım.

Kendine özgü hatta eksantrik bir ifade tarzı vardı; sanki dil, kendi içinde bir amaçmış, sözcükler anlamlarıyla bağlantısızmış gibi, sık sık sözcükler ve ibareler üzerinde oyalanır, onları tekrarlardı. Kendimi kötü bir biçimde ifade etmeyi göze alacak olursam, gerçek adamı maskeleyen, üstünü örten sözcüklerdi bunlar. Nasıl da maskeliyor, örtüyorlardı ve o, nasıl da gizleniyordu.

Ama o sefer, açıkça hatırlıyorum, birdenbire özlem dolu, ihtiyatsız oluverdi. Maske de örtü de kayıp gitti; bu kez sözcükleri saf duygu ima ediyordu. *Güneş ışınları, Phineas, spot ışıkları gibi üstümüzdeki dalların arasından süzülür, annem ve ben birlikte otların üstüne kıvrılır, kayın ağaçlarının yeşil tentesi altında birbirimize sarılırdık,*

dünyamızın bizim dışımızda boş olan tiyatrosunda, bir aşk sahnesini oynayan oyuncular misali. Bizim kendi dünyamızdı o, sanki varolan tek insanlar bizmişiz gibi.

Anlıyor musunuz? Anlayabilir misiniz?

Burası birdenbire ne kadar soğudu. Onun sesini, sesinin büyüleyici ritmini, tonlarını hatırladıkça içim ürperiyor; Fareli Köyün Kavalcısı'nın çaldığı melodinin tehlikeli büyüsü gibiydi. Dinlerken hele o gözleri... *Sanki sessiz kavalında uyuyan büyüyü biliyormuş gibi.*

Reemie'nin bana ne bırakmış olduğunu keşfetmek için nasıl da sabırsızlanıyordum; ama ne müthiş bir keşif olacaktı bu.

Marguerite

Bu kitap mı? *Meryemler Kitabı*.* Viviane doğduğunda Phineas'ın bana verdiği bir hediye. Kapağına bakın: sarı-turuncu azotlu boya. Zengin, altın rengi. Güneşin, yaşamın rengi. Yumurta sarısı. Sonra kapağı açtığınızda yaşadığınız o şok, iç kapağın sert çinko beyazı. Phineas'ın yazdığı nota bakın: Goode'ların annesine**. Geçen kasımda, Phineas beni hastaneden eve getirdiğinde, bana Reemie'nin kitabını anlattığında, Viviane'ı anlattığında,

* *The Book of Madonnas*, yazarın Boticelli'nin Madonna of the Book tablosuna yaptığı bir gönderme. Tabloda çocuk İsa ve Meryem bir kitabı okumaktadır. (y.h.n.)

** Goode'ların annesi demek olan *the Goode Mother*, Goode sözcüğünün "good"a benzerliği dolayısıyla "iyi anne" anlamına da geliyor. (ç.n.)

sanki bütün kanım çekildi, bütün düşünce gücüm ve hafızam aniden kayboldu, sözcükleri silinmiş bir sayfa gibi.

Meryemlerin tablolarına bakıp duruyorum, tıpkı St. Bernard'daki o ilk birkaç ay yaptığım gibi. *Bir zırh gibi sımsıkı tuttuğun o kitap nedir, Markeet?* 'Anneler, Dr. Kenning' dedim. 'İnsanlığın, İyiliğin Besleyicisi Meryem. Benim olamadığım her şey, Dr. Kenning' dedim. Kitabı hep yanımda taşıyordum. Tıpkı Gilda ile tekerlekli sandalyesi gibi. O eski tekerlekli sandalyeyi gözünün önünden hiç ayırmazdı. Sanki onun bir parçasıymış, fazladan bir uzuv, bir koltuk değneğiymiş gibi.

Gilda'yı çok severdim. Benimle ilgilenir, odasında onunla birlikte oturmama izin verirdi. *Televizyona bakar gibi bütün gün o kâğıda bakmak seni iyileştirmez, Maggie Goode.*

Gilda pantomimci bir hatuna benzerdi. Bir Marie Antoinette peruğu gibi küçük bukleler halinde kıvrılmış, pamuk helvaya benzeyen altın renkli saçlar. Tombul ama yine de zarif bir hatun, kabarık elbiseli, minik ayaklı bir koruyucu peri. *Böyle bütün gün odanda tek başına delirirsin, Maggie Goode.* Ressam Drouais'nin Madame de Pompadour'unun yüzüne benzeyen, yumuşak, iyi niyetli bir yüzü vardı ama Drouais'nin resmindeki gibi, ıstırap içeren bir yüzdü bu. Gilda'nın yüzünde, kendine özgü bir trajedinin maskesini görüyordum, çocuk sahibi olamayan ama çocuğa özlem duyan kadınların içindeki o boşluğu, bir zamanlar mumlarla aydınlatılmış bir türbe olan ama mum yanıp bittikçe soğuyan ve ebediyen boş kalan o yeri.

Hastanede başkalarından uzak duruyor, Max'ten başka hiç kimseyle konuşmuyordum. Bir gün Gilda odama geldi, elimi tuttu. *Gel de benimle arkadaşlık et, Maggie Goode, haydi, gel de benimle otur.* Elimi tutan tombul elini şu an hissedebiliyorum, yumuşak, kuvvetli elini.

Gilda'nın odasındayken, etrafımızdaki hastaneyi neredeyse unutuyordum. Orası başka bir dünyaydı. Ev gibi. Altın rengi ipekle işlenmiş koltuk örtüleri, saksılarda çiçekler, süsler, resimler. Hayatı boyunca orada yaşamış olabilirdi. Duvarlardan afacan oğlanlar umut dolu yüzlerle bakıyorlardı; bazıları da gözleri yaşlı,

ağlamak üzereydi. Ayrıca, büfede sıralanmış, yalnız Gilda'nın zihninde yaşayarak büyüyen oğul, bir çift kauçuk tabanlı kahverengi çocuk sandaleti, sonra çerçeveli ama ad yazılmamış bir bisiklet ehliyeti ve dükkân raflarında duran ve çerçeveleriyle birlikte satılan tüm diğer baskılara benzeyen, kep ve cübbe giymiş, elinde rulo halinde bir diploma tutan girişken, ışıl ışıl genç bir adam fotoğrafı.

Gilda sohbet etmeyi severdi, doktorlar, yemekler, televizyonda seyretmiş olduğu şeyler hakkında. Ya da sessizce oturur, bazen radyoda çalan müziği mırıldanarak, hastanenin mağazası için koyu yeşil ve kahverengi kaşkollar ve başlıklar örerdi. *Erkek çocukları için uygun renkler*, Maggie Goode. Bazen, örgüsünü düzelterek içini çekerdi; iç çekişinde ve elinin yavaş hareketlerinde hem özlem hem de kabullenme sezerdim. Norman Blamey'nin bir tablosu aklıma gelirdi. Bir anneyle oğulun tablosu. O tabloda perspektif gariptir. Oğul annenin yanında duruyor gibi görünür ama aslında arkasındadır. Sanki ikisi ayrı düzlemlerdeymiş gibi. Anne uzaklara bakmaktadır, sanki oğlunu bekliyormuş, onu kaybetmiş ya da o bir anı, geçmişten çağırdığı bir hayaletmiş gibi.

Gilda'ya Meryemler Kitabı'nı gösterdim, annelerin hüzünlü yüzlerine dikkatini çektim.

'Önüne bakan, kapakları ağırlaşmış gözlerini görüyor musun, Gilda? Ölülerin göz kapaklarına yerleştirilen bozuk paralar gibi. Eğilmiş başlarını görüyor musun, Gilda? Sanki o altın haleler birer ağırlıkmış gibi. Bak, Gilda, gözleri nasıl da kollarındaki çocuktan başka tarafa çevrili. Ne garip bir sevgi yokluğu, içe dönük o düşünceli bakış, sanki çocuklarının geleceğinde ıstırap olduğunu biliyorlarmış gibi. Murillo'nun Mater Dolorosa'sının* duru gözlerine bak. Hem annenin hem de oğlun parmakları kökler gibi birbirlerinin tenine gömülü olduğu halde, ikisi de dışarıya doğru, uzağa bakıyor. Bu sayfalarda öyle çok keder var ki Gilda.'

'Keder mi, Maggie Goode, hüzün mü? Ama ben tapınma görüyorum, bir annenin çocuğuna duyduğu sevgiyi görüyorum.'

* Mater Dolorosa: Meryem Ana (kederli anne). (ç.n.)

Gilda'nın şişlerinin ritmik tıkırtısını dinler, parmaklarının karmaşık dansını izlerken, onun çocukluk anılarımın boşluklarını doldurduğunu hayal ederdim.

Okuldayken hayalimde annemi, evde, annelerin yaptığı şeyleri yaparken canlandırırdım. Her sahne, dergideki bir reklam gibi, mükemmel bir tabloydu. Mutfak eviyesinde, çiçek desenli ve fırfırlı önlüğünün büyük fiyongu belinin arkasında bir gülümseme gibi bağlanmış, saçı dalgalı ve parlak, o köpükleri durularken tabaklar gün ışığında parlıyor. Annem ocağın başında, tenceredeki ev yapımı çorbayı karıştırıyor, fırındaki güveci ve meyveli tartı kontrol ediyor. Onun güldüğünü, radyoda çalan şarkıya eşlik ettiğini, beni içeriye, çaya çağırdığını duyabiliyordum. Kokusunu alabiliyordum, pahalı pastalara benzeyen, limonlu bir vanilya kokusu. Mükemmel bir cildi vardı. Şeftali gibi ve çok güzel elleri vardı, yeni yıkanmış çarşafları düzelten, okul üniformama adımın yazılı olduğu etiketler diken ve gözüme düşen saçlarımı düzelten, bir boya fırçası tutan ve benim oyun oynarken, uyurken, okurken resmimi yapan eller. Saplantıyla yapardı bu portreleri, tıpkı benim yıllar sonra onun portresini yaratmaya çalıştığım gibi.

Bir gün kütüphanenin bir kitabından bir sayfa yırttım, kitabı iade ettiğimde bulacaklarından korka korka. İçinde, bebeklerini emziren anne fotoğrafları bulunan bir anne-bebek kitabıydı bu. Annelerin yeni doğan bebeklerine bakarken yüzlerindeki ifade beni büyülemişti. Ama defalarca geri dönüp baktığım sayfa, rahim içindeki bir bebek illüstrasyonunun bulunduğu sayfaydı. Öyle düzgün, derli topluydu ve mekânına öyle mükemmelen oturuyordu ki. Sayfayı yastığımın altında saklıyor, her gece uyumadan önce ona bakıyordum. O imge zihnime nakşolmuştu. Annemin içinde, emniyette olmanın nasıl bir duygu olduğunu hayal ediyor, bizi birleştiren göbek bağını zihnimde canlandırıyor, kalbinin atışını duyuyordum.

Başta, onun yokluğunu açıklayabiliyordum. Annem orada değildi çünkü başka yerdeydi. Etrafımda adeta sihir yoluyla yeniden düzenlemeler ve değişiklikler yaratıyor, en küçük şeylerde

onun varlığının kanıtını arıyordum, yerdeki kırıntılarda, ezilmiş bir minderde, buruşmuş bir gazetede, dibinde çay taneleri kalmış bir fincanda. Bütün bunlar onun alametleriydi. Yokluğu, perilere ve Noel Baba'ya duyulan inanç gibi, yavaş yavaş kayba dönüşünceye kadar, birkaç yıl benim 'başka yer'imde var olmaya devam etti. O zaman artık, 'biraz önce çıktığı oda' değil de, 'içinde olması gereken oda' haline geldi. Yine de onu arıyordum, masallardaki iyi kraliçelerin yüzlerinde, babamın sabun kutusunun üstünden verdiği vaazları dinlemek için duran kadınların, öğretmenlerimin yüzlerinde, okuldan sonra evinde resim yapmama izin veren Bayan Connova'nın yüzünde. Hastanedeyse, Gilda'nın yüzünde.

Sık sık annemi doğumun ıstırabı içinde hayal etmişimdir; yaşamakla ölmek arasındaki o anda, yaşamın dönüm noktasında, ben yaşama geçerken o ölüp gitmeden önce, beni sevdi mi acaba, diye merak etmişimdir.

Ondan, bir kan denizinin içinde yüzerek çıkmışım. O kadar çok kan var. Doktorlar ve ebe dizlerine kadar, bellerine, boğazlarına kadar kana batmışlar, annemin kanında boğuluyorlar. Tertemiz önlükleri, mezbaha önlüklerine dönmüş. Beni onun göğsüne yatırmışlar mıydı? Teninin soğuduğunu hissetmiş miydim? Zihnimde bir görüntü var. Ben yeni doğmuşum, doğumdan morarmış bir haldeyim, göbek bağı daha kesilmemiş. Onun kanı üstümü örtüyor, Meryem'in giysilerinin kırmızısı, Meryemler kitabımdaki bebek İsaların örtülerinin kırmızısı gibi.

Sarı-turuncu azotlu boya. Castle Keep'teki mutfağı boyadığım renk. 'Castle Keep'in beyaz kabuğunun içindeki yumurta sarısı gibi' demişti Phineas, bittiği zaman. 'Ah, Phineas, sen şair olmalıymışsın' dedim. Güldüm ama sadece onun içindeki romantiği sevdiğim için. 'Bana gülüyor musun, avrat' dedi ve tavuk gibi gıdaklayarak mutfakta beni kovaladı: *Yumurta, yumurta, Maggie Goode, benim için yumurtlasana*!

O sıralarda Viviane'a hamile kalmıştım. İri bebeklerdi, ikisi de Viviane ve Gwynne. İkisinde de kocaman olmuştum. Bir yumurta gibi dopdolu.

Suyum gelmeden, Viviane doğmadan önceki gece rüyamda, kâğıt bebeklerden bir zincir gibi el ele tutuşmuş, grotesk bir koro sırasına benzeyen bir dizi prematüre bebek gördüm. Sanki yaşama isteğini kaybediyorlarmış gibi yavaşça, halsizce seğiriyorlardı. Arkama baktım ve uzayıp giden bir sıra cenin gördüm. Sonra aşağıya bakınca o sıranın benden hâlâ çıkmakta olduğunu gördüm, birbiri arkasına ceninler, teker teker, el ele. Onları çekmeye, canlı ve sağlıklı bir tanesini bulmaya çalıştım. Çaresiz bir inilti duyuyordum. Ama ne kadar çektiysem de sıranın sonuna bağlı olduğundan emin olduğum yaşayan çocuğu bulamadım.

Onu sessizlik içinde doğurdum. Hemşirenin dediğine göre bir iğnenin düştüğünü duyabilirmişsiniz. Güzel bir çocuktu. Gür, parlak siyah saçları vardı; daha yeni doğduğunda bile o kadar uzundular ki hemşirenin, gözlerinin önüne düşenleri kesmesi gerekti. Bel kemiği boyunca bir çizgi halinde uzanan koyu renkli tüyleri vardı. Neredeyse hayvansı, yabanıl görünüyordu. Embriyon halindeki vahşi çocuk. Deliler gibi ağladım. *Hayatta olduğumuz için, Phineas, ikimiz de hayatta olduğumuz için.* 'Ona Viviane adını vereceğiz o halde' dedi, 'yaşam' anlamında.

Onu öyle dikkatle tutuyordum ki. Karyolasına indirirken nefesimi tutuyor, teni kadar yumuşak olan pamuktan çarşafa yavaşça yatırıyordum. O doğmadan önce öyle korkuyordum ki onu düşüreceğimden, besleyemeyeceğimden, bağ kuramayacağımızdan. Biliyor musunuz, Phineas bir kitap bulmuştu, *İyi Ebeveyn Olmanın Sırları* ya da öyle bir şey. Ama biz, Phineas ve ben, hiçbir kitabın size asla söyleyemeyeceği tüm o sırlara yeterince vakıftık; Viviane'ın doğduğu anda, onu kollarıma verdikleri anda, her nasılsa bunlar bana malum olmuştu. Viviane'ın narinliğinden kuvvet kazanıyordum ve onu emzirdiğim zaman, o benden kuvvet alıyor gibi değil, ben onda kuvvet buluyor gibiydim, kollarımda uykuya dalarken bile. Uyurken onun resmini çiziyordum; bloknotlarca resim kâğıdı doldurdum. Onun gerçek olduğuna inanamıyor, sevgimi ifade etmeye çalışıyordum.

Sevgi ve tapınma... Şimdi, kitabımın sayfalarını karıştırdığımda, bir annenin çocuğuna duyduğu sevgiyi görüyorum. Boticelli'ye, İsa'nın derin, yaldızlı bakışına, o gözlerdeki bağışlama ifadesine bakarken. Gwynne'in bazen bana baktığı gibi ta yüreğimin içini görmekte olduğunu hissederdim o zaman. İşitme duyusunu kaybetmeden önce bile, onda bir şeyler, olağanın üstünde bir şeyler olduğu hissedilirdi. 'Onu bir çalının altında bulduk sanki' derdi Phineas. Nefes kesici bir sarışınlığı vardı. Viviane ve bense çok esmerdik. Gwynne'in saçları beyaz bir dalganın, sırtından aşağı akan doruğu gibiydi.

Küçük bir melek gibiydi o biliyor musunuz. Sokakta insanlar beni durdurur. 'Öyle tatlı ki onu yiyebilirim, derlerdi. Bir defasında, hatırlıyorum, parkta yürüyorduk. Viviane'a dondurma almak için durmuştum. Yaşlıca bir beyefendi iyice yaklaşmış, Gwynne'in pusetinin içine bakıyordu. Küçük, soluk parmağıyla onun yanağına dokundu. Garip görünümlü bir adamdı. Serin bir bahar gününde şapkası, atkısı ve kalın paltosuna sıkıca sarınmıştı. 'Ne şirin bir çocuk, sevgili kızım' dedi, 'hakikaten bir melek.' Pusetten bana doğru döndüğünde, süt beyazı gözbebeklerini gördüm ve beyaz bastonu o zaman fark ettim.

Sevgi ve anılar, demişti Gilda bir defasında, çocukların sana verdiği bunlardır işte. Bendin yanında piknikler. Çimenlerde oyuncaklarıyla oynarlarken stüdyomdan onları seyretmek. Phineas'la birlikte, ikimizin de sırtında birer çocukla ormanda yürümek. Ne güzel günlerdi. Doğum günü pastaları yapmak. Tıp, Tozlu Pencereler ve Paketi Geçirmece oynamak, kasabadan gelen çocuklarla Hart Tepesi'nden aşağı koşmak. Ama Gwynne ve Viviane en çok baş başayken mutlu görünüyorlardı.

Solmuş sahneler, bir daha görülmeyecek olan ve ben hastanede Gilda'nın yanında otururken, daha sonraki, daha karanlık anılarla gölgelenen sahneler.

Bir defasında onu sarsmıştım. Şiddetle sarsmıştım. Şiddetle. Şiddetle. Bebekleri sarsmamanız gereken şekilde. *Konuş benimle, Viviane. Hiç olmazsa konuşabileceğin bir annen var...* Okuma Odası'na gittiği, babasının önünde çıplak durduğu gündü. Phineas'la ben

o akşam birbirimize sarılarak oturduk. Sıkıca sarılarak. *Küçük kızımızın nesi var*?

Çıplak. Çaresiz. Öyle ilkel bir hareketti ki o. Bir feryat, Munch gibi, *Çığlık* gibi, onun son çığlığı.

Gwynne

Kilitli değildi. Açıktı. Karanlık Oda'nın kapısı. Bir işaret, bir ipucuydu. Ama neyin?

Viviane gitti, geçen ekimde bir gece, hastaneden çıktıktan sadece bir hafta kadar sonra. Gittiğini biliyor, hissediyordum. Bekliyordum, iki gün önce St. Eulalia'ya geldiğinde zaten gidiyor olduğunu biliyordum. Onu her yerde aradım. Arkadaşlarıyla buluştuğu, 'alçakları ayarlamaya' gittiği birahanede, bazen işlere yardım ettiği fotoğraf stüdyosunda; ama hepsi de bana onu haftalardır görmediklerini söylediler. Hart Tepesi'nin üstünde durup defalarca adını seslendim, onu duymayacağımı, büyük ihtimalle zaten cevap vermeyeceğini bile bile.

Karanlık Oda'yı unutmuştum. Kapı açıktı. Onu her zaman ki-

litlerdi. Onun mekânı, onun yeriydi orası. Ama içeriye girdiğimde oda boştu. Yokluğu adeta elle tutulur bir şeydi ve bir zamanlar ormanda bir tilkiyi beslediğim sığınağı düşündüm, tilki öldükten sonra nasıl boyut kazanmış gibi göründüğünü.

Odasında oturdum. Yarı açık pencere ürpertici sonbahar havasını soluyordu, Viviane'ın içine girip kayboluverdiği bir ağız gibi. Perdeler çırpınan beyaz kefenli ruhlar gibiydi. Gardıropta siyah giysileri deri değiştirircesine terk edilmiş bir dizi benlik gibi asılı duruyordu. Bir defasında Hart Tepesi'nde bulduğum tilki derisini düşündüm; iç organları yenmiş, derisi eksiksiz, sapasağlamdı.

Viviane nereye gitmişti? Duvarlardaki siyah semboller ormanı etrafımı kuşatıyordu: Y Y Y. Her siyah çatalda, çektiği kış fotoğraflarındaki ağaçlarda, onun uzanan kollarını görüyordum. Her dal, uzanan parmaklar gibi çatallanıyordu. Viviane'ın işaret diliyle konuşan, kemik beyazı parmakları. *Bana yardım et, Gwynne, lütfen bana yardım et.* Sağırlar okulunda, çocukların ellerinin arkasında, ellerinin o işareti yaptığını görmüştüm. Sonra yine kapıda, gitmeden hemen önce. O işaret, bizim kendi özel işaretimiz. Üç parmak. *Yardım et, sana ihtiyacım var.*

İki gün önce St. Eulalia'ya gelmişti. Öğretmenlerden biri ablamın kapıda olduğunu söyledi. Başımı kaldırınca camın arkasında yüzünü gördüm.

Bazen, fotoğraf stüdyosundaki işinden eve dönerken okula uğrar, beni beklerdi. Üstündeki o hafif kimyasal koku, onu adeta çevreleyen, kuşatan o koku. İkimiz sessizlik içinde eve yürürdük. Viviane daima biraz geriden gelirdi, arkamdaki bir gölge gibi. Hart Tepesi'nin dolambaçlı yolundan yukarı yürür, Castle Keep'e yaklaşırken yavaşlardık. Bir defasında beni geriye çekti. *Gwynne, hatırlıyor musun...?* Ama her ne idiyse, bana söylemedi.

Viviane sağırlar okulunun kapısında belirdiğinde, bir işaretleşme dersinin ortasındaydık. Çocukların elleri benimkileri takip ederken bir kelebek sürüsü gibiydi: *Mutlu, üzgün, kızgınım, yorgunum, gücendim, korkuyorum. Ben sağırım, bana yardım edebilir misiniz lütfen?*

Sınıfın arka tarafında oturuyordu; teneffüse kadar orada bek-

lemesini söylemiştim. Elleri kucağında cansız duruyordu. Vurulup gökten düşen kuşlar gibi. *Kızgınım. Üzgünüm. Bana yardım edebilir misiniz?* Başımı kaldırınca onun yavaş yavaş ellerini bir araya getirdiğini, o işareti yaptığını gördüm, bir eli kapalı olarak diğerinin avcunda yatar vaziyette, başparmağı yukarı kalkmış. *Ben, ben, yardım et.* Ve dudakları, *bana yardım et, Gwynne* sözcüklerini şekillendiriyordu. Sonra başını iki yana salladı, elleri kucağına düştü.

Daha sonra, teneffüste, gözlem odasında oturmuş, aşağıda oynayan çocuklara bakmıştık. Renkli rakamları bir desen oluşturacak şekilde dikkatle dizen, küçük bir kızı seyrediyordum. Viviane'a neden geldiğini sordum. Ama hiçbir şey söylemedi, başını çevirdi, yüksek pencereden dışarı baktı.

'Görülüyor' dedi, 'ev, Castle Keep, buradan görülüyor.'

O zaman ona neden anlattığımı bilmiyorum. Küçük kızın desenine bakmaktan, Viviane'ın yüzünü, o umutsuzluğu görmekten, *bana yardım et, Gwynne* sözcüklerindendi belki. Ama ona, uzun zaman önce, bir defasında ne yaptığımı anlattım. Babam gittikten sonra, annem birtakım haplar yuttuğunda, nasıl ona yardım ettiğimi sandığımı. Vicdanımı rahatsız ediyor, anlatılmayı bekliyordu...

Babam gittikten sonra, annem kendini üzüntüden adeta harap ediyordu. Viviane umursamıyor gibiydi. Artık tamamen kontrolden çıkmıştı; geç saatlere kadar dışarıda kalıyor, eve körkütük sarhoş geliyor, mutfakta yerlere düşüyordu. Bir defasında annem onu yakaladı ve Viviane'ın kolundaki yara bandını çıkardı. *Sakın bana dokunma, seni lanet, orospu anne bozuntusu!* Annem yüzüne öyle şiddetli bir tokat attı ki Viviane'ın yanağında avcunun izini görebiliyordunuz. Viviane'a vurduğu için kendinden nefret ettiğini biliyordum. Ona yardım etmeye çalışıyordu. Ama kendine bile nasıl yardım edebileceğini bildiğini sanmıyorum. Çoğu gün şöminenin karşısında yığılıp oturuyordu, alevler sönüp korlar kararıncaya kadar, öyle ki ona dokunduğumda teni ölü bir hayvanınki kadar soğuk olurdu, dikenli tellere takılan ve yerin-

den kıpırdatamadığım Asya geyiği gibi. *Bana yardım et, Gwynnie.* Anneme yardım ettiğimi sanıyordum, onu iyileştirmek için o hapları verirken. Dokuz yaşındaydım. Ona bütün o hapları benim vermiş olduğumu Vivvy'e hiç söylemedim.

Annem o kadar kötü görünüyordu ki. Saçları keçeleşmiş, gözleri çökmüş. *Anne, saçlarını fırçalayabilir miyim?* Ama bana hiç cevap vermez, orada öylece oturur, kararmış korlara bakardı.

Bir gün, benden tabletlerini istedi ve ben banyo dolabından onları alıp getirdim, uyuyamadığı zaman aldıklarını. Ona bir bardak su da getirdim. Annem haplardan iki tane aldı, suyu yudumladı. Tabletler güzel görünüyordu. Şişeyi boşalttım ve tabletleri masanın üstünde bir desen oluşturacak şekilde dizdim. Kırmızı beyaz kırmızı beyaz. Okulda delikli tahta üzerine yaptığımız resimler gibi ve annem elini uzattı. *Anne?* O zaman yüzündeki ifade beni korkuttu. *Bana yardım et, Gwynne, anneye yardım et.* Ben de tabletleri birer birer ona verdim. *Tabletleri yut, anne, kendini daha iyi hissedersin.* Sadece onu iyileştirmek istiyordum. Birbiri arkasına, teker teker, desen kayboluncaya kadar. Biraz sonra, gözleri bir tuhaf oldu, yüzü kül rengini aldı. *Anne? Anne?* Yerde yatıyordu; ben de yanında yatıyor, yüzünü okşuyordum. Elime soğuk, yapış yapış geliyordu. Hemen hemen nefes almıyor gibiydi. Vivvy'den doktor çağırmasını istedim. Sonra ambülans geldi...

Sağırlar okulundaki gözlem odasında Viviane'la otururken, ona anlattım.

'Ona hapları verip duruyordum, Viviane. Onu iyileştirdiğimi sanıyordum.'

'Daha çocuktun, Gwynne. Maggie ne yaptığını bilmeyecek kadar hastaydı. Senin suçun değildi.'

Sonra başını çevirdi. Ama gözyaşlarını tutmaya çalıştığını biliyordum ve sonra dikkatle bana baktı.

'Bir şeyi değiştiriyor mu, Gwynne' dedi, 'şimdi bana söylemiş olman? Anlatmak bir şey fark ediyor mu? Bunca yıldır içinde sakladığın bir şeyi' dedi, 'yaptığın şeyi, yaptığını sandığın şeyi değiştiriyor mu? Daha mı az?'

Sonra başını iki yana salladı, yine bakışlarını çevirdi.

Ona gitmek zorunda olduğumu çünkü teneffüsün sona erdiğini ve sınıfa geri dönmem gerektiğini söyledim. Beni beklemesini istedim. Beni takip etti, kolumu yakaladı.

'Gwynne, öyküler. Hatırlarsın' dedi, 'hatırlıyor olmalısın.' Sonra, başını önüne eğerek, 'Bizi korkutmak için, Gwynne. Ama sen duymuyordun' dedi, 'sana anlatmıyordu ki.'

Bizi korkutmak için mi? Ona elimi uzattım ama grup halindeki çocukların arasından, holün karşı tarafına koştu. Tam kapıdan geçip kaybolurken, döndü, elini kaldırdı. Üç parmak.

O sabah, Viviane'ın gittiğini anladığımda, meşe ağacındaki salıncağa oturdum. İyice arkaya yatarak ileri geri sallandım. Küçük bir kızken yaptığım gibi, dünyayı baş aşağı gördüğüm, arkamda Yıldırım Ağacı'nı, Castle Keep'i ve ikisinin arasında, Öykü Bankı'nı baş aşağı gördüğüm zamanlardaki gibi. *Öyküler, Gwynne, hatırlasana... bizi korkutmak için.* Sonra hatırıma gelmeye başladı. Susturulmuş çocuklar hakkındaki tüm o öyküler. Konuşmamalısınız. Anlatmamalısınız. *Yapmamalıfınıf...*

Üçümüz. Öykü Bankı'nda. Ben ve Vivvy ve Dr. Reemie, üniversiteden Profesör Reemie. Çok zeki bir adam, diyordu babam, Dr. Reemie'den hoşlandım başlangıçta. Komik, küçük elleri vardı. Neredeyse bir çocuğunki gibi. Bir parmağında siyah bir yüzük. Bir göz. Kör bir göz. Bize yağlı beyaz kâğıttan torbalarda karamela getirirdi. Bazen, parmağınızı içine soktuğunuzda, o da parmaklarıyla torbayı kavrar ve elinizi yakalayıp çimdiklerdi. Bu beni güldürürdü. Ama bazen, bazen parmaklarımı bırakmazdı.

Annem ona pastalar alırdı. Kremalı pastalar. Etli, ıslak dilinin, etli, ıslak dudaklarını yalayışını görürdüm. Kalın dudaklar. Büyük, patlak gözler. Sesinin nasıl olduğunu hayal ederdim. Yumuşak ve tıslayan bir ses, diye düşünürdüm. Yavaş konuşurdu, sanki her sözcüğü tadıyormuş, zevkine varıyormuş gibi. Ama her zaman öyküleri takip edemezdim. Bazen başını öteki tarafa çevirir, dudaklarını göremeyeyim diye Viviane'a doğru döner, sözcükleri göremeyeyim diye ağzını onun kulağına yaklaştırırdı. *Sen*

duymadın, Gwynne, sana her şeyi anlatmadı. Bir akşam, meşe ağacındaki salıncağa oturmuş, ileri geri sallanıyordum. Dr. Reemie bana dışarı çıkıp oynamamı söylemişti. Öykü Bankı'nda oturuyorlardı. O ve Viviane. Vivvy'yi benden daha çok seviyordu, biliyordum. Ona bir öykü anlatıyordu. Ben de onlara arkamı döndüm, göğü seyretmeye başladım. Umurumda değildi. Ve ta arkaya yattım, göğü takip ederek, ta arkaya, öyle ki sonunda onlara baş aşağı bakıyordum, Dr. Reemie'nin ayaklarına, o sivri burunlu komik çizmelerine. Narin küçük ayaklar. Babamınkiler gibi değil. Ayakların bahçede bana doğru yürüdüğünü gördüm. *Uyku vakti, Gwynnie, haydi, yatma vakti*. Ama ben yatmak istemiyordum. 'Daha yatmak istemiyorum, Profesör Reemie' dedim. Ama gözlerindeki bir şey, seçeneğim olmadığını söylüyordu bana ve iyi geceler diledim, Vivvy'e. Ama o bana bakmıyordu. Yüzü boştu, maske gibiydi. Kolları iki yanında cansız. Elleri cansız. Çaresiz.

Viviane gittikten sonra, her akşam iş çıkışı Nyssa'yla birlikte Hart Tepesi'nden yukarı, Castle Keep'e yürürken, Viviane'ın orada olması için dua ediyordum, sadece boş odasını bulacağımı bile bile. Geceler erken, fazlasıyla çabuk çöküyordu. Bu kadar soğuk olduğunu hiç görmemiştim. Onun üşüdüğünden endişe ediyordum. Bir yerlerde üşüdüğünden.

Bir gece, Yıldırım Ağacı'nın dallarının arasında son derece berrak bir ay gördüm. Beyaz ay: Ay taşı. Beyaz el. Siyah taş. Ne? Hatırladığım neydi?

Vivvy gittikten bir hafta sonra bir rüya gördüm. O, Vivvy, karanlık bir yerdeydi. Yerin altında. Yakında olduğunu biliyor ama nerede olduğunu bilmiyordum. Onu bulmam gerektiğini biliyordum. Tünellerde koşuyor, ona sesleniyordum. *Merak etme, Vivvy, seni bulacağım*. Haykırışlarının, ayaklarımın tabanlarından yukarı, vücudumun içinde ilerlediğini hissediyordum, öyle ki sonunda her hücrem onun haykırmasıyla doldu. Beni ona doğru çekiyordu bu. Sonra durdum, bütün vücudum haykırışlarıyla titreşiyordu ve aşağıda, hemen altımda olduğunu anladım. Kazmaya başladım; parmaklarım yara olup kanayıncaya kadar

kazdım, kazdım. Ama toprak etrafımda yığıldıkça, yeri daha da derin kazdıkça, haykırışları giderek daha uzaktan gelmeye başladı. Ona gidemiyor, bir türlü ona ulaşamıyordum.

Sabah olduğunda, şafaktan hemen önce kalktım, bir meşale buldum. Yıllar önce aşağıda, zindanda bizden saklanırdı. Bulacağım şeyden korkarak, bir defasında bana göstermiş olduğu gibi mandalanın siyah fayanslarına bastırdım, ağır diski kaldırdım. Ailesini ölüme terk eden deli Miri-Anne aklıma geldi. Viviane'ın ölüp gitmesine izin vermeyecektim. Kendimi, zihnimde canlandırdığım manzaraya, tıpkı daha birkaç hafta önce onu banyoda bulduğum zamanki gibi, bir köşeye kıvrılmış olan iskeletini görmeye hazırlayarak, meşaleyi aşağıdaki küçük bölmeye doğru tuttum. Bölme boştu. Sonra taş duvardaki küçük bir çıkıntının üstünde bir şey gözüme ilişti. Merdivenin yarısına kadar indim, ona uzandım.

Bir tüydü bu. Küçük bir tüy.

O günün ilerleyen saatlerinde içeriye, mutfağa gelmeye cesaret etti o, birkaç dakika sandalyenin arkalığında durdu, sonra kapıya uçtu, hiç acele etmeden eşiğin üstünden sıçradı. Ocaktan o tarafa doğru döndüm ve onu gördüm; sandalyeye tünemiş, siyah, boncuk gibi gözleri üzerimdeydi. Giderek daha çok yaklaşmış, hedefine doğru yol almıştı.

Onu ilk fark ettiğimde, kayın çitinin üstündeydi; günler önce bir sabah, gecenin büyük bir kısmında Viviane'ın nereye gitmiş olduğu konusunda kaygılanarak uyanık yattıktan sonra, erkenden dışarı çıkmıştım. Soğuk, taze havayı içime çekerek, zihnimi açmaya çalışarak, arka bahçeyi geçtim. Tepeden aşağı, kasabaya bakıyor, Viviane'ın oralarda bir yerde olup olmadığını merak ediyordum. Rüyada olduğu gibi, içimden bir ses onun fazla uzakta olmadığını söylüyordu. Sadece bir iki metre ötede onu gördüm; sonra uçup bir ağaca gitti.

Ertesi sefer, bir iki gün sonra, salıncağın oturulacak yerindeydi. Sonra onu Yıldırım Ağacı'na, Öykü Bankı'nın arkalığında Vivvy'nin hep oturduğu yere, müştemilattaki bir rafa konmuş gördüm. Yaklaşıyordu. Fırsat kolluyordu. Paniğe kapılarak ala-

calı tüylerini mutfağa saçan saksağanı hatırladım. Üzücü bir durum, demişti annem. *Evde bir kuş, kötü şans demektir*. Babamın onu yakalaması saatler sürmüştü. Nihayet onu bir çay havlusuna sarıp dışarıda serbest bırakmayı başarmıştı.

Ama kızılgerdan küstahça orada duruyor, gözlerini bana dikmiş, kızıl göğsünü gururla kabartmış, sandalyenin tahtasını pençesiyle sıkıca kavramış, bölgesine sahip çıkıyordu.

Bir gün Viviane'ın odasında oturmuş, gidişinden beri geçen iki hafta içinde, varlığının yavaş yavaş silindiğini hissediyordum. Çalışma masasının çekmecelerini aramış, görmemem gerektiğini bildiğim yerleri karıştırmıştım. Sadece kâğıt parçaları, dolmakalemler, kullanılmamış film kutuları, kasetinden çekilip çıkarılmış gevşek bir tutam film bulabilmiştim. Ama bana nereye gittiğini söyleyebilecek hiçbir şey yoktu. Masanın üstünde, o gün galerideki beyefendinin bana vermiş olduğu küçük beyaz kart duruyordu.

Viviane gittikten birkaç gün sonra, Nyssa ve ben kasabada yürüyor, annesini ziyaret etmeye gidiyorduk. Sanat galerisinin yanından geçtik. Sergi. Onun fotoğrafları. Öyle emindim ki. Çünkü hastaneden ayrıldığında gittiği yer orasıydı. Bunu neden daha önce düşünmemiştim? Sanat galerisi. Orada olmalıydı.

İçeri koştum. Ama Viviane'dan eser yoktu. Sadece duvar boyunca asılmış fotoğrafları vardı. Viviane'ın daha önce yaptığı hiçbir şeye benzemiyorlardı. Bir tanesinin Castle Keep'in arka bahçesinin manzarası olduğunun farkına vardım. Kumlu, perdelenmiş gibi, mistikti; sizi içine çeken bir derinliği, bir kırılganlığı vardı. Ama Yıldırım Ağacı'nın yerinde, dalları buzlu, narin, tüy gibi ve en üst dallarına minik bir kuş konmuş bir köknar ağacı vardı. Bir başka ağacın, yatak odasının duvarlarına boyadığı çatal sembolü biçiminde oluşmuş büklümlü beş siyah dalı vardı. Çatal, İsa'nın tacına benzeyen, sivri dikenli bir dairenin ortasındaydı; çataldan, gözyaşı gibi, siyah kan gibi üç damla akıyordu. Belli bir mesafeden bakıldığında sembol, kollarını uzatan tuzağa düşmüş bir figür gibi görünüyordu.

Fotoğraflarına bakıyordum ki birisi hafifçe omzuma vurdu. Döndüm. Güneşten hırpalanmış bir yüzdü bu; kayış gibi olmuş

kırışık teni, keskin mavi gözlerini vurguluyordu. Gümüşi saçları, yıpranmış bir kovboy şapkasının altından omuzlarına iniyordu. Açık kahve ceket, kırmızı deri yelek, üzengili çizmeler. Düzlüklerde yolculuk ettikten sonra, atından yeni inmiş gibi görünüyordu. Başı yana eğik, beklenti içindeymiş gibi bir havası vardı. Cevabımı beklediğini anladım ve sağır olduğumu izah etmek üzereydim ki bana doğru eğildi.

'A ama gözlerin dudaklarda olduğu zaman' dedi, 'her kelimeyi işitiyorsun.'

Gülümsedi. Bir dişi parıldadı.

'Runik harfler' dedi. 'Seni saran belli bir fotoğraf vardı, haklı mıyım? Runik harfler. Kadim bir alfabetik yazı. Kuzey Avrupa'da. Birinci yüzyıldan ortaçağlara kadar kullanıldı, sanırım. İskandinav kültürü özellikle ilgilendiğim bir konu değil. Görüyor musun, daire iç içe geçmiş sembollerden oluşuyor. Çok ilgi çekici. Evet, büyük bir yetenek.'

Bankta Nyssa'yla benim yanıma yerleşti, bastonunu kucağına yatırdı. Bastonun sapı, acayip bir hayvanın başı biçiminde oyulmuştu ve yukarı dönük gözleri dik dik bana bakıyordu. Her sözcüğü, sanki değerli ve kırılganmışçasına açık seçik telaffuz ederek, galerinin kataloğunu okumaya başladığında, onu izledim. Kataloğun bir sayfasını çevirirken, yere bir kâğıt parçası düştü. Adam ona uzandı.

'Hata listesi' dedi. 'Bakalım. *On üç fotoğraftan oluşan bir seri*, *Viviane Goode*... *Ürkü Anlatmak*, *Öykü Anlatmak olmalıydı*. Tabii. Ama oldukça zayıf bir kelime oyunu. Yoksa sanatçı bunu mu anlatıyor bize, hımm? Kelimenin gereksiz tekrarı, imgenin gücü vesaire. Ama katalogdaki bütün bu sathi övgüler. Ben derim ki onun imgeleri kendi başına var olsun. Üstelik çok güçlü bir etkiye sahip imgeler bunlar. Bir yetenek, gerçekten. Sanatçıyla tanışıyor musunuz?'

'Ablam.'

'Bak sen. Ne mutlu bir tesadüf. Peki, yerel bir sanatçı mı?'

'Burada değil' dedim, 'şu anda.'

'Bunu ona vermek lütfunde bulunur musunuz, acaba?' Bana

bir kart uzattı. 'Döndüğü zaman. Onun çıkarına olur. Bir kitap için malzeme topluyorum, araştırma yapıyorum; deyim yerindeyse, av peşindeyim. *Sağaltıcı İmge*. Ama sizi sıkmayayım.'

Ayağa kalktı, Viviane'ın fotoğraflarına doğru yürüdü, sırayla her birini dikkatle inceledi, sonra döndü, gülümsedi, bastonuna dayanarak öne eğildi ve Nyssa'yla bana baktı.

'Koyu saçlı çocuğu teselli eden beyaz saçlı genç kadın. Sanırım başınızda bir hale görüyorum, güzel bayan. İkiniz ne dikkat çekici bir manzara oluşturuyorsunuz. Evet, size iyi günler, Bayan Goode. Ablanızdan kısa zamanda haber alacağımı umuyorum.'

Dışarıya doğru yöneldi ama sergi salonunun kapısında durdu, aşağı bakarak bastonunu birkaç kez yere vurdu, sonra bizim oturduğumuz yere döndü.

'Üç maymun' dedi, 'kötülük işitme, kötülük konuşma, kötülük... Ama görüyorsunuz, değil mi, sevgili beyaz bayanım, görüyorsunuz.'

Kartını cebime koymuş ama çok sonra, Viviane'ın odasında otururken, kartı onun çalışma masasında görünceye kadar bakmamıştım.

Profesör Prosefors, Felsefe Doktoru, RRMI, CRO. Bir telefon numarası...

Profesör, hatırlıyorum, ona böyle hitap etmemizden hoşlanırdı. Bir gün dizinde oturmuş, karamela yiyordum. Babam onun doktor olduğunu söylemişti.

'Hastanede mi çalışıyorsunuz, o zaman?' diye sordum ona. 'Ameliyathaneniz var mı?'

Bize öykü anlatıyordu, Vivvy'yle bana. Ama hiçbir zaman kitaptan okumazdı. Hepsi uydurmaydı, kafadan anlatıyordu. Babam onun çok zeki bir adam olduğunu söylüyordu.

'Hayır, çocuğum' dedi, 'o türden bir doktor değilim. Ve aslında doktor bile değilim; ama bu çok özel bir sır ve hiç kimseye asla söylememeye söz vermelisiniz. Hiç kimseye söylemeyeceksiniz, değil mi, annenize ve babanıza bile?'

Söz veriyoruz, Dr. Reemie.

Bizi kollarıyla sararken titriyor, kalın dili sözcüklerle mücadele ediyordu. *Profesör. Bizim özel sırrımız. Söylememelisiniz. Pro-fe-för Reemie*... Bir gün Nyssa'yı ormana götürdüm. Biz girerken, sonbahar eğreltilerinin dilimli, tüy gibi yaprakları aralandı ve altın renkli yapraklardan bir yol göründü. Bronzlaşmış kayın, sararmış meşe, dişbudak. Orman, erken saatlerde bastırmış olan ağır bir sisin bıraktığı çiy damlalarıyla parlıyordu. Dökülmemiş her bir yapraktan, tek bir gözyaşı damlamak üzereydi. Beyaz, çapraşık, çiy damlalarıyla bezeli örümcek ağları. Onu hissedebiliyordum. Viviane'ı. Yakında. Bir yerlerde. Ama ormana gitmeyi bıraktı. *Neden artık ormana gelmiyorsun, Vivvy?*

Sığınağın içinde büzülmüşüm, Nyssa kucağımda. Termosta sıcak çikolata, bir paket ballı sandviç. Nyssa'nın küçük kalp atışını hissettim. Ormandan ayrılmayan başıboş kedi gibi. Arka ayaklarını sürüyor, bir tırnağı kopmuş patisinden kan damlıyordu. Onu sığınağa taşıdım, çılgınca atarak zayıf, narin bedenini tehdit eden yüreğini hissettim. Sanki tuttuğum şey sadece yürekten ibaretti. Sonra, onu battaniyeler ve samanla kutuya yerleştirirken, delice korkusu yavaş yavaş yatıştı. Daha sonra, sırtını okşarken, avcumda mırlamasının sakinleştirici titreşimini hissettim...

Orman benim yerim, krallığımdı. Sığınaksa sarayım. Babam bir bayırın yan tarafını kazarak oymuş, kalın plastikle çevirmişti. Dam için bir parça oluklu sac bulmuştu. Vivvy ve ben onu dallarla örttük, delikleri yapraklarla ve yosunla tıkadık. Bir yaz tatilinin tamamında, sığınağımızda yaşadık; Castle Keep'e ancak akşamın erken saatlerinde, yemek için dönüyorduk. Bazen annem öğlende bir piknik hazırlayıp oraya gelirdi.

Sığınakta bakıp iyileştirdiğim ilk hayvan, genç bir porsuktu. Yüzünün bir yanı fena halde parçalanmış, gözü hasar görmüştü; kör olması muhtemeldi. Porsuk, yaralarının acısından çok, şoktan mustaripti. Bir süre sonra sakinleşti. Ona yiyecek ve su getirdim. Bir hafta sonra, deri kaynamaya başladığında bir gün, gitmiş olduğunu gördüm. Geri gelmeyeceğini biliyordum. Oysa o ilk günler, kıvrılarak yanımda yatmıştı.

Bir gün, Vivvy artık sığınağımızda oynamak istemedi. Hatırlıyorum, orada oynuyorduk ve o huzursuz görünüyor, solgun bir yüzle ve endişeyle başını kaldırıyordu, sanki onu seyreden gözlerin varlığının farkındaymış, yaklaşan ayakların altında kırılan ince dalların çıtırtısını duyuyormuşçasına.

Sanki gece çok erken gelmiş gibi, gök kurşun rengine döndü ve sığınakta sıcak ve kuru olduğumuz halde, fırtına çoktan geçmiş olduğu ve yüksek dalların arasından yine maviliği görebildiğimiz halde, Vivvy başını kaldırmıyor, bana iyice sokuluyordu. *Seni bu kadar korkutan ne, Vivvy*? Ama oraya, ormanın karanlık merkezine bakıp duruyordu, göğü yutacak kadar birbirine yakın köknarlardan oluşan yüreğine, yapraklı yolun iğnelere dönüştüğü, sessizden de öte olan, vakumu hissedebildiğim, sesin bile giremediği yere. Bir gün, Hart Tepesi'nden aşağı koşarken, ormanın tam kenarında durdu, daha ileri gitmedi...

Nyssa yosun toplarken sığınakta oturmuş, ağaçların arasından süzülen güneş ışığını seyrediyordum. Bir süre sonra onu gördüm. Dalların arasında kamufle olmuştu. Ne zamandır ona bakıyor da görmüyordum acaba? Sonra gözlerim yeniden odaklandı ve onların dal değil, boynuz olduğunun farkına vardım. Bir kızıl geyik. Heybetli. Bir erkek geyik. Nyssa topladığı yosun ve dallarla tam koşmak üzereyken bakışlarını yakaladım. *Hareket etmemelisin. Çok sessiz ol.* Erkek geyiğin koyu renkli gözlerini üzerimde hissettim; bakışları doğruca benim bakışlarımla buluştu. Sanki bu bir tesadüf değilmiş, sanki beni arayıp bulmuş gibi.

Bazen, tepedeki ağaçların emniyetinden uzaklaşmaya cesaret eden alageyiklerin çevik bedenlerini fark edebilirsiniz. Ama bir kızıl geyik görmeyeli yıllar olmuştu, tepenin yamacında heykel gibi duran, güneş ormanın arkasına girmeden hemen önce onu, sanki yukarı kaldırdığı bir kupaymış gibi boynuzlarının arasında taşıyan o erkek geyiği fark edeli. Bir de yıllar önce, arka bahçede sıkışıp kalan o yavru geyiği...

Yavru geyik. Gecenin içinde bir şey beni uyandırmıştı. Yatak odasının penceresinden bakınca, yavru geyiğin daireler çizerek ileri geri koştuğunu, paniğe kapıldığını, Yıldırım Ağacı'nın gövdesine çarptığını, kurtulmak için çaresizce koşarak kayın çitinin çevresi boyunca koşturduğunu gördüm. Usulca aşağı indim, dışarıya, ay ışığına çıktım, onun bir yerlerden beni seyrettiğini hissederek yavaşça bahçeyi geçtim. Sonra çitin yanında, hemen yakınımda, onu gördüm. Nefes nefeseydi; titriyordu. Elimi uzattım. Kıpırdamadı. Ona yaklaştım ve o, eve doğru adım adım geri gitti. Kolumu uzatarak ve avcumu açık tutarak bahçenin öbür ucundaki çite gittim. Bahçe kapısını açtım, tepeye çıktım; geriye baktığımda açık kapıda duruyordu. Durdum. Ama o daha ileriye gitmiyordu. Devam ederek tepeden aşağı inmeye başladım. Sonra, yarı yolda, biraz öteden yanımdan geçtiğini gördüm; ay ışığı küçük bedenini aydınlatıyordu. Sonra tepenin eteğindeki ormanın karanlığında kayboldu. Hatırlıyorum, bahçenin içinden geçip eve gelirken, annemin sanat dersinden dönmüş olduğunu sanmıştım. Stüdyonun ışığı yanıyordu. Ama annem değildi. Oydu, Dr. Reemie'ydi. Annemin resimlerine bakıyordu, *Anneler*'e. Olanları Vivvy'e söylemek için yukarı çıktım ama o uyuyordu. Örtülere sarınmıştı, gözleri sıkıca kapalıydı. Üşüdüğünü düşündüm; uykusunda titriyor, vücudu sarsılıyordu, o yavru geyik gibi...

Sözcükler Kitabı'mı arıyordum. Viviane gittikten sonra. Sözcükler Kitabı'mı bulamıyordum. Allie'nin bana verdiği eşanlamlılar sözlüğünü. Onu altın yaldızlı kâğıtla kaplamıştı. O babamla birlikte gittikten sonraki sabah uyandığımda, kitabı bir külçe gibi yastığımın üstünde bulmuştum.

Bir sabah, ben Nyssa için küveti doldururken o, banyodaki mavi sandalyede ayakta duruyordu. Dolabın aynasında suratlar yapıyordu. Dengesini kaybetti, tutunacak bir şeyler aradı ve dolabın aynalı kapağı açıldı. Onu teselli edip küvete oturttuktan sonra, kitabımı gördüm. Dolabın içinde, raftaydı. Onu oraya Viviane koymuş olmalıydı. Tepesinden dışarı çıkan, bir sayfayı işaretleyen kâğıt parçasını gördüm. Elimi ona uzatırken, hızla

hareket eden küçük kızıllığı gördüm. Çırpan kanatları. Kızılgerdandı bu. Üstüme doğru uçuyordu.

Kitabı düşürdüm. Kızılgerdan geri uçtu, banyo kapısının mandalına kondu. Oradaydı. Benimle kızılgerdanın arasında. Yerde. Sözcükler Kitabı'm. Kâğıt parçası yanındaydı. İşaretlenen sayfa artık kaybolmuştu.

Uzandım ve kızılgerdan yine üstüme doğru uçtu; bu kez elimin üstünde tırnaklarını hissettim. Kan baloncuğunu gördüm. Kızılgerdan tırabzanlara, sonra alt kata doğru uçarak uzaklaştı...

Çakı, tüy, kitap. Kitabı ve tüyü zindanda bulmuştum, lacivert taşı saplı çakıyı Viviane banyoda bırakmıştı. Kırıntılarla oluşturulmuş bir iz gibiydi bunlar ama hiçbir yere götürmüyordu...

Bir akşam, Nyssa yattıktan sonra, yine Karanlık Oda'ya girdim. Kayıp kişinin sık sık bulunduğu yerleri ziyaret eden bir medyum gibi, karanlıkta, onun karanlığında, saatlerce oturdum, tıpkı onun yapmış olduğu gibi; ona ulaşmaya, hâlâ hayatta olduğunu hissetmeye çalıştım. Bana bir ipucu verebilecek bir şey, herhangi bir şey aradım; fotoğraflar, bir not. Kapıyı kasıtlı olarak mı açık bırakmıştı? Sonra, fotoğraf banyo kaplarının arasında, üstten üçüncü tepside, küçük, siyah bir not defteri buldum.

Phineas

Geçen ekimde, kayın ağaçlarının ortasında, bankta oturmuş, mali müşavirlerden teslim aldığım paketi açmak üzereydim; bütün masumiyetimle, "sevgili eski arkadaşım" Reemie'nin cömertliği sandığım şeyden başım dönüyordu. Bir defasında, *verecek pek az şeyim var, Phineas, zamanımdan başka*, dediğini hatırlıyordum. Sonra hem zamanını hem de bilgisini cömertçe vermiş olduğunu, öğrenmeye olan susuzluğumu giderişini, üniversitenin öğrencisi olmadığım halde konferanslarda bana yer ayırtışını da hatırladım. Peki, ben ona ne verdim, diye düşündüm. Ah ama ben, ben ona ne vermiştim?

Reemie'nin bıraktığı paket. Kucağımda küçük bir çocuğun ağırlığı gibiydi. Gwynne'in kucağıma tırmanışını düşündüm.

Sarılmak için, baba. Gerçi Viviane sevgisini farklı, daha kapalı bir biçimde gösterirdi. Sandalyeme sokuluşunu, yanımda duruşunu, uzun parmaklarıyla saçlarımı hafifçe çekiştirişini hatırlıyorum. Ne kadar farklı çocuklardı, ikisi. O yüzden olduğunu düşünürdüm...

Oğul Bay Guild'in vasiyetnameyi iki defa baştan okumasını istemiştim:

> Ben, Jabz R. Reemie, Phineas Goode'a otuz bin sterlinlik bir meblağ bağışlıyorum...

Otuz bin mi? Yaşlı şeytanda böyle bir para olduğunu hiç bilmiyordum. Ne kadar sade bir biçimde yaşadığını düşündüm. Tam bir Scrooge* değildi belki ama çalışma odasında, bir kitap rafında duran, bozukluklarla dolu reçel kavanozunu ve 1984'ten beri şöminenin üzerindeki rafta duran ve içinde altı penilikler bulunan kavanozu hatırlıyorum. Bana esefle söylediğine göre, o tarihte tedavülden kalkmıştı bunlar. Hatta onun kaldırımdan madeni para topladığına bile tanık olmuştum! "Pasta fonum" derdi buna. Kavanoz dolduğu zaman onu pastaneye götürür ve kremalı pastalar alırdı, bir defada yarım düzine. Dudaklarını ve parmak uçlarını sesli bir biçimde yalayarak bunları bir oturuşta mideye indirir, eğer tesadüfen çay saatinde ziyaretine gitmişsem, isteksizce bana en sade olanını verirdi. Bu parayı, değerli kitaplarını satarak mı elde etmiş olduğunu merak ettim. Muazzam miktarda kitaba sahipti ve bunlardan daima "İkinci Koleksiyon" diye söz ederdi. Hatırlıyorum, bazı çok özel kitapları vardı, Spieler'ın *Büyücünün Çırağı*, Sven Tove Sisiliskosson'un *Kar Efsaneleri* ve Sorri Sturlsonsson'un *Odin'in Oğulları*, *Buz Şamanları*. Bunların hepsi de Okuma Odası'nın raflarına çok yakışırdı ve sadece bu üçü, yüklü bir meblağ getirirdi.

Bir defasında, laf arasında, ilk koleksiyonunun bir yangında yok olduğundan söz etmiş, bu anıyı sanki önemi yokmuş gibi elini sallayarak geçiştirmişti; ama kısa bir gülümsemeden sonra

* Scrooge: Charles Dickens'ın *Bir Noel İlâhisi* adlı öyküsündeki cimri ihtiyar. (ç.n.)

dudaklarının hızla bükülmesinden, bunun ona hâlâ acı verdiğini anladım. O zaman, ona sempati duyduğumu düşünüyorum da. Oysa şimdi sizinle konuşurken, alev alev yanan bir odun yığını ve bir sandalyeye bağlanmış, merhamet dilenen etten ve kemikten bir Guy Fawkes* hayal ediyorum.

Paket birkaç kat kalın, kahverengi kâğıda sıkıca sarılmış, ip ve bantla bağlanmıştı. Mükemmel bir paket görünümündeydi, sanki bir dükkân vitrininin parçasıymış, içindekilerin pek bir önemi yokmuş gibi. Peki, 'esrarengiz' paketin içinde ne vardı? Kitap mı acaba? Okuma Odası'nın nadide kitaplar bölümünden ödünç almasına izin verdiğim ve hiç iade etmediği, 'emanet' diye söz ettiği kitaplar mı?

PHINEAS'A, ÖNCE BUNU OKU talimatıyla paketin üstüne bantlanmış bir zarf vardı. Kendimi adeta Harikalar Diyarı'nın baştan çıkarıcı 'YE BENİ, İÇ BENİ' talimatlarını okuyan Alice gibi hissederek zarfı açtım. Ve içinde bu mektubu buldum:

Inari, Finlandiya
Mart 2003

Sevgili Phineas,

Bunca zaman sonra benden haber almak seni şaşırtacaktır, herhalde. Sahiden neredeyse dört yıl mı oldu? Son buluşmamızdan bu yana geçen yılların sana iyi davrandığını ve inzivanda huzuru bulmuş olduğunu umuyorum. Sık sık sözünü ettiğin o huzursuzluğu, nihayet dindirmeyi başarıp başaramadığını merak ediyorum. Zihnin daima 'hareket halinde'ydi, değil mi, Phineas? Büyük düşünürlerin kitaplarında geziniyordu. Castle Keep'e demir atmış gibi görünsen de Phineas, bana öyle geliyordu ki yüreğin aslında bir göçebenin yüreğiydi, bu hoşgörüsüz ülkenin, benim öleceğim yerin, Sami ren geyiği çobanları gibi.

Finlandiya mı? Daha şimdiden sorularını duyuyorum, Phineas. Ama biraz sabır gerekiyor. Bu mektup kısa olacak, sadece bir önsöz amacını taşıyor, bir anlamda. Cevaplarını Kitap'ta bulacaksın, Phineas, hem de asla aklından bile geçmeyecek soruların. Biraz kalın kafalı gibi görünüyor-

* 1605'te parlamento binalarını havaya uçurma planları yaptığı için idam edilen Katolik İngiliz askeri. Barut Komplosu denen bu eylemin başarısızlığa uğraması İngiltere'de her yıl kutlanmaktadır. (ç.n.)

sam beni bağışla. Çok fazla mı yoksa çok az şey mi söylemekten korkuyorum, acaba? Korkarım sana bütün öyküyü anlatmam gerekiyor, olayları, duyguları. Ah, evet, duyguları.

Ama bunun kendimin bir izahı, bir tür mazeret olmasını istemiyorum. Bu mektup senin aklını çelmek, Kitap'ta okuyacakların hakkındaki düşünceni etkilemek amacını taşımıyor. Uygun gördüğün şekilde hüküm vermelisin. Bana gelince, ben zaten hüküm verdim; hem suçlanan hem de suçlayan oldum. Gerçi aradığım şey bağışlanma değil; çünkü (ve bunu zihnine iyice yerleştirmeliyim) asla bağışlanmayacağım.

Tahminime göre, sana bağışladığım bu şeyler sana ulaşıncaya kadar aylar geçmiş olacak. (Bu arada, para armağanının pek bir önemi yok, o sadece bir jest. Onu bırakacak başka kimsem yok. Kesinlikle bir 'ödeme' olarak görülmemeli.) Sen bunu okuduğunda bu dünyadan çoktan göçmüş olacağım. Yani, Phineas, ben ölüyüm. (Ölümsüz, yenilmez değil miyim, o halde?) Ancak, ölümümün bir son olmayacağını biliyorum. Sen bunu okurken, cismani benliğim kemiklere dönüşmüş olacak, artık 'hissetmeyecek.' Ancak sefil ruhum mutlaka ölümümün son ıstırabı içinde acı çekmeye mahkûm olacak. Sonsuz bir ölüm olacak, o halde.

Bugün, bu basit meskenden son defa ayrılacağım. Seni temin ederim, hayatımın son haftalarını son derece katı bir biçimde yaşadım, kendimi tüm zevklerden, çekici gelen her şeyden mahrum ettim. Hayatımı ekmek, su ve bir miktar kuruyemişle sürdürdüm. Kendime ne konfor, ne de ısınma sağlamadım. Paltomu giymeden karlarda yürüdüm, kemiklerimdeki iliği açlıkla emen, acı soğuk kuzey rüzgârının dişlerini hissettim. Kendimi bu haşin, vahşi topraklara bıraktım.

Bu mektubu bitirdiğim ve kalemimi bıraktığım zaman, elimde ipimle son sabahımın karanlığına çıkacağım. 'Çarmıhımın bu son durağı'ndan ayrılıp ölüm yerime doğru ilerleyeceğim. Bu benim hak ettiğim tek akıbet, kendi elimle ölmek. Seçtiğim ağaç ideal değil yani 'Odin'in meşesi' değil. Ama Kitap'ı okuduktan sonra, ölüm şeklim seni hiç ilgilendirmeyecek, biliyorum, Phineas. Mortui non mordent, Phineas, ölü adamlar artık tehlikeli değildir.

Bu işin zamanlaması rasgele bir mesele değil. Kanser açısından, birkaç haftam, belki bir ay kadar zamanım kaldı. Ama buzlar erimeden gitmek, uzun Kutup kışının kaskatı, donmuş topraklarında yatmak istiyorum. Hak

ettiğim tek şey bu. Ölümden korkuyor muyum? Sen dürüst bir cevabı tercih ederdin, Phineas. Ama ben dürüstlükten ne anlarım? Dürüstlüğü aklımdan bile geçirebilir miyim?

Böylece, zarfın içindekine, Kitap'a gelelim. Bu ne bir hatıra defteri ne bir günlük hatta ne de bir otobiyografi. Ne tasarlandı ne de planlandı. On beş yıl önce bir gece, üniversitedeki odamda geç vakitlere kadar oturup bir makale üzerinde çalışırken, kalemi elime aldım ve yazmaya başladım ve tam da o anda kızım Ingeborg bana geri geldi, yani aklıma; onu gördüm. Bir hayal gördüm.

Phineas, beni öldüren kanser değil de ruhumdaki cerahat mi yoksa? Bu bir tercih meselesi miydi, yanlış tercihi yapma meselesi miydi acaba? Bayan Başkalarına-Sana-Davranılmasını-İstediğin-Gibi-Davran'ı düşün, Phineas ve Bayan Sana-Başkalarına-Davrandığın-Gibi-Davranılsın'ı. Evet, raflarından birinde Kingsley'in Water Babies'ini gördüm.

Ama herhalde her erkeğin hayatında şu soruyu sorduğu bir an gelir: Ben neyim, aziz mi yoksa günahkâr mı, melek mi yoksa canavar mı? Ama benim gibi birinin (ve benim gibi sadece birisi var) seçeneği var mıdır? Malum in se, Phineas, malum in se.*

Dr. X'in Yargılanması'ndan söz ettiğimiz zamanı hatırlarsın belki. İyilik ve kötülük, Phineas, insanın içindeki mücadele vesaire. Öylesine masumdun ki. Ya ben? Son bir iki satır, bir iki bilmece, iyi makale başlığı, tartışma konusu ortaya atacağım... Onları hatırlıyor musun? Masumiyetin kaybı insanın otomatik olarak suçu üstlenmesi gerektiği anlamına gelmemelidir. İnsan suçlu olup, yine de suçluluk duymayabilir ve bunun tersi de geçerlidir. Eğer Tanrı (ah!) tanımı itibariyle iyi ise, o halde Şeytan nedir?

Nedir, gerçekten?

O mücadele genç prensim, o savaş. O sözcükler ve öyküler. Ama öyküler, sonunda öyküler kazandı. Böylece, soğuk rüzgârlar esmekte ve kar yağacak.

Öyküler, o efsaneler. Peki, efsaneler en derin dileklerimizi, en karanlık arzularımızı, hakikatlerimizi ihtiva eden masum öyküler değil de nedir? Güç. Güç hakikatin temsil edilmesinde yatar. Benim öyküm, Phineas, Kitap. Sözcüklere güven, sözcüklere. Sözcüklere güven...

* Lat.: Özünde kötü/şer olan şeyler. (ç.n.)

Şimdi, yeryüzündeki son sabahımın bu son saatinde, gaz lambamın ışığında, son sözü yazıyorum. Nihaî sözümü. In articulo mortis.*

Mea culpa.** *İtiraf ediyorum. Üzgünüm. Günahlarımı bağışla.*

Sevgilerle,

Jabz Robert Reemie

Üzgün mü? O zamanlar sevgili eski dostum olarak gördüğüm insan ne için üzgün olabilirdi? Tuhaf, biraz muammalı bir mektuptu, özellikle sonlarına doğru. Orada neden söz ettiğini biliyor olmam gerektiğini düşündüm. (El yazısı hatırladığımdan daha küçük, tüy gibiydi, sanki çok hafif bir basınç uygulanarak yazılmış, sanki o zayıf düşmüş gibi.) Onun bir başka oyunu, bana sormaktan hoşlandığı şu entelektüel bilmecelerden biri olabileceğini düşündüm bunun. Dr. X'in *Yargılanması* gibi.

İlişkimizin başlangıcından birkaç ay sonra, Reemie'nin akıl zorlayıcı egzersizlerine alışmaya hatta onlardan keyif almaya başladığım sıralarda, bana iki takım fotokopi verdi. Biri, on dokuzuncu yüzyılda yaşamış ünlü sübyancı hakkındaki Dr. X'in *Yargılanması* adlı kitaptan alıntılar, diğeri, onu adalet önüne çıkaran ünlü soruşturma memuru Müfettiş Yarnforth'un biyografisiydi. Reemie, eğer arama zahmetine katlanırsam, aralarında bir bağlantı bulunduğunu söyledi. Reemie'ye bakılırsa, bu egzersiz o sıralardaki ikilemime uygun düşüyordu, öyle hissediyordu *Bölünmüş benlik evresi* diyordu buna; mahiyetini, fazla bir şey ifşa etmeden ona açıklamaya çalışmıştım. Benim için özellikle zor bir dönemdi. İçimde, beni aksi yönlere çeken iki ses duyuyordum. O sıralarda Allie'yle tanışmıştım. Gwynne'le çalışmak için düzenli olarak Castle Keep'e gelmeye başlamıştı. Ona âşık olma tehlikesi altında olduğumun farkındaydım. Bunun yanlış olduğunu biliyordum. Maggie'yi seviyordum. Ama duygularımı inkâr edemezdim.

Reemie bir akşam beni çalışma odasına davet etmiş, nasıl olduysa bunun, Maggie'yle birlikte gidip görmeye niyetli olduğum filmden daha yararlı olacağına beni ikna etmişti. O

* Lat.: Ölüm anında, son mücadelede. (ç.n.)

** Lat.: Benim suçum. (ç.n.)

akşam oradan ayrıldığımda, neredeyse gece yarısı olmuştu. Dört saat geçmiş olduğuna inanamıyordum. Ama zaten Reemie'nin sıcak ve samimi çalışma odasından, o odanın öğrenim, çalışma, ciddiyetle akıl yorma atmosferinden, tüm o kitaplardan, onun muhabbetinden ayrılmak hiç içimden gelmezdi.

'Peki, Phineas, genç prens, neler buldun?' diye sordu Reemie, ben bir iki haftamı entelektüel hafiyelik yaparak geçirdikten sonra.

'Bir çift mi demiştin, Reemie? Dr. X ve komiser, X ve Y, ikizdiler, öyle mi?'

'Doğru' dedi, 'hatta tek yumurta ikizleri. Doğumda ayrı düşmüşler.'

'Ama elbet' dedim, 'eğer tek yumurta ikizi idilerse, mahkeme başladığında, halk onları bir arada gördüğünde, benzerlikleri dikkat çekerdi. Hem zaten pek bilemiyorum, benimle ne ilgisi...'

'Ahh, Phineas. Bu kadar dâhiyane konuşma.'

Zaman zaman, anlamı yakalamakta geciktiğimde, onu hüsrana uğrattığımın farkındaydım. Hemen sabrı taşar, Ökseotu adını verdiği bastonunu sandalyesinin ayağına vururdu. Bu sefer, hatırladığım kadarıyla, tavrında olağandışı bir yoğunluk vardı. Hatta bütün bu mesele onu neredeyse çocuk gibi heyecanlandırıyordu.

'Dr. X saçını boyuyordu, hatırlarsın. Kuzguni siyaha. Suçlar işlenmeden önce. Boyayı uyguladıktan sonra aynaya bakışını ve cama dokunmak için dayanılmaz bir dürtü duyuşunu anlattığı paragrafı hatırlarsın, Phineas. Şeytan adil değil, Phineas, ha! Anlarsın, yaptığı o kötülükleri yapabilmesi için Dr. X'in kendini kötü olarak *görmesi* gerekiyordu.'

'Ama' dedim, 'o şeyleri yaptığına göre, *kötüydü* zaten.'

'Evet, Phineas. Elbette. Evet. Zaten öyle olmalıydı...' Bocaladı. 'Evet, ben düşünmemiştim...' Reemie'nin gözleri, gözlerinin her zamanki soluk, çoğu zaman uçuk mavisi, kış göklerinin grisi gibi ağardı ve uzak bakmaya başladı.

Ama bağlantıyı hâlâ göremediğimi söyledim ona.

'Mahkemenin belgelerini dikkatle okuyunca, Phineas, Dr. X'in başta suçlarıyla ilgili duygularını, onu o korkunç eylemleri yapmaya iten duyguları iyi olarak kabul ettiğini görüyorum. Kendini

iyi hissediyormuş. Başlangıçta, sorgulamıyormuş. Ancak çok sonra, adeta birdenbire vicdan sahibi olduğu zaman, kötülük yapmaya devam etmesine rağmen, derhal pişmanlık duymaya, nihayet kötü bir adam olduğunu kabul etmeye başlamış.'

'Peki, ya X ile Y'nin ikiz olması meselesi? Ancak ikisi de öldükten sonra mı gün ışığına çıkmış?'

'Evet. Burada önemli olan nokta şu ki Phineas, elimizde bir iyilik yapıcı ve bir de kötülük yapıcı var. Müfettiş Yarnforth zavallı, talihsiz insanların hararetli bir destekçisiydi. Hastalar ve yoksullar için birçok yardım derneği kurulmasında etkin olmuştu; hepsi de çocuklar içindi bunların. Herhalde görüyorsundur, Phineas? Görünüşte, tek yumurta ikizleri. Ama hücre bölünmüştü... bir iyicikle bir kötücüğe. Bu da bizi senin şu iki sesine geri getiriyor, Phineas. İki taraf, iyi ve kötü; ikisinin mücadelesi. Eğer bir taraf kazanırsa... Jekyll ile Hyde'ı düşün. Eğer iyi taraf kaybederse... kötü taraf... Hücre bölündü, hücre bölünmedi. Bölünmemiş hücre. Peki ya... peki ya bir çift değil de sadece tekse? Bir bütün ama iki yarım halinde... içten yarılmış, bir ayrışma... kafa ve yürek, iki karşıt ses, düşünce ve duygu, azizin sesi, günahkârın sesi... duygulara sahip olmak yanlış mı, o halde? Peki, hangisinin hangisi olduğunu nereden bileceğiz? Neyin doğru ve neyin yanlış olduğunu. Vicdan. Ama ya vicdan yoksa, vicdan esirgenmişse? Ya sadece bir ses, bir taraf varsa... seçenek yoksa?'

Sakin ama gittikçe artan bir tutkuyla konuşmuştu. Sanki ben artık orada değilmişim, sanki sözleri içe yönelikmiş gibi. Nefes nefese kalmış, yüzü kızarmıştı, sanki bütün kontrolünü kaybetmiş ve sözcüklere yetişmek için çaresizce koşuyormuş gibi. Sonra ürkek bir çocuğun sessiz protestosu gibi alçak, zayıf bir sesle, şöyle dedi:

'Duygularımız bizim hakikatimiz değil midir? Duygularımız düşüncelerimizden daha masum değil midir?'

Peki, bir anlık bir parıldama olmadı mı? O zaman görmedim, anlamadım mı? O şeytani parıltıyı.

Mektubu okuduktan sonra, muflonlu zarfı açarken, çocukluğum boyunca aldığım, içinde anonim bir bağışçının bana

gönderdiği kitaplar bulunan, benzer şekilde sarılmış tüm o paketleri düşündüm. İçinde, *Kitap* yazılı muflonlu bir zarf daha vardı. Tam zamanında gelen bir armağan, diye düşündüm çünkü manastırda okunacak şeylerin kıtlığı, en büyük mahrumiyetim olmuştu. Bir kitabı sadece elimde tutmaya, burnumu sayfaya yaklaştırıp keskin ve leziz yeni kitap kokusunu ya da eski bir gözdenin aşina, küflü kokusunu içime çekmeyi bile özlemiş, yeni bir cildin insanı hep şaşırtan çıtırtısını duymaya, başparmağımla sayfaları çevirirken yüzümde o hafif esintiyi hissetmeye özlem duymuştum.

Bu son zarfın içinde... *Kitap* vardı; gördüğünüz gibi, krem rengi deriyle güzelce ciltlenmişti. Parşömen sayfaları karıştırırken, Reemie'nin el yazısının hatırladığımdan daha küçük ve okunması son derece zor göründüğünü fark ettim; kısıtlı bir kâğıt stokunu en verimli şekilde kullanmak zorunda olan bir mahpusun el yazısı gibiydi. Herhangi bir tarih ya da numaralı bölüm göremedim, sadece bloklar halinde bir örnek, düzgün paragraflar ve aralarına serpiştirilmiş bir iki satır yazı, bazen sadece bir ibare. Onu hemen oracıkta yutmak geliyordu içimden; ama ısı fena halde düşmüştü. Daireye dönüp onu sıcakta ve konfor içinde okumaya karar verdim.

Metro grevi yüzünden kâbusa dönen bir yolculuktan ve süpermarketteki korkunç kuyruklardan sonra, nihayet Nathan'ın evine ulaştım. Öğle yemeği için Nathan'la buluşmadan önce, Reemie'nin kitabına ancak bir göz atmaya vaktim vardı.

Benim olmayan bir evde, Nathan'ın annesiyle babasının yatak odasında, yine çocuk oldum, esrarengiz kitap bağışçısından gelen bir sonraki kitabı alan, ipi çözüp hışır hışır kahverengi kâğıdı açarken nefesini tutan bir çocuk. Bana bütün o kitapları gönderenin kim olduğunu asla öğrenemeyeceğim; ama ben yetimhaneden evlatlık olarak verildiğim bir eve, gerisin geri yetimhaneye, başka bir eve gönderildikçe izimi takip etmek için çok uğraşmış olmalı. Sık sık, öylesine sevdiğim tüm o öykülerin kahramanlarından onun kimliğine dair ipucu toplardım: Bağışçım bana, *Little Lord Fauntleroy*'un kapağındaki, elini delikanlının

başına koymuş uzun boylu, beyaz saçlı, Dorincourt Kont'u olarak görünür ya da Kipling'in *Kim* adlı romanında, kahramanı gizli servise alan bilge ve şefkatli Albay Creighton olur ya da onun, tepelerde yaşayan, ruhu yanımda dolaşan Budist rahip olduğunu hayal ederdim.

Kitaplar ne zaman mı gelmeye başladı? Ben okumayı öğrenir öğrenmez, sanırım. Altüst olmuş çocukluğumun içinden geçen bir ip, sıkı sıkıya sarıldığım bir cankurtaran halatıydı onlar. Sonuncuyu on altıncı doğum günümde aldım; Henry Gilbert'ın *Robin Hood*'unun 1912'deki ilk baskısının imzalı bir nüshasıydı bu. Başka kitap gelmeyince bir süre kendimi boşlukta hissettim ve o zaman, asla kitapsız kalmama azmimle körüklenerek, bir gün bir kitapçı dükkânına sahip olacağıma karar verdim.

Yatağa uzandım. İşte yola çıkıyorum, Reemie, diye düşündüm, keşfedeceğim şey, bana sunduğun bu muamma her neyse, yolculuğum şimdi başlayacak. Kendimi öyle hissediyordum, bir maceraya atılıyormuşum, bilinmeyene dalıyormuşum gibi. En yüksek dağın tepesindeydim; kenarında kollarımı, kanatlarımı, ayak parmaklarımı açıyordum. Ama ne kadar derine düşeceğimi asla tahmin etmiyordum. Sonra, okumaya başladım...

> Ve böylece, bu ne olacak diye soruyorum kendime. Parşömenden (kenarları yaldızlı mı?) hem de dana derisiyle ciltlenmiş, böyle lüks, gülünç derecede pahalı bir defter almış olmam, şey yapmaya güçlü bir arzu duyduğumu gösteriyor olmalı... Tam olarak ne yapmaya?
>
> Parşömen. Bu sözcük bir merasim duygusu ima ve ilham ediyor; beni geriye, kadim bir dünyaya taşıyor, ağaç kabuğuna, taşa, posta... deriye... kurban edilen genç bir hayvanın, bir dananın postuna yazılan o ilk sözcüklere. Parşömen. İngilizce "vellum". Neyle bağlantılı... nereden türemiş bu sözcük? Reemie, sözcükler nerede, dostum? Evet, *vellum*: Orta Fransızca *velin*'den, Eski Fransızca *vel*'den, *veel*'den ödünç alınmış, dana anlamında, tabii; yumuşak damak anlamındaki *"velum"*la ya da örtü, peçe anlamındaki, saklamak, gizlemek anlamındaki Latince *velum*'la karıştırılmamalı. Vellum velyn veallyum. Yum yum.

Ama bu iyi bir başlangıç olmadı. Daha şimdiden baştan başlamak geliyor içimden. Böyle içten konuşmaya, 'akış'a alışkın olmadığımı itiraf etmeliyim. Çünkü etimoloğun sanatı, her sözcüğü en ince ayrıntısına kadar tatmak, incelemek, bilmektir; onu ta başlangıcına kadar takip etmek, hakikatine ulaşıncaya kadar izini sürmektir. Ama bugün bu defteri satın aldığım kırtasiyeciden dönerken verdiğim karara bağlı kalacağım: Düşüncelerimi derhal ve doğrudan doğruya, deyim yerindeyse, 'geldiği gibi' sayfaya aktaracağım.

Ama öyleyse neden, altmış dört yaşımda ilk defa, aniden bu zorunluluğu hissediyorum *–cacoethes scribendi*'– 'ruhumu bütün çıplaklığıyla açma' zorunluluğunu? *Ruhumu* mu? Demek mesele buymuş! Bu parşömen sayfalar üzerinde ruhum, tüm ihtişamıyla çıplak duracak.

Kendimi izah etme ihtiyacı duyuyorum. Kendime. Açığa vurma ihtiyacı. İki şeyi. İlki: Korkarım hâkimiyetimi kaybediyorum. Şu son yıl boyunca bu korku sinsice içimi sardı. Ara sıra dilimin sürçmesi, bir iki hatalı alıntı, yanlış yazma, sözcükleri karıştırma; yine de küçük hatalarım öğrenciler arasında süregelen bir şaka konusu haline gelmiş olduğundan, bütün bunlar kolaylıkla, geniş ve bağışlayıcı "dalgın profesör" şemsiyesi altına girebiliyordu. Neyse ki başkalarının sık sık zalimce olabilen mizahının yabancısı değilim. Duymazdan gelmeyi uzun zaman önce öğrendim. Ama hatalar hem büyüyor, hem de sıklaşıyor. Mesela dün, Rektör'den işittiğim azar. Kendime karşı dürüst olmam gerekirse, bir süredir kontrolümü, gücümü giderek kaybettiğimin farkındayım. Sözcükler artık benimle değil, kaçıp kurtulmaya uğraşıyorlar. İkinci açıklama: O*nu görüyorum* ve kendime soruyorum, bütün bu yıllardan sonra neden şimdi, diye? Bunun anlamı ne olabilir?

Onu haftalardır... hayır, aylardır görüyorum. Neredeyse her yüzde. Yabancıların yüzleri onun yüzüne dönüşüyor. Bir konferans sırasında, bir kadın gözlerimin önünde başkalaşıma uğrayabiliyor. Sonra dün, sinemada, *onun kokusunu aldım*. Ingebiorg'umun. Ve Ingebiorg'u görmelerimle sözcükleri elimden kaçırmama mücadelem arasında bir bağlantı olması gerektiğini düşünmeden edemiyorum. Bu mücadele. O halde bana yardım etmeye mi çalışıyor? Neden geri geldi?

* Lat.: Doymak bilmez bir yazma dürtüsü. (ç.n.)

Dün Rektör Matyeus-Prinn'den esaslı bir zılgıt yedim. M-P bu kuruluşun başına geçtiğinden beri ilk defa bana İspanyol şarabı ikram etmedi. Oysa Matyeus-Prinn kendine büyük bir kadeh doldurdu ve sanki Kutsal Kâse'ymiş gibi, stratejik bir biçimde çalışma masasının tam ortasına yerleştirdi. Elverişli bir odak noktası oluşturdu bu. O adamın yüzüne hiç bakamamışımdır. Kör olan sağ gözünden dolayı ki bu gözün zaman zaman üzerime çevrilmiş olduğundan eminim, öyle bir iki defa da değil. (Tam olarak "kör" değil, içinde göz olmayan bir göz çukuru.) M-P o gözü kendi eliyle mi oymuştu? Merak ediyorum. Odin'in durumunda olduğu gibi, bir adak mıydı? Bilgeliğe karşılık. Ama Matyeus-Prinn bilge miydi? Kuşkuluyum. Beni selefi Charles Farley'den miras aldığından, Matyeus-Prinn'in bana katlandığının farkındayım. Bizim sevgili Charlie, bir gençlik-sever, bir masumiyet-severdi. Charlie'yle aramızda sözsüz bir anlaşma vardı. Burada lisans öğrencisiyken bir defasında onu bir sarışının yanağını öperken yakalamış olmam, bana hatırı sayılır bir avantaj sağlıyordu. Onu yakaladım, dolayısıyla bana eğilimiyle ilgili sırrını açma zorunluluğu duydu. 'Daha tüylü toplar' dedi bana bir defasında, üniversitenin barında cini fazla kaçırdıktan sonra, 'evet, Reemie, sarışınların topları tüylü ve leziz.' Onun zamparalığıyla ilgili genel bir kuşku olsa da 'işin iç yüzünü bilen' bir tek bendim. Genç adamlara cömert ödemeler yaptığına hükmediyorum. Ona söz verdim, 'Dudaklarım mühürlü, Charlie' dedim. Hem benim sevgili meslektaşım için hem de üniversite için korkunç bir rezalet olurdu. Aslında bana hatırı sayılır bir pazarlık gücü veriyordu bu. Benim sözümün, dedim, değeri ne olabilir? Bir kürsü, pırıltılı ödüller, unvanlar, profesörlük değil pek. Ama orada burada yayımlanacak birkaç makale, belki akademik sosyal takvimin önemli olaylarına davetiyeler, üniversitedeki görevimin güvence altına, *garanti altına* alınması. Bizim sevgili Charlie razı oldu. Sonra Profesör Farley'in başı fena halde yandı. Sarışınları fazla kaçırdı her-halde. Frengi. Böylece Matyeus-Prinn seçildi. Charlie beni ona öveceğine söz vermişti. M-P, beni hoş tutması gerektiğini anladı, sanırım. Evet, dizginlerimi gevşek bırakmışlardı. İşte bu yüzden, bana İspanyol şarabı ikram edilmeyince, dizginlerimi çektiklerini hissettim.

Matyeus-Prinn, kısa süre önce bir şikâyet aldığını söyledi bana. Belli bir Amerikalı öğrenciden. Geçen ay verdiğim iki konferans hakkında.

Evet, *Dil Uyuşmazlığı* ve *Sözsüz Düşünce*. Bunların biraz şaibeli başlıklar olduğunu şimdi itiraf ediyorum. Masumiyet taklidi yaptım. Sabrını biraz zorladım. Bana kelime kelime izah mı etmesi gerektiğini sordu M-P. İspanyol şarabı dolu büyük kadehe hitap ederek, son zamanlarda hasta olduğumu, gribin beni her zamanki etraflı araştırmalarımı yürütmekten alıkoyduğunu açıkladım. Bunun ilk defa vuku bulduğunu ve kesinlikle son olacağını söyledim. 'Günahlar, Dr. Reemie' dedi M-P. (Onun sağlam gözünü bana diktiğini hayal ettim.) 'Birincisi: Başka bir insanın sözlerini çalmayacaksın. İntihal, Reemie. İkincisi: Bir şeyler uydurmayacaksın.' Bu noktada ayağa kalktı, masasının üzerine eğildi, havada sabit duran bir akbaba gibi cübbesinin siyah kanatlarını çırptı. Şimdiye kadar adama ısınmak için çok çaba göstermiştim. Bana her zaman bir garezi olmuştur. Günahlar mı? İki konferans. Bir hata. Biraz "ödünç" alma. Ama korkuyorum. Kelimelerin incelenmesi, benim hayatımın işi. *Kelimelerin Efendisi*. Yaklaşan bir iktidarsızlığın sezgisi beni şaşkına çeviriyor. Peki ya Odin? Odin nereden çıktı? Sessizce nereden geldi? Neden şimdi Odin?

Dün akşam, zihnimdeki düşünceleri dağıtmak için kasabada dolaşmaya çıktım ve sonunda kendimi sinemada buldum. Film meraklısı değilim ama afiş ilgimi çekti; *güzellik, aşk ve ölüm... iletişim kuramama... düşüncelere karşı duygular* hakkında bir öykü vaat ediyordu. Godard'ın *Pierrot Le Fou* [Çılgın Pierrot] adlı filmiydi. Sarışınlara duyduğum antipati yıllar geçtikçe artmış olduğundan, kadın kahramanın (aktris Anna Karina mıydı? Karenina mı?) koyu saçlı olması hoşuma gitti, beni rahatlattı. Film tam kahramanı Ferdinand'ın arabayı denize sürmüş, günlüğünü okumakta olduğu ve Marianne'a neden o kadar mutsuz göründüğünü sorduğu bölümdeydi. *Çünkü*, der Marianne, *sen benimle sözcükler halinde konuşuyorsun* (sözcükler halinde mi, sözcüklerle mi? Hatırlayamıyorum) *ve ben sana duygularla bakıyorum*. Tam o anda, işte oradaydı, Ingeborg; elinde bir tepsi patlamış mısırla sıraların arasındaki yolda yavaş yavaş yürüyor, trans halindeymiş gibi dümdüz ileriye bakıyordu. Benim Ingeborg'um, üzerinde onu benden aldıkları gün giydiği giysilerle: şeftaliye benzeyen teni kadar yumuşak, uçuk mavi kaşmir bir kazak ve hırka, funda moru bir etek, bir dizi inci. Yaklaşırken doğruca bana baktı, dudakları *babacık, babacık* sözcüklerini şekillendirdi; bana *duygu* dolu bakışlarla bakıyor, ağzı, bana söylemeye can atıyormuş gibi kıvrılıyor, bükülüyordu... Ama yanımdan yürüyüp gitti ve ben dönüp baktığımda... gözden

kaybolmuştu. Onun yer gösterici olduğunu anladım. Üniversitedeki odama döndüm. Sinemayı, o karanlığını sevdiğime karar verdim. Hava ılık, neredeyse sıcaktı. Ateşi karıştırdım ama sakinleşemedim. Yer gösterici Ingeborg. Ama kokusunu alabiliyordum... Essence de Violets, eskiden ona aldığım parfüm. De Violets. Kokusunu hâlâ alabiliyorum: De Violets. Vi-ol-le. Menekşe. Tecavüz etmek* İhlâl etmek, namusuna leke sürmek, ırzına geçmek. Ahh, o sözcükler, o duygular.

Olmayı arzuladığım gibi seçkin bir etimolog, filolog olabildim mi hiç? Kabul edilebilir bir avuç makale, deneme. Ama 'damgamı vurmuş' olduğumu gerçekten söyleyebilir miyim? Daha önce ayrıntısına girmediğim, pazarlık gücüne duyduğum ihtiyaç işte bu yüzdendi. Büyük bir adam olmak kaderinde var, demişti bana. *Oğlum, ünlü profesör.* Mutti. Böyle bir gücüm olduğuna inandırdı beni. Ama gerçekleşmeyen, daha çiçek açmadan yok edilen bir düştü bu. Kim yok etti onu, Mutti? Annem benim, verdin, evet. Ama aynı elle geri aldın. Beni sadece bir defa dövmüş olsan da, uğraştım ama o zalimliğini kendime asla tam olarak izah edemedim.

İ*tiraf* etmek mi? Bu sözcük sayfanın üzerinde bir yara gibi. Dil sürçmesi gibi. Dikkatle seçilmiş sözcüklere öyle alışkınım ki. Bu öyle mi olacak, o halde, bir itiraf mı olacak?

...İtiraf mı? Ama ne kadar üstü örtülü; sözcükler maskelenmiş, sözcüklerin altına gizlenmiş.

Yüzünü görüp duruyorum, şimdi sizinle konuşurken bile. Viviane'ın yüzünü, Okuma Odası'nın penceresindeki bir ay gibi. B*ana yardım edemez misin*? Bana bunu ilk soruşu, tek soruşuydu. Bana inanın, ona yardım etmeye çalıştım. Hepimiz çalıştık. Ben ve Maggie ve Gwynne... hatta Allie. Ama nasıl yardım edebileceğimizi bilmiyorduk. Bilmiyorduk. Bilemiyorduk.

Daireye yakın bir restorana gitmiştim, Nathan'ın tavsiye ettiği bir Meksika lokantasına. Nathan o gün markette çalışıyordu; iş yoğun olmazsa öğle yemeği için bana katılacağını söylemişti.

* İngilizce *violet*, menekşe, *violate* ise tecavüz etmek anlamına gelir. (ç.n.)

Meksika yemeklerine aşina olmadığımdan (Maggie iyi bir aşçıydı ama serüvenci değildi), mönüdeki *quesedilla*ları ve *burrito*ları, elli çeşit tekilayı şaşkınlıkla okudum; margarita* listesi midemi bulandırdı. Maggie ve ben bir defasında, doğum gününde ona verilen ve şeytani bir etkisi olan Hazır Yapılmış Margarita adlı bir şişe içkiyle korkunç derecede sarhoş olmuştuk. Bazen cumartesi günleri öğleden sonra bir şişe şarap açıp yatağa girer, günün geri kalanını orada geçirirdik. Özgürlüğümüzün tadını çıkarırdık, kızlar doğmadan, sorumluluk sahibi olmadan önce.

Reemie'nin kitabını restorana götürmüştüm. Yemeğimi beklerken, o zamana kadar okumuş olduğum sayfalar üzerinde düşündüm. Adamın ölmüş olduğunu kendime hatırlatmam gerekti. Sözlerini okurken, o sanki oradaydı, kulağıma fısıldıyordu, o yumuşak, baştan çıkarıcı sesiyle. Sanki yine onun çalışma odasında oturmuş, büyülenmiş bir halde dinliyordum. Aşina bir sahneyi hayalimde canlandırdım: Reemie, Viviane ve Gwynne'le Castle Keep'in bahçesindeki o eski bankta oturmuş, onlara öyküler anlatıyor ve ara sıra ben, ipnotize olmuş bir halde arkalarda oyalanıyorum.

Aileden biri gibiydi. Bir dede figürü. O zamanlar, Maggie'nin babası Jim yeniden kuzeye taşınmıştı. Jim'i özlüyorduk, özellikle kızlar. Sağlığı pek iyi değildi. Yolculuk yapacak durumda değildi ve onu pek fazla göremiyorduk, özellikle ben evden ayrılmadan önceki son iki yıl boyunca. Sanırım evdeki atmosfer, işlerin durumu... Viviane, onu rahatsız ediyordu. Jim daha mutlu olduğumuz zamanları hatırlamak istiyordu, tabii, bizimle Noel'i geçirdiği zamanlar gibi. Noel arifesinde hepimiz Noel Baba'yı görmek için pencereden dışarı bakar, onun, kırmızı ceketi ve şapkasıyla, sırtında torbasıyla, ho ho diye gülerek ve el sallayarak arka bahçeyi geçişini seyrederdik. Viviane onun dedesi olduğunu anladığında bile, kız kardeşi durumu kendi kendine keşfedinceye kadar, iki yıl daha bunu sır olarak saklamıştı. Viviane böyle iyiydi işte.

Ne harika Noeller geçirirdik. Ters gidebilecek her şeyin ters gittiği bir sefer hariç. Kızlar suçiçeği, ben grip olmuştum; hindi

* Tekilayla yapılan tatlı ve sert bir kokteyl. (ç.n.)

daha yarı pişmişken fırın yanmaktan vazgeçmişti. Onun yerine, her zaman yaptığımız gibi durumu kahkahalarla geçiştirip Noel'i bir hafta sonra kutlamıştık. O ilk yıllarda, olaylarla daima bir şekilde başa çıkardık. Gwynne sağır olduğu zaman bile. Maggie'yle aramızda bir gerginlik, kaygı, sorgulama vardı. *Neden biz? Neden bizim kızımız?* Bir gün Maggie bana bir kitap fırlatıp az kalsın gözümü çıkarıncaya dek böyleydi. Bu buzları eritti, bizi bir araya getirdi, Gwynne için elimizden gelenin en iyisini yapma azmimizi ateşledi. Yıllar sonra Maggie her nedense kendini suçlamaya başladı, sadece Viviane'la yaşadığımız sorunlar için değil, Gwynne'in sağırlığı için bile.

Kızlar için bir dede gibiydi. Reemie. Ondan hakikaten hoşlanırdım; onu daima sevgiyle düşünmüş, ona Kokulu Wills'e, beni evlat edinen adamlardan, bana bir yuva verdikleri gibi zamanlarını ve sevgilerini de vermiş olan bir iki tanesine verdiğim kadar, esrarengiz bağışçıma verdiğim kadar değer vermiştim.

Meksika yemeğimi yerken, onun bana zaman ayırmaktaki, kitap sevgisini göstermekteki istekliliğini, benim araştırma ve öğrenme tutkumu kendisininki kadar ciddiye alışını hatırladım. *Kitap*'ı okumaya başlarken, Rektör'ün 'zılgıt'ını öğrenince, işte bu yüzden şaşırdım. Reemie, bir intihalci mi? Ama değildi kuşkusuz. Ah, şimdi Matyeus-Prinn'i zihnimde canlandırabiliyorum, sevinçle açılan gözlerini, kendinden memnun sırıtışını. Fazla uzun, fazlasıyla eklemli bir görünüşü vardı onun, gereğinden çok ip bağlanmış bir kukla gibi; sanki sadece kollar ve bacaklardan ibaretti. Daha küçük, daha tombul bir böcek olan Reemie'nin üzerinde sevinçle duran ve artık onu ayağının altında ezebilecek; ufalayıp yok edebilecek olan uzun bacaklı, devasa bir haşere. Şimdi olsa ben de bunu yapardım.

Reemie intihale kötü gözle bakardı. *Bir günahtan aşağı kalmaz, Phineas.* Bir defasında, aceleye getirilmiş ve itiraf ediyorum ki hepsi kendi eserim olmayan bir makalemi, her sayfasına kalın, kırmızı harflerle ÇALINTI yazarak iade etmişti. *Beni aptal mı sandın, Phineas?* Bir kitabını iade etmeyi unuttuğumda, benzer şekilde

cezalandırıldığımı hissetmiştim. Bir akşam beni bir içkiye davet etmiş, sessizce oturup birasını yudumlamış ve nihayet, *birisi kitabımı çalmış*, diye beyan etmişti. Bunu anlayabiliyordum. O bir kitapseverdi ve kütüphanesine sahip çıkıyordu. Koleksiyonuyla 'meşgul olma' tarzı hoşuma giderdi, parmağını, bir müzik aletinin tellerinde gezdirir gibi sıra halindeki kitapların sırtında gezdirişi, sanki yaşıyor, nefes alıyorlarmış, bir araya getirilmiş egzotik tür örnekleriymiş gibi kitapların kapaklarını düzeltişi.

Her başlığı bir listeye yazardı, biliyor musunuz, o lanet kitapların her birini. Kitaplıklarından birine TÜM ZARARLAR ÖDENMELİDİR yazılı bir tabela asmıştı; bu tabelayı Okuma Odası'ndan yürütmüş olduğuna bahse girerim. Ne zaman odalarında onu ziyaret etsem, kâğıtlarımı toplarken atmaca gibi beni seyreder, sırt çantama koyduğum her kitaba dikkatle bakardı. Yine de 'emanet'leri iade etmesini hatırlatmaya bir türlü dilim varmazdı; çünkü ilk karşılaşmamızın talihsiz koşulları konusunda hissettiğim rahatsızlık hiç geçmemişti.

Onu daha önce görmüştüm, Okuma Odası'nın derinliklerinde gizli gizli dolaşırken. O ağır, siyah paltosuyla garip bir tipti. Daha sonra, o paltoyu en yumuşak havalarda bile hatta neredeyse yaza kadar giydiğini, o zaman da onu aynı derecede koyu renkli ama hafif bir paltoyla değiştirdiğini, şapkasınıysa yıl boyunca giydiğini keşfettim. Uzun bir fötr şapkaya benziyordu bu ama kenarları daha genişti; bandına bir tüy, kızıl kahve, ucu krem rengi küçük bir tüy iliştirilmişti. Bir kekliğin kanadından olduğunu söyledi bana. *Perdix virginiana*, Virginia kekliği. Bir hakikat sembolü, dedim, Messina tablosunu hatırlayarak. Ardından derhal, yazar Henry Gilbert'ın Robin Hood tarifi aklıma geldi, bir yağmur kuşunun kanadından koparılmış kısa bir tüy iliştirilmiş olan kadife kepi.

Kekliğin İngilizce'si 'partridge'in Orta İngilizce *pertriche*'den, *kaybolan* anlamına geldiğini bildirdiği Latince *perdix*'ten geldiğini söyledi Reemie. Tanrıça Perdix'in oğlunun, amcası Daidalos tarafından Athena'nın tapınağından atıldığını anlattı. Athena onun ruhunu bir kekliğe dönüştürmüştü.

Tanışmadan önce, Okuma Odası'nda sık sık onu seyrederdim. Daima içimde onun bir şekilde bunu bildiği duygusu vardı. Başını hafifçe yana eğişinden, ara sıra o fazlasıyla büyük gözlerinin ucuyla bakışından.

Bir gün mitoloji bölümünde oyalanıyor, parmağını kitapların sırtında gezdiriyordu. Olağandışı narinlikte, oldukça güzel, zambak beyazı elleri dikkatimi çekti. Sonra işaret parmağı durdu, kıvrılarak bir kitap çıkardı ve Reemie buna bakmaya başladı. O sırada başka bir müşteri dikkatimi dağıttı ve tekrar ona baktığımda Reemie, bir elinde hâlâ kitabı tutuyor ama öbür eliyle paltosunun devasa ceplerinden birinin kapağını kaldırıyor ve gizlice içine bir şey koyuyordu. Öyle akıcı, ustalıklı, görünüşe göre iyi çalışılmış bir hareketti ki bu. Yumurta sarısı bir renk aniden görünüp kayboldu; kitaplarımdan birinin kapağıydı kuşkusuz bu! Sonra öbür kitabı rafa geri koydu ve tüylü şapkasını hafifçe eğerek selam verip dışarı çıktı. O tuhaf yürüyüşünü de fark ettiğimi hatırlıyorum. Yoksa gözüm mü yanılıyordu? Çünkü kaldırımda kayıyor gibiydi. Bir iki dakika donakaldım, sonra kendimi topladım. Olay çıkarmak hoşuma gitmese de, böyle bir şeye boş veremezdim. Sokakta öyle bir hızla uzaklaşıyordu ki, ona zorlukla yetiştim.

'Affedersiniz, bayım ama...' Kendimi son derece beceriksiz hissediyordum. İlk defa bir müşteriyi bu şekilde yakalamak zorunda kalıyordum.

Çok şaşırmış görünerek döndü.

'Evet?'

Kitapçının sahibi olduğumu söyledim. Sormak zorunda kaldığım için üzgündüm ama cebinde ücretini ödemeyi unuttuğu bir şey var mıydı acaba?

'Cebimde mi? Cebimde mi?' Aklı karışmış, huzursuz olmuş gibiydi. Bir şeyler mırıldandı. *Mutt. Mutt he.* 'Müthiş' mi diyordu?

Tam o sırada yanımızdan genç bir kadın geçiyordu. Kısa bir süre durup dersinin zamanını değiştirip değiştiremeyeceğini sordu. *Dr. Reemie? Üniversiteden Dr. Reemie'siniz, değil mi?* Dr. Reemie mi? Kendimi çok kötü hissediyordum; belli ki korkunç bir hata

yapmıştım. Tabii ki kitap falan çalmamıştı ve çalmışsa bile bu daha ziyade bir dalgın profesör olayıydı kuşkusuz. Düşüncelerimi okumuş gibi ellerini ceplerine soktu ve kırmızı saten astarlarını dışarı çıkardı; bunlar doğal olarak boştu.

Dr. Reemie kayarak, oldukça zoraki bir biçimde el sallayarak uzaklaştı. Uzun kırmızı astarlar, sallanan gevşek diller gibi hâlâ ceplerinden sarkıyordu.

Buna rağmen Dr. Reemie Okuma Odası'na tekrar gelecekti. Çok geçmeden, ben ona bilgi hazinemi genişletme arzumdan söz ettikten sonra, düzenli olarak görüşmeye başladık ve arkadaşlığımız başladı.

Ne oyunlar oynamıştı! *Son derece masum genç prensi* onu ne çok eğlendirmiş olmalıydı. Bir defasında makalelerimden birini iade ettiği zaman, *senin kanın olmalı, Phineas, Jung'unki değil*, dediğinde. Kanımdan fazlasını dökmüştü. O suçlayıcı *birisi kitabımı çalmış* sözleri, içime işlemişti. Kırmızı astarlı cepleri boşalttığında, yumuşak, alçak, tatlı bir sesle: Nichts. Rien. *Hiçbir şey. Görüyor musunuz*, dediğinde, yüzünden bir anlık bir gülümseme geçmemiş miydi?

Bir anlık ifadeler, bir görünüp kaybolan şeyler, belirtiler, maskenin altından göze ilişenler; o zaman belki de bunları görmek istemedim. Çünkü yalnız iyiyi görebiliyordum.

Juan'ın Bistrosu'nda yemeğimi bitirince kahve ısmarladım, *Kitap*'ı açtım ve okumaya başladım. *Bugün onu gördüm*... Sonra bir şey başımı kaldırmama neden oldu ve dışarıda, kaldırımda Nathan'ı gördüm; yüzünü cama yapıştırmış, kollarını iki yana açmış, pencereden içeriye bakıyordu. Ve Viviane aklıma geldi, yıllar önce, neredeyse bir saat Okuma Odası'nın önünde durduğu o gün.

Nathan restorana girdi, markete gideceğini söyledi bana. *Ne oldu sana, Komik Kız*, dedi. *Hayalet görmüş gibisin*. Ama bir anlamda görmüştüm. O gittikten sonra, unutamadım. Viviane'ı. Penceredeki halini. Soluk bir aya benzeyen yüzünü.

Bitkin gibiydi. Siyah saçları onu daha da solgun yapıyordu. Birden ne kadar zayıf görünmüştü.

Neredeyse bir saat, cama yapışmış bir halde, kitapçının önünde durmuştu. İkide bir çıkıp yanına gidiyordum; müşterileri ürküttüğünü, kendini gülünç duruma düşürdüğünü söyledim ona. Nihayet, polis çağırmak zorunda kalacağımı söylediğimde, arkamdan depoya geldi. Ona çay yaptım. Donmuş gibi görünüyordu. Paltoya rağmen dudakları hafifçe morarmıştı. Bir erkek paltosuna benziyordu bu; ayak bileklerine kadar geliyor, onu boğuyordu. Bacakları çıplaktı. Üstüne garip siyah semboller çizilmiş kirli spor ayakkabıları giymişti. Bir şekilde içi boşmuş, palto sadece bir kabukmuş gibi görünüyordu. Yine de onda bir ağırlık vardı. Dudaklarını büzmüş, bakışlarını yere dikmişti, gözleri sözcük arıyormuş, cesaret arıyormuş gibi hızla sağa sola hareket ediyordu.

'Neden okulda değilsin, Viviane?' dedim. 'Annen burada olduğunu biliyor mu?'

'Onun umurunda mı? Senin umurunda mı? Siz ne bilirsiniz ki?'

'Tabii ki umurumuzda, Viviane. Ama bilmiyoruz. Her neyse seni böyle...'

Ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Yeterli elemanımız olmadığını söyledim ona. Müşterilere dönmek zorundaydım. Ona içecek sıcak bir şeyler hazırladım, bir kitap bulmasını, bir köşeye kıvrılmasını söyledim. İstediğin kadar kalabilirsin, dedim. Daha sonra birlikte öğle yemeği yiyebilirdik. Benden ne istediğini, ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Başını yavaşça iki yana salladı. Yüzüme bakmıyordu.

'Bana yardım edemez misin?' diye fısıldadı. 'Bunu...'

'Ne, Viviane?'

'Bunu durdur' dedi.

Doğruca bana baktı; gözleri yaşlarla parlıyordu.

'Neyi durdurayım, Viviane? Benim yaptığım bir şey mi?'

'Hayır' dedi. Bu sözcük dudaklarından hızla döküldü, bir suçlama gibi. Sonra, sanki içindeki bir şey aniden kesilmiş gibi boş boş bakarak öylece durdu; sözcükleri kulağa içi boş bir kabuktan gelir gibiydi.

'Sen bir şey yapmadın' dedi, 'görmüyor musun? Hiçbir şey.'

Sonra paltosunun düğmelerini açtı; palto yere düştü. İçine hiçbir şey giymemişti. Paltoyu yerden aldım, etrafına sardım.

'Viviane, ne yapıyorsun? Neden böyle davranıyorsun? Neyin var, Tanrı aşkına!'

Kendime hâkim olamadım. Kontrolümü kaybettim; bağırdım. Benden uzaklaştı, başı öne eğik, dükkândan çıktı. Zavallı, perişan görünüyordu. Arkasından koştum ama çok geç kalmıştım; sokakta kaybolmuştu.

Nathan gittikten sonra restoranda otururken, Viviane'ın siyah paltonun altındaki beyaz, çıplak bedeninin ani, sarsıcı görüntüsünü aklımdan çıkaramadım. Yarılmış kabuğun altındaki beyaz ağaç gibi. Kara topraktan çıkarılmış beyaz bir kök. Kendimi ne kadar çaresiz hissettiğimi hatırladım.

Castle Keep'e döner dönmez, belki konuşabiliriz diye onun odasına gittim. Yatağa yatmış, yüzünü duvara dönmüştü. Bana bakmadı, konuşmadı. *Neyin var, Viviane? Bize, Gwynne'e söyleyemez misin? Sana yardım etmek istiyoruz, Viviane.*

Okulda onu hırpalıyorlar mıydı? Hasta mıydı? Maggie onu birkaç kez doktora götürmüştü. Ciddi bir şey olabileceğini düşünerek, ben de doktorla temasa geçmiştim. Beyin tümörlerinin irrasyonel davranışlara neden olabileceğini okumuştum. Adamın biri bir evin damına tırmanmıştı. İçki içmiş olduğundan böyle yaptığını sanmışlardı. Maggie ve ben bir nörologla görüşmeyi düşündük. Zaten danışmanlık hizmeti veren bir kuruluşla temas halindeydik. Tek yapmamız gereken Viviane'ı oraya sürüklemekti. Ağzını açmıyordu... Danışman, *biliyorsunuz, eğer kızınız konuşmamayı arzu ediyorsa, onu zorlayamazsınız*, dedi.

Tabii ki onu zorlamak istemiyorduk. Oradan kendimizi suçlu hissederek ayrıldık.

Okuma Odası'na gelmek onun son direnişiydi, bir yakarıştı, bunu şimdi anlıyorum. Ondan sonra, delice davranışlar kesildi. Onun eski haline döndüğünü sandık, anlarsınız. Ama içine kapanmıştı. Ceplerinden tomarla renkli mendiller çıkardıkları o sihirbazlık numarası gibi. Ama bu tersiydi; Viviane hepsini geriye, içeriye çekiyordu.

Çaresizdim. Kitapçıda o gün, onu kaybettiğimi hissetmiştim. Çıplaktı. En yalın benliğine kadar soyunmuştu. Yine de onu kaybetmiştim, kitapçıda o gün, kızımı kaybetmiştim.

Reemie'nin kızı hakkındaki sözlerini okumak garip ve zor bir deneyimdi, sanki kendi üzüntümü, kendi kaybımı yeniden yaşıyormuşum gibi...

...Onu gördüm. Bu akşam. Ingebiorg'u. Merdivenlerin başında. Beyazlar içinde bir hayal gibiydi. Dantel elbise. Ayağında saten terlikler. Genç bir gelin gibi. Bana uzanan eline ulaşmak için merdivenleri çıktım, sanki yılların içinden onu benden aldıkları güne doğru gidiyormuşum gibi. Ama öyle sıkıntılı görünüyordu ki. Solgun yüz. Siyah saçlar. B*ana yardım et, babacık. Lütfen.*

Bugün kırtasiyecide aklımın yine bana oyun oynadığını sandım. Gidip kuyrukta yerimi almıştım ki tezgâhın arkasında müşterilere hizmet eden kızı gördüm. Dükkân tıklım tıklımdı, başlar o hayalin görüntüsünü engelliyordu. Ingeborg'un tıpkısıydı. Tezgâhtar kız. Ama yüzü, benden ayrıldığından beri geçen yıllarda acı çekmişçesine yaşlanmıştı. Maviler giymiş kıza bakıyor, Inge'mi görüyordum. Otların arasında bir mavi kantaron. Ve tezgâhtar kız, Helnea'nın, *à la mode* olduğunda ısrar ederek zavallı kızımıza dayattığı o gülünç saç modelinin aynını yapmıştı: Kulaklık gibi, yüzünün iki yanına yapışmış grotesk siyah deniz kabukları gibi, spiral halinde sarılmış iki örgü, en tatlı, en yumuşak ünlünün üstünde iki nokta... *schöne schöne güzelim*... Ona genel olarak hantal, havaleli bir görünüm veren, onu dağ türküleri söyleyen bir *maidchen mit clogs... mit...** bir takunyalı haline getiren bir stil. Tezgâhtar kız, Ingebiorg'un annesinden almış olduğu aynı tahta gibi dümdüz, ütülenmiş gibi zayıf görünüme sahipti. Ama gözlerim, zavallı çocuğum. Benim küçük kurbağacığım. Kızı duyabiliyordum: S*ize yardım edebilir miyim, bayan, lüffen*? O ses, o peltek dil. İnce, tiz, muhtaç. Ingebiorg her zaman yardıma muhtaçtı, ayakkabılarının bağcıklarını bağlamak için, kitaplarını taşımak, saçını fırçalamak, düğmelerini iliklemek... yıkanmak için. Öyle güçsüzdü ki; gidermek için elimden geleni yaptığım daimi bir kaygı, koordinasyonunu bozuyordu. Sinemada onun kokusunu almıştım... *de Violets*; şimdiyse dokunabileceğim kadar yakındaydı... Bana geri mi gelmişti? Adını fısıldadım, ona elimi uzattım... Kız elini hızla eli-

* Alm.: Takunyalı genç kız. (ç.n.)

min içinden çekti. Bana öyle bir bakışla baktı ki. Tezgâhtar kız. Benim Inge'm değildi o. Dükkândan kaçtım; sokakta hızla uzaklaşırken dolma kalemin ücretini ödemediğimi fark ettim. Ama dönüp onu iade edemeyecek kadar utanmış, tedirgin olmuştum. Zavallı kız beni deli zannetmiş olmalıydı. Bana neler oluyordu? Gerçekle bağlantımı da mı kaybetme tehlikesi altındaydım? Bir süre kasabada dolaştım, sonra kendimi konferansım için notlar hazırlamak üzere kütüphaneye gitmeye zorladım. Orada bir saatten fazla oturduğum halde, sayfa hâlâ boştu; önümdeki masada duran başvuru kitaplarındaki sözcükler bulanıklaşıyor, telaşla koşuşturan böcekler gibi hızla oraya buraya hareket eden anlamsız işaretlere dönüşüyordu. Çalışmaktan vazgeçip birahaneye gitmeye karar verdim. Konferans mecburen hazırlıksız, doğaçlama olacaktı. Oturup biramı yudumladım; herhalde yorgunluktan, diye düşündüm. Fazla çalışıyordum; bir tatile ihtiyacım vardı. Belki de hemen bir valiz hazırlamalıydım, tıpkı bir zamanlar annemin yaptığı gibi. Çıkıp giderdik. Aklına esince. Hedefimiz genellikle meçhul olurdu. Öyle çok yere gittik ki. Hepsi birbirine karıştı. Sözcükler gibi.
Üniversiteye döndüğümde geç olmuştu. İyi bir uyku çekmek bu işi halleder, diye düşündüm. Ama daireme çıkan ilk kat merdiveninin köşesini döndüğümde... işte oradaydı! Sahanlıkta. Belirmişti. Ete ve kemiğe bürünmüştü. Hiç yoktan var olmuştu. Zayıftı. Her zaman çok zayıftı. Ingeborg, kollarını açmış. Beyaz dantel elbise. Teni öyle solgun, saçları öyle siyah. Ah, ya gözleri. Şaşkınlık ve korkuyla açılmış o kocaman gözler. *Babacık*? *Babacık*? Tıpkı Helnea'nın onu benden koparıp aldığı o gün olduğu gibi. Gözleri yüreğimi dağlamıştı. *Yardım et, babacık. Lütfen, bana yardım et...*

Helnea benden yüreğimi ve ruhumu almıştı. Yıllar önce. Bahçede ateş yaktığı o gün. Pencereden seyrediyordum; Helnea'nın bir ömür boyu biriktirdiğim o nadide ve değerli kitap ciltlerini kucak kucak taşıdığını gördüm. Onlarla alevleri besliyordu, hayvanat bahçesindeki bir hayvanı... hayır, vahşi bir hayvanı çerezle besler gibi. Seyrettiğimi biliyordu. Ne kadar soğukkanlı ve içten pazarlıklı görünüyordu. Helnea bir balık kadar soğuktu. Alevlerin onu eritmemesi şaşılacak bir şeydi. Peki, bir pastanın üstündeki kiraz gibi yığının üstüne koyduğu şey de neydi? Sevgili kitaplarımın üstüne? Onu durdurmaya çalışmadım. Böylesine incinince, duygular ölüyor. Ki-

taplar işin sadece küçük bir kısmıydı. Helnea kibriti çakmadan önce bana öyle söylemişti.
Gidiyorlardı, öyle dedi. Ingeborg'u götürüyordu. Benim kötü bir adam olduğumu söyledi. Hemen o gün, eşyalarını toplar toplamaz, oradan ayrılacaklarını söyledi. *Beni iyi dinle, Jabz Reemie, kızını bir daha asla göremeyeceksin.* Açık kapının çerçevesi içinde duruyordu; bu tabloya *Kendini Eritme Tehlikesi Altındaki Buzdan Eş* adını verdim. Birdenbire alev almıştı! Onu hiç böyle görmemiştim. Üniversiteye gitmekle tehdit etti beni. 'Peki, onlara tam olarak ne söyleyeceksin Helnea?' dedim. Kızımı götürmeye ne hakkı vardı? 'Haklar hakkında konuşmaya nasıl cüret edersin?' dedi. 'Ama kızımı seviyorum' dedim 'onu bütün kalbimle seviyorum. 'Buna nasıl sevgi dersin?' dedi. Cehennemde çürümem için, ruhumun ebediyen acı çekmesi ve asla huzur bulmaması için dua edeceğini söyledi... *Geri kalan günlerinde ve öbür dünyada günâhlarının seni rahat bırakmaması için. Seni korkunç, kirli, kokuşmuş, kaypak yılan. Seni şeytan.*
Hakkını vermeliydim, olağanüstü ilginç bir tekerleme çıkarmıştı. İletişim hiçbir zaman onun güçlü yönü olmamıştı. Ingeborg'u görmeme izin vermeyi reddediyordu; gitme vakti gelinceye kadar zavallı çocuğu odasına kilitlemişti. Veda etme fırsatını bile benden esirgedi. Hatırladığım son şey, Helnea küfürler saçarken, Ingeborg'u merdivenlerin tepesinde görüşüm oldu. *Gitmek istemiyorum. Senden ayrılmak istemiyorum, babacık, üzgünüm.* Ne kadar çelimsiz görünüyordu. Her zaman hastalıklı bir çocuk olmuş, soğuk algınlığına ve virüslere hep yenik düşmüştü. Bu onu son görüşüm oldu. İşte bu gece, onu merdivenlerin tepesinde görünceye kadar. Ama ben yavaşça yukarı, Ingeborg'a doğru çıkarken, o geri çekildi, gölgelerin arasında kayboldu. Neden geri geldi? Geri gelecek mi? Ne istiyor?

Helnea Inge'yle birlikte gittikten sonra ev, bağırsakları çıkarılmış, hayati bir organı koparılmış gibi oldu. Bir hayalet ev. İçinde oynamış olduğu her odadan, onun döktüğü derileri topladım. Sonra başladı. İçimde savaşa hazırlanan iki karşıt kuvvet. Hissetmemeye çalışıyordum. Helnea'nın yüzünü, bana nasıl baktığını düşünmemeye çalışıyordum. Bir yemek randevusu iptal edilmiş, eve beklenmedik bir şekilde erken dönmüştü. Banyoya gelmişti. *Sen, sen...* demiş, söyleyecek başka söz bulamamıştı.

Günler geçti. Bekleyerek, umut ederek geçti. Şu ana kadar. Evet, onu görüyorum, burada, çalışma odamda. Uzun süredir ihmal ettiğim bazı ödevlere not vermekle uğraşıyordum ve az önce başımı kaldırıp köşede onu gördüm. Hâlâ orada. Nefes almaya cesaret edemiyorum. Sözcükleri benden çekip çıkarmakta olduğuna dair çok güçlü bir duygu var içimde, o solgun, etsiz elin, bir yumak olan yüreğimden sözcükleri iplik halinde çekmekte olduğuna dair. Orada, köşedeki gölgelerde. Ürkek bir hayalet, hatırladığımdan daha zayıf ve solgun; hafızanın karanlık ormanından gelen, ışığa aç bir fidan. Ingeborg, Inge'm, diye fısıldıyorum. Inge. I-*nge*. Ama o bir iğne, görüşü delen bir iğne gibi. Çünkü göz açıp kapayıncaya kadar, o ortadan kayboldu.

Bir battaniyeye sarınıp şöminedeki ateşi yanar vaziyette tutarak, gün ışıyıncaya kadar bekledim; gözlerim karanlığın içinde şekiller yaratıyor, her gölgeyi o olarak algılıyordu. O olarak . A*lgılıyordu*.

Onu görmeyeli iki hafta oldu. Kendimi işe veriyorum. Sonra pencerenin önünden geçen bir tutam koyu renkli saç gözüme ilişiyor ya da o sesi yakalıyorum. Kalemimi bırakıp sokağa koşuyorum ama onu hiçbir yerde bulamıyorum. Altüst olmuş bir haldeyim. Uyuyamıyorum. Matyeus-Prinn'e hasta olduğumu bildiren bir not yazdım. Helnea onu götürdükten sonra yaşadığım azap yeniden başlıyor. O neden geri gelmiyor? Ben yanlış bir şey yapmış değilim. Yanlış bir şey yapmadım.

Helnea, Ingebiorg'la birlikte gittikten sonra, şoku atlattığımda, öfkem yüzeye çıktı. Buzlar Kraliçesi'ne akıl edebildiğim bütün kötülükleri diledim. Bir çocuğu babasından mahrum etmek, katıksız bir zulüm eylemidir. Ingebiorg'un beni bütün kalbiyle sevdiğini biliyordum. Sonra, birkaç ay ertesinde, Helnea'nın yüksek sosyete asmasından, bana son derece leziz bir üzüm sunuldu Helnea, Rayner hastalığının şiddetli bir türüne yakalanmıştı. Dolaşımla ilgili bir şeymiş. Bütün el ve ayak parmaklarını kaybetmiş. Onların buz saçakları gibi koptuğunu hayal ettim. Zavallı Helnea artık manikür yaptıramayacaktı demek.

Bu dolmakalem. Niyetim onu 'çalmak' değildi. Titanyum uçlu. Ömür boyu garantili. Daha ne diyeyim? Ama son derece cazip bir parça; gövdesi lacivert taşı kakmalı. Çakısı ve kürdanıyla birlikte, asortik

bir takım oluşturuyor! Dolmakalem. İngilizce "pen". Eski Fransızca *penne, pene, paine*'den; doğrudan doğruya Latince tüy anlamına gelen *penna*'dan; İngilizce "penknife" yani çakı sözcüğü, başlangıçta tüy kalemleri sivriltmek için küçük cep bıçaklarının kullanılıyor olmasından türemiş. Demek sözcükler beni terk etmemiş, en azından tamamen değil, henüz değil.

Bir yerlerde, 'bir adam'ın dilinin, onun tabiatının şaşmaz bir göstergesi olduğunu mu okumuştum? Ve bu da şeyi açıklardı, tabii...

'Günah çıkaran rahip' rolümle, yine araya girmek zorundayım. Çünkü bu noktada, Phineas okumayı bıraktı, tıpkı Juan'ın Bistrosu'nda hem de görünüşe göre tam da bu sayfada yapmış olduğu gibi. Şimdi, söylediği gibi o zaman da Viviane'ın, kitapçının penceresindeki ay kadar solgun yüzünün anısı, onu rahatsız etmişti.

"Hastalıklı bir çocukmuş" dedi Phineas, "Reemie'nin kızı. Tıpkı yıllar önce o gün, paltosunun altında çıplak olan Viviane'ın göründüğü gibi. Savunmasız, zayıf; kara topraktan sökülüp alınmış beyaz bir kök."

Phineas sonra bana, geçen ekimde restorandan ayrıldıktan sonra, zihnini geçmişten gelen böyle tedirgin edici imgelerden temizlemek için uzun bir yürüyüşe çıktığını söyledi. Sonra Nathan'ın dairesine dönmüş, akşam yemeğini yiyip erkenden yatmış, örtülere sıkıca sarınmış ve Reemie'nin öyküsünü 'ta acı sonuna kadar' okumuş.

Uzun bir sessizlik oldu. Bana mı öyle gelmişti yoksa zaten gölgeli olan bu oda daha da mı kararmıştı? Phineas'ın konuşmasını bekledim. *Kitap*'ı öyle nihai bir biçimde kapattı ki Reemie'nin sözlerinin hiçbir zaman duyulmayacağından korktum; oysa daha yeni başlamıştık! Sonra Phineas devam etti. O konuşurken *Kitap* kucağında kapalı duruyordu; sanki onu yerine mıhlayan aşikâr bir yük, ıstırabının aracıydı.

"Üzgünüm" dedi, "ama onu bir daha okumaya dayanamam. O yalanlar... hayır" başını iki yana salladı, "hakikati gizlemesi. Bana anlatmakta olduğu şeyi bilmek istemedim... bana *anlatmakta* olduğu şeyi. Kitabın söylediklerini değil, söylemediklerini."

Phineas ayağa kalktı. Yüzü, aniden yaşlanmış gibi çökük, yorgundu. Kitabı uzatarak yavaş yavaş bana doğru yürüdü ve onu ayaklarımın dibine bıraktı.

"Üzgün müymüş? Bu kitap bir itiraf mı? Bunun üzgün olduğunu söyleyip söylemediğini bana siz söyleyin; bunu yapabilir misiniz?"

Ve gitti.

Zavallı Phineas.

Böylece, öyküyü anlatmaya devam etmek, daha doğrusu 'Reemie'nin adına konuşmak' bana düşüyor. Öyküsünü kısım kısım sunacağım, sanırım, yazarın niyeti olduğuna inandığım gibi, bütün iyi öykülerin anlatılması gerektiği gibi.

Ama bir sonrakine başlamadan önce, anlatma sırası Allie'deydi. Bir ara, ocaktan şubata geçerken, Viviane tekrar beni görmeye geldi. Çünkü gereğinden uzun bir süre sessizce acı çekmiş, öyle dedi. Gerçi geçen kasımda Castle Keep'e döndüğünde zaten aileye anlatmamış mıydı?

Hakikat ortaya çıkmıştı, evet; ama anladığım kadarıyla, suçluluk duygusu henüz ortaya çıkmamıştı.

Ah, ışık, ışık, diye düşündüm, ışık olsun...

Allie

Size anlatmak istedim. Kız kardeşimi ziyarete giderken, arboretumda rahibin söylediği bir şey. *Sessizliğinizde başkalarının acı çektiğini bilin.* Reemie'nin söylediği bir şeyi hatırlattı bana.

Ücretli iznime başlamak üzere St. Bartolph'tan ayrıldıktan sonra, Jo'yu ziyaret etmeye karar verdim; önce Orelia'nın gömülü olduğu Hayat Arboretumu'na uğradım. O sabah, aşağılara kadar inmiş olan sisin içinde ancak seçilebilen ağaçlarıyla, yeryüzündeki en güzel yer gibi geldi bana. Orelia doğmadan çok önce, Phineas'ın beni oraya ilk götürüşünde de öyle düşünmüştüm. *Ebedi Uyku Mekânları* adlı bir kitap okumuştu ve içinde arboretum hakkında bir parça da vardı; burada bir parsel satın alınabileceğini ve mezarı işaretlemek için bir ağaç dikilebileceğini yazıyordu. O

zaman bunun biraz ürkütücü olduğunu düşünmüştüm. Sonra, Phineas bana gösterince... Buna benzer bir şey hiç görmemiştim, o ağaçlar, o huzur, o garip taş banklar, her biri sırt sırta getirilmiş ve çeşitli yerlere yerleştirilmiş taştan iki yarım daireden oluşan, matematikteki şu kıvrık X'lere, öpücüğe benzeyen banklar.

Otopsiden sonra ki gece Phineas bana bir kitap okudu, *Ağaçların Sihri*. İkimizin de uyuyamadığı o uzun gece boyunca kitabın tamamını okudu. Dişbudağa karar verdik; Phineas bunun yeni yaşamı, yeniden doğuşu ifade eden Dünya Ağacı olduğunu söyledi. Basit bir tören istiyorduk. Ben, Phineas... ve Jo da oradaydı. Phineas arboretumda saatlerce kalıyordu. Ama ben aylarca oraya gidemedim. Sonra bir seferinde cesaretimi toplayıp gittim ve onun ağacının ne kadar büyümüş olduğunu görmek bana yeniden gitme gücünü verdi. Her yıl, çocuğunun boyunu şemaya işaretleyen bir anne gibi, dişbudağı ölçtüm; bir yaprak alıp onun yaşamının ilk ve sayılı yıllarını kaydeden bebek kitabının sayfaları arasında kuruttum.

Tam ağaca dokunmak için uzanıyordum ki ileride, bir grup karaağacın önünde, mevsime uygun olmadığını düşündüğüm beyaz bir palto giymiş bir kadın gördüm. Bir iki dakika öylece durdu. Benden yana hatta doğruca bana bakıyor gibiydi. Sonra döndü ve bir grup ağacın arasında kayboldu

İşte o zaman, çocukluğumdan kalan, daima unutmayı seçmiş olduğum sahneyi hatırladım: Bahçede, çimenlikte duran annem, çimenliğin yeşili, beyaz takım elbisesi. Giyinip süslenmiş, törene gitmeye hazır. Jo'nun ödül dağıtımına. Zambak beyazı takım elbisesi, bluzu, ayakkabıları ve şapkasıyla annem. Saf beyaz. Tek bir benek, tek bir leke yok. Kendimi katrandan yapılma bir bebek kadar kara hissettim. Annemin ciddi bir yüzle, *nerede olduğunu bilmediğine emin misin*, Alethea, deyişi. Al-*e*-the-*a*'yı telaffuz ederken sesinin, ancak suçlama olarak algılayabileceğim bir biçimde derinleşmesi. Hayır, hayır, anne, dedim, hayır. Orada, çimenlikte, annemin göz alıcı beyaz takım elbisesine bakıyordum; *söyle ona, söyle, Allie, ona hakikati söyle*. Ama söylemedim. Her *hayır*, kapıyı kendi üzerime kilitleyen anahtarın bir dönüşüydü.

Keşke kabullenseydim, itiraf etseydim. *Yalan söylersen çocuğun ölür*. Çocuğum yalan söylediğim için öldü. Hakikati ne kadar uzun süre saklarsan, o kadar çok cezalandırılırsın. Bir defasında, Orelia'nın ölümünden sonraki o ilk günlerde, Phineas'a sordum, küçük bir kabahatin insanın bütün yaşamını etkileyebileceği, öyle ki onun kefaretini ödeyip durmak zorunda kalacağı hiç aklına gelmiş mi diye.

Stabat Mater dolorosa. Bir ses duyarak döndüm, etrafıma baktım ama hiç kimseyi göremedim; sonra, arkamdaki yarım daire şeklindeki bankta, siyah bir şapkanın tepesi gözüme ilişti. *Stabat Mater dolorosa*: *Elem dolu anne öylece duruyordu.* Belli belirsiz aşina gelen, ıslığa benzer yumuşak bir ses. Sonra adam kalktı; uzun boyluydu, 1.80 civarında. Uzun siyah bir palto giymişti; onun altında cübbeye benzer bir şey ve ağır bir altın zincirin ucunda asılı büyük bir altın haç görünüyordu. Omzuna kadar inen beyaz saçları, uzun, beyaz bir sakalı vardı. İyice öne yatırılmış geniş kenarlı şapkası ve koyu renkli gözlükleri yüzünün büyük bir kısmını kapatıyordu.

'Çocuğunun mezarının yanındaki bir anneyi görmek' dedi, 'elemin mutlak bir tercümesidir.'

Beyaz bir bastonu yere vurarak yavaşça taş bankın etrafından dolandı.

'Hava soğuk' dedi, 'bu mevsim için bile, neredeyse doğaüstü bir biçimde soğuk. Kar, kış, don. Ah, o kutup rüzgârları nasıl da ısırıyor insanı. Dünya her geçen gün biraz daha soğuyor, bildiğiniz gibi, oturabilir miyim?'

Bankta yanıma oturdu.

'Acı çekiyorsun, sevgili kızım' dedi. 'Elemle mi dolusun? Yoksa başka bir şeyle mi?'

İleriye, uzaklara bakıyordu.

'Çocuğun' dedi, dişbudağı göstererek.

'Evet, kızım.'

O zaman, yakasının üstünde, boynunun etrafında, kırmızımsı mor çirkin bir çürük ya da yara izi gözüme ilişti.

'A evet, bir zamanlar benim de bir kızım vardı.'

Daha rahat etmek için yerini değiştirdi ve yaka klapalarının arasında, bir haç değil, uçan bir kartal göründü.

'Aklına takılan bir şey var' dedi.

Yüzü bana dönük olmadığı halde, başı hafifçe eğik, dinlemeye hazırdı.

'Eski bir sır' dedim.

'Ah, *en iyisi saklı kalsın* demek ne kadar kolay. *Veritas odium parit*. Hakikat nefreti doğurur. Ama işitilmemiş bir hakikat, sevgili kızım, ruhta cerahatli bir yaradır.'

'Öyle küçük bir şeydi ki. Yaptığım bir şey. Küçükken. On bir yaşındayken.'

'Ah ama bir palamuttan, muhteşem bir meşe yetişir. Peki, seninle mi beslendi? Suçluluğun gözü doymaz iştahı, sevgili kızım. Ama lütfen, devam et.'

O zaman ona, kolları etrafımızda kıvrılan taş bankta yanımda oturan o garip rahibe, hiç kimseye anlatmamış olduğum şeyi anlattım. O an sanki orada, arberotumda, önümde oynanmakta olan bir sahne gibi açık seçikti. Ben, o yaz günü, Jo'nun ödül dağıtımına gitmeden önce, annemin önünde duruyorum, gözlerim o zambak beyazı ketene dikilmiş. Her *hayır*, siyah bir mürekkep lekesi. Dudaklarım, kadife kesenin sıkıca çekilen ipleri gibi o son *hayır*'ın üzerine kapanmış.

Ödül dağıtım töreninden sonra eve döndüğümüz an, yukarıya, odama koştum ve hâlâ orada olup olmadığını kontrol etmek için elimi yastık kılıfının içine soktum. O gece, başım yastığa gömülmüş, parmaklarım yastık kılıfının içinde, siyah kadifeyi kavramış bir halde uyanık yattım; daha şimdiden, yaptığım şey için kendimden nefret ediyordum. Onu birkaç gün orada sakladım. Sonra, annemin çarşafları değiştirirken bulacağından korkarak, onu saklayacak başka bir yer buldum. Sonra da yeni yeni yerler bulup durdum: Bir çekmece, raftaki bir kitabın arkası. Ama her yeni yer beni endişelendiriyor, asla yeterince gizli gelmiyor, daima düşünmediğim yeni bir risk getiriyordu. Böylece yerini değiştirip durdum ve o beni takip etti, ergenliğim boyunca bana refakat eden korkunç, kara bir nakarat gibi. Onu atabilir-

dim. Ama içime yerleşmişti. Kabuğun içindeki kum tanesi. Siyah bir inci. Yoksa hep onu iade edecek, itiraf edecek cesareti bulacağım günü mü bekliyordum?

Evet, *anne* demek ne kadar kolay olurdu. Kadife kesenin iplerini gevşetmek. Hayatım ne kadar farklı olurdu. Elbette beni sağırlık üzerinde çalışmaya iten, suçluluğum oldu. Sanki yapmış olduğum şeyi bir şekilde telafi edebilirmiş gibi. Başka ne, başka nasıl biri olabileceğimi sık sık merak etmişimdir.

Rahibe tam olarak ne anlattığımı hatırlayamıyorum. Saatlerce konuşmuşum gibi geldi bana. Sis dağılmış ve hava kararmaya başlamıştı bile. Sonra rahip bana doğru döndü ve gözlüğünün renkli camlarının her birinde kendimi gördüm, çocuk gibi, küçük. Ben ve kız kardeşim. Ben ve Jo. İki bezelye, ikizler. Aramıza hiçbir şey giremezdi, küçükken.

'Çok küçük bir şey olduğunu söyledin suçunun' dedi rahip, 'ama önemli olanın eylemin kendisi değil, onu takip eden sessizlik olduğunu hatırlamalısın. Sessizlik nefreti doğurur, sevgili kızım.'

Sonra ayağa kalktı.

'Ama size söylemedim' dedim.

'Tam olarak suçunun mahiyetini mi? Ama söylemen gereken kişi ben değilim, sevgili kızım.'

Öne doğru eğilip alnıma dokundu. 'Sessizliğinde başkalarının acı çektiğini bil.'

Beyaz bastonunu yol boyunca yere vurarak uzaklaşmasını seyrettim, ağaçların arasında kaybolduncaya kadar; sonra başımı kaldırdım ve yukarıda, iki yana açılmış geniş kanatları parmak gibi kirişli ve uçlarına doğru incelen yırtıcı bir kuş gördüm ve yakınımda, havada sabit duran başka bir kuş. Daha büyük olan kuş, küçüğün etrafında daireler çiziyordu, sonra ona doğru atıldı; küçükse şimdi umutsuzca kanat çırpıyordu, sonra gökten bir grup ağacın içine balıklama daldı. Tekrar yukarıya baktığımda, zamanından önce gelen dondan kaçmakta olan göçmen kuşlar gördüm; birbirinin ardı sıra dört ok halinde, kusursuz V'ler halinde uçuyorlardı. Yola çıkmam gerektiğine dair bir işaretti bu. Sa-

atler önce Jo'lara gitmek üzere oradan ayrılmış olmalıydım ama son dakikaya kadar oyalanıyordum. Ama Jo artık buna alışmıştı. Bir süre oturup Orelia'nın dişbudağıyla vedalaştım; diktafonu açtım ve kitabım için notlar aldım. *Hangisini seçmeli? Yükseklerde süzülen kuşu mu yoksa düşen kuşu mu Orelia'nın, meleğimin yükselen, ağaçtan yukarıya doğru uçan ruhunu mu? Yoksa balkondan düşen bedenini mi? Ölmüş çocuğunuzu her yerde, her zaman görürsünüz. Yaşamınızda daimi bir örgüdür o. Bir suçluluk ipliği.* Zihnimde onun açıldığını görüyordum. Balkon kapısının. Uyuyakalmıştım. Phineas'ı, hakikati ona hiç anlatmamış olduğumu düşünüyordum. Jo'ya da hiç anlatmamış olduğum gibi. *Anlat onlara, Allie.*

Arabayla Jo'lara giderken, rahibin söylediklerini düşündüm. Sessizliğinde başkaları acı çeker. Bunun önemini bütünüyle anlamamıştım. Çünkü her zaman bencilce kendimi, yaptığım şeyin sonuçlarının hayatımı nasıl etkilemiş olduğunu düşünmüştüm. Evet, benimle kendim arasına girmişti o; ama aynı zamanda benimle ikiz kardeşim arasına da girmişti. On bir yaşımızdan beri. Siyah kadife kese. Orada, aramızdaydı.

Sonu gelmez bir yolculuk oldu bu; sis koyulaşıyordu. Az kalsın yolun sapağını kaçırıyordum; parmağıyla Casajoca'ya gidişi işaret eden elin bulunduğu tabelayı tam zamanında yakalamayı becerdim. Sonra, adeta sihir gibi, sis dağıldı ve yolun iki tarafındaki alev biçimli lambalar, pencereleri içerideki sıcaklıkla ışıyan eski çiftlik evine giden patikayı aydınlattı. Jo orada, ön kapıdaydı; altıncı hissi her zamanki gibi ona gelişimi bildirmişti. Koridordaki mumların arkadan gelen yumuşak ışığında saçları bir haleye benziyordu.

Aramızdaki sessizliklerde, söyleme ihtiyacı duyduğu bir şey olduğunu sezmiştim ve bana anlatmanın onun için ne kadar zor olduğunu daha sonra anladım. Orelia'nın ölümünden kısa bir süre sonra, en umutsuz anlarımdan birinde, asla başka bir çocuk olmayacağını, başka bir çocuğu hak etmediğimi hissetmiştim. *Sanki yukarıdan bir el inmiş, çocuğunuzu sizden çekip almış, götürmüş gibi hissediyorsunuz. Tek görebildiğiniz, size uzanan o boş avuç; geri geliyor, geri geliyor ama boş...*

Jo'dan ayrıldıktan sonra, manastırda, Gwynne'le karşılaştığımda... Yanında küçük bir kız vardı, Nyssa. Bir daha asla bir çocuğu, başka bir çocuğu sevemeyeceğimden öyle korkuyordum ki.

Gwynne bana Viviane'ın intihar girişiminden, ablasının kayıplara karıştığından söz etti. Sonra Castle Keep'e döndü; orada Viviane'ı bekleyeceğini söyledi.

Dr. Reemie. Şimdi hatırlıyorum, söylediği bir şeyi. Bir defasında St. Bartolph'ta bir kitap ödünç almak için ofisime gelmişti. Ders hazırlamakla meşguldüm; raflara bakmasını söyledim ona. O sıralar ikimiz de Castle Keep'i düzenli olarak ziyaret etmeye başlamıştık; birkaç aydır devam ediyordu bu. Üniversite günlerimden kalma eski bir kitabı seçmiş olduğunu fark ettim. İkinci el aldığım, *İşitme ve Sağırlık: Acemiler İçin Bir Rehber* adlı, kırklarda basılmış, güncelliği kalmayan ama sevdiğim bir kitaptı bu. Sayfaları ele cilalı, rahatlatıcı bir biçimde sağlam geliyordu. Dr. Reemie başparmağıyla sayfaları çeviriyordu; sonra resimli iki sayfada durdu. Resimler pencereleme denen, ses dalgaları için iç kulağa yeni bir yol açan bir ameliyatı sergiliyordu; iç kulak sertleşmesinin bir tedavi yöntemiydi bu. Her resim kulağa girişin daha derin bir aşamasını gösteriyordu; çeşitli deri ve doku parçaları aletlerle yanlara sabitlenmiş, çekilip açılmıştı, öyle ki ta yatay kanala kadar görebiliyordunuz. Resimler açıklayıcı olmaktan öte, neredeyse mide bulandıracak kadar rahatsız ediciydi. Reemie onlara dikkatle bakıyordu.

'Cinsel organlar' dedi, 'dişi. Bir çocuğa ait.'

Sonra başını kaldırdı. Nerede olduğunu bilmiyor gibiydi; aklı karışmış, biraz sarsılmış görünüyordu. Kitabı sertçe kapattı, sonra pencereye yürüdü, onu açtı, pervaza dayanıp derin derin nefes aldı.

'O' dedi, alçak sesle, 'o. Annem. Sessizliğimde nasıl da acı çektim.'

'Feffifliğimde.' O peltekliği bir şekilde çekiciydi. O anda ona fena halde acıdım. Aniden böylesine acıklı görünmesi ve konuşması, resimler hakkındaki acayip yorumunun bende yarattığı şaşkınlığı, şoku bastırdı."

Phineas

Kitabı size verdiğimden beri sanki onun pençesinden, Reemie'nin sözlerinden kurtulmuş gibiyim. *Sözcüklerin Efendisi* derdi kendine. Hepimizi parmağında oynattı. Üzgün müymüş? Onun üzgünlüğü umurumda değil. Affedemem. Sözcüklerinin hiçbir anlamı yok, hakikat değiller, neredeyse yalanlardan daha kötüler.

Geçen kasım, Viviane Castle Keep'e döndüğünde, bize anlattığında, ancak o zaman öğrendik... Onu mutfağa götürdüğümü hatırlıyorum. Dinlenmesini önerdim. Maggie ona banyoyu hazırlamayı teklif etti. Öğrenmek için deli oluyor ama bu azabı erteliyorduk. Acı verir hakikat. Acı verir.

Nathan'ın dairesinde *Kitap*'ı okurken, adamın ta ruhuna bak-

makta olduğumu hissettim, bir yabancının ruhuna. Ne kadar acı çekmiş olduğunu öğrenince ona nasıl da acımıştım... kızını, mutlaka kalpsiz bir insan olan karısının zalimce hareketlerini, çocukluğunu, annesini... kendini ne kadar suçlu hissettiğini. Kitabı bitirir bitirmez, bir kitapçıya gitme dürtüsü hissettim. Nathan'ın dairesinde okunacak pek bir şey yoktu. Sanırım Reemie'nin sözlerini aklımdan çıkarmaya ihtiyacım vardı, kızının hayalini, annesi hakkında yazmış olduklarını.

Ama kitapçıda kararsızlıktan felç olmuş gibiydim; masalara konmuş bütün o parlak kapakların karşısında paniğe kapıldım. "Sahici" bir kitapçı diyebileceğim ya da Reemie'nin öyle diyebileceği bir yer değil, anacaddelerdeki şu kırtasiyelerdendi. Aslında kalabalıkta olmaya hâlâ tam olarak alışamadığımdan, sanırım biraz sersemlemiştim. Yarım saat kadar sonra, kitapçının yardımcısı yardıma ihtiyacım olup olmadığını bir daha sorunca, hızla rafların arasında yürüyerek gelişigüzel kitap çekmeye başladım, sanki 'altmış saniyede sepetinizi doldurun' yarışması kazanmışım gibi.

Peki, ne toplamıştım? Komodinde duran iki yığını. Birinde, bir dizi polisiye roman, kurgusal bir otobiyografi, *Bir Çizgi Roman Kahramanının Serüvenleri*, uyuşturucu kartelleriyle, casuslukla ilgili, *uluslararası finansın amansız, karanlık üç-dört-beş-kâğıtçı dünyasında* geçen iki çoksatar, iki takoz ve başka bir yığında üç anı kitabı: Bir zamanlar ünlü olan bir komedyenin ve marangozluğa dönen bir opera sanatçısının anıları, on dokuzuncu yüzyılda yaşamış bir köy delikanlısının hayatı, *Tarla Öyle Dar, Saban Öyle Düzdü ki*, bir de 'ayın kitabı', *Acemiler İçin Kendini Analiz Rehberi: Freud Muz Kabuğuna Basıp Kayıyor*. Son olarak, Nathan'a verdiğim ünlü bir yemek kitabı. İki yığın, komodinin üstündeki lambanın iki yanında, kurgu ve kurgu olmayan olarak ayrılmıştı. Bir terazi gibi, gerçekler fanteziye baskın geliyordu. Kendime ne söylüyordum? Merak ettim.

Alışveriş turumdan döndüğümde akşamüzeri olmuş, karanlık çökmüştü bile. Pencereden dışarıya göz attım ve her iki elinde tıka basa dolu kesekâğıtları taşıyarak işten dönen Nathan'ı gör-

düm. Adımları hareketli, hafifti ve dar kot pantolonla giydiği o tuhaf, sivri burunlu, dana derisi çizmelerle birlikte ona, bir orman manzarasına daha çok yakışacak belirgin bir cin görünümü verdiğini düşündüm, sokaktan gelişini izlerken.

Kapıyı açarak, 'Selamlar, Robin Goodfellow'* dedim; sonra o, kesekâğıtlarını bırakıp, ileriye doğru bir adım atıp, bir kolunu geniş bir kavis çizerek göğsüne koyunca şaşırdım.

'Haklısınız, o şen, gece gezginiyim ben.'

Fazlasıyla aşikâr olan şaşkınlığıma güldü.

'Sakin ol, ahbap. Bir tiyatro grubuyla bir iki oyunda oynadım. Küçükken pantomim de yapardım. Seni oyalamak için, derdi annem. Zamanında biraz başa belaydım. Kanunsuz bir şey yapmazdım, muziplikti onlar aslında, avarelik, öyle şeyler. Artık biraz uslandım ama. Bir bira iç, Komik Kıç, sinirlerini yatıştır.'

Nathan önlüğünü takıp yardım etme önerimi nazikçe geri çevirerek yemek hazırlarken, mutfakta oturup biramı içtim. Et ve sebzeleri doğrayışını seyrettim. Mutfakta dolanırken adeta bir balet gibiydi; hareketleri çabuk ve canlıydı. Profesyonel bir aşçıbaşı gibi, dedim.

'Onu bilmem. Profesyonel aletler işime yarardı ama. Bu bıçaklar boktan.'

Yemek kitabı için bana teşekkür etti, ona şöyle bir göz attı, sonra kenara koydu. Kitaplar aldığımı, canının çektiği herhangi birini memnuniyetle ödünç verebileceğimi söyledim.

'Yine de teşekkür ederim ama pek kitap okumam. Kitap kurdu olan annemdir. Doğru tahmin ettin, seyahat kitapları. Doğum günü için ona Afrika'da ormanda kaybolan bir kadınla ilgili bir kitap aldım; gerçek bir hikâye Yılanlar, sülükler, ne ararsan var; sonra şu bilim adamı herifle tanışıyor. Babam annemin kadın şeylerinden, seksten ve alışveriş martavallarından başka bir şeye heves etmemesi gerektiğini söylüyor. Kendisi hiç okumaz. Derslere gitmeye başlamıştı. Ama sık sık yola gittiği için devam ettiremedi.'

---

* Robin Goodfellow: Mitolojide muzip peri. *Robin* aynı zamanda kızılgerdan anlamına gelir. (ç.n.)

'Bu kadar çok tek başına kalmaya aldırmıyor musun, Nathan?'

'Aldırsan ne olacak, ahbap? Yaşayıp gidiyorsun işte. İşler böyle. Bazen babam haftalarca evde kalıyor. Kamyon sürücüsü o. Uzun mesafe. Nasıl idare ediyor bilmiyorum. Okumayı bilmediği için, yani. Yol işaretlerini. Havayı kokluyor, zahir, parmağını rüzgâra uzatıyor, bilirsin, yıldızları izliyor.'

Sonra döndü, başını bir yana eğerek bana baktı; bazen böyle yapardı, sanki beni çözmeye çalışıyormuş gibi. Çocuğum olup olmadığını sordu. Sırt çantasından fotoğrafı çıkardım. Dördümüz, Hart Tepesi'nin üstünde birlikte otururken; Viviane makinesini yeni aldığında çekilmişti bu. Kim çekmişti peki? Allie mi? Reemie mi?

'Baba olduğunu biliyordum. Dün, öğle yemeği için markette buluştuğumuzda. O kadın otobüs için cüzdanını çıkarırken bebeği sana verdiği zaman. O küçük kızı tutuşun. Sanki içten geliyormuş gibi. Daha önce yapmışsın gibi. Ve' dedi sırıtarak, 'sıkı giyinmem için başımın etini yiyişin.'

Özür dilemeye başladım.

'Dert değil, ahbap.' Arkasını döndü. 'Aslında, hoşuma gitmiyor değil. Buralarda olman falan iyi oluyor, bilirsin. Peki, çocuklarını anlat bana.'

Nereden başlamalıydım?

'İki kız' dedim, 'karım, Maggie. Ama onları bıraktım.'

Nathan ani sessizliğime saygı göstererek daha fazlasını sormadı. Ama sonra, kuzu yahni, börek, ekmekli ve tereyağlı pudingden oluşan doyurucu bir akşam yemeğini takiben (tipik bir 'Goode' ailesi yemeğiydi bu), ben bulaşıkları yıkadıktan sonra, Nathan iki bira getirdi, koltuklara yerleştik ve genç arkadaşıma Maggie'yi ve kızları anlattım. O sıcak, sevimli atmosfer belki de biraz dilimi çözmüş, bana yıllar önceki benzer bir akşamı, elimde bir bardak maltla, Reemie'nin çalışma odasında çıtır çıtır yanan o daimi ateşin yanındaki yastıklı, derin koltuklardan birinde oturuşumu hatırlatmıştı. Nathan'a tam da o akşam Reemie'yle konuştuğum şeyi anlattım. Adamı çok kısa bir süre önce tanımış olduğum halde, her zamanki entelektüel konular yerine böyle

kişisel meseleleri rahatça konuşabilmeme yetecek bir süre olmuştu bu. O zamana kadar Reemie aileyle tanışmış ama henüz Castle Keep'e tam olarak yamanmamıştı. Sohbetin biraz tek taraflı olduğunu, ben kendimi ne kadar şanslı addettiğimi anlatırken Reemie'nin karşımda oturmuş, dikkatle dinlediğini hatırlıyordum. Sanırım bu konuya, zaman zaman hissettiğim huzursuzluğu açıklama çabamdan gelmiştik. 'İki güzel kız, sevgi dolu bir eş, harika bir ev; bir erkek daha ne isteyebilir, Reemie?' dedim, biraz da onun bir yanıt bulacağını umarak sordum.

Bunca yıl sonra oturmuş, Nathan'la konuşurken, Reemie'nin yüzünü, hatlarındaki o hızlı değişimi, sükûnetinin bir an için bozulup tekrar yerine gelişini hatırladım. *Bir erkek daha ne isteyebilir*? Ancak o zaman, çocukluğunu, evliliğini, hiçbir zaman sağlıklı bir aile hayatı yaşamamış olduğunu okuduktan sonra, Reemie'nin de bunu mu istemiş olduğunu, küçük de olsa, bizimkinin bir parçası olmaya bunun için mi o kadar istekli göründüğünü merak ettim.

Tıpkı Reemie'ye itiraf etmiş olduğum gibi, Nathan'a da her şeyin bir gün aniden kaybolmasından daima korkmuş olduğumu, devamlı olarak kendime, şansımı asla kanıksamamayı hatırlattığımı itiraf ettim. Evet, Reemie her zaman o korkunun farkındaydı ve şimdi anlıyorum ki ondan alabildiğine yararlandı.

Nathan'a, çocukluğumdan beri hayalini kurduğum şeyleri, eşi, çocukları, evi, kitapçıyı anlattım. İlk günlerimizden, anıları bütün canlılığıyla geri gelen Noellerden ve yaz tatillerinden, 'cennet bahçemiz'den sonra, kızlar doğduğu zaman, Maggie'yle benim bir aile sahibi olmanın gerçekleriyle yüzleşmek zorunda kalışımızdan söz ettim. Oysa kendimiz de çocuk gibiydik, dedim, Vivvy'nin, yatağının bir uçak olduğuna karar verdiği ve hepimizin ona binmek zorunda kaldığımız ve Gwynne'in hostes olduğu zamanı hatırlayarak. Maggie ve ben çocukların hayali oyunlarına katılır, bunları onlar için gerçek yapardık. Castle Keep küçük çocuklar için mükemmel bir yuvaydı. Bütün o odalar... Bir saklambaç oyunu saatlerce sürebilirdi. Orada öyle çok sevinç vardı ki. Zaman zaman duyduğum endişeler, kuşkusuz aileleri için en

doğru şeyi yapmak isteyen hemen her anne babanın duyabileceği türden şeylerdi. Bir baba olma yeteneğimi sorgular, bundan sık sık kuşku duyardım. Maggie'yi hatırlıyorum, doğum yapmadan önceki halini, ne kadar korktuğunu. Bütün bunları körükleyen, elimizden gelenin en iyisini yapma, iyi birer ebeveyn olma arzumuz değil miydi?

Nathan birer bira daha açtı; annesiyle babası döndüğü zaman, bazen birbirlerinin sinirine dokunduklarını söyledi.

'Onları kaç kez çekip gitmekle tehdit ettim, ahbap. Onlar da beni kaç kez sokağa atmakla tehdit ettiler. Ama aslında hepimiz birbirimizi seviyoruz. Anlattıklarına göre, elinden geleni yapmışsın gibi geldi bana. Süper bir baba olduğuna bahse girerim.'

Süper mi? Belki bazen. Mükemmel değildim. Ama yapabildiğim her şeyi, elimden gelenin en iyisini yapmıştım ve Nathan'la orada otururken, kendime sorup durdum, o halde neden her şey öylesine bozulmuştu, diye. Neyi doğru yapmamıştım? Viviane'ın o paltonun altında çıplak olarak dükkâna geldiği gün, onun yardım çağrısı. Ben sinirlenmiştim. Böyle devam ederse, Goode ailesi diye bir şey kalmayacağını haykırmıştım. Şimdi bin pişman olduğum sözler. Allie'yle gittiğim gece, Viviane geceliğiyle, yağmurun altında.

'Ama onları terk ettim, Nathan' dedim. 'Başka bir kadın vardı.'

'İyi değil, Komik Kız' dedi Nathan. 'O konuda sana katılmak zorundayım. Ama olur böyle, ahbap. Hayat bu. Olur böyle boktan şeyler. Ama her zaman bir nedeni vardır.'

Peki, benim nedenim neydi? Size söylediğim gibi, bir kurtuluştu bu. Kaçıyordum. İşte orada Nathan'la otururken, kendime bir daha sordum, bunları sona erdiren ne olmuştu, diye. Tüm o iyiliği böyle hepten kötüye çeviren neydi? Şer neredeydi?

O gece yattığımda, zihnim bir türlü huzur bulmadı. Kitabımın üzerinde yoğunlaşamıyordum; tesadüfe bakın ki o da bir cinayet öyküsü, arka kapak yazısına göre, bir kimlik yanılması vakasıydı. Hayati ipuçlarını kaçırıp duruyor, geri dönmek zorunda kalıyor, gözlerim sözcüklerden tüm anlamlarını emip yok edinceye kadar aynı sayfayı baştan okuyordum. Duvar resmine bakıyor, Nat-

han'ın yeteneğine hayranlık duyuyor, annesinin yurtdışında yaşama hayali hakkında söylediklerini düşünüyordum. Dediğine göre, annesi yine de geri gelip duruyormuş. Gözlerimi kapadım, çok eskilerden kalma anlık imgeler gördüm: Yeni yürümeye başlamış, bahçede gürültüyle oynayan kızlar, tepenin üzerindeki Castle Keep. Sonra Nathan'ın sözlerini duyup durdum, *elinden geleni yapmışsın.*

Yapmıştım. Yapmıştık, Maggie ve ben, birlikte. Öyle değil mi? Nathan'la konuştuğuma memnundum. Zihnim daha açık, daha huzurluydu. Manastırda, merdivenden sert toprağa düştüğüm ve nefesimin kesildiği, yine de düşüşüme, *inayete* düşüşüme kahkahalarla güldüğüm günkü gibi. Bir evreka anıydı o, şimdi anlıyorum. Fanteziden gerçekliğe. Bir berraklığa. Çok mu garip geliyor; insanın bir tek an içinde hayatının tüm hakikatini görmesi mümkün mü? Çünkü o anda, belki de çocukluğumun bir sonucu olarak, o kurgusal dünyalara öyle kolayca düştüğüm için, hayattan her zaman sanki bir adım uzakta olduğumu, ona tam olarak girişemediğimi, girişebileceğime inanamadığımı gördüm.

Duvar resmine, şimdi diğer iki figüre katılmış olan Hermes'e bakıyordum. Başta ikiliyi fark etmemiştim, her biri resmin iki yanındaki palmiye ağaçlarının arkasında yarı gizliydi çünkü. İkisinden daha küçük olanı, belki de bir çocuktu bu, elini uzatıyor gibiydi. Ama Hermes'te dikkatimi çeken neydi?

Önceki akşam, Nathan bir tatil programı seyrediyordu. Ekranda kollarını açmış, otuz metre aşağıdaki suya dalmaya hazırlanan genç bir adam vardı. Kamera uzaklaşıp onun uçurumun kenarında bir İsa heykeli gibi, çarmıha gerilmiş gibi duruşunu gösterdi. Sonra, kollarını kaldırır, ellerini başının üzerinde kavuştururken, sıkı, adaleli gövdesinin yakından çekimini. Sonra şöminenin üstündeki kartpostallardan biri dikkatimi çekti; bir kare değildi bu, bir figürdü erkek biçiminde kesilmiş. Daha yakından bakmak için uzandım. Yunanistan'dan, Zakintos'tan gelmiş bir kart. Nathan onun bende kalabileceğini söylediğinde başta figürü duvar resmindeki güneşin ortasına yapıştırmıştım.

Kırmızı topun üzerinde kedilerinkine benzer bir iris oluşturma etkisi yaptı bu; beni gözetleyen vahşi bir hayvanın şeytani gözüne dönüştürdü onu. Bunun yerine onu kumsala, suyun kenarındaki toprağa yerleştirmeye karar verdim. Kolları ufka doğru uzanmış, açıklara bakıyordu artık, kanatlı sandaletleri ve miğferiyle Tanrıların Habercisi Hermes. Bu figürün neden ilgimi çektiğini anladım. Kanatlar verilmişti ona, evet; ama ne kadar küçüktüler, sadece birer ayrıntıydılar. Sonra dalan gencin kollarını, onların harikulade gücünü, o gergin adaleleri düşündüm ve Nathan beni daireye ilk getirdiğinde, vitrindeki Herkül heykelinden de benzer bir biçimde etkilendiğimi hatırladım.

Kara toprakta muhafaza edilen ince, beyaz bir kök. Korunan. Hart Tepesi'nde. Castle Keep'te. Rüyamda. Orada, göklerin engin özgürlüğünde, güvende olduğumuzu sanıyordum. İnsan birisini çok fazla koruyabilir mi? Zihnimde iki imge buluşuyor. Viviane; zayıf, solgun, çıplak vücudunun yarattığı şok. İşte yine Viviane, tombul ve sağlam, çıplak ve masum küçük bir bebek, havadan bana doğru düşüyor. Tepenin üzerinde bir yaz günüydü. Yüzü sevinçle parlıyordu. Bağırıyor, nefesini tutuyor, serbest düşüşün heyecanıyla, taşkın zevkiyle kendinden geçiyordu. Maggie kayın çitinin üstünden sesleniyordu. *Dikkat et, Phineas, onu düşüreceksin*! Şimdi ağır çekim gibi görebiliyorum, onu yükseğe fırlatışımı, güneş ışınlarının siyah saçlarının arasından süzülüşünü ve güneşten bronzlaşmış, adaleleri gerilmiş kollarımın yukarıya uzanışını, ellerimin küçük bedenini kavrayışını. Her zaman, her zaman onu yakalardım.

Geçen ekim, Nathan'ın evinin konforu, kişiliğinin sıcaklığı ve dostluğunun konforu içinde orada yatarken, tüylerim dökülüyormuş gibi geldi bana, gözlerimden dökülen tortu, kaldırılan perde gibi. Kollarımı uzattım. Viviane'a, Gwynne'e ve Orelia'ya uzattım. Onları korumak için elimden geleni yapmıştım. Onları korumaya çalışmıştım. Evet, elimden geleni yapmış olduğumu düşündüm... O gece huzursuz bir uykudan uyanmıştım; kafamda kitaptan sözcükler, ibareler vardı, sanki bir rüyadan uyanmışım gibi. Reemie'nin, kızı Ingeborg'a duyduğu sevgiyi düşünü-

yordum... *Adı, bir nakarat, bu sayfalarda atan hafif bir nabız, sözlerimin hezeyanı arasında duyulan, meditasyoncunun 'omm' sesi, karanlıktaki fenerim*... Sözleri, belli ki uzun süredir içinde barındırdığı bir hüzünle gölgeleniyordu. O sözlerin beni nasıl duygulandırmış olduğunu hatırlıyorum; çünkü çocuğunu kaybetmenin korkunç acısını biliyordum. İşte o zaman, bana bunca şeyi açıklaması beni onurlandırmıştı.

Kitap

Ingeborg. Bugün. Kasabada. Kitapçının önünde. Ocağın ortasındayız ve paltosu yoktu, teni elbisesinin ipeği kadar maviydi. Öyle üşümüştü ki... Ama pırıldıyor, ışık, hayat saçıyordu. Öyle bir ışıktı ki sanki geçici olarak kör olmuştum. Helnea'nın bir zamanlar bir sosyete dedikodu dergisinden kopya ettiği o buz mavisi ipek elbise. Çocuk dokuz yaşındaydı, Tanrı aşkına! Helnea onu nasıl da süslerdi. Bu onun yaşını büyütür ama bir yandan da küçültür, bir şekilde onu ucuz gösterir, ona bir çocuk fahişenin acınası, huzursuz görünümünü verirdi. Sanki buz üzerindeymiş gibi kayarak bana doğru geldi ve yaklaşırken, o parlaklığın içinde, elbisesi şey kadar beyaz görünüyordu... kar kadar. Boynundaki o mavi-yeşil damarlar buz

gibi havada yoğunlaşan nefesi. Küçük bulutlar gibi. O halde yaşıyor mu, nefes alıyor mu? Bir hayal, bir halüsinasyon değil mi, o halde gerçekleşen bir dilek mi? Evet, canlı bir kanıt. İtiraf etmeliyim ki başlangıçta onun bana, insanın sevdiklerinin ölüm anlarında kişiye göründüğünü söyledikleri şekilde görünmeye başlamış olduğundan korkmuştum, sanki dünyadan ayrılan ruhun veda etmesi gerekiyormuş gibi. Öldü mü yoksa? (Zihnimde onun uzaklarda, belki de Alplerdeki bir sığınakta veremden tükenip gittiğini, son nefeslerini almakta olduğunu kurabilirim.) Ölüm gibiydi. Helnea'nın onu benden aldığı gün. Bugün, bugün ona ulaşmaya çalıştım; bana komplo kurmuş, sadece beni engellemeye gelmiş gibi görünen o ani kalabalığın arasından hayal kırıklığıyla kendime yol açmaya uğraştım. Donmuş vücudunu kalın paltomla sarmak için düğmelerimi açmaya başlamıştım bile. Ama bir kez daha, göründüğü kadar hızlı bir biçimde kayboldu!

Onu ne kadar çok görürsem, o kadar çok görme ihtiyacı duyuyorum. O küçük buhar topları. Nefesi. Sevgi sözcükleri mi var içlerinde? Duman işaretleri gibi. Zor durumda mı? Acı mı çekiyor, bir şeye ihtiyacı mı var? Neden bana geri geldi? İhtiyacı nedir? Bu bir cehennem. Özlem duyuyorum, içim sızlıyor. Artık yazamayacağım.

Bir hafta geçiyor, bir hafta daha. Sonra bugün... nihayet! Konferans salonunda. Kolu. Bana uzanan beyaz bir kök, hayır, bir sap gibi. Konferans konusu: *Kötülüğün Kökeni*. (Kötülük. İngilizce "evil". Eski Yüksek Almanca: *ubil*, İlk Germence: *ubilaz*, Hint-Avrupa dilinden: *upilos*, kök.) Yüreğime yakın bir konu. Ama konferans, en kötü konferanslarımdan biri oluyordu. Öğrencilerin defalarca boğazımı temizleyişlerimin, sayısız duraklamalarımın arasında dinlemeye çalıştıklarını, esnemelerini bastırdıklarını görüyordum.
"Masum" dedim, "İngilizce 'innocent'. Latince *innocentem*'den ödünç alınmış, "suçlu değil" anlamında. *In* yani değil, artı *nocentem*, şeyin sıfat fiili, şeyin... şeyin... Şimdi" dedim, "hanginiz bana söyleyebilir bunu?"
Elini kaldıran olduysa da ben görmedim. Çünkü o yine, pırıldayarak, ışık saçarak, orada duruyordu. Inge'm. Beyaz kolu uzanıyor, ağzı açılıyordu; bana söylemeyi çılgınca istediği sözcükleri telaffuz etmek üzereydi.

"N*ocere*" dedi, 'zarar vermek' anlamına geliyor."
Afallamıştım. Kekeledim, kürsüye tutundum. Gözümü açıp kapadım ve evet, gitmişti. Kapıdan dışarıya süzülmüş olmalı. Bu defa gözlerim *onun* üzerine kondu. Arka sırada. Tam ortada. Sağlam gözü bana bir lazer ışını gönderiyordu. Matyeus-Prinn. Avını gözleyen sıska bir akbaba. Ben, kurban, Dr. Reemie, can çekişiyordum, Öyle kendinden memnun görünüyordu ki, beni böyle gafil avlamış olduğu için. Ah, biliyordu.
Aklımdan çıkmış mı olduğunu sordu, öğrenciler gittikten sonra. Pencereden dışarıya bakıyor, kayıtsızlık taklidi yapıyordum. Evet, seni kendini beğenmiş küçük adam, diye düşündüm. Evet, unutmuştum ve o da bunu gayet iyi biliyordu. Anlık bir zaaftı, dedim ona, bir arızaydı. Kendisi de mutlaka böyle bir şey yaşamış olmalıydı, düşüncelerin hızla gelmesi, sözcüklerin onlara yetişememesi, zihnin kendisinin, daha zayıf yani daha yavaş öğrencilerin önüne geçmesi... Sözümü kesti. Saçmalamayı bırak be adam, dedi. Dikkatle bana baktı; öyle üstüme geliyordu ki kendimi yere, ayaklarının dibine serilmiş gibi hissettim. Onu kandıramadığımı söyledi. Senin ölçünü gayet iyi aldım, dedi. O beni azarlamaya devam ederken, dışarıya, avluya, otların üzerindeki Ingeborg'a baktım. Beyaz, zarif, hareketsizdi. Kendimi tutamadım, dışarıya bakmasını söyledim adama. Bir kuğu, dedi, bir kuğu heykeli. St. Bartolph'un arazisi içinden akan nehirden, Kuğu Nehri'nden dolayı, hatırlıyor muyuz, Reemie? Ah, o hükmedici ses tonu, o alaycı sırıtma, lanet olsun o adama. Ama kuğu değildi. Oydu. Ingeborg. Ne yiyebiliyor ne uyuyabiliyorum. Başka hiçbir şeyin önemi yok.

Rapor edecek hiçbir şey yok. İptal edilen bir ders daha. Matyeus-Prinn'e, "Diş tedavisine ihtiyacım olduğu için dedim." "Dişler biraz fazla uzun, Reemie" dedi sırıtarak. Adam bir iblis, bir şeytan. Çaresizlik içindeyim. Vakit gece yarısı. Odamda, yine yalnızım. Yazamıyorum, düşünemiyorum, iki sözcüğü arka arkaya getiremiyorum... Önümde, çalışma masasının üstünde açık duran bu kitabın sayfalarında bile, onun yüzünün izini görüyorum. Elem bu. O halde alınyazım, *ne bu yakıcı arzudan kaçmak, ne de alevini söndürmek... özlemle yanıp tutuşmak...* Freyr gibi, *Ölüler Diyarı'nın güzel genç kızı Gerd için özlemle yanıp tutuşan Freyr...* Freyr. Freyr miydi?

Bugün daha iyi bir ruh hali içindeyim. O dönecek. Bana ihtiyacı var. Çünkü her zaman onunla ilgilenen ben oldum. Kendimi kısmen sorumlu hissettiğim için. Dili. Ne büyük bir aksaklık. Her hecesini boğan, yutan, grotesk, şişman bir yılan. Zavallı çocuk. Halinden nasıl da anlıyordum! O dil bütün gücünü tüketiyordu; bir karabasandı. Beş altı yaşındaydı ki büyük bir kitaba rastladım: *Bedeni Kusurlar Kitabı*, tıbbi bilgiler, düzeltici cerrahi müdahaleler vesaire. Günlük alıştırmalar için bir egzersiz bölümü vardı. Ama Ingeborg'a ağır geldi. Listeleri tekrarlarken çabalayışını görmek insana acı veriyordu: Yarım saat sonra bitkin düşüyor, *babacık, lüffen, artık bırakabilir miyif, yeter, babacık, lüffen*, diye yalvarıyordu peltekçe. Dokuz on yaşında, tüm kaynaklarını tüketmiş gibiydi. Stresten kaynaklanan migrenler (annesi yüzünden, herhalde), şiddetle geliyordu. Basit gündelik yaşam işini bile nasıl başarabileceği konusunda endişeleniyordum. Ona verebileceğim her şeye ihtiyacı vardı. Helnea sabah kahvelerine ve öğle yemeklerine gittiğinde, Ingeborg'un loş yatak odasında saatlerce onu teselli ederdim. Zavallı Inge, elini tutmama bile, yatakta yanında yatmama bile dayanamazdı. Acı geçinceye kadar, bir ceset gibi hareketsiz kalırdı. Helnea'nın, kızının ıstırabını dindirmeye tek katkısı, ondan çikolatayı esirgemekti. Kalpsizce. Helnea'nın meseleyi ciddi olarak düşünmesi yalnız bir kere oldu. Bir akşam, yemekte:
"Jabz" dedi Helnea, "Ingebiorg, konuşması, bir terapist" dedi.
İhtiyaç olmadığını söyledim ona.
"Onun terapisti benim, Helnea" dedim, "onunla ilgilenebilirim. Ne de olsa, birinci elden denebilecek bir deneyimim var."
Helnea bana nasıl da bakmıştı! Sanki insanoğlunun sayısız kusurundan ben sorumluymuşum gibi.

Rüyamda Inge'yi gördüm, pırıl pırıl, beyazlar içinde. Freyr gibi özlemle içim sızlayarak uyandım, parladığımı hissettim. Freyr mi? Yine mi? Bu Freyr aklıma gelip duruyor; şimdi de öyle oldu. A, evet, şimdi çok net olarak hatırlıyorum. Freyr, tanrılardan biri, Odin ve Thor'la birlikte. Başlıca ilahlardan biri. Efsanelerden, öykülerden, *Skirnir'in Yolculuğu*'ndan. Onun öykülerinden. Bana anlatırdı. Onun sıcak vücuduna sokulup yatarken Mutti bana anlatırdı. Bereket tanrısı Freyr hakkında öyküler. *Odin'in büyük salonunda, Taht'ta oturuyordu. Oysa orada olmaya hakkı yoktu. Sonra salonun kapılarını kapatan tanrıça Gerd'ü gördü; kolları pırıldıyor; ışıl ışıl parlıyordu. Freyr onu istediğini,*

bütün kalbiyle, tüm benliğiyle arzu ettiğini fark etti. Ne yiyebiliyor ne uyuyabiliyordu. Bu güzel genç kıza sahip olmalıydı. Bu yüzden hizmetkân Skirnir'i kendisi adına Gerd'ün kalbini kazanması için gönderdi. Böylece Skirnir atı Sleipnir'e binerek yola çıktı. Elimde olmadan hatırlıyorum. Ne tutku. Mutti'nın anlatış biçimiyle. Mutti. Ben onun kucağında. Onun kolları bana sarılmış. Mutti'yle, onun yatağında. Onun yumuşak, sıcak vücudu. Bana öyküleri anlatışı. Soğuk Kuzey'in öyküleri. Onun yurdunun. Bu öykülere karşı savaştım, uzun zamandır onları uzak tutuyorum. Geri gelmemeliler. Hatırlamamalıyım. Sözcükler, Reemie, sadece sözcükler! Tüm o yıllar boyunca, sözcükler benim gücüm oldu. Ama şimdi nasıl tutunacağım, bin tane Sleipnir gemini zorlar, ısırır gibiyken? *Freyr'le ormanda buluşmayı kabul etti. Efendine söyle, dedi Skirnir'e, benimle ormanda buluşmasını söyle ama beklemesi lazım... Ah ama Freyr bekleyemezdi. Bir gece bile sonsuzluk gibi geliyordu ona, hele iki, üç gece... Üç geceyi daha nasıl geçireceğim? diye düşündü Freyr... Bu arzuyla yanan bir gecenin yarısından bile daha kısa gelen aylar yaşadım...*

Rüyamda Inge'yi gördüm. Sadece rüyalarımda mı geri gelecek, o halde? Rüyada dudakları bükülüyor, şekilden çıkıyordu. Yukarıya doğru o son hamleyi yapmaya çabalayan bitkin düşmüş bir dağcının tutunmaya çalışan kolları geldi aklıma. Inge'nin çorak topraklar aştığı rüyalar görüyorum: Taşlar, buz, hiç durmadan esen acı rüzgâr. Inge'm, hatırlıyor musun? Ne sırlarımız vardı! Ben sana öyküleri anlatırken başını göğsüme dayardın. Bir arada nefes alırdık, biliyor muydun? Tek vücut gibi. Kokun, o hafif antiseptik kokusu. Bugün o kadar uzaktan geliyordu ki sesini duyamadım. Her sözcük için nasıl da savaşman gerekirdi. Sözcüklerle boğuşuyorum ben. Sözcükler benden kaçıyor. Öyküler sinsice geri geliyor. Kurt Fenrir, Ölüler Diyarı'nın köpeği Garm, bazılarının şeytan olduğunu söylediği, şekil değiştiren kötü yürekli Loki.* Odin ne kadar iyiyse, o da o kadar kötüydü. Mutti bana "Loki'nin Bağlanması"nın öyküsünü anlattığı zaman korkudan ona sıkı sıkı sarıldığımı hatırlıyorum. Sonra yılan ejderha Fafnir'i öldüren Volsung Sigurd'un** hikâyeleri. Canlı bir sahneydi; Sigurd ateşte Fafnir'in yüreğini kızartıyordu. Sonra pişmiş olup olmadığına bakmak için ona dokunuyor ve yüreğin suları parmağına akıp onu yakıyor, o da parmağını ağzına sokuyor ve kan diline değince kuşların şarkılarını anlayabildiğini keşfediyordu.

* İskandinav mitolojisinde kötülük tanrısı. (ç.n.)

** İskandinav mitolojisinde Volsung kavminden bir kahraman. (ç.n.)

Anamın anayurdunun efsaneleri, destanları, öyküleri. Anneden oğula geçirilen. Ah, öyle korkuyorum ki. O korku, o suçluluk duygusu. Ah, Mutti, sen beni hiç duymadın, Mutti; oysa ben her zaman öyle üzgündüm ki...

Viviane

Nasıl mı hissediyorum? Bütün derim soyulmuş gibi. Derimin içinde hiçbir şey yokmuş gibi. Ve bazen merak ediyorum, bunlar gerçekten oldu mu diye. Şimdi bana bakışları, Phineas'ın ve Maggie'nin ve Gwynne'in. Bana inandılar mı? İşgal evinden ayrıldığım, eve döndüğüm zaman, onlara anlattığım zaman. Sanki birisi bir düğmeye basmış, bir ipi çekmiş gibi. Şu konuşan bebekler gibi. Ufaklıkta bir tane vardı. Ben hastaneden çıktığımda Gwynn'in evde kalmaya getirdiği ufaklık, Nyssa'da. Bir o eksikti, ufaklığın orada olması. Bebek. Ufaklık işitemiyorken neden konuşan bir bebeği vardı ki? *Benim adım Melek seni seviyorum, öp beni, seni seviyorum. Öp beni. Öp. Öpücük. Öpüdük.* Bize lanet olası bir öpücük ver, orospu! Ventman, biliyorsunuz, hani şey yapan...

'Sıkı popo, sıkı am bir çocuğunkine benzer memeler' derdi Ventman. 'Bir çocuğunkine benzer' derdi ve öyleydim. Aletini içime soktuğu zaman. Sanki bir baloncuğu patlatmış gibi oldu. Her şey hızla geri geldi. Barajın yıkılması gibi. Yaptığı şey. *Kızını kaybeden adamın*. Etime saplanan, içimi deşen bir bıçak gibi. Elini ta içime sokmuştu. Organlarımı çekip çıkarmıştı, karaciğerimi, böbreklerimi, dalağımı, ciğerlerimi, dilimi. Belkemiğimi çekip çıkarmıştı. Bağırsakları çıkarılmış, dilimlenmiş, lastik gibi hissiz bir et parçası. Duygu yok. Sadece deri. İçinde saklandığım bir post. Ah ama derim karıncalanıyor ve utançla yanıyor. Bir utanç iniltisi. Dilim bir gem, harekesiz bir metronomdu. Karanlıkta soyunurken, arkamda, *çıkarılıp atılmış benliklerden bir dağ*. Şimdi içim çürük bir meyve gibi. Yürüyen bir yara. Etim, dilimlenmiş. İçimde kan yok. Kanım akıtılmış. Kanım su olmuş. Suya dönüştürülmüş. Onun burun deliklerindeki kıllar, sürünerek içine girdiğim kara otlardı. Aldatılmış. Gözü boyanmış. Suçlu. *Anahtarı yutan deli Miri-Anne gibi*. Vücudumu yıkadım. Soğuk zeminde yatarken. Bir çarmıha gerilme. Vücuduma yazı yazmak için bir tüy kalem. Gizli bilgiyi, gizlerin bilgisini yazmak için.

Pencereden dışarıya, Gwynne'e ve ufaklığa bakıyordum. Başka bir pencereden, yılların içinden, yoldan Castle Keep'e doğru gelen, bir erkeğe göre fazla küçük siyah çizmelere Maggie neredeydi? Mutfakta, bir tepsiye kek çıkarıyordu, kremalı kekler. *Nam nam*. Phineas, arkasında salyangoz kabuğuna benzeyen sırt çantasıyla çalışmalarına gidiyordu. Camda *tık-tık*. Birisi kapıyı tıklatıyor. Maggie stüdyosundan koşarak geliyor, çizim defteri açık, yatakta yatan çıplak bir kadın resmi. *Bunu kim yaptı*? Benim yaptığımı biliyordu. 'Çıplak bir bayan bu, anne' dedim, 'amına da bir çiçek sokulmuş.' Yüzüme bir tokat attı. Sonra pişman oldu. 'İstemeden oldu, Vivvy' dedi. Bana doğru uzandı. Geri çekildim. Ama kalmasını istiyordum. Bunun için yapmıştım. Phineas'ın da kalmasını istiyordum. Yapışkan karamelalar, ağzını tıkamak için. Konuşmanı engelliyor. Merdivenleri çıkar, beyaz kapıyı açar, beyaz odaya girer, yerde yatardım; linolyum öyle soğuktu ki hissizleştirir, uyuştururdu. Ah ama ne güzel, yumuşak,

özel bir duyguydu bu. 'Öyküleri hatırlıyorsun, değil mi, Gwynne?' dedim. *Çocuk ve Kopuk Dil. Hep Kanayan Çocuk. Bir zamanlar bir çocuk varmış; öyle yalancıymış ki bir gün yalanları yakut kadar koyu renkli kan halinde ağzından dökülmeye başlamış ve kanamış, kanamış, ta kemiklerine kadar süzülünceye dek, ta tüm insanlar onun ne kadar kötü olduğunu öğreninceye dek ve sonra onun uzuvlarını tavuk kemikleri gibi vücudundan ayırmışlar ve gövdesi tepeden tırnağa kadar yarılmış ve önüne baktığında akbabaların gagalarını daldırıp organlarını didiklediğini görmüş.* Ah ama o özel öyküler. Gwynnie'nin hiç duymadıkları. *Öfel.*

Gwynne

Not defteri. Onu orada, Karanlık Oda'sında bırakmış, benim okumamı istemiş olmalıydı. Ama babamın, annemin *Anne* tablolarını yok edişi konusunda yazmış oldukları yüzünden, dikkatim başka yere odaklanmıştı. Viviane'ın yaptığı şeyi, bana bir işaret gibi bıraktığı şeyi fark etmedim.

İşaretler, sinyaller, ipuçları. Görüyor ama görmek mi istemiyordum? Bize anlatır anlatmaz, ormandaki çalı çırpılardan oluşturduğu bir ateşte not defterini yaktı. Tepeden aşağıya onu takip etmiş, o ayine tanık olmuştum, sayfaları koparıp birer birer ateşe verişine, siyah kıvrımların alevlerin arasında yükselişini, öyküsünün havada yok oluşunu seyredişine.

Ön sayfaya, küçük kızlığındaki el yazısıyla, *Vivvy Goode on buçuk*

yaşında yazmıştı. Bunu takip eden sayfalarda, hiçbir anlam ifade etmeyen hiyeroglifler vardı: sözcükler, resimler, karalamalar, bıçaklar, sapları kocaman gözler olarak çizilmiş makaslar, diller ve tüyler ve defterin birçok yerine serpiştirilmiş küçük bir kuş, arsız görünümlü, Noel kartlarındakine benzer bir kızılgerdan. Bir sayfaya S harflerinden bir desen yapılmış, her harf çatal dilli bir yılan biçiminde çizilmişti. Bir sayfanın merkezinde yoğun karalamalar vardı, kaotik bir ağın ortasındaki bir örümcek gibi. Yoksa sinek miydi o? Siyah mürekkebe dolanmış bir sözcük. Defterin ortasında, yarı insan, yarı hayvan, garip bir çizim vardı: *Kızını Kaybeden Adam, çizen Viviane Goode*. Son iki sayfada, defalarca tekrarlanmış semboller, çatallı Y ve başkaları. Ama bunlar Viviane'ın yetişkin el yazısıyla yazılmıştı.

Galerideki profesörü hatırladım, bana Viviane'ın fotoğraflarındaki runik harflerden söz edişini. Babamın geride bırakmış olduğu kitapları taradım. *Runik Harfler Kitabı*'nı buldum. *Runik harflerin gücü... eski Germen halkları için bunlar, öğrenim ve sihirle ilgili bilgiler arasında bağlantı kuruyordu... Büyük İskandinav tanrısı Odin runik harfleri keşfetmek ya da icat etmekle ünlüydü. Odin, gizli bilgileri edinmek için kendini Dünya Ağacı'na asarak kurban etmişti.* Sonra, okumaya devam ederek, Viviane'ın runik harflerinin ne anlama geldiğini keşfettim:

ansuz: Odin

naubiz: ihtiyaç

gebo: armağan

mannaz: adam

opila: yuva

algiz: korunma

Korunma. Viviane'ın neden korunmaya ihtiyacı vardı? Babamın mektubunda sözünü ettiği karanlık güçten mi? Hepimizin üzerine bir gölge düşüren güçten. Babamdan gelen mektup not defterinin arkasına sıkıştırılmıştı. İki ay önce, ağustosta yazılmıştı. Viviane mektubu neden bana göstermemişti? Neden babamın mektup yazdığını bile söylememişti?

Mektupta diyordu ki...

Ama işte, okuyabilirsiniz. Viviane'ın ne yaptığını görebilirsiniz.

Ağustos, 2003

Sevgili Viviane ve Gwynne,

Sözlerime bağışlanmayı dileyerek başlamamalıyım çünkü bu çok fazla şey istemek olur. Ama bu mektubu sizin, kızlarımın, kalplerinizde hâlâ beni dinleyecek kadar bir yer bulabileceğiniz umuduyla yazıyorum. Bu iş beni zorluyor ve öyle olması da doğal; zorunlu bir sözcük yokluğu içinde üç yıl geçirdikten sonra, şimdi benden kaçıyorlar. Ama size yazıp sessizlik yeminimin sona ermek üzere olduğunu söylemek istedim.

Ailemizi bıraktığım için, olmam gerektiği gibi, olmayı delice istediğim gibi bir baba olamadığım için, güveninizi yıktığım için üzgünüm, çok üzgünüm. Sevgili kızlarım, neden gittiğimi tam olarak açıklamaya hiç fırsatım olmadı. Belki şimdi bile benim için pek açık değil bu. Bir baba, bir koca olarak başarısız olduğumu hissetmiştim. Ailemizin parçalanmakta olduğunu görmüştüm. Ne yapacağımı, hepimizi nasıl bir arada tutacağımı bilmiyordum. O üç yıl boyunca, durdurmaya gücümün yetmediği karanlık bir kuvvet ailemizi ele geçirmiş gibiydi, ailemizin kalbini zehirlemekte olan, ancak Castle Keep'teki bir tür karanlık mevcudiyet diyebileceğim bir şey. Yoksa, ki bunu sık sık düşünmüşümdür, yanlış olan şey benim içimdeydi de bu gerçekle yüzleşemiyor muyum? Gerçekten çaba gösterdim, doğru olduğunu sandığım şeyi yaptım. Umut etmeyi sürdürdüm. Ama o gün anneniz korkunç bir tahribat eylemiyle tablolarını imha ettiği zaman, bunun bir işaret olduğunu düşündüm. "Bunu ne kadar çok istesen de, Phineas, bu iş olmayacak" diyordu bana. Önce anlayamadım; neden böyle bir şey yapmıştı? Bildiğiniz gibi anneniz, Anneler üzerinde iki üç yıldan fazla zaman harcamış, yoğun çalışmayla dolu saatler geçirmişti.

Şimdi bile, bunca zaman geçtikten sonra, kendime soruyorum, "Ne oldu?" diye. Nasıl bir anlam vermeliydim buna? Şimdi bile, bilmediğimi itiraf etmek zorundayım. Bir an Goode ailesi mutluydu, evet, öyle olduğumuza hakikaten inanıyorum. Sonra, o üç yılın sonunda, artık Goode ailesi değildik. Siz iki kızı hatırlıyorum, nasıl mutlulukla oynadığınızı, bir zamanlar ne kadar yakın olduğunuzu; hepimiz öyleydik.

Viviane, sorunların olduğunu biliyorum; ama sana yardım etmenin bir yolunu bulmalıydım, bulmalıydık, annenle ben. Ve Gwynne, Gwynne, seni ihmal ettiğimi hissediyorum; oysa her zaman öyle akıllı, becerikli bir çocuktun ki.

Kızlarım, neler söylüyorum? Hiçbir şey. Her şey. Castle Keep'te çok ters giden bir şeyler vardı. Bize dokunan, onun karanlık geçmişi miydi?

Şimdi büyüdünüz, genç kadınlar oldunuz ve eğer sizden ayrıldıktan sonra Allie'yle mutluluğu yakalayamadığımı itiraf edersem, belki de beni daha iyi anlarsınız. Ona gelince, belki de ilişkimiz benim için bir sığınaktı. Allie'yle benim bir çocuğumuz olduğunu ve kızımızın öldüğünü biliyorsunuz. Beni St. Benedict'e girme, inzivaya çekilme kararına sevk eden şey, onun ölümüydü. Dünyadan, kendimden elimi eteğimi çekiyordum.

Ama iyi babalar ailelerini terk etmezler. Ben her gün bununla yaşamak zorundayım.

Birkaç ay içinde manastırdan ayrılacağım. Şimdi sözcüklere yeniden kavuştuğuma göre, acaba yazışabilir miyiz? Ama ikiniz de bir daha benimle temas kurmak istemezseniz, anlayışla karşılarım.

Başka ne diyebilirim? İkinizi de canı gönülden sevdiğimi, her zaman sevmiş olduğumu ve hep seveceğimi. Sizden hiçbir şey istemiyorum, daha doğrusu, beklemiyorum; sahip olduğum tek şey umut.

Babanız
Phineas

Görüyorsunuz, Viviane'ın ne yaptığını görüyorsunuz, değil mi?

Ama sadece babamın, annemin tabloları hakkında söylediklerini düşünüyordum. *Anneniz tablolarını imha ettiği zaman...* Ama annem değildi o. Viviane'di. Vivvy yaptı. Annemin tablolarını kesen Vivvy'di. Bıçakla. Bıçak elindeydi...

Phineas

Cehalet saadettir, Phineas derdi ve dedi, ilk sohbetlerimizden birinde. S-*s-saadet*. O uzun, zor S'ler.

Daha önce, üniversiteye yakın bir birahanede buluşmuştuk; ama bu sefer beni St. Bartolph'taki odasına davet etmişti.

İçeriye girer girmez, yüzüme yoğun bir sıcaklık çarptı. Yazın başları olmasına rağmen, Reemie harıl harıl yanan bir ateşin üzerine daha kömür koyuyordu. Kitaplar gördüm, raflarda, yerde yığınlar halinde, hemen her yüzeyin üzerinde; sonra halka halka lekelenmiş eski bir masada yine kitaplar, kâğıtlar, mürekkep hokkaları, bir çanakta dolmakalemler. Oda akademik ıvır zıvır doluydu; bir çalışma, yoğun bir odaklanma atmosferi vardı

burada. Odanın kendisi de entelektüel bir düğümü çözmekte olan bir akıldı sanki. Beni çeken, içinde yaşamaya can attığım bir odaydı.

'Öğrenmek istediğini söylüyorsun, Phineas' dedi, 'ama tam olarak ne öğrenmek istiyorsun?' Çizmelerini çıkarmış, alevlerin karşısında küçük ayaklarını ısıtıyordu.

'Keşfetmek...' diye başladım.

'Neyi?'

Gözleri ateşin ışığında parlıyordu. Öne eğildi, dudaklarını yaladı. Önünde leziz bir şey vardı sanki. Şu kremalı pastalar gibi. Tadı çıkarılacak bir şey... Yol gösterilecek, yönlendirilecek bir zihin.

Bütünüyle bilgisiz olmadığımı söyledim ona. Okumuş olduğumu ve kendimi düşünen bir insan olarak gördüğümü söyledim.

'Hayat hakkında çok düşünürüm' dedim.

'Belki de gereğinden fazla, öyle mi Phineas?'

Düşünce tarzımı rafine etmeye ihtiyacım olduğunu söyledim. İzlenecek bir yola, engelsiz bir geçide.

Biraz felsefeyle başlamamızı önerdi; bunun kendi konusu olmadığını ama bir meslektaşına danışacağını söyledi. Sohbetimizden kısa bir süre sonra, bana bir okuma listesi sundu: Joachim'in *The Nature of Truth*, doğru hatırlıyorsam, Nietzsche'nin* *The Twilight of Gods*, Brentano'nun *Our Knowledge of Right and Wrong* [Doğru ve Yanlış Hakkındaki Bilgimiz]. Bana sorular, okurken üzerinde düşünülecek noktalar yazılı bir sayfa verdi. Sonra din felsefesine değindik: *Tanrı var mıdır? Ruhumuz var mıdır? Dünyada neden ıstırap ve kötülük vardır?* Sonra başka konulara geçtik, edebiyat, *ortaçağ İngilizcesi, Phineas, temellere dönüş...* Sonra dil, filoloji, etimoloji... *İngilizce dilinin içinde eriyeceğiz...* Onun tutkusu.

Sık sık kendimi yetersiz, cahil, boyumdan büyük işlere kalkışmış gibi hissediyordum. Bana verdiği tüm o makaleler: *Saussure Paradoksu, Chomsky Sentaksı, Skinner'ın Taklit ve Pekiştirme Yoluyla Dil Edinimi Teorisi.* İş yüküm artıyordu. Bazen gece boyunca çalışıyor, ertesi gün kitapçıda uyukluyordum. Ama öğrenmek için çıldırıyor,

* *Putların Alacakaranlığı* ya da *Çekiçle Felsefe Yapmanın Yolları*, Friedrich Wilhelm Nietzsche, Çev. İsmet Zeki Eyüboğlu, Say Yay., İstanbul, 2008. (y.h.n.)

gösterdiği ilginin karşılığını vermek istiyordum. 'Seni parmağında oynatıyor, Phineas' derdi Maggie. Reemie'ye 'bağlılığım' onu sinirlendiriyordu. *Reemie şöyle, Reemie böyle. O Tanrı değil, Phineas.*

Çalışkanlığımın Reemie'ye belli bir zevk verdiğine inanıyordum. Bir akşam St. Bartolph'taki kütüphaneye gelmiştim. Çalışmaya dalmış, başımı kaldırınca köşeden beni seyretmekte olduğunu görmüştüm. Selamıma karşılık vermemişti. Öne eğilmiş, narin ellerini bastonunun konik sapının üzerinde kavuşturmuştu. Ama o patlak gözlerdeki yoğun odaklanmayı görmüş, o zaman bunu, öğrencisinin gayretini takdir eden bir üstadın bakışı olarak yorumlamış, o bakışın mutlak gücünün farkına varmıştım. Bazen bir tartışmamız sırasında ya da o konferans verirken, sadece sesini duymakla uyuşarak transa girerdim.

Üniversitenin barındaki o olay. Karşı konulmaz çekicilikte sarışın bir kız öğrenci bize yaklaştı. Hafif bir aksanı vardı, sanırım Alman'dı. Dr. Reemie'nin dikkatini buna çekmek zorunda kalmanın hoşuna gitmediğini ama konferans metinlerinden birinde bir hata var gibi göründüğünü söyledi. Dr. Reemie'nin dil bilimci Edward Sapir'e atfettiği ve onun *Language* adlı kitabından olduğunu söylediği alıntı, aslında George Lakoff'un *Women, Fire and Dangerous Things* adlı kitabındandı. 'Belli ki bir daktilo hatası bu, dedi.' Zavallı kız titriyordu.

Reemie'nin gözlerinin yuvalarından fırlayacağını sandım. Sabit bakışlarla kıza bakıyor, kalın dudakları seğiriyor, eli, sabırsızlıktan ziyade sinirden kaynaklandığını düşündüğüm hızlı, hafif hareketlerle masayı tıkırdatıyordu.

'Küçük bir sınama' dedi, kısa, daha çok irkilmeye benzeyen bir gülümsemeyle; herhalde suçüstü yakalanmış olmaktan kaynaklanan sıkıntısını ya da rahatsızlığını maskelemeye yetmedi bu. 'Evet, bir sınama, sevgili kızım. Hangi öğrencilerimin uyanık olduğunu anlamak için. Sana tam not veriyorum. Peki, adını sorabilir miyim?'

'Sigrid' dedi kız.

O zaman Reemie'nin yüzü bembeyaz kesildi; orada öylece dururken, kesin bir inanmazlıkla ağzı açık kaldı.

'Fi... fi... Sigrid mi?' Zorlukla konuşuyordu. 'Fa... falim... zalim bir şaka mı bu?'

'Şaka mı? Beni bağışlayın. Hayır, hayır, Dr. Reemie.' Bu garip tepkiden belli ki benim kadar kafası karışmış olan zavallı kız, kitaplarını ve kâğıtlarını düşürerek geri çekildi.

Kız ayaklarının dibinde aceleyle toparlanırken, Reemie ona baktı. Artık kendini toplamıştı; kız özür dileyerek çekilirken yüzünde hor gören, sert bir ifade belirdi. Gözlerindeki bakış da kızı iten, uzaklaştıran fiziksel bir kuvvet gibiydi.

Bu kızla, Sigrid'le daha sonra karşılaştım; onu, doğru şeyi yapmış olduğuna, Dr. Reemie'nin, hatasından haberdar edilmeyi tercih edeceğine temin ettim. Onun aslında öyle bir canavar olmadığını söyledim. Ama gözlerini, o gücü o kadar net bir biçimde hatırlıyorum ki. Onu asla unutmayacağım.

Düşünüyorum da Reemie'nin hayatımı daha önce etkilemiş olmasını nasıl da dilerdim. Esrarengiz bağışçımın ilgisi ve sadakati için her zaman minnettar olmuştum. Çocukken keşfettiğim o kurgusal dünyalar kendi dünyamdan daha gerçek ve daha güvenilirdi. İçine girebileceğim dünyalardı bunlar, sığınabileceğim, sürekli olarak değişen yaşantımdan daha büyük bir kesinliği olan yerler, aniden içinden koparılıp alınmayacağım, öykü bittikten sonra uzun süre içinde oyalanabileceğim, gezinebileceğim, kalabileceğim dünyalardı ve daima mutlu sonlar vardı. Kaçışım Blyton'ın *Castle of Adventure, Boy's Own Stories*'le başladı, sonra *Days at Cheverill, Barney of Buffin, The Fifth Form Detective* geldi. Ralph ve Peterkin ve Jack'le birlikte orada, Mercan Adası'ndaydım; Dickon ve Mary'le gizli bahçedeydim. Will Scarlett ve Friar Tuck ve Robin, hepsi de çocukluğumun zor yolunda bana eşlik eden birer arkadaş, kardeş, birer anne babaydı. Ama bu kitap akışı edebiyat sevgimi büyütmüş olsa da beni kaçıştan ve yoldaşlıktan daha fazla bir şeylere özlem duyar bir hale getirdi. Çocukken okuduğum kitaplardan söz ettiğimde, Reemie'nin tiksinme dolu bakışını hatırlıyorum. Nathan'da kalırken okuduğum kitaplara ne diyeceğini merak ediyordum.

Ama ciddi, ağır bir şeyle baş edemezdim. Ucuz kitapçılara gi-

diyor, rastgele kitaplar seçiyor, Reemie'nin 'ne aşağılık ve gelişigüzel bir okuma tarzı' hakkındaki yorumlarını duyabiliyordum. Şöhretinin doruğundayken, babasının karanlık geçmişiyle ilgili açıklamalar yüzünden, aleni aşağılanmaya maruz kalmış bir Hollywood aktrisinin yükselişini (ve düşüşünü!) anlatan *İtibardan Düşüş*'ü neredeyse bitirmiştim. Gerçek adı Grace Falls'muş*, inanabiliyor musunuz? Ama yıldızlığa yükselmeden önce Madeleine Xenia-Davis olarak değiştirmiş. Ona tapan hayranlarına doğru uzandığı bir fotoğraf vardı. Bir ikon, bir azize gibiydi, yanlış bir şey yapması düşünülemezdi, sayısız hayır işinin başında onun adı vardı. Yine de sonuçta nahoş bir tip olduğu ortaya çıktı. Babasından bile daha karanlık biri. Fotoğraf düşüşünden önce, 'iyi Grace'ken çekilmiş olduğu halde, ikiyüzlülüğü ağzı açık, geniş gülümsemesinde kendini belli ediyordu. Bu gülümseme ona saygı gösterenlere olan minnetini ve sevgisini ifade ediyor ama yine de dudaklarının kıvrımında ve dişlerini gösterişinde açgözlülük, kendini yüceltme, kötü ruhluluk, oyuncu olarak yeteneklerinin gizleyemediği benlik ortaya çıkıyordu.

Ama Reemie'nin yeteneği daha üstündü.

Gerçekten o kadar masum muydum? O aslında o kadar da kötü değil miydi?

Söyleyin bana, bir Tanrı var mı, olabilir mi? Manastıra ilk girdiğimde, sessizlik yeminimi etmeden önce, Rahip Lenten bana onun varlığına inanmanın zorunlu olmadığını, önce ruhumun hakiki sesini bulmam gerektiğini söyledi. O katıksız sessizlikte, küçük kilisenin vitrayındaki yüze baktığımda ve başka bir ses duyduğumda, sanırım onu buldum. Hâlâ, evet inanıyorum, diyemiyorum. Ama eğer duyduğum Tanrı'nın sesi değildiyse, katiyetle söyleyebilirim ki şeytanın sesiydi.

* İng.: İtibar düşüyor. (ç.n.)

Kitap

Yapamam, babacık, dedi. Bu sabah. Odamın bir köşesinde çömelmişti. Daha gözlerimi bile açmamış olsam da bir gölge, bir rüya değildi o, bana şarkı söylüyordu...

Ey fif mafum göflü
yedi tatlı kıf kardef
yaf farkıları föyleyin
ve yalan föylemeyin bana.

Yapamam, babacık, demişti. Çünkü bana gülüyorlar, babacık. Zavallı çocuk. Okuldan, gözleri kızarmış ve şişmiş bir halde eve gelmişti. O anda karar verdim. Onu okuldan alacaktım. Kuş beyinliler yetiştiren, göz boyayıcı bir okuldan başka bir şey değildi. Inge-

borg aslında birçok bakımdan oldukça parlak bir çocuktu. Gerçi kabul etmek gerekir ki şarkı söyleyemiyordu. Oysa diğer kızlarla birlikte koroda olmayı o kadar çok istemişti ki. Ona, babacığının korosunda olabileceğini söyledim. Assolist olarak, dedim. Sonra Helnea'ya açık açık söyledim, Ingeborg o okuldan çıkmalıydı. Onu ben eğiteceğim, dedim. Helnea zaten çocuğun eğitimiyle hiç ilgilenmiyordu. Onun başka planları vardı. Inge'ye aldığı o aptal kız kitapları, Avrupa'nın her tarafında dolaşan, delice âşık olan taze sosyete kızları: *Monte Carlo'lu Genç Kızlar, Sosyete Kızları Tehlikede, Soylu Bekâr, Milyon Dolarlık Drahoma.* Helnea Inge'ye on sekiz yaşına basmak üzere olan sekiz yaşındaki bir kız muamelesi yapıyor, baştan beri, okuduğu yüksek sosyete dergilerinin sayfalarında gülüşen genç kızların tarzında giyinmeye teşvik ediyordu. Çünkü Helnea bir sosyete kızının annesi olmak istiyor, hayır, buna ihtiyaç duyuyordu. Rahat bir hayat yaşıyorduk ama Helnea'nın sözleriyle, 'sosyal statü yoksunluğumuz', beklentisiyle yetiştirildiği lüksü ona sağlayamıyordu. Helnea bütün gün süren öğle yemeklerinden, sevgili kızı için aldığı gülünç armağanlarla dönerdi: kültür incilerinden bir kolye, som altın aynalı bir pudriyer, timsah derisinden mini bir gece çantası. Bir defasında, Inge'yi bir prensesten ziyade bir hayvan gibi gösteren, servet değerinde vizon bir pelerin almıştı. Kürkün içinden bakan o gözler! Helnea, dedim, onu böyle şebeğe çeviremezsin... Ama hiç dinlemezdi. Yemek sonrası kısa 'sohbet'lerimize, önde gelen bir plastik cerrahın adı serpiştirilmeye başladı. Birkaç defa onu, çocuğun çenesini kaldırmış, o talihsiz yüzü dikkatle incelerken yakalamıştım. Peki, yüzünde nasıl bir ifade vardı? Ne üzüntü ne de empati olmadığı kesindi. Ingeborg güzeldi. Benim için güzeldi.

Bazı günler burada, çalışma odamda, bu kitabı açıp elimde kalemle oturuyorum ve hiçbir şey yazmıyorum. Pencereden dışarıya, aşağıdaki avluya bakıyor, onu koşarken görmeyi bekliyorum... Hayır. Hayır, o hiç koşmazdı. Parmaklarının ucuna basarak yürüyen narin bir çocuktu. Yeteri kadar beslenmediğinden korkardım. Helnea'nın ona doğru dürüst yemek yedirmediğinden endişelenirdim. Onu hiç yeteri kadar sıkı giydirmediğinden. Her zaman ölü gibi solgundu Teni saydamdı. Boynunda, çenesinin hemen altından kürek kemiğine kadar uzanan iki damar görünürdü. Onlara 'iplerim' derdi. Bir kuklanınkiler gibi. Bir de kalça kemiğinden tatlı küçük Venüs

tümseğine uzanan bir damar vardı. Her zaman öyle soğuktu ki. Vücutta daima sıcak olan yerleri bile. Odamdaki ateşi canlandırıyorum. Onun üşümesini istemiyorum.

Bugün öğle yemeğinden sonra. Cehennem gibiydi. Matyeus-Prinn beni İspanyol şarabı olmaksızın karşısına oturttu. "Biliyor musun, Reemie" dedi (görünüşe göre artık "Doktor"u temelli kaldırmış), "Yunanlı, Reemie, Bay Saspa, adı her neyse, o öğrencinin babası. Esaslı bağışlar yapıyor, Reemie." Üniversitenin kasalarını doldurmakta yardımcı oluyor, demek istedi M-P. "Farkındasınız herhalde, Reemie" dedi, "Bay Saspa'nın kızı bize daha yeni katıldı ve babası açısından hâlâ 'inceleme altında'yız. Babası gibi, Reemie, onun da aptallara tahammülü yok. Daha fazla öğrencinin canını sıkmak olmaz, Reemie." Kör gözünü kırptı. Hırlayarak bana, kendimi budala durumuna düşürdüğümü söyledi. Anlaşılan kendime çeki düzen vermem, her konuda fikirlerimi tazelemem gerekiyormuş. İşe yeni bir şapka almakla başlamamı önerme küstahlığını gösterdi. Budalayım, demek, aptalım, öyle mi? Sen öyle san, diye düşündüm. İngilizce'de 34x43 santimetrelik büyük kâğıt boyutu anlamına gelen "foolscap"in, aptallar demek olan "fools" ve külâh demek olan "cap" sözcüklerinden geldiğinin çünkü eskiden kâğıt boyutlarının saray soytarılarının külâhlarıyla işaretlendiğinin farkında olup olmadığını sordum. M-P kızarmış bir yüzle atıp tutuyor, hiddetinden kekeliyordu; öyle kendimden memnun görünmeyi kesmemi, bunun ciddi bir mesele olduğunu söyledi. Ona "Kanıt, ey Sayın Onurlu Lord Yüce Rektör, kanıt!" demek üzereydim. Hâlâ sözcüklerin efendisiyim. Sözcükler hâlâ iliklerimde, sevgili Matyeus-Prinn-Hazretleri. Ama bana fırsat vermedi. Öğrenciden özür dilememi emretti... *Derhal, Reemie!*

Sissy, demişti. Yunanlı kız. Bir tuzaktı bu. Öyle olmalıydı. Özel derste. Bugün, öğle yemeğinden önce:
–Peltek, dedi.
–Ne, dedim.
–Yanıt, Dr. Reemie.
–Ne yanıtı?
–Sorunun.
–Ne sorusu?

–Az önce bana sorduğunuz.
(Bir bit yeniği olduğunu düşünmeye başlıyordum. *Sorduğunuz Sorunun*. Aksanı vurguluydu. Dişlerinde metal teller vardı.
–Öyle mi yaptım?
–Pelteğin İngilizcesi "lisp"in kökeni, Dr. Reemie. Kökeni *wlyspian*.
–Sevgili kızım, "lipş" demek istedim... yani "lips", dudağın İngilizce'si, dedim.

O noktada dışarı çıktım. Dersi terk ettim. Birisi bana gülüyordu. Zaten konsantre olmakta güçlük çekiyordum. Sabahleyin köşede şarkı söyleyen Ingeborg'u düşünüyordum. Öğrenci ödevini okumamı istemişti (başlığı: *Rasmus Ras: Görüntü ve Ses*) "A, yeni bir kız" dedim. "Peki, adınız nedir?" "Sissy" dedi, "Sissy Sasparisius." Fif-i. Bir oyun, aptalca, zalimce bir öğrenci şakası. Fifi Fafparifiuf. Rafmuf... Dil dönmüyor, kurşun gibi... Bir makale hazırlıyor olmam gerekiyor. Şu anda. Üniversite dergisi için. *Lisan Halısı: İğne Olarak Dil, Dokuma Olarak Sözcük*. Taş, sopa olarak sözcük. *Sissy.** *Hanım evladı. Anasının kuzusu*. Sopalar. Taşlar. "Aptal okul çocukları, kuş beyinliler. Benim Rob-err'im gibi değil" dedi. Mutti.

Bu akşamın daha erken bir saatinde, makalemin ilk sayfası olması gereken şeyin karşısında uykuya dalmış olmalıyım. Bir rüya gördüm. Gladsheim'de, altın duvarların içinde, İskandinav tanrılarının en muhteşem sarayının altın damının altında, muazzam bir ziyafet masasında oturuyordum. Yanımda, koyu mavi pelerini, bir kartalla süslü miğferiyle Büyük Tanrı Odin oturuyordu. Ayağının dibindeki köpeklere kemik atıyordu. Odin ve ben eski dostlar gibi sohbet ediyorduk! Fal kartları ve içkisiyle Mutti de oradaydı; kendini gülünç duruma düşürüyor, beni hayal kırıklığına uğratıyor, içki her zamanki gibi onu gittikçe daha somurtkan bir hale getiriyor, kartları felaket üstüne felaket kehanet ediyordu. *Yaşlandığım zaman bana bakacaksın, değil mi* Roberr? *Ah ama bak* Roberr, *kartlar bana senin gideceğini söylüyor. Ah gitme, zavallı* Mutti'*ni terk etme,* Roberr! Terkitme, terkitme diye telaffuz ediyordu. Sözcükleri hiç doğru söyleyemez miydi? Üniversiteye gitmemi isteyen sensin, Mutti. Hayır, kal Rob-err, diye yakardı, benimle kal. Ben yürüyüp gider, Gladsheim'ın büyük kapısından çıkarken bile bana yapışmaya devam etti; baldırıma sıkıca sarılıyor,

* İng.: Kız gibi oğlan, hanım evladı. (ç.n.)

ayaklarımı sürüyerek yürümeye çalışırken arkamdan sürükleniyordu. Bir rüya değildi bu. Bir anıydı. Diğer birçok anı arasında, Mutti. İstiridye rengi ipek sabahlığıyla ön kapıda, okula giderken el sallayarak beni uğurluyor. Mutti, hâlâ istiridye rengi ipek sabahlığıyla kapıda, okuldan eve gelirken el sallayarak beni karşılıyor. Bir kez bile öteki çocuklarla top koşturmama asla izin vermedi. *Hanım evladı, Mutti'nin kuzusu. Rob-err, Rob-err, Mutti şunu istiyor, Mutti'nin şuna ihtiyacı var...* Oyun oynamama asla izin verilmezdi. Fazla zamanım yoktu. Ona bakmak zorundaydım. Her zaman öyle talepkârdı ki.

Mutti'mi severdim. Çok severdim. Sevmek memnun etmek demektir. *Lieber. Lee-ber-ater**.Sevmek özgür bırakmak demektir. Asla özgürlük değildi o. Beyaz buzlu pençeleri... diş gibiydi! Dişi bir ağız. O dehşet. Kıpırdayamıyor, nefes alamıyordum. Boğuluyordum. Soğuk parmakları buz gibiydi.

Ingebiorg'u başka çocuklarla oynamaktan caydırırdım. Zaten onlarla beraber olmaktan, zalimliklerinden kaçınıyordu. O, olgun meyveydi. Diğerlerinin gücü kuvveti onu eziyordu. Hatırlıyorum, yolun karşısında oturan iki erkek vardı, ikizler. Helnea'ya bakılırsa babaları bankacılıkta yüksek bir mevkideymiş, geniş ve iyi bir çevreleri varmış. Helnea birkaç defa çocukları Ingeborg'la öğle yemeği yemeye davet etmiş, kendisi hanım arkadaşlarıyla kasabada eğlence peşinde gezinirken onları kendi hallerine bırakmıştı. Bana bırakmıştı. Ama önemli işlerim var, Helnea, dedim, not verilecek ödevler, yazılacak makaleler; herhalde benim onlara şey, şey etmemi bekleyemezsin... Bir ara, aşağıdaki gürültü dayanılmaz bir düzeye geldi. Çalışma odamdan indiğimde onları odalarda koşturarak ve vahşiler gibi haykırarak, tehlikeli bir derecede kızarmış görünen zavallı Inge'yi kovalar buldum. Siz oğlanlar kaç yaşındasınız? Sekiz yaşında, efendim, dediler bir ağızdan. Tam doğru yaştasınız, o halde, dedim. Şimdi, o mahzen kapısını görüyor musunuz? Onun arkasında, bıçaklarını bileyerek bekleyen bir cüce var. Peki, ne beklediğini biliyor musunuz, çocuklar? Elimi pantolonuma, fermuarıma götürdüm, bir parmağımı ileri doğru uzattım ve salladım. Anladılar, hem de nasıl! Yüzleri görülecek bir şeydi! Kaçtılar. Küçük solucanları son görüşümüz oldu bu. Inge'yi korumak zorundaydım.

* Almanca'da *liber* sevmek; İngilizce'de *liberator* özgürlüğe kavuşturan. (ç.n.)

"Beni korumak zorundasın" Roberr, derdi. Neden korumak, Mutti? Hiç bilemezdim. Hiç söylemezdi. Doğduğumda ip zaten boynumdaydı. Onun çelik gibi, çelik gibi göbek bağı. "Zeki, oğlum çok zeki" derdi Mutti, herkese, herhangi birisine. Bankada, sosis almaya gittiği kasapta. "Burnu hep bir kitaba gömülü" derdi onlara. *Oğlum, profezör*. İçkiden dili dolaşarak ve yalpalayarak, aynada provasını yapardı. *Oğlum, olağanüztü zeki. Oğlum, profezör. Se, Mutti, se.* Ona anlatmaya, o S'leri telaffuz etmesini sağlamaya çalışırdım. Bir körün başka bir köre yol göstermesi gibiydi. Ben de tıpkı Ingem gibi alıştırma yapıp dururdum. *Ne yapıyorzun? Ne yapıyorzun, Rob-err?* Bilerek yaptığından şüphelenirdim. Ben bunun yerine, saatlerce onları yazardım. Okuldan, oyun alanında katlanmak zorunda kaldıklarımdan sonra. O anlatılmaz zevk: Çaydan sonra (Mutti esef edilecek bir aşçıydı; genellikle yumurta ve balık yerdik) en yumuşak kalemimi çıkarır ve beyaz boşluğu o güzel kıvrımlarla doldurur, çifte büklümlü harfi defalarca çizerdim. Şimdi görüyorum ki bu bana bir rahatlama sağlıyordu. Her bir harfi çizerken kendimi affederdim, neyi yanlış yapmış olduğumu hiçbir zaman tam olarak ifade edememiş olsam da. O harfleri öyle yoğun bir dikkatle çizerdim ki bazen beni masaya salyalarım akarken yakalardı. *O piz küçük ağzını kapat, Rob-err.* Mutti kulaklarımı yumruklardı. Öyleydi işte, bir an kaz tüyü kadar yumuşak, bir an sonraysa... Ah, o kocaman terzi makasını yukarı kaldırdığını görüyorum. Oysa Mutti hayatında tek bir elbise bile dikmedi. Keskin ve tenimde soğukluğunu hissettiğim bir makas. *Eğer ağzını kapatmazzan onu kezeceğim, Rob-err. Kezip atacağım ve bir şeyi daha kezeceğim!* Gözleri şimşek gibi çakardı; hiçbir zaman söylemese de beni ne yapmakla tehdit ettiğini bilirdim.

Bir partiye davet edildim. Yeni seçilen İngilizce dili profesörü Gordon McGourd onuruna. Ha... şey... ah. Gelemeyeceğim. Hastayım. Çok özür dilerim.

"Profess." Savlamak. (İngilizce olarak ilk defa Palgrave'in *Lesclarcissement* adlı eserinde geçtiği söylenir.) Başka şeylerin yanı sıra, duygular beslediğini açıkça kabul etmek anlamına gelir. Savlamak: kabul etmek, ileri sürmek, taslamak. Savlıyorum. Duygular besliyordum. Uyanan duygular. Ingeborg doğduğu zaman. Bir babayla kızı arasındaki o çok özel sevgi. Bir anneyle oğlu arasında...?

O nerede? Artık yalnız rüyalarda geliyor. O zaman bile bir mevcudiyetten ziyade bir izlenim gibi. Onu o gün kasabada, kitapçının yanında gördüğümde pırıldıyor, ışık saçıyordu. Ama sanki o an onun zirvesiydi ve o, artık asla yakalayamayacağım kayan bir yıldız, eksilen bir ay, batan bir güneş; o ki bir zamanlar benim bütün dünyamdı. Uzanıyor ama bana dokunmuyor, ağzını açıyor ama hiçbir sözcük çıkmıyor ve bana ne söyleyeceğini hiç duyamayacağımdan korkuyorum. Onu bir daha kaybetmeye nasıl dayanacağım?

Yine Baba'nın yanına çağrıldım. Gerçek dünyaya. Bana eziyet ediyorlar. ÜÜD için teslim ettiğim makalede hatalar varmış. M-P'nin sözleriyle, "basit daktilo hatalarından en vahim gaflara kadar varan" hatalar ve yanlış alıntı yapmışım, iki defa. Onun sözleriyle, "duygular hakkında, dilin kullanılmadığı bir dünya teklif etmek hakkındaki tüm bu saçmalıklar ve boş laflarla" ne söylemeye çalıştığımı sordu. Sonra M-P mahkemede bir kararı ilan eder gibi ayağa kalktı ve makalemden bir şeyler okudu: *Düşünce, sözcüklerle ıslah edilmiş duygudur... bir sessizlik ve eylemler ütopyası.* Bunun ne anlama geldiğini, ne anlama geldiğini sandığımı, ne yaptığımı sandığımı sordu. Artık aklım karışmıştı. M-P'ye göre, makalem *Üç Aylık Üniversite Dergisi* standartlarının çok altında kalıyordu. Kendimi tam olarak işime verip veremediğimi sordu. Stresten mi yoksa yaşlılıktan mıydı acaba? Sayın Yüce Cellat Prynn'in oracıkta hakkından gelmek istedim. Söyleyecek hiçbir şeyim yoktu. Çalışma odasının kapısını kapatmak için döndüğümde, Ökseotu'nu bir veda hareketi gibi yukarı kaldırdım. M-P kim olduğunu sanıyor, Tanrı mı?

Allie

Jo, gözleri, kulakları ve burnu olmayan bir bebek doğurmuştu. Bebek sanki kendi içinden çıkmak için bir yol bulmaya çalışır gibi çırpınıyor ve Jo'nun onu yatıştırmaya çalışmasına rağmen, gittikçe daha çok sıkıntıya düşüyordu. Sonra onu bana verdi; ama bebek kanla kaplı ve kaygandı ve acınası küçük bedeni ellerimden, ağır ağır akan bir kan deresine dönüşmüş olan beton zemine düştü. Minik ellerinin uzandığını gördüm, zayıf, bitkin iniltisini duydum, sanki bebek uzun ve korkunç sıkıntılar çekmiş gibiydi ve bu arada, bebek daha da uzaklaşıyor ve ben ona uzanıyordum. Kolum büyüyor, uzuyor ama asla ona ulaşamıyordu. Sonra dere bir çağlayana, bir şelaleye dönüştü ve şelalenin

kenarında, düşmeden hemen önce, bebek başını kaldırdı ve sarışın bukleleri gördüm, onun yüzü olduğunu gördüm, *anne*, *anne* diye haykıran sesini duydum.

Ertesi sabah, şafaktan hemen önce, Jo'nun evinde, dudaklarımda onun adıyla uyandım, O*relia*... O*relia*. Kollarım hâlâ uzanıyordu, kâbus hâlâ canlıydı. Yatağın yanındaki ışığı açtığımda, yarı kapalı perdelerin arasından görünen metalik gri gökyüzü, siyaha döndü. Önceki geceyi düşündüm, Jo'yla birlikte Rahim Odası'ndayken bana haberini söylediği zamanı.

Ön kapıda beni karşılayış tarzından, aklında bir şeyler olduğunu sezmiştim. Uzun, yoğun sarılışı, sonra hoş geldin demekten çok beni teselli etmeye çalışır gibi sırtıma hafif hafif vuruşu. Bana sarıldığı zaman, kısa bir süre için ikimizi annemizin rahminde yekvücut olarak, bütün, bölünmemiş bir hücre olarak hayal ettim. Birbirimizden uzaklaşırken, şiddetli bir ayrılık hissi duydum. Başını çevirip kendi içindeki mahrem bir yere baktığında, dudaklarında oynaşan o küçük gülümsemeyi gördüm; kollarını gevşekçe kendi etrafına sarmış, bir sır besliyordu.

'Rahim Odası'na hoş geldin' demişti, beni eskiden sığınak dedikleri yere doğru götürerek. Evin arka tarafında gizlenmiş bir odaydı bu; şimdi derin bir pembeye boyanmış, bütün mobilyalar kaldırılarak yerine devasa kırmızı kadife yastıklar serpiştirilmiş, müziği çıplak döşeme tahtalarından nabız gibi atarak gönderecek bir açıda, iki hoparlör yerleştirilmişti. Birisi ona odanın bir rahme benzediğini söylemiş, öyle dedi ve utanmış gibi gözkapaklarını indirerek acemice güldü.

O akşam özellikle güzel görünüyordu. Yumuşak bir biçimde vücudunu saran, altın çizgili uzun pembe bir elbise giymişti. Bacak bacak üstüne atmış, başını bir mindere yaslamış haliyle bana, kadim uygarlıklar hakkında okumuş olduğum bir kitaptaki tanrıça resmini hatırlatıyordu; hem görkemli hem de ilkeldi, toprak ana gibi.

Bana kırmızı şarap doldurdu ama kendisi almadı, oğlanların okuldaki ilerlemeleri hakkında son haberleri verdi; Jake'e diş teli takılacağı için Mikey'nin onu kıskandığını, Bart'ın kendini geliş-

tirme kursuna gittiğini anlattı. Emniyet kayışıyla, on iki metre yüksekliğindeki bir direğe tırmanması gerektiğini söyledi.

'Ama Bart'ın yüksekliklerle arasının nasıl olduğunu bilirsin' dedi.

Sonra hafifçe kızardı; belki de bir defasında ona, herhangi bir şeyin tetikleyebileceğini söylediğimi hatırlamıştı. Sanki bir anıymış gibi zihnimde canlandırdığım o ağır çekim manzarayı, aşağıya düşen Orelia'yı.

Karşılıklı oturuyorduk; tam olarak birbirimizin kopyası değildik. Biz küçükken, insanlar bizi ayırt edemezdi; tek fiziksel farkımız Jo'nun sağır olmasıydı ve bu da tabii ki hemen belli olmazdı. Jo'nun sık sık beni görmezden gelir gibi olmasından duyduğum hüsranı hatırladım. Anlayacak kadar büyüdüğüm zaman, onun sağırlığının bir yoksunluk olmaktan çok, onu özel, istisnai yapan bir şey, benim sahip olmadığım bir şey olduğunu, benimse sadece, yalnızca normal olduğumu gördüm. Saçları her zaman benimkilerden daha parlak gibiydi. Benden daha güzeldi. Çünkü daha çok gülümserdi.

Başta, birbirimizin kopyasıydık. Ama aramıza bir şey girdi, simetriyi bozdu. Artık iki ayrı varlık değildik. Jo gerçek, etten ve kemikten bir insandı ve ben sadece onun zayıf bir yansımasıydım. Bunu ilk olarak ödül dağıtımında, onu sahnede genç gazeteci ödülünü alırken gördüğüm zaman hissettim. O günden beri, yaptığım şey yüzünden, o suçluluk duygusu yüzünden, aramızda bir sınır vardı.

O gece Jo'yla kırmızı odasında otururken, sınırı çizenin ben olduğumu anladım. Rahibin sözlerini düşününce, ayrılığımızı her zamankinden daha şiddetli olarak hissettim. İtiraf etmek istedim. İkimizin de birer itirafı olduğundan hiç haberim yoktu.

Jo'nun içimi okuyabileceğinden, vicdanımın sesini duyacağından endişelenirdim. Zaman zaman bunu yapabilmesini diledim, sırf Jo müziği değiştirirken, o uzun sessizlikte, ona anlatmak üzere olduğum şeyi, ona kendim anlatmak zorunluluğundan kurtulmak için de olsa. Davul seslerinden ibaret bir Afrika müziği koymuştu. Kollarını açmış, avuçlarını ahşap döşemeye yapıştır-

mış, müziği hissediyordu. Ona baktım; pembe ve altın rengi giysisi içinde, kanatlarını açmış egzotik bir kelebeğe benzediğini düşündüm. Pembe ve altın rengi.

Yıllar önceki o gün de pembe giymişti. Yeni bir kıyafet. Hepimiz o olay için özel olarak yeni kıyafetler giymiştik. Annem zambak beyazı ketenler içindeydi. Jo sahnede. 'Pembe pembe' demişti annem. Öyleydi de. O sahnede parlıyordu.

Ona anlatmak için kendimi hazırlıyordum ki Afrika davulları sustu, zayıflayan bir kalp atışı gibi yavaş yavaş kesildi. Jo bana baktı.

'Allie, hamileyim.'

Yutkundum. Gülümsemem yanaklarımı zorluyordu.

'Üç aya yakın' dedi. Güldü. 'Bu yılın alışveriş listesinde yoktu bu. Ben Bart'ı suçluyorum.'

Kısa süren sessizlikte, söyleyemediği sözler vardı:

Özür dilerim, Allie, bir bebeğim olacağı, bir bebeğim daha olacağı için özür dilerim, sen tek çocuğunu kaybetmişken.

Atlatırım sanmıştım, beni bir cadı haline getiren, yeislerin o en karanlığını. Vücudumda benler çıkmış, burnum kemerlenmişti; yanımda çocuk yakalamak için bir ağ taşıyor, fareli köyün kavalcısının ezgisini çalıyordum. Sonrasında, haftalar boyunca salıncaklı parka gittim. Her bir masum yavruya, eşi olmayan saksağanlar gibi sapıkça bir ısrarla yoluma çıkıyormuş gibi görünen bütün o hamile kadınlara büyü yapıyordum. Bir gün parkta yürürken, yeni dikilmiş, her biri küçük, beyaz bir haçla desteklenmiş fidanlarla dolu bir yamaca rastladım. Yüz çocuğun yattığı bir mezarlıktı bu.

Bir kız. Bir kız, Jo, senin için öyle mutluyum ki, hakikaten, Öyleydim de. Ama kız olacağını biliyordum.

Rahat uyuyamadım; saate bakıyor, saniye kolunun her defasında bir çabayla titreyerek yerine oturuşunu seyrediyordum. Onun içinde büyümekte olan çocuğu düşündüm, ellerimi karnıma koyup avuçlarımı yüzeyine yapıştırdım. Bir yüzeydi bu; içinde hiçbir şey yoktu. İkizler sahanlıktan odama doğru ilerlerken döşeme tahtalarının gıcırtısını duydum. Kapının aralığından

gizlice baktılar, el ele tutuşarak, ayaklarını sürüyerek içeriye girdiler. Jake ve Mikey. Aralarında pek bir fark yoktur, Mikey'nin biraz daha minyon olması ve Jake'in çenesinde babasınınki gibi bir gamze olması dışında. 'Allie teyze' diye fısıldadılar; Jake eliyle *merhaba, teyzeciğim* işaretini yaptı. Doğdukları zaman Jo'nun sessiz sorumu yanıtlarkenki sevincini düşündüm. Kusursuz, Allie, demişti, gözler, ağız, burun, el parmakları, ayak parmakları, kulaklar, dedi, kulaklar, kusursuz. Beni duyabiliyorlar, Allie. Ama onlara işaret dilini öğretmişti. Seslerini hiç duymamış olduğunu düşünüyorum da. Oysa ben her gün Orelia'nın sesini duyuyorum.

Yataklarına dönmeden önce, kucaklaşmak için yanıma tırmandılar. Onlara sarıldığımda, yatağından yeni çıkmış bir çocuğa sarılmanın verdiği mahrem duyguyu hatırladım. Bu anı öyle taze, öylesine somut ki onu kaybetmiş olduğumu tam olarak idrak edip sarsılıncaya kadar –çünkü beni hâlâ sarsıyor– kısa bir an geçti.

Anne ve koruyucu Jo, ertesi gün direksiyon başında, bizi gezintimizden geri getiriyordu, insanın yüzünü kızartan rüzgârda, fırtınanın salladığı bir geminin dümenindeymiş gibi. Onun her zaman sağlam, güven veren bir varlığı olmuştur. Bir pırıltısı vardı; daha şimdiden, 'çiçek açmış' gibiydi. Beni kendisine bakarken yakaladı, özür diler gibi gülümsedi. Kendimi renksiz, gece tarafından tüketilmiş, kız kardeşimin büzülmüş bir versiyonu gibi hissettim. Gök de griydi, yer yer kararıyor, ağır bulutlar halinde toplanıyor, rüzgâr sert esiyordu. Jo rüzgârı her zaman sevmiştir. Dünyanın nefesi, yeryüzünün sesi, derona. Çocukluğundan beri, rüzgâr için özel sözcükleri olmuştur: *çılgın, isterik, yaramaz, baştan çıkarıcı, şeytani*. İnsanlar rüzgâr dans ediyor derken Jo, kankan yapıyor, fokstrot yapıyor, hulyalı bir vals yapıyor der. Jo için rüzgâr sadece hissedilmez, görülür. *Teninizi beneklendiren yaz yağmuru, düşen karın parmak uçları*. Jo'nun eksik olan duyusunun, içinde yaşadığı dünyayı güçlendirdiğine, yoksun olanın ben olduğuma inanırdım.

Arabada sandviçlerimizi yiyip çayımızı içtikten sonra, oğlan-

ların kollarını kaldırmış, yarı sıçrayarak yarı kuvvetli esintilerle havalanarak önden koşuşunu seyrederek yürüdük. 'Rüzgâr nasıl bir şey, Jo?' 'Tehlikeli' dedi. Gözüpek gülüşünü duydum, gözlerindeki muzır bakışı, bazen yaptığı o ileri atılma hareketini gördüm, kolları yukarıda, dalar gibi alçak bir tango adımına benzeyen hareketi, onun o teatral, abartılı hareketlerini, benim asla kendimi içine bırakamadığım, gıpta ettiğim o rahatlığı ve özgürlüğü.

Jo bizi arabayla geri götürürken, pencereden dışarıya, kırlara baktım... tarla çit tarla. Nasılda tatmin edici bir tekrarlama, demişti bir defasında Phineas bana. Tatmin edici mi? Özgür ve etrafı çevrili, demişti, özgür ve etrafı çevrili, ne birinden ne de öbüründen çok fazla değil. Bunun ona neden cazip geldiğini görebiliyordum.

Phineas hiçbir zaman etrafının fazla çevrili olmasından hoşlanmaz, dairesinin sınırları içinde kendini asla rahat hissetmezdi... gökyüzüne olan sevgisi yüzünden. Ama aynı zamanda korktuğunu sezerdim. Bir defasında bana, akademik dünyadan feragat edip bir çiftçi karısı olmanın hoşuma gidip gitmeyeceğini sormuştu. Küçük bir çiftlik edinmek gibi çılgınca bir düşü olduğunu söyledi bana. Aklıma takılan, 'karı' sözcüğü olmuş, her nedense, kendimi keçilere bakarken, yumurta toplarken hayal etmekten çok daha abes gelmişti. Orelia'ya hamileyken bile, geleceğimizi hiç hayal etmemiş hatta aklıma bile getirmemiş olduğumun farkına vardım. O doğduktan sonraysa, onun varlığı sadece bizi, beni, bir şekilde yaşanan ana daha da bağlamıştı.

Çit tarla çit. Kız kardeşimle aramızdaki sessizlikler, kahverengi topraklı, ürünsüz tarlalar. Bizi daima birbirimizden ayırmış olan şeyin, dile getirilmemiş tüm o şeylerin en ileri noktalarındaydık. 'Gelip bizi görecek misin?' demişti Jo, daha önce o gün. 'Bebek doğduktan sonra' demek istediğini anlamıştım. Yine içindeki, tombullaşarak hayata hazırlanan, annesine bağlı ve sıcacık tutulan bebeğini düşündüm. Benim içimdeyse, bir çocuğun anısı, küçük bir bulut.

Tarlalardan birinde bir korkuluk vardı. Ona bir silindir şapka

ve siyah bir pardösü giydirmişlerdi ve pardösünün bir kolu, el sallıyormuş gibi yukarı kalkıktı. Yanından geçerken başı bizi takip ediyormuş gibi döndü. 'Bakın çocuklar, bir korkuluk' dedim. Tam o sırada, Jo virajı fazla keskin alınca, o kuvvetle ileri fırladık, araba patinaj yaptı, karşı taraftaki bankete bindirdi ve Jo direksiyona çarparak bir çığlık attı.

Hepimiz, yüzlerimiz bembeyaz, şoke olmuş bir halde oturuyorduk. Mikey, *Anneciğim*? diye fısıldayarak hafifçe onun omzuna vurdu. Jo nefesi kesilerek uzandı, başını öne eğerek ön panele avuçlarını yapıştırdı, doğum sancısı çekmekte olan bir kadın gibi hızla solumaya başladı. 'Siyah buz' dedi. Sonra sessizleşti. Sonra inlemeye başladı. Arabayı sürerek geri götürdüm. Jo arabadan çıktığında, kot pantolonunu lekeleyen kanı gördüm. Jo da gördü ve tam o sırada buzlu, şişman, ağır damlalar halinde yağmur yağmaya başladı. İnce, acınası bir sesle, mürekkep lekeleri, mürekkep lekeleri deyip duruyordu. Avuçlarını açarak ve gözlerini kısarak göğe bakıyordu; bacaklarının arasında çiçek açan ve uzanan bir kol gibi bir bacağının içinden aşağıya doğru yayılan kan lekesini sanki unutmuştu. Sırtını kamburlaştırmış, bacaklarını açmış, bu defa aşağıya bakarak, felç olmuşçasına duruyordu, şaşkınlığı abartılı bir biçimde ifade eden bir komedyen gibi. Mürekkep lekeleri, diye fısıldadı. Sonra yüzünü buruşturarak göbeğini kavradı.

Sayfa 213, *taslak*, Çocuğunu Kaybeden Ebeveynler İçin Rehber

Birçok ebeveyn, insanı zehirlenmek korkusuyla kaldırımdaki çatlaklara basmaktan alıkoyan o büyülü düşünce tarzına yenik düşer. Tabii bu, kendine rahatlatıcı kısıtlamalar ve belli bir yapı sağlamak için hayal gücünün, bilinmeyenden duyulan korkunun keşfedilmemiş topraklarına sınırlar çizmekle ilgili bir şeydir. Bu ayrıca, insanın kendi cezasını kontrol altında tutmasının bir yoludur, adeta ameliyat sonrası ilaç tedavisini kendisinin uygulamasına ve ayarlamasına izin verilen bir hasta gibi. Acı kontrolü. Bir çocuğun ölümü için bir nedene ihtiyacımız vardır. Ayakta kalabilmek için kendimizi suçlu hissetmeye ihtiyacımız vardır.

Bir anne, ergen kızı arkadaşlarıyla gezmeye gitmeden önce onunla

tartışır. Kız yolda sarhoş bir sürücünün yaptığı kazada ölür. Yine de anne kendini suçlamanın bir yolunu bulacaktır. Eğer kızına bağırarak onu üzmüş olmasaydı, yolu geçerken daha dikkatli olurdu vesaire. Büyülü düşünce tarzı insanı ele geçirir, çocuğun ölümünden çok sonra hatta bazen, çocuk doğmadan önceki döneme kadar uzanarak, insanın hayatının geri kalanını açıklamak için kullanılabilir. Hatta insanın tüm hayatı yeniden yorumlanabilir, öyle ki çocukluğundaki küçük, kötü ama nispeten önemsiz bir eylem, hayatında olup biten tüm kötü şeylerin tohumu, bir çıkış hatası, bir yanlış yönlendirme olarak algılanabilir. Yaşam bir olumsuz bağlantılar, sonuçlar zinciri haline gelir; çocuğun ölümü bunlardan sadece biridir ve zincir böylece devam edebilir...

Bir hemşire Jake'le Mikey'yi bir şeyler yemeye götürdü. Ben kendimi hastanenin kilisesinde buldum; Jo'nun durumu hakkında bana söylemek zorunda kalacaklarından emin olduğum şeyi düşünmemek adına, kitabımla ilgili notlar aldım. Küçük ve klostrofobi uyandıran bir odaydı bu, belki de kasti olarak, orada fazla oyalanmamanız için, eleminizi, daha sonra başka bir yerde serbest bırakılmak üzere, geçici olarak barındırmak için. Havada kesif bir kayıp acısı vardı, daha sonra ebedi bir ağıt halinde yayılacak olan yoğunlaşmış, sıkıştırılmış, balyalanmış kayıp. Beyaz duvarlar, soluk mavi halı, bir duvarda küçük, mavi, kemerli bir vitray pencere, bir göz. Ama karşı duvarda, kabaca yontulmuş ve büyük, demir çivileri olan geniş, basit, tahta bir haç, etkileyici bir biçimde çarmıha benziyor ve tedirgin edici görünüyordu. Yüzeyi yoksun gibiydi; sanki İsa az önce ondan ayrılmış ve yürüyüp gitmişti. Onun hastane yataklarından birinde yattığını, bir hemşirenin yaralarını sardığını hayal ettim.

Jo'yu görmeye girdiğimde uyuyordu. Solgun görünüyor, çarşafın üstündeki elleri göbeğini koruyordu.

'Üzgünüm, Jo' diye fısıldadım.

Gözlerini açtı. Kısacık gülümsedi ama samimi olduğunu biliyordum.

'Ben iyiyim, Allie.' Uzanıp elime hafif hafif vurdu.

Bart beni ve oğlanları eve götürmeye geldi. Başka komplikas-

yon olmadığından emin olmaları için, Jo'nun gece hastanede kalması gerekiyordu. Jake yatmadan önce bana bir armağan verdi. Mendili açınca içinde küçük, plastik bir kuzu buldum. Sırtında kırmızı kalemle çizilmiş bir işaret vardı. *Bir yarası var, Allie teyzeciğim, annem gibi.* Onu avcumda sıkıca tuttum. Etin içindeki kemik. Yumuşak meyvenin içindeki çekirdek. Öyle küçük bir şeydi ki. Yaptığım öyle kötü bir şeydi ki. Benden masumiyetimi aldı.

Masumiyeti çalınmıştı, değil mi? Viviane onu asla geri alamaz.

Marguerite

Mea culpa. *Mea culpa*. O berrak sesle bir mantra* gibi arka arkaya fısıldıyor, beni inandırıyordu... *Mea culpa*.

'Kötü bir anne mi, Market?' dedi Max. 'Bana vahşi çocuğun Viviane'dan bahsediyorsun. Ama öteki kızın Gwynne'den pek söz etmiyorsun.'

'Gwynne sağır, Dr. Kenning.'

Belki de bunu söyleyiş tarzımdandı.

'Peki, bunun için de mi kendini suçluyorsun Markeet?'

Max'e Meryemler kitabından bana Gwynne'i hatırlatan iki tabloyu gösterdim. Cassatt'ın *Elmaya Uzanan Bebek*'i. Bakın şimdi, gözleriniz nasıl çocuğun ellerine, tıpkı Gwynneinkiler gibi olan o

* Hinduizm'de terennüm edilen sözcükler. (ç.n.)

yumuk yumuk kıvrımlara kayıyor. Sonra Batoni, *Anne ve Çocuk*, elini Meryem'in yüzüne koymuş bebek İsa. İşitme duyusunu kaybettiği o gün, küçük elini yanağımda hissettim; şimdi de hissediyorum.

Senin kabahatin miydi, Markeet? Yaptığın ya da yapmadığın bir şeyden miydi?

Dört buçuk yaşındaydı. Bendin yanında piknik yapıyorduk. Phineas bana berbat bir fıkra anlatıyordu. Neydi? *Le monocle de mon oncle?** ile ilgili bir şey. O berbat Fransız aksanı! Phineas hayatını kurtarmak için dahi olsa fıkra anlatamazdı ve fıkraları öyle basmakalıp olurdu ki hep gülerdim. Gwynne gözlerinde şaşkın bir ifadeyle koşarak bana geldi. *Anne, gülüşün nereye gitti?*

Senin kabahatin miydi, Markeet?

Senin kabahatin, Maggie.

Sizin kabahatiniz, Bayan Goode...

Bir süre daha olup bitenin farkına varmadık, anlamadık. Piknikten sonra, Castle Keep'e döndüğümüzde, Gwynne tepeye çıktı, hayvanlarla birlikte olmak için, dedi. Eve geldiğinde, yüzünde hâlâ o şaşkın ifade vardı. Hayvanlar benimle konuşmuyor, anne, dedi.

Doktorlar son zamanlarda kabakulak geçirip geçirmediğini sordu ya da kızıl. Herhangi bir ciddi enfeksiyon. Ama kızların ikisi de soğuk algınlığı bile geçirmemişti. Her zaman sağlıklılardı. Bir şeyleri doğru yapıyor olmalısın, Maggie, derdi Phineas. Sayısız tahlil ve konsültasyon yapıldı. Şiddetli duyusal-sinirsel sağırlık. Yapabilecekleri hiçbir şey yoktu.

'Şiddetli duyusal-sinirsel sağırlık mı, Markeet? O halde yaptığın ya da yapmadığın bir şeyden değil' dedi Max.

İşte o zaman, hastanede Max'le konuşurken, Phineas'la benim, Gwynne'e elimizden geldiği kadar çok uyaran sağlamak için ne çok çalıştığımızı hatırladım. İşaret dilini öğrendik, iyi bir sağırlar okulu bulduk. Phineas bu konudaki her kitabı okumuş olmalı. Sanatçı gözümle, Gwynne'e işitemediği ama yine de görebildiği, yine de hissedebildiği, koklayabildiği bir dünya gös-

* Fr.: Amcamın monoklü. (ç.n.)

terdim. Viviane'a eşit ilgi ve sevgi vermek için elimizden geleni yaptık. Kız kardeşinin sağırlığını herkesten daha kolayca kabullenen, Viviane oldu. Aralarındaki o bağ daha da kuvvetlendi. Gwynne gözleriyle işitiyor, derdi gururla.

Max'le konuşurken, anılar... *öncesinin izleri*... yeniden canlandı. *Sevgi ve anılar*. Gilda'nın dediği gibi.

Bir gün, Gilda'nın odasındayken o çay hazırlıyor, ben de ona kızlardan, küçükken oyuncak hayvanlarını ve bebeklerini bahçede pikniğe çıkarışlarından söz ediyordum.

'Plastik çay takımları vardı, Gilda ve onlara parmak biçiminde çikolatalar, üzüm ve posta pulu büyüklüğünde karelere kesilmiş reçelli sandviçler verirdim.'

Gilda yanımda durmuş, çay dolduruyordu ve uzandı, elini başıma koydu, saçlarımı okşadı.

'Sevgi ve anılar, Maggie Goode' dedi, 'çocuklar insana işte bunu verir.'

Sonra bir sahne aklıma geldi, çocukken şahit olduğum gündelik bir an. Bir sabah okula gidiyordum, bir pencerenin önünden geçerken bir annenin kızına kahvaltı yaptırdığını gördüm. Kız gevezelik edip duruyor, anne onun bardağına süt dolduruyor, dinliyor, kızının saçını okşuyor ve bunu öyle aşina, öyle dalgın bir biçimde yapıyordu ki tablo bir şekilde daha mahrem, daha gıpta edici oluyordu. Gilda'yla otururken kendimi kızlarla, yazın okuldan sonra çay içerken gördüm. Bahçeye bir masa koyardım; bana okul hakkındaki haberlerini anlatırlardı. Kendimi gördüm, bardaklarına çok sevdikleri ev yapımı limonatadan doldururken, sonra eğilip onları öperken, sırtlarını okşarken, gözlerine düşen saçlarını düzeltirken, içten gelen küçük sevgi hareketleri yaparken. Anılar geri geliyordu, daha karanlık sahnelerin altında gömülmüş, Viviane'ın saklandığı gibi saklanmış olan anılar.

Bir sahne: Viviane, bir koltuğun tepesine tünemiş, büzülmüş, siyah ceketinin kapüşonunu yukarı çekmiş. Yüzü solgun ve pencerenin arkasından, teni boya çatlağı gibi görünüyor. El sallıyorum; ama doğruca bana bakıyormuş gibi göründüğü halde karşılık vermiyor. Sabit bakışlarla bakıyor; koyu halkalı gözleri

benim göremediğim bir şeyi görüyor. Bu akşam onu bırakmak istemiyorum. *İyi misin, Viviane? Her şey yolunda mı?* Sanat dersi boyunca, zihnimde onun yüzünü görüyorum Aceleyle eve dönüyorum; ama uyumuş. O stüdyoda. Reemie.

'Bu akşam her şey yolunda mıydı, Dr. Reemie?' diyorum. 'Şu var ki Viviane'ı bırakmak konusunda biraz endişeliydim.'

'Ne? A, evet, her şey iyiydi, Bayan Goode, gayet iyi ve harikaydı.'

'Onun emin ellerde olduğunu biliyorum, Dr. Reemie. Ama son zamanlarda biraz sessiz, anlarsınız, içine kapanık. Fark ettiniz mi bilmiyorum...'

'Hiçbir şey' diyor, 'kesinlikle hiçbir şey yok. Boşuna endişeleniyorsunuz, Bayan Goode. Çok hoştu' diyor, 'son derecede hoştu. Hatta bir melekti. Anneler ve kızları, Bayan Goode. Bazen ne kadar zor olabileceğini tahmin ediyorum.'

Duvara yapıştırdığım bir kartpostala bakıyordu. İç karartıcı kitabesiyle, yeşilimsi gri, yosun kaplı bir mezar taşı. Onu eskizlerimin arasında bulmuştum; nereden geldiği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Reemie kendi kendine mırıldanıyordu... *Mea culpa, mea culpa.* Sanki bu sözleri benim zihnime yerleştiriyormuş gibi.

Ama sözler zaten oradaydı, babamla Nedamet Dağı'na çıktığım o günden beri, o güneş sırtımda şeytanın gözü gibi battığından beri.

Sanırım bunu biliyordu. O zamandan beri içimde taşıdığım suçluluğu. Sanırım Reemie biliyordu ve bu sayede yaptı, değil mi?

Bu sabah erkenden, aile fertleri uyanmadan, stüdyoma gittim. *Aile...* ne narin bir sözcük gibi geliyor. Güçleniyoruz. Zor oluyor ama gücümüzün arttığını hissediyorum. Birlikteyiz ama yine de kendi mekânlarımızda ikamet ediyoruz. Gerçi Gwynne ve Viviane hiçbir zaman birbirlerinden uzak değiller... Viviane'ın Gwynne'in saçlarını fırçaladığını görüyorum, eskiden yaptığı gibi...

Çoğu sabah stüdyoma gidiyorum. Sabahın erken saatlerindeki ışığı çok seviyorum, artık Castle Keep'e geri gelmekte olan

ışığı... Şafakta gökyüzü berraktı; güneş yükseliyor ve ay hâlâ parlıyordu. Duyuyordum: *Mea culpa*... gitgide zayıflıyor, yavaş yavaş sessizliğe gömülüyor ve benim içime bir nebze huzur geliyordu.

Viviane

Sakın söyleme. Hiç kimselere söyleme. Sakın buna cüret etme. Aşağıda, zindanda. Unutmak için. Onun ailesinin kemiklerinin külleriyle. *Deli, deli Miri-Anne Dupree. Benim için dua ediyor musun, söylesene*? Üç yıl boyunca Castle Keep'in sırrını sakladım. Bu bizi korudu mu? Tatlı İsa, hayır. Çünkü Gwynne uyuyordu, Maggie sanat dersindeydi, Phineas kitaplarıyla ve Allie Finlay'le dışarıdaydı. Lütfen, lütfen, Gwynnie, bul beni, diye dua ediyordum. Banyoda. Beyaz kapının arkasında. Kapıyı aç. Hayır, açma, Gwynnie! İçeriye gelme. Hayır, lütfen bunu yapma, bunu yapmamalısın. Maggie'yi stüdyosunda resim yaparken seyrettim; tuvalin üstünde fırçasının ucunu takip ettim. Bir vücut resmi yapıyordu. Fırçası tuvali okşuyordu. Aynı duyguyu veriyordu. Te-

nimin üstünde tüyün ucu. Sırrımız. Castle Keep'te emniyette. Tek kelime söyleme. Çıt çıkarma. Sessizlik Tanrıçası'ydım ben, Sige'ydim. Dudaklarıma dayalı bir parmak. Hiç kimselere söyleme. Kızını kaybeden kalbi kırık adamın öyküsü. Bir elimde kırık kalbi, diğerinde de bir tüy tutuyordum. Maat'ın tüyü.* Annemin İncil'inde okumuştum, onun hiç okumadığı o İncil'de. *Daniel, beşinci bölüm, yirmi ikinci ayet: Terazide tartıldın ve eksik bulundun.* Ben de eksik bulunmuştum. Tüyü tenimde gezdirirdim. Tenimin üzerinde tüylerimin diken diken olduğunu hissederdim. Elimde olmadan hisseder, hissettiğim için kendimden nefret ederdim. O tüy. Korku o tüydeydi. Sülün yolucu değil, kibar sikicinin oğlu.** *Yankee Doodle bir midilliye bindi, taktı şapkasına bir tüy, taktı şapkasına bir tüy ve kız oldu onun sevgilisi.* Daha önce hiç kimsenin sevilmediği gibi sevmek. Bütün alçaklarla olduğu gibi, Ventman'la da. Kibar bir sikici değil, pis bir orospu. Orada öyle soğuk yatıyordum ki, mağaza vitrinindeki bir manken gibi. Sanki ölmüşüm de bedenim kaskatı olmuş gibi. Amım, içine düştükleri bir delikti. Onlara izin verdim. İstediklerini yapmalarına. Bana vurmalarına, tokat atmalarına, beni dövmelerine. Çünkü sadece pis bir orospuydum. Ama onlar beni siktikçe, ben onu öldüresiye sikiyordum. Bir gün ufacık tefecik küçük kız dişlerimle öyle bir ısıracağım ki, Küçük Hans'ın şeyini koparacağım, diye düşünürdüm. *Küçük Hans, bak ona, ufacık Küçük Hans.* Küçük eller. *Küçük Hans.*

Aşağıda, zindandaydım ve yukarıda onları duyuyordum, Gwynne'i ve çocuğu. Gwynne, *Nyssa, Viviane'ı gördün mü*, diye sesleniyordu. Ufaklığın etrafta olmasına dayanamıyordum. Yüzü. *Ö-ö-ö-öyle masum, tatlı bir çocuk.* O yüzden gittim. Castle Keep'ten çıkmak zorundaydım. Dayanamıyordum. Gwynne'le ufaklığa. Sonra yeniden anıların selinde boğulmaya, soluksuz kalmaya başladım. Ölecek bir yer arayan bir hayvan gibiydim.

---

* Maat: Mısır inancında adalet tanrıçası. Başının üzerinde bir tüy ile betimlenir. Bu tüyün ahrette ölen kişinin kalbiyle tartılacağına inanılırdı. (ç.n.)

** İngiltere'de bir şarkının sözleriyle yapılan yaygın bir kelime oyunu. "Pheasant Plucker" hızlı söylendiğinde "pleasant fucker"a dönüşüyor. (y.h.n.)

Gwynne

Annemin tablolarının tahrip edildiği o gece uyandım; acı dolu feryatlar içime işliyor, çarpılan kapılar sarsılıyordu. Aşağıda bir şeyler oluyordu...

Yataktan kalktım, sahanlıkta usulca ilerledim. Aşağıda, annemin stüdyosunda, ışığın yandığını görüyordum. Vivvy oradaydı, merdivenlerden bana doğru geliyordu. Görünüşü beni korkutuyor; ağır ağır yükselen karanlık bir melek gibi. Sabit bakışlarla bakıyor, rüyadaymış, transtaymış gibi görünüyor. *Vivvy*? *Vivvy*? *Ne oldu, Vivvy*? Sıkıca kapanmış dudaklarının koyu renkli ince çizgisini görüyorum, merdivenlerin başında yanımdan geçerken titrediğini, sarsıldığını. Sonra elindeki et bıçağını görüyorum. Yine arkasından sesleniyorum ama o doğruca odasına gidiyor. Ben de usulca

aşağıya, annemin stüdyosuna iniyorum. *Ah, Vivvy! Bu ne karmaşa! Ne yaptın sen, Vivvy?* Annemin bütün resim malzemeleri, fırçaları, güzelim boyaları ve tuvalleri, hep yerlerde. Tablolar, *Anneler*, parçalanmış, lime lime. Tuvaller dillere, ölü hayvanların sarkmış dillerine benziyor. *Bunu neden yaptın, Vivvy?* Sonra annem koşarak içeriye geliyor. Saçları darmadağınık, diken diken. Delirmiş bir kadına benziyor ve her tarafı boyayla kaplı, elleri, yüzü, giysileri. Öyle hızlı konuşuyor ki sözcükleri ayırt edemiyorum. Viv, diyor, Viv! *Viv! Viv! Viv!* Başı ellerinin arasında stüdyoda ordan oraya koşarken üst üste onun adını söylüyor. Sonra dışarıya çıkıyor. 'Ah, seni öldürecek Vivvy, resimlerine yaptıkların yüzünden. Sonra Vivvy'i aramak için yukarıya koşuyorum. Yaptıkları yüzünden kızgınım, çok kızgınım. Geriye baktığımda, annemi stüdyosunun önünde, yerde görüyorum. Babam onun yanında, yüzüne düşen saçlarını düzeltiyor. Ben tekrar yukarı çıkmak üzere arkamı dönüyorum. Peki, ne görüyorum? Banyoda, et bıçağı mavi sandalyenin oturulacak yerine saplanmış...

Ertesi sabah, stüdyodaki karmaşa temizlenmişti. Parçalanan resimler ortadan kaldırılmıştı. Hiç kimse bundan söz etmiyordu. Vivvy herkesten kaçıyordu.

'Vivvy' dedim, 'annemin resimleri. Neden, Vivvy?'

'Kimin umurunda?' dedi. 'Kimin umurunda?'

Hiç sözü edilmedi. Sanki hiç olmamış gibiydi. Ama annemin yanında diz çöktüğü sırada babamın yüzünü unutamıyordum, teslimiyetin, bir vazgeçişin yerleşmiş, rahatlatmış olduğu yüzünü. Vivvy'yiyse şimdi görüyorum, acı dolu feryadı gözlerine hapsolmuş bir halde orada duruşunu.

O geceden sonra Vivvy yine de ara sıra odama geliyor, teselli bulmak için yatağıma sokuluyordu. Ama ben kolumu onun etrafına sarmıyordum. Artık bunu yapmıyordum. Annemin resimlerine yaptıklarından sonra.

Bir sabah erkenden, uyanıp onu yatağımın ucuna oturmuş, dizlerine sarılmış buldum. Soğuk görünüyordu; gözleri sert ve kararlıydı.

'Gwynnie' dedi, 'kimseye söylemeyeceğine söz ver...'

'Git buradan, Vivvy.'

'Ama sana anlatmak istiyorum, Gwynnie. Sana anlatacak bir şeyim var. Bu bir sır.'

Ona odasına dönmesini söyledim. Sırrını bilmek istemiyorum, dedim. Dinlemeyeceğim, dedim. Ve örtüleri başımın üzerine çektim. Vivvy onları tekrar aşağıya çekti. Tepemde duruyordu; yumruklarını sıkmış, bütün vücudu öfkeyle kasılmıştı.

'Umurumda değil' dedi, 'yine de sana anlatıyorum. Anlatacağım' dedi, 'şimdi.'

Önüne bakıyor, gözlerini benden kaçırıyor, dudakları titriyordu. Ağlamamak için kendini tutuyordu.

Tıpkı bir zamanlar, bana söylemediği şey her ne idiyse, onu bilmek için çıldırdığım gibi, sanırım o anda o da çıldırıyordu... Ama yapamadı, anlatamadı.

Viviane Castle Keep'ten ayrıldıktan sonra bir gece, acı soğuğun olduğu bir ekim gecesi, göğe bakıp bulutların arasındaki bir boşluktan parlayan bir yıldız gördüm. Babamın bize okuduğu bir kitabı hatırladım. Önemli bir kitap, demişti babam. *Yetişkinler artık görmez... en önemli şeyler görülemez...* Saint-Exupéry'nin *Küçük Prens*'i. Küçük prensin, kendi yıldızına düşmek üzere olduğu son sayfa aklıma geldi. *Herkes kendi yıldızına giden dönüş yolunu bulur*. Ve dışarıda bir yerlerde olan Viviane'ı düşündüm.

Kayın çitinin üzerinden baktım; daha gözlerim tarlada gezinirken, onun orada, tepenin üzerinde durduğunun farkındaydım, sanki varlığı beni çekmiş, kavramış gibi, sanki bir an için bahçenin, arkamdaki her şeyin, Castle Keep'in, Viviane için duyduğum korkunun dışına çıkmışım, sanki o anda varolan tek şey ben ve çatallı boynuzları beni taşımakta olan kolları andıran, barış işaretini andıran o geyikmiş gibi. *Sessiz ol*, diyor gibiydi. *Hareket etme, dinle, gör*. Geyik veda eder gibi başını eğdi, sonra döndü, ağır ağır tepeden aşağıya indi, gururla, bir kral gibi ve gerçekten de öyleydi. Sonra ormanın içinde kayboldu.

O akşamın daha erken bir saatinde, Nyssa banyo yapıyordu. Onunla oyun oynamamı istemişti; şarkı söylememizi istiyordu. Ama tek düşünebildiğim, babamın mektubu ve Viviane'dı. 'Sessiz ol, Nyssa, lütfen, işareti yaptım: Başparmak ve işaretparmağı daireler, gözler yapıyor, parmaklar kıvrılıyor. Bir yüz, bir maske gibi. Nyssa aynısını yaptı, gülerek gözlerin içinden baktı, kendini aynada görmek istedi. Ayna buğulanmıştı. Camı sildim; aynada yansıyan beyaz kapıyı gördüm. Yıldız, yara izi, beyaz kapı. Viviane'ın not defterindeki işaretler, şey toplayan işaretler...

Yıllar önce bir geyik vardı. Bazen aşağıda, ormanda, ağaçların arasından gözüme ilişirdi. Bazen, eğer gece uyanmışsam, yatak odamın penceresinden bakar ve tepenin üstünde onu görürdüm; etrafı seyrediyor olurdu. Beni kolladığını düşünmekten hoşlanırdım. Bazen ta kayın çitine kadar gelirdi. Ama bir gece, nasıl olduysa, bahçenin içine girmişti. Belki bahçe kapısı açık bırakılmış ya da çitte bir aralık bulmuştu; ama işte oradaydı, yukarı bakıyor, ay ışığında güzel ve görkemli görünüyordu. Vivvy'nin görmesini istedim. Vivvy'e geyiği anlatmak istedim. Ama anlatamadım, Vivvy. Neden mi anlatamadım? Öykü yüzünden. Reemie'nin bana söylemiş olduğu şey yüzünden. *Ağzını kapalı tut, çocuğum. Dinlememelisin.* 'Ama dinlemiyorum, Profesör Reemie' dedim, 'dinleyemem.'

Küçük eller. Narin, küçük elleri vardı. Dantel ördüğünü hayal edebileceğiniz eller. Girift işlere uygun. Örümcek ağlarını çözmeye. İnsana takılmaya. Dolanmaya. Vivvy'nin kuzguni saçlarını ören küçük, beyaz parmaklar. Sesini hayal ederdim, yumuşak, kar kadar yumuşak, pamuk kadar yumuşak, bulut kadar yumuşak sesini. Tıslayan bir ses, demişti Vivvy. Bir yılan yuvası gibi ve yapışkan, demişti, yapışkan-kalın. Yapışkan şekerlemeler gibi. *Yapıfkan fekerlemeler...*

Siz kızların bu kadar çok şekerleme yemenize izin vermezlerdi, eminim.
Yo, annem ve babam karşı çıkmazlardı.

Bence çıkarlardı. Ama söylemeyeceğim. Eğer siz kızlar söylemezseniz. Haydi, bir tane daha al.

Vivvy Öykü Bankı'nın kolunda oturmuş, bacaklarını sallıyordu. Şarkı söylüyordu. Her zaman şarkı söylerdi, uyaklı şiirler, aklından uydurduğu şeyler...

Bana adam derler, adam
Bir fare kadar küçüğüm oysa
Kış gelince öyle severim ki olmayı
Kırmızı atletimle evin, evin etrafında...

Yanakları şekerlemelerle dolu Vivvy. İkişer ikişer. Vivvy'e hep benden daha fazla verirdi. Sayardım. Benden daha büyük olduğu için, herhalde.

'Beş yıl, üç ay ve altı gün' dedim ona, eve ilk geldiğinde.

'Ve Vivvy sekiz yaşında' dedim, 'benden sadece üç yıl büyük.'

'Ah, sekiz' dedi, 'ne iyi bir yaş.'

'Bize bir öykü oku' dedi Vivvy. 'Babam bize öyküler okur. Bizim tonlarca kitabımız var, bir yığın, benim ve Gwynne'in. Ama babamda daha çok var. Gel de gör.'

Vivvy elini tutup kütüphaneye götürürken ben de onları izledim.

'Yüzlerce' dedi, 'bak, yüzlerce ve yüzlerce. Babam hepsini düzenli tutar. Eğer geri koyarken yanlış yere koyarsan kızar.'

Odanın etrafında sıçrıyor, dönüyor, ellerini çırpıyordu.

'Ne çok kitap, gerçekten. Peki, hangisini seçmeli?'

Ona babamın en sevdiklerinden birini buldum. Hans Christian Andersen'den *Yabani Kuğular*. Hepimiz birlikte oturduk, geldiği o ilk gece ve üvey annelerinin büyü yaptığı on bir prensin öyküsünü okudu. Ama babamın okuduğu gibi değil. Babam öyküyü ezbere bilirdi. Hatta bazen babam gözlerini bile kapatırdı, özellikle, aslında üvey anneleri tarafından büyülenmiş on bir prens olan kuğuların denizin üzerinden uçtukları, gökte buzla kaplı tepeleri parlayan dağları gördükleri bölüme geldiği zaman. *Tam ortalarında, çiçekler ve palmiyelerle çevrelenmiş, kuleleri ve burçlarıyla*

şatoların en güzeli vardı... Babamın yüzündeki ifade görülecek şeydi, sanki oradaymış, onlarla birlikte uçuyormuş gibi.

Profesör Reemie okumayı bitirdikten sonra, bir öykü daha istedik, sonra bir tane daha.

'A ama Grimm'lerin masalları çok daha iyi' dedi. 'Biliyor musunuz, Grimm'lerin masallarından bazıları gerçek; ama çocuklar korkmasın diye onları masala çevirmişler.'

'Ben korkmuyorum' dedi Vivvy. Sonra gidip babamın Grimm masalları nüshasını getirdi.

'Hangisini okuyalım, kızlar? Elleri Olmayan Kız mı, Korkunun Ne Olduğunu Öğrenmek İçin Yola Çıkan Çocuk mu, Zeki Hans, Şanslı Hans, Demir Hans mı?'

'Küçük eller' dedim.

'Ama öyle bir öykü yok, çocuğum' dedi. Yüzü kıpkırmızı oldu, yoğun bir kırmızı, yeleğinin canlı kırmızısından hatta paltosunun kızıl astarından bile daha yoğun. Sanki patlayacakmış gibi. Sanki çok, çok kızmış gibi.

'Hayır, Profesör Reemie' dedim. 'Küçük elleriniz var demek istiyorum.'

Dr. Reemie'nin bizimle ilgilenmeye başlaması hoşuma gitmişti. *Pro-fess-ör*. Üniversitedeki tüm yeni profesörler için büyük bir tören yapılacağını söylemişti bize. Ama hiç kimseye söylememiz gerekiyordu. Babama bile. Çünkü daha tam olarak profesör olmadığını söyledi. 'Büyük bir sır bu' dedi.

'Ne demek, peki, profesör olmak?'

'Çok zekisin demek, çocuğum. Hiç kimse sana oyun oynayamaz demek.'

'Eğer o kadar zekiyseniz, birçok öykü biliyor olmalısınız. Babam bize kendi uydurduğu öyküler anlatıyor. Onlara kafa öyküleri diyor. Ama onunkiler hep uçmakla ilgili.'

'Hayır, çocuğum' dedi, 'gerçek öyküler daima yürekten gelir.'

'O zaman bize bir yürek öyküsü anlatın, Profesör Reemie.'

Anlattı da yaz geçince, hava dışarıda, bahçede oturulamayacak kadar soğuyunca. Babam oturma odasında şömineyi yaktı

ve annem ders vermeye gitmeden önce Dr. Reemie'ye, sıcak bir viskili içecek hazırladı.

Hepimiz ateşin karşısındaki büyük divanda keyifle oturduk.

'Siz iki kızcık rahatça oturuyor musunuz? İyi. Bir yürek öyküsü, o halde. *Evvel zaman içinde, buz ve karla kaplı uzak bir diyarda, Niflheim denen bir yerde, tanrılar ve devler ve cüceler yaşarmış. Bir de ilk kırağı devi Ymir'in neslinden gelen büyük ve soylu hükümdar* Odin...

Bize Odin'i ve sekiz bacaklı küheylanı Sleipnir'i anlattı, Bilgelik Kuyusu'ndan su içmenin bedelini kendi gözünü oyarak ödeyen, kendi mızrağı vücuduna saplanmış olarak dokuz gün ve dokuz gece Dünya Ağacı'nda asılı duran Odin'i. Dr. Reemie'nin gözleri hüzünle doldu. Uzaklara bakar gibi ateşe daldı. Vivvy'yle ben orada değilmişiz gibi. Babamın bize yabani kuğuların öyküsünü anlattığı zamanki gibi.

'Devam edin, Profesör Reemie' dedi Vivvy, 'durmayın.'

'Ah, çocuğum, yapamam.'

O zaman Vivvy yaramazlık yaptı. Eğer bize anlatmazsa bastonunu alacağını söyledi. Aldı da. Bando önünde yürüyen kızlar gibi, onunla odada dans etti. Reemie bastonuna 'Ökseotu' derdi. Vivvy onu ateşe atacağını söyledi.

'Bastonumu geri ver, çocuğum, iyi bir kız ol.'

'Bize bir Odin öyküsü, bir yürek öyküsü anlatırsanız veririm. Anlatacağınıza söz vermiştiniz.'

'Gerçek bir baston değil o zaten' dedi Reemie, 'bir yılan. Bak!'

Baston Vivvy'nin elinden düştü.

'Hiçbir şeyden korkmadığını söylediğini sanmıştım' dedi Profesör Reemie.

'Korkmuyorum' dedi Vivvy.

'Öyle mi, Vivvy? A ama herkes bir şeylerden korkar. Şimdi, bir şekerleme daha yiyelim ve size bir yürek öyküsü anlatayım, başka bir tane.'

Ne zaman yapacağını hiç bilemezdim. Ben torbanın içine elimi uzatırken parmaklarımı çimdiklemesini. O kremalı şekerlemelere bayılırdım. Bazen o kadar şiddetle çimdiklerdi ki. Aniden. Hırçın

bir kuşun gagası gibi. Beni biraz korkuturdu. Bize anlattığı o öykülerden bazıları da beni korkuturdu. Benden daha fazla Vivvy'den hoşlanması hoşuma gitmezdi. Yatağıma Vivvy'den önce gitmek zorunda kalmak da hoşuma gitmezdi...

Viviane gittikten sonra, not defterini bulduğum zamandı ki bunlar azar azar geri gelmeye başladı. Ormanda kaybolan çocuğun ırmağı takip ederek evine giden yolu bulması gibi. Emniyete mi kavuşuyordu? Yanıtlara mı? Çünkü yanıtlar orada, babamın mektubundaydı, Vivvy'nin, başka birinin el yazısına alıştırma yapan bir sahtekâr gibi kurşun kalemle üzerinden geçmiş olduğu ve diğerlerinin arasında öne çıkan iki sözcük, çok sonraki bir zamana kadar farkına varmadığım sözcükler. Ancak o zaman, zaten artık biliyordum Vivvy'nin sırrını. Ama belki de hep bilmiş olduğum, hep korkmuş olduğum bir sırrı.

Pıtır pıtır, güzel bir günde,
Küçük Kızılgerdan uçup gitti;
Küçük Kızılgerdan nerede?
Hop hopladı Yıldırım Ağacı'nın içine...

Hep şarkı söylerdi, Vivvy. Sonra söylemez oldu.

Marguerite

Eskimiş kar grisiydi, bu sabah erkenden bulutların rengi. Ama daha sonra, buraya gelirken, şubat güneşi kendini göstermeye başladı. Öyle uzun bir kış oldu ki bu, bahar hiç gelmeyecek mi acaba diye merak ediyordum.

Zordu, aralık ayı zordu, önümüzdeki yılın ne kadar 'yeni' olacağını düşünmek zordu. Fazla mutlu olmak doğru gelmiyordu. Sade, sessiz bir kutlama yaptık. Aileye bir armağan aldım, yaz güneşi sarısı deriyle kaplı bir defter. Bunun önemini anlamayabilirsiniz. İyi düşünceler için bir hakikat kitabı, güzel zamanların, anıların, umutların kaydedildiği. Kitap odaklanmamıza, ileriye bakmamıza yardımcı oluyor, bizi birbirimize bağlıyor. Viviane her birimizin fotoğrafını çekti. Gözlerimizdeki umudu, gücü, hakikati yakaladı.

Eskimiş kar grisi, bilirsiniz, birkaç gün sonra karın yüzeyinde oluşan o kirli tabaka. *Neden yaşlı Gilda'na bir resim yapmıyorsun, Maggie Goode? Tüm o güzelim renklerle.* Ama resim yapmayı bıraktım. *Anneler*'den sonra. On yıl boyunca elime fırça almadım.

Anneler, üstünüze çullanmaya hazır cisimleşmiş tanrıçalardan oluşmuş, gittikçe büyüyen saflar gibi stüdyonun duvarlarında dizili üç metreye üç metrelik muazzam tuvaller. Başlangıçta büyük bir vizyon, bilinçli bir tasarı yoktu, anlarsınız; ama belki de yıllar içinde tekrarlayan bir rüyanın ilham verdiği bir şeydi.

Rüyada elimde bir dolmakalem ve önümde, kâğıt değil de aynalı camdan bir levha var. Bana onun yüzünü, annemin yüzünü çizmek için talimat vermişler. Eğer onun yüzünü çizmezsem yok edileceğimi biliyorum. Kalemi camın üzerinde, havada tutuyorum. Çizmek için can atıyor, onu nerdeyse görebiliyorum. Yüzünü. Ama kalemi cama her değdirdiğimde donakalıyor, paralize oluyorum. Gözlerim ağrıyıncaya, yuvalarından fırlıyormuş gibi gelinceye kadar aynaya bakıyorum. Ama aynada hiçbir şey görmüyorum, ne annemin yüzünü, ne de kendiminkini.

Başta Phineas benim böyle meşgul olduğumu görmekten çok mutluydu. Şimdi gözümün önünde, stüdyomun kapısında duruşu. Ara sıra yaptığı gibi kapının kasasına dayanmış, bir bacağını arkasında bükmüştü. Bir kuş, bir turna gibi. Rahat, kayıtsız bir poz olabilirdi bu, elleri ceplerinde, başını geriye atmış, beni seyredişi. Ama Phineas sanki bir dağda, yüksek bir çıkıntıda duruyormuş gibi, arkasında duran elleriyle kasanın ahşabını sıkı sıkı kavrardı.

'Artık günbatımı yok demek, Maggie? Sana gıpta ediyorum, Maggie' dedi. 'Yaratıcılığına. Sanki dünyanın ruhuna inen bir köke sahip gibisin.'

Üç resim olacağını hayal etmiştim, bir üçleme. Toplam olarak on iki resim tamamladım. Sonlara doğru, kontrol edilmez bir kuvvet beni sürüklüyordu. Çılgın bir müzisyen gibiydim; müzik sonuna kadar açılmış, stüdyomu, fırçamı, enstrümanımı dolduruyordu. Her resim aynı süreci izliyordu. Önce figürlerin taslağını çiziyordum, sadece temel biçimleri, sonra arka planı boyuyor-

dum, maviler, kahverengiler, leylaklar, yumuşak, pastel renklerle. Sonra arka planın üzerinden tekrar geçiyor, alanların, tonların, gölgelerin, ne olduğunu asla tam olarak anlayamadığım biçimleri ima eden bölgelerin üzerinde çalışıyordum. Arka plan tamamlandığında, artık figürler üzerinde çalışmaya başlıyordum. Bazen yakın duruyorlar, anne çocuğuna sarılıyor, ikisi birbirine sokuluyordu. Bazense onları uzakta, birbirlerini ararken ya da birbirlerine sırtlarını dönmüş olarak çiziyordum. Ama ne kadar uğraşırsam uğraşayım, yine de ifadesiz, belirsiz kalıyorlar, her bir yüz üzerini örttüğü şeyin ötesine geçemeyen bir bulut, insanlaştıramadığım boş bir oval oluyordu. Her defasında giderek artan bir gerilim yaşadığım halde, karşı koyamıyor, kendimi devam etmek zorunda hissediyordum. Her resimle birlikte, ancak içimdeki bir çözülme olarak tarif edebileceğim bir şey meydana geliyordu, gözlerim tuvalin derinliklerinde, o boş yüzlere bakarken, sanki bir kar tepesine gömülmüşüm, daha da içeriye, aşağıya gidiyormuşum gibi.

Bununla aynı zamanda, bir farkına varış oluyordu, sırtımda bir gölge, üzerimde onun gözleri. Sanki o orada, arkamdaymış gibi, babam. *Kendi yüreğinize bakın, ey günahkârlar, günahlarınızın kaynağını arayın*, diye haykırıyordu vaiz babam, yüksek, derin, gürleyen bir sesle. Sonra o alçak sesli, yumuşak, neredeyse tatlı, ıslıksı, ipeksi fısıltı... *Suçluluk, Bayan Goode, her annenin taşıdığı bir yüktür. Ah! Cehennemin acıları, cehennemin acıları.*

Resimler üzerinde çalışmaya, Allie Finlay Castle Keep'e gelmeye başlamadan hemen önce başladım; hemen hemen üç yıl onların üzerinde çalıştım, Phineas'ın bizi bırakmasından birkaç hafta öncesine kadar. Başlangıçta, bizi bu nedenle bıraktığına inandım; çünkü o sıralarda, başka her şeyi göz ardı edecek kadar vahşi ve baskın bir tutkuyla, saplantıyla çalışıyordum. Phineas'ı kaçırmış, Allie Finlay'in kollarına atmış olduğumu düşündüm.

Elbisesinin o mavisi. Castle Keep'e ilk gelişinde. Onu ilk görüşümde. Mavi bir elbise giymişti, kobalt mavisi, *Anneler*'de kullanmakta olduğumun tıpatıp aynısı.

Ben çocukken, renklerin doğru adlarını öğrenmeden önce,

kendim ad uydururdum: polen sarısı, petunya pembesi, yaz çimeni yeşili, atkestanesi kahvesi. Ama kırmızı daima bordoydu ve mavi, mavi annemin gözlerinin rengiydi, manganez mavisi tonu.

Bayan Connova'nın evinde resim yapardım. En sevdiğim öğretmenimdi o. Haftada bir, babamın ofiste geç saate kadar çalışması gerektiği gün, Bayan Connova okuldan sonra beni eve götürürdü. Bana çay, balık ezmesi ve salatalıklı sandviçler ve limon kremalı vanilyalı kek, bir kupa ısıtılmış ballı süt verirdi. Koltuğuna oturur, küçük bir iskambil masasında ödevlere not verirdi. Bayan Connova'ya bakar, bir anneye sahip olmanın herhalde böyle bir şey olduğunu, okuldaki diğer kızların nasıl hissettiğini hayal ederdim. Ona bakar, kendi kendime *anne-anne-anne* diye fısıldar, sözcüğün yumuşak biçimini hissederdim. Yataktaysa bunu yüksek sesle fısıldardım ve karanlık sessizlik *burada değil-burada değil* diye yanıtlardı. Çayımı bitirdiğim zaman, Bayan Connova masaya şal desenli türkuvaz ve yeşil plastikten bir örtü sererdi.

Sonra boyalar ve kâğıtlarla dolu kutuyu getirirdi. Bir süre okul hakkında konuşurduk, sonra o işine dalar, sessizleşirdi. Orada, çocukların okulda onun için yapmış olduğu parlak renkli çömleklerin ve resimlerin arasında olmaya bayılırdım. Benim resimlerim onun mini galerisinde en yüksek mevkideydi. Kırmızı kaleminin sayfadan aşağı hızla işaretler yaparken çıkardığı sese bayılırdım, *fış-fış-fış*, sarkaçlı bir saatin yumuşak, muntazam tıklaması gibi, devamlı, güvenilir. Bu arada ben de Bayan Connova'nın toptan aldığı büyük kâğıt karelerini doldururdum. Müşterilere et sarmak için kullanılan kasap kâğıtlarıydı bunlar. Bir yüzleri düzgün ve parlak, diğer yüzleri mattı ve resim yapmaya daha uygundu. Başta resimlerim düzgün ve tahmin edilir şeylerdi, perdeli dört penceresi olan evler, bacadan kıvrılarak tüten duman, çitli bahçede gül fidanları. 'Bir şeyleri oldukları gibi görmeye çalış, Maggie' dedi Bayan Connova bir gün, olmaları gerektiğini düşündüğün gibi değil. Gördüğüm şeylerin arkasındaki hakikati bulmaya çalışmam gerektiğini söyledi. Böylece çizimlerim sayfanın üzerinde canlanmaya başladı, sanki renklerin

kendilerine ait bir enerjisi varmış gibi. Bayan Connova bana yetenekli olduğumu, bunun doğuştan gelen bir armağan olduğunu söyledi. Asla vazgeçmemem gerekiyormuş, öyle dedi.

Bayan Connova sınıftaki herkese yeni birer paket boya kalemi verdi. Ödevimiz özel bir tatil anısının resmini yapmaktı. Ne yapacağımı biliyordum. Ama ertesi sabah, elimde Bayan Connova'ya gösterecek hiçbir şey yoktu. *Resim yok mu, Maggie? Ama tatilde özel bir şeyler yapmış olmalısın.* Yapmıştık, babam ve ben. Her yaz yaptığımız gibi, o iyi kalpli ev sahibesiyle deniz kenarındaki konuk evinde iki hafta. Her yaz bir panayır olurdu; diğer konuklarla birlikte çayımızı içtikten sonra, hava kararmaya başladığı ve panayır yeri periler diyarı gibi aydınlatıldığı zaman, babam beni bütün oyuncaklara, valsçilere ve sallanan kayıklara bindirirdi ve en çok da bindiğimizde babamın beni sıkı sıkı tuttuğu dönme dolabı severdim ve bu özeldi.

Ama bundan da daha özeli, o yılki doğum günü armağanımdı. Doğum günüm deniz kenarından döndükten bir hafta sonraya rastlıyordu. Pembe kapitone bir sabahlık ve ona uygun bir gecelik. Babam tam bir genç hanıma benzediğimi söyledi. Özel bir anı. Ben, yeni pembe sabahlığımla babamın ayaklarının dibinde oturuyorum; o ise uyku vaktinden önce nazik, sabırlı parmaklarla uzun saçlarımı örüyor. Gerçi muhtemelen ona annemi hatırlatan o örgüleri yapmak onun için zor olmuş olmalıydı. Ama Bayan Connova'ya resmimi neden yapmadığımı söyleyemedim.

Bir önceki akşam, çayımızı içtikten sonra, ödevimi yapmaya oturdum. Hangi boya kalemini kullanmalıydım? Yaban gülünün taçyaprakları gibi uçuk pembe olanı mı yoksa çiklet gibi parlak pembe mi? Karar veremiyorum. O yüzden önce resmimin ana hatlarını çiziyorum, mutfağı, ocağı, beni ve babamı. Ama onun annem olmasını istiyorum, yatmadan önce saçımı örenin annem olmasını istiyorum. Babam radyo dinleyerek bulaşıkları kuruluyor, ben de tekrar soruyorum: *Annem nasıl öldü?* O, asırlar gibi gelen bir süre boyunca orada duruyor, tabağı hiç durmadan bezle ovalıyor. Ben de tekrar soruyorum. Sonra o, tabağı kurulamayı bırakıyor, yanıma geliyor ve yüzünde öyle garip bir ifade var ki.

Sanki ağlayacakmış gibi. Sanki daha önce hiç görmediğim kadar kızgınmış gibi. Boya kalemlerimi eline alıyor ve onları ortadan kırıyor, *çat-çat-çat*. Sonra duruyor, gözlerini kırpıştırıyor ve paramparça olan boya kalemlerime bakıyor, az önce yaptıklarına inanamıyormuş gibi başını iki yana sallıyor. Bütün renklerimi neden kırdığını ben de bilmiyorum. Babam konuşacakmış gibi ağzını açıyor; üzgün olduğunu söyleyeceğini umuyorum. Ama söylemiyor. Sadece gidiyor, yukarıya çıkıyor. Artık resmimi yapamıyorum. Başka boya kalemlerim olsa da yapamazdım.

Bayan Connova'nın babamla konuşup konuşmadığını sık sık merak etmişimdir. Çünkü bir gün okuldan gelince mutfak masasının üzerinde boyalar, boya kalemleri, dolmakalemler ve çizim kâğıtlarıyla dolu bir kutu resim malzemesi buldum. Babam hiçbir zaman üzgün olduğunu açıkça söylemedi; ama öyle olduğunu biliyordum ve onun için ne kadar zor olabileceğini şimdi anlıyorum. O sıralarda bir gün, okuldan eve geliş yolunda, durup dururken annemin resim yapmayı sevdiğini söyledi. 'Profesyonel değildi' dedi, Bayan Connova'nın benim bir gün olacağımı söylediği gibi. 'Bir hobi gibiydi' dedi. Adımı bu şekilde, annemin çok sevdiği bir ressam olan Marguerite Gerard'dan aldığımı söyledi. Yıllar sonra onun eserlerini keşfettim, ev yaşamını, anneler ve kızlarını konu alan resimlerini; evdeki mutfakta daima asılı duran çerçeveli, solmuş baskıyı tanıdım: *Çizim Dersi*. O akşam babam tavan arasına gidip bir kutu getirdi. Tabloyu bana işte o zaman gösterdi. O zamana kadar sadece, babamın cüzdanında sakladığı, onun ve annemin evlenmeden önce çekilmiş eski, yıpranmış bir fotoğrafını hatırlıyorum. İkisi, iki kişilik bir bisikletin üzerinde. Flu bir fotoğraf.

Tablo ince, bej rengi bir kumaşa sarılıydı; kumaş çürümüş ten gibi lekeliydi. Başı ve omuzları gösteren bir portre. Alt sağ köşedeki süslü M'yi gördüm. Marie'nin M'si. Babam onu yatak odamın duvarına astı. Ama evden ayrılırken onu yanıma almadım.

Bir defasında, Phineas bana Okuma Odası'ndan bazı sanat kitapları getirdi. Onların içinde John Currie'nin yaptığı bir portreye, *Kadın Başı*'na rastladım. Gürbüz bir Çingene görünümüne

sahip koyu renk saçlı bir kadındı bu. Sağlam, güçlü, alnı kare biçiminde. Saçı örgülüydü. Phineas kadının ona beni hatırlattığını söyledi. Koyu renkli uzun örgüler, arka planda parlak, açık kızıl, canlı, kırmızıya çalar turuncu. Tıpkı annemin otoportresi gibi. Yalnız annemin gözleri maviydi. Manganez mavisi renginde.

Kutuda bir tüp boya vardı. Bordo. Babam onu alabileceğimi söyledi. Kapağını açmak, parıldayan kırmızı boyaya bakmak hoşuma gidiyordu. Ama onu kullanmadım. Yatağımın yanındaki masaya koydum. Annemin gerçekliğini hissetmemi sağlıyordu bu.

Onun gözleri, sende annenin gözleri var, kızcağızım. Sekiz yaşımdayken bile, yatak odamın duvarından, bana bakan resimden, annemin modeli olacağımı biliyordum. Babamın bana bakışından, sürekli olarak ona kaybettiği şeyi hatırlattığımı daha o zamandan anlamaya başlamıştım. Ben doğmuştum ve o ölmüştü. Ama nasıl öldüğünü hâlâ bilmiyordum.

Mezarını ziyaret ettiğimizi hatırlıyorum, babamın, mezar taşındaki ayrık otlarını, sanki kökleri annemin kemiklerinin etrafına sarılıymış gibi dikkatle temizlediğini (o kemikleri zihnimde etle kaplıyordum, öyle ki annem uyuyan bir prenses haline geliyordu, dudakları sessiz bir duayla kıpırdayarak nergisleri birer birer vazoya koyuşunu hatırlıyorum. Mezar taşını silişini, annemin adının harflerini temizleyişini, saçımı fırçalayıp örüşünü.

Ama büyüdükçe daha çok farkına varmaya başladım, şefkatin arasındaki o karanlık ruh hallerinin, onun aracılığıyla konuşan başka birisinin sesine benzeyen, vaizin sesinin. Suçlayıcının sesinin. Ben hayatta olduğum ve annem ölmüş olduğu için. Babamı seyrederdim, gömleğinin kolları sıvanmış, bir cerrah ya da hasta bir insanla ilgilenen birisi gibi yavaş, ölçülü hareketlerle Yaşlı Balthazar'ı yağlayışını, harf bloklarını cilalayışını, parlatışını. Ergenlik çağıma geldiğimde, bir kez babama o lanet matbaa makinesini benden daha çok önemsediğini söyledim.

Ben büyüdükçe ruh hali kötüleşti mi yoksa gözlerinde, sesinde olan şeyleri sadece hayal mi ediyordum? Bayan Connova bir kez ne demişti? *Biliyor musun, Maggie, bazen berbat bir iş oluyor bu, başka insanları anlamaya çalışmak. Ama eğer onları seviyorsak, çaba gös-*

termeye devam etmeliyiz. Babamı kastettiğini anlamıştım. Onu gerçekten seviyordum. O sandalyeyi, üzerime indirecekmiş gibi havaya kaldırdığı zaman bile.

Orada, mutfakta olduğumu biliyor muydu, bir akşam geç vakitte? Yerde, masanın altındaydım; dökülen boya kalemlerini topluyordum. Babam içeriye geldi. Kendi kendine söyleniyordu. Yumruğunu masaya indirdiğini duydum. O zaman korktum. Neden öyle bir öfkeye kapılmış olduğunu bilmiyorum. Terlikli ayaklarının mutfakta volta attığını görüyordum. Homurdanıyordu. *Lütfen canımı yakma, baba.* Masanın altından baktım. Sarsılıyor, kekeliyor, konuşurken adeta boğuluyordu. *Sen, sen!* N*eden ölmesi gerekti*? N*eden yaşayamadı*? N*eden yaşayamadı, neden, neden*? Gözlerimi sıkıca kapadım, sandalyenin şiddetle mutfağın fayanslarına çarptığını, tahtanın canlı bir şeyin çığlıklarına benzeyen bir sesle parçalandığını duydum. Sonra garip, boğuk bir ses oldu. Ve gözlerimi açıp sürünerek masanın altından biraz dışarıya çıktığımda, babam oradaydı. Lavabonun üzerine eğilmiş, yüzünü mutfak havlusuna gömmüş, ağlıyordu. Evet, onu seviyordum ama onu anlayamıyordum *Sen, sen*... Beni kastettiğinden o kadar emindim ki.

Viviane'ı da seviyordum. Ama neden öyle yaptığını, nesi olduğunu anlayamıyordum.

Gwynne resim yapmaya hiç ilgi duymadı. Gwynne ormanını, hayvanları tercih ediyordu. Ama Viviane çizim yapmaya bayılırdı. Bazen ben çalışırken stüdyoma gelir, kâğıt ve bir karakalem alır, yere uzanırdı. O tuhaf Lowry* tipi çöp adamlardan ya da dolambaçlar, kâğıdın kenarından başlayarak ortasına doğru çizdiği karmaşık labirentler yapardı. Yüzünü kâğıda yaklaştırır, dilinin ucunu ağzının kenarından dışarı çıkarır, vücudu bir şekilde büzülmüş görünürdü, sanki kendi içine çekilmişmiş, sanki çizgileri kendi etrafına çiziyormuş, sanki olmak istediği yer orası, dolambacın merkeziymiş gibi. Yoksa merkezdeydi de çıkmak için bir yol mu arıyordu?

Bir gün, ben fark etmeden sessizce stüdyoya girmiş olmalıydı;

* Lawrence Stephen Lowry (1887-1976): Endüstriyel bölgeleri ve şehir yaşamını resmeden, insan figürlerini çöp adam olarak tarif edilen kendine özgü üslupla çizen ünlü İngiliz ressam. (y.h.n.)

müzik fazla açıktı, belki. Biraz daha boya almak için döndüğümde, onun masada oturduğunu gördüm. Elinde bir karakalem vardı; kâğıt henüz boştu. Gözlerini bana dikmişti. Fırçamı bıraktım, müziği kıstım, masaya gittim ve yanına oturdum. Gözleri aniden beni bulmuş gibi oldu, sanki odak menziline yeni girmişim gibi; karakalemi bıraktı, tabureden aşağıya kaydı ve bana yanaştı. Elini kucağıma koydu. Daha dokuz yaşındaydı. *Ben sana aidim ve başka hiç kimseye değil, öyle değil mi?* Sonra kucağıma tırmandı, iyice kıvrıldı, küçük, cenin gibi, sanki korunmak istiyormuş, yeniden içime girmeye çalışıyormuş gibi.

Bir yıl kadar sonra, Viviane o vahşi dönemi atlatmış gibi görünürken, öyle bir an oldu ki... Phineas için bir doğum günü pastası yapıyorduk, limon kremalı bir pasta, onun favorisi. Viviane'ın mutfakta Gwynne'le bana katılmasına, yumurtaları kırmak istemesine şaşırmış ve çok sevinmiştim. Ne kadar dikkatli davrandığını fark ettim; kabukları bir kâsenin kenarına vurarak düzgünce kırıyor, iyi bir iş çıkarmış olmaktan dolayı yüzü kısa bir süreliğine aydınlanıyordu. Sakinleşmiş, bir şekilde bazı şeyleri çözmüş, evet, kendi içinde halletmiş görünüyordu. Pandispanya katlarından iki tanesi düzgün bir biçimde kabarmamıştı. Kızlar hayal kırıklığına uğramışlardı. Bunun kremayla örtülebileceğini, hiç kimsenin farkına varmayacağını söyledim. O zaman Viviane yaklaşmış, bana yaslanmış, elini elimin üzerine koymuştu. Bir teselli jesti, beraberlik jesti gibiydi bu. Tam o anda onu, küçük kızımı, geri kazanmış olduğumu düşündüm.

Eskimiş kar grisi, yaban gülü taçyaprağı pembesi. Renkler yeniden canlanıyor, daha zengin, daha derin bir hale geliyor. Bir resme başladım. Sadece bir eskiz. Ama zihnimde resmin bitmiş halini görüyorum.

Viviane

Eller, ellerim, tenimin üzerinde, yara izlerimin üzerinde. Pencerelerde kırağının oluşturduğu buz desenleri. Unutulmuş. Ama anılar geri geliyor, beliriyor. Beyaz yara izleri kırmızıya dönüşüyor, açılıyor. Yarıklar. Ağızlar. Kendi Karanlık Oda'mdaydım. Ama tenim konuşmaya başladı. Fotoğraflarımı banyo ediyordum. Ah, öyle soğuktu ki. Ah, tatlı İsa, banyonun linolyumunda yatarken öyle üşüyordum ki. *İnl-i-yo-r-um*. Sözcüklere bir yetenek. Sözcüklere bir yeteneği vardı. Beni düğüm düğüm bağladı. Dilim bağlandı. *Sessizlik, çocuğum, bütün sırların anahtarıdır ve dünyanın sırları bende*, dedi. Sözcüklerden vazgeçin. *Vazgeç şundan, Kızılgerdan, çocuk ağlayacak*. Sessizlik, masumiyetin takmak zorunda olduğu bir maskedir.

İki gündür işgal evindeydim. Geçen ekimde bir gece Castle Keep'ten gizlice çıktım. Gwynne'e söylemedim, söyleyemedim. Gwynne'den ve ufaklıktan kaçmak zorundaydım. O odadan. Beyaz kapıdan: Karanlığımdan. Koşarak Hart Tepesi'nden aşağıya indim, kasabaya giden gece yarısı otobüsüne bindim. Kaçıyordum. Nereye kaçtığımı bilmiyordum. Otobüs çocuklarla doluydu. Bir tanesi, 'Partiye mi gidiyorsun sevgilim?' diye seslendi. 'Bize bir öpücük ver, sevgilim.' Parti yok, öpücük yok. Birisi dilini bir kızın boğazına kadar sokmuştu. Birisi dilimi çaldı. Otobüs son durağa vardığında indim. Bütün gece, yolcu kahvesinde kahve içtim. Sabah olunca oradan ayrıldım. Geriye, eve yürüyordum. Ama geri gidemedim. Tepede Castle Keep'i görüyordum. Ormanın çitine yürüdüm. Toplu konut arazisine kadar çiti takip ettim. Ev yapmak için ormanın yarısını kesmişlerdi. Evler ormandan daha güvenliydi. Uzun zaman önce ormana gitmeyi bırakmıştım. Toplu konut arazisinin sokaklarında yürüdüm. Halk merkezinin önünde, Guy Fawkes Gecesi'ne hazırlık olarak bir yığın odun vardı. Sandıklar, kutular, odunlar ve tepesinde, arka tekerlekleri havada duran bir at arabası. Ölmüş bir hayvanın leşi gibi. Dar bir sokaktan, perdeleri olmayan, pencere ve kapıları tahta çakılarak kapatılmış birtakım sıra evlere doğru yürüdüm. Kapılardan birinde, açık ve pervasız bir sırıtış görünümünde sarkan bir kilit vardı. Kapıyı iterek açtım. Uyku tulumumu serdim, uyudum. Bütün gün ve bütün gece boyunca uyumuş olmalıyım. Uyandığımda, gözlerimi açıp tahtalarla kapatılmış bir pencere, çıplak bir oda, bir sandalye, yerlerde haftalarca birikmiş gazeteler ve atılmış mektuplar gördüm. Yukarıya, tavana baktım. Köşede bir koza gibi sıkıca yeşil uyku tulumunun içine büzülmüş, ben olan o bedeni görmek için aşağıya bakıyordum. Işığı arayan, karanlığa ait bir yaratık, tozlu kanatlı bir pervane olarak çıkacağımı hayal ettim. Bir pervaneye dokunursan ölür. Sonra pencerede tık-tık-tık. *Tık- tık-tık*. Camda vızıldayan, dışarıya çıkmaya çalışan bir sinek vardı. *Tık-tık-tık*. Ölmek istiyordum; daha şimdiden siyah cüppeli rahibin en kestirme yoldan bana doğru geldiğini, yolu geçtiğini, dar sokaktan yaklaştığını, kapıyı tıklatmadan önce haç çıkardığını görebiliyor-

dum. *Küçük parmakları, küçük elleri.* Bir şey kızı ele geçirmiş, peder. Ne ele geçirmiş, çocuğum? İçimde basınç artıyor, yara izleri çatlıyor, patlayacakmışım gibi hissediyordum. Anlatmak istiyor, anlatamıyordum. Hiç kimseye. İşgal evinde yerde yatarken, birisini görüyordum, köşede birisi vardı. *Lütfen canımı acıtmayın. Lütfen canımı acıtmayın. Pencerede tık-tık-tık. Beni içeri al, tatlı çocuk. Lütfen gidin. Çocuğu rahat bırakın. Gidin gidin gidin gidin. Kaç yaşındasın, çocuğum?* Dokuz. Dokuz dedim. Pencerede tık-tık-tık.

Castle Keep'te, pencerede. Dokuz yaşındaydım. Müştemilatta kısılıp kalmıştım; bahçeye giden kapı önümde, mutfağa giden kapı arkamdaydı ve ikisine de ulaşamıyordum. Hareket ettiğim zaman hopluyor, kanatlarını çırpıyor, boncuk gibi siyah gözlerini bana dikiyordu. Phineas'a seslendim. Phineas neredeydi? Maggie neredeydi? Gwynnie'ye seslendim ama Gwynnie beni duyamıyordu. Kırmızı göbeğini şişirdi. *Canımı yakma, lütfen, canımı yakma.* Sonra hop-hop-hop, kanatlarını çırparak üzerime doğru uçtu. Yüreğim ikiye bölünmüş, göğsüm kanıyor gibiydi. *Git buradan, Kızılgerdan, git buradan.* Ağlıyordum. Kıpırdamaya cesaret edemiyordum. Müştemilatın köşesine çömelmiştim. Tekrar üzerime doğru uçtu ve sonra Gwynne bahçe kapısından içeriye girdi. Kızılgerdanı gördü, dışarıya kovaladı. Neden ağlıyorsun, Vivvy?

'Neden ağlıyorsun?' dedi.

Uyku tulumuna sarınarak başımı kaldırdım. Köşede, bir yaratık rüya ile bilinç arasındaki zardan içeriye süzüldü. Yaratık, örümcek kolları ve bacaklarıyla yerde oturuyordu. Ayağa kalktı ve pencereye gitti, tahtaların arasındaki bir çatlaktan dışarıya baktı. Kürek kemiklerinden kanatlar çıkıyordu. Kollarını kaldırdı, parmaklarını diken diken siyah saçlarının arasından geçirdi. Büyük elleri vardı. Dönüp bana baktığında, kanatlar sarsıldı, siyah deriden şeritler çırpıldı. Bir motosiklet ceketi açıldı ve içindeki koyu kırmızı yelek göründü, sanki o bana kalbini açmış gibi. Yerde, bir çift siyah deri eldiven bir motosiklet kaskını okşuyordu.

'Ben Rob' dedi. 'Merhaba' ve elini uzattı, büyük, güven veren elini.

Kitap

Fazla uzun, fazla sivri, sanki törpülenmiş gibi; düzgünce yerleşmemiş, sanki yer kavgası yapıyormuş gibi. Dişler inatçıydı. Dişçinin var gücüyle çekmesi gerekti. Daha fazla direnç sağlamak için, Helnea'yı koltuğa bağlamaya karar verdiler. (Bir an için, şeytani Loki'nin bağlanmış halinin imgesi zihnimde beliriverdi.) Gözleri neredeyse yuvalarından fırlıyordu. Dişçinin beyaz önlüğü kanla kaplandı. Her yerde kan vardı.

Onu gördüğüm andan itibaren. Bizimkinin özel bir sevgi olacağını anlamıştım. Ingeborg'u ben şekillendirdim. O tümüyle bana aitti. Âdem'in kaburgasından çıkan Havva gibi.

Tam olarak değil. Doğduğu gün, çıkıntısı olmayan düzgün biçimini gördüğümde o anda anladım ki eğer bir erkek olarak dünyaya gelseydi, ben Hirodes* haline gelir, onu taş dolu bir çuvalın içindeki bir kedi gibi nehirde boğardım. Nerede o? Haftalar oldu.

Helnea'nın acıya karşı gösterdiği insanüstü dirence hayret eden ebeye bakılırsa, mutlak bir sessizlik içinde doğum yapmıştı. Dünyaya gelişlerin en süratlisi olmamıştı bu. Helnea'nın canhıraş çığlıklar atıyor olması gerekirdi. Önceden tahmin ettiğim gibi, yeni doğan bebeğini emzirme arzusu göstermedi. Daha sonra büyük bir gerginlik içinde bebeğe uzanarak, acınası kundağı kollarına aldığında, Ingeborg'a kaşlarını kaldırarak, yarı korku, yarı tiksintiyle geri çekilerek baktı. O yeni açılmış kocaman gözler. Evet. Doğuştan özürlü bir çocuk. Eğer daha önceden değilse. Kısmen ben sorumluyum. Dünyaya geldiği anda, kalıtım yoluyla benim dilimin kusurlu genini almış olduğu belliydi. Onun doğum çığlıkları, yeni doğanların alışılmış dizginsiz böğürmelerine kıyasla zayıf viyaklamalar gibiydi. Ağzını açtığı anda, tek görebildiğiniz onun büyüklüğü, kalınlığıydı. Bir öküz dili. Ingeborg'u kendime mal etmiş, bunu istemiştim. Helnea her zamanki öğlen uykusu için yukarıya çıkmış, derin bir uykuya dalmıştı. Beş ya da altı aydır "bebek bekliyordu". ('Hamile' Helnea için fazla sıcak, fazla tensel bir sözcük.) Yatak odasına gittim, yatağın yanında diz çöktüm –sanki dua etmek üzereymişim gibi!– ve elimi örtülerin altına, Helnea'nın geceliğinin altına kaydırdım. O davul gibi gergin derinin teması. Avcumu o şiş tümseğe bastırdım. Onu hissettim. Inge'yi. *Benimsin*, diye fısıldadım, *sen, seni hiç kimsenin sevmeyeceği kadar sevmek üzere.*

Eğer bebeğin ana rahmine düşüşü kusursuz olabilseydi, olurdu. Yaptığımıza sevişme denmezdi. Kaç defa yaptık? Bir mi, iki mi, üç mü? Hiç öpüşmedik. 'Çocuk sahibi olmak istiyorum' dedim. Helnea'nın bacakları hafifçe ayrıldı. Gözlerimi kapadım. Ölüyorum sandım. Peki, neyi –kimi– gördüm? *Onu*. Mutti'yi. Peki, ne yapıyordum? Sleipnir'e biniyordum. Tanrıların Tanrısı Odin'dim, Valhalla'nın yanındaki selleri atlayan, bin mızrak gibi parıldayan geniş nehrin üzerinden sıçrayan, daima ileri, Jotunheim'a at süren Odin'dim. Şiir Tanrısı, Esin Tanrısı, aynı zamanda Ölüler Tanrısı, *Baş Hilekâr* olarak da bilinen Odin'dim. Bastonum Ökseotu'nun bir

* İsa'nın korkusuyla Beytüllahim'de iki yaşın altındaki bütün erkek çocukları öldürten Yahudi kral. (ç.n.)

mızrak olduğunu, kılıç Mistillteinn olduğunu, Helnea'yı yaraladığımı hayal ettim. Helnea'da ne mi gördüm? Bir amaca giden bir araç. Çünkü eğer Helnea olmasaydı, Ingeborg da olmazdı. Öyle buz gibi bir genç kızdı ki; sıcaklıktan yoksun, sevgiden yoksundu. Nasıl mı tanıştık? Bir tipide kayıp mı olmuştum? Patenlerimi takmakta zorluk mu çekiyordum? *Helena*. Bunu şimdi yazmam garip. Çünkü zihnimde çok uzun zaman önce onu yeniden vaftiz ettim ve o zamandan beri öyle kaldı. Önce "Hildr"ı düşündüm, Valkür'lerden* biri, bir savaş kızı. Ona dişi bir kırağı devinin adını vermek daha iyiydi. Ama bir anagram olan Helnea'nın daha iyi bir tınısı vardı. Inge. Kasıklarımdan gelme bir çocuk, küçük bir kız. Bir de Helnea'nın parası vardı, tabii. Ailesinin parası. Bana gereken bir para. Helnea'nın ailesiyle kaç kez mi beraber oldum? Altı yedi yılda ancak altı yedi kez. Nankörlük etmemeliyim; ne de olsa, iptilamı finanse eden onların parasıydı. Bir başka rüşvet. Helnea'nın banker babası biraz açgözlü davranmıştı, anlaşılan. Kayınpederimle kayınvalidemin saraya benzeyen evine yaptığım ender ziyaretlerden birinde, kütüphanenin raflarından gelişigüzel aldığım bir kitabın sayfalarının arasına konmuş bir mektuba rast geldim. Mektup, dalavereci mutfaklarda 'lüks yemek' kanıtlarından söz ediyordu. "Helena" dedim, "babanın aylık çekinin yarısı benim hesabıma aktarılırsa bunu okumuş olduğumu unuturum." Derhal kabul etti. Ne kadar *kolay* olduğuna kahkahalarla gülmemek için kendimi zor tuttum.

Rüşvet. Doğuştan gelen bir şey. Genlerde var. Bir Mutti numarası. Özü şu: Razı olursan sana hiçbir şey olmaz, reddedersen sana kesinlikle kötü bir şey olur. Her iki şekilde de korku, suçluluk.

Suçluyum Üzgünüm
Üzgünüm Suçluyum
suçlu, üzgün
sözcükler, engeller
bana anlattığı öyküleri
uzak tutmak için.

Öykülerle kandırılmış, baştan çıkarılmış, rüşvet verilmiş... bir numara! Başlangıçta sözcük vardı. Hayır, sessizliğin açık ağzı vardı. Onun

* İskandinav mitolojisinde Odin'in yardımcısı olan ve ata binen savaşçı bakireler. (ç.n.)

ağzının, Mutti'nin ağzının ardına kadar açıldığını görüyorum. O inci gibi beyazlar. Bazen küçüldüğümü hayal ederdim, içine kayacak, o kırmızı yoldan ta aşağıya düşecek kadar küçüldüğümü.

Cennetten kovuluş öncesi. Bu sözcükler beni rahat bırakmıyor, bana dişlerini geçirmiş. Burada, üniversitedeki günlerimin sayılı olduğundan korkmaya başlıyorum. Matyeus-Prinn bir atmaca gibi. Onu dosyamı incelerken yakaladım. Bana kapıyı göstermesini bekliyorum. Jabz R. Reemie: Şarlatan, sahtekâr, korsan. Bütün akademik hayatım boyunca. Yaşlı Charlie Farley biliyordu. Onu gözleri dürbüne yapışmış bir halde bulduğumu hatırlıyorum. *Dışarıda, rugby sahasındaki bütün o güzel biçimli sarışınlar, Reemie.* Dikizleyen gözleri hâlâ iş üstündeyken, bana şöyle demişti: *Birazcık baştan savma davranmaya başlıyoruz, Reemie, ince buz üzerinde kayıyoruz, Reemie, çok ince buz üzerinde.* Baştan savma olduğu doğruydu. Ama rahatsızlık çok önceden başlamıştı. Konferanslara hazırlanmada yetersizlikler. Özel derslerde hayal kurmalar. Bir de tezim meselesi vardı. Tanınmamış İskandinavyalı bir akademisyenin çalışmaları üzerine kuruluydu. Aidan Kielissonsson: *Kielissonsson'un Yeniden Yorumlanması – Efsane Adam – Hakikat Olarak Sözcükler, Saf İnanç Olarak Sözcükler*. Adamı bir şarlatan olarak teşhir ediyordu. Evet. Tabii, Charlie'nin kuşkulandığını biliyordum.

Tez. Bir kurgu. Bütünüyle. O, Mutti, bunu yapmamı benim için istemişti. *Oğlum, yetenekli profesör.*
Nota bene: Eğer iş buna gelirse, yaş haddinden emekli edilirsem... Araştırma yapacağım. Konu mu? *Dil Kaleydoskopu – Giderek Artan Giriftlikte Kalıplar Olarak Sözcükler*'e ne dersiniz (???). İlk lisans makalelerimden birisi üzerine öğretmenin kırıcı yorumu, *buram buram çaresizlik kokuyor bu*, olmuştu. Kırk beş yıl geçti ama utançtan hâlâ içim sızlıyor. O zaman bile mücadele ediyordum.

Sözcükleri tükettim. (Onlar söylemeden kendim söyleyeyim. ki söyleyecekler, hem de nasıl.) Dili emerek kuruttum. Dinle... *Bir zamanlar olgun, sulu meyveler olan sözcükler, artık boş birer kabuk. Çorak topraklarda bir kayanın üzerinde oturan dünyadan bezmiş yaşlı bir maymunum ben, kurumuş mango ve papaya kabukları kocakarıların memeleri gibi etrafıma dağılmış, dünyanın son yaprak dökümünün kırılgan kahverengi gevrekleri*

etrafıma yığılmış. Kulağa nasıl geliyor? Ne kadar kolay, anlamdan anlamsızlık, dilin katli argonun zaferi. Ah, keşke kimya, matematik okumuş olsaydım... Sembollerin, rakamların güvenli kesinliği, *düşünceyle tahrif edilmemiş*, kendi başına duran o saflık, o öz. [Sözcükler, düşünceler. Öyküler, duygular. Florio'nun *Worlds of Words* [Sözcüklerin Dünyası]. Nerede kitap? Bulamıyor. İhtiyaç duyuyor.
Dün. Korkularım doğrulandı. Emeklilik, dedi Matyeus-Prinn. Sözlük üzerinde çalışıyordum. Helnea'yla tanışmadan önce. Mezuniyetten sonra. Ingeborg'la geçirdiğim yıllar dışında, kendimi gerçekten mutlu hissettiğim belki de tek zamandı. İşle olduğu kadar dostlukla da ilgili bir şeydi bu. Dördümüz o küflü, tozlu eski odada. Üstelik örümcek ağlarıyla kaplı pencereler! Smythe, Selwin, Simpson ve Stimm. Tepeden tırnağa beyin olan, adale gücü olmayan, böcek gibi, gözlüklü, sıska bir küme halinde ve ben. Ah, o uzun saatlerin leziz sessizliği, sadece çevrilen sayfaların hafif hışırtısıyla ve dolmakalem uçlarının fare pençesi tırmalamasına benzer sesleriyle örülmüş rahat, rahatlatıcı bir sessizlik. Sözlük üzerinde çalışmaya başladığımda bana verilen ilk sözcükleri hatırlıyorum. Herhalde şans eseriydi mazur görülebilir bir hata, bir tesadüftü. Sözcük Dağıtıcı bana pusulayı verdi. Neleri araştırmam gerekiyordu?
SPESİYAL SOLİPSİS SIKIŞIK (*kaynağı tanımla, yerini sapta*)

Paragraf mı? Bir kitap yazabilirdim. Ama kurallara uydum, gayret ve zevkle kendimi işe verdim. İlk görevim övgüyle karşılandı. Dört akranım kıskançlıktan çatladı. Referans üzerinde çalışmak isteyip istemeyeceğim soruldu. Hayır, teşekkür ederim. Sözcükler. Sadece. En saf biçim. Bir misyonum vardı; avlıyor, yakalıyordum. Asli kaynağa, anlamın artık bir anlam ifade etmediği noktaya, ağzın açıldığı ama sözcüğün henüz dile getirilmeye başlanmadığı noktaya kadar giden yorulmak bilmez bir takip. Ama bütün bunların nereye varacağını biliyorsun, Reemie. Onu görüyorum, önümde diz çöktüğünü, daha şimdiden dudaklarının aralandığını, ağzının açıldığını. Mutti.

Dostluk, evet, neredeyse yaptığım iş kadar. Hiç oyun arkadaşım olmadı. Mutti oyun oynamama hiç izin vermedi.

Onu beklemiyordum. Mezuniyet töreninde. Mutti'yi. Cine batıp

çıkmış bir halde, altın renkli oğlak derisi topukları üzerinde sendeleyerek, Schiaparelli gece elbiselerinden birinin eteklerine takılarak çıkageldi, Tanrı aşkına! Çarpıcı bir pembe. Yoksa mavi miydi? Kapüşonlu bir şeydi; sırtında, altınla işlenmiş kocaman bir güneş, ışınlar saçıyordu. Saçı yukarıya toplanmış, sıkı bukleler halinde öne doğru yığılmıştı ve ona arkası önüne gelmiş gibi bir görüntü veriyordu. Şapkası yoktu! Daha uygun bir 'Bayan Simpson'* görüntüsü, en azından giyiminde biraz zarafet yaratmaya çalışamaz mıydı? Maksadı bana dikkat çekmek miydi? Yanına yanaştığı erkekler rahatsız olmuşlar, ne yapacaklarını bilememişlerdi. İkinci Dünya Savaşı'nın en civcivli günlerinde, üniversite baskın bir biçimde dişilerle dolmuştu; erkekler kıttı ve geriye kalmış olanlar ya tıbbi olarak elverişsizdi (artı tek tük birkaç vicdani retçi, ergenliğe yeni ulaşmış bir iki hantal genç) ya da benim gibi MUAF'tı. *Ox-förd, Ox-förd*, diye geveledi, *lederhosen giydiği günlerden beri hayalim buydu*... kısa pantolon, öyle bir şey söyledi. Onu eve giden ilk trene bindirdim. Başıboş bir deneme bombası bile hayal ettim. O kadar utanmıştım ki. Yerin dibine geçmeyi, kurtulmayı diledim.

Böylece Mutti'den ayrıldım; ikimiz de nihayet bittiğini biliyor gibiydik. O zamanlar artık "Avrupa"dan temelli ayrılmıştık, tabii. Otuzların sonlarında, orada olmak iyi bir şey değildi. Maida Vadisi, Chiswick, Crouch Çıkmazı'ndaydı sanırım, bir daire bulmuştu ya da birisi bulmuştu işte; gittikçe daha küçük ve pis olmaya başlayan meskenlerden ilkiydi bu. Tatillerde zaman zaman ev neredeyse oraya gidiyordum ama ilişkimizde geri dönüşü olmayan bir değişim oldu Ben gittikten sonra, alışveriş yapıyor, içiyordu. Cin ve akvavit (karanlık bir kaynaktan aldığı, şu patates bazlı İskandinav içkisine benzer bir şey). Umurumda değildi. Sanki göbek bağım ancak, öğrencilik hayatıma yaptığım o ilk tren yolculuğunda hakikaten kesilmiş gibiydi. Neredeyse kopma sesini duymuştum. Onun temas kurmaya çalışmamasından rahatlamış, biraz da şaşırmıştım. Düzenli olarak gelen şekerleme kutuları, uzun, gözü yaşlı telefon konuşmaları, gözyaşlarıyla ıslanmış mektuplar tahayyül etmiştim. Ama ilk yıldan sonra, Noel için eve gelip gelmeyeceğimi sormayı bile kesti. Cenazeye gitmedim. Sanırım onu yiyip bitiren, suçluluk duygusu oldu. Bu da ne yazık ki onu "yoruma elverişsiz", onaylanmaya elverişsiz bir hale getiriyor.

* Kral VIII. Edward'ın uğruna tahtından feragat ettiği karısı. (ç.n.)

Bu sayfalar, bu dolmakalemden, kalemin ucundan mürekkebi emen bu kâğıt. Kalem gaga ağız... Bağlantı ne? Kalem ucu, İngilizce "nib". *Nibbe*? *Nabbe*? *Schnabel*? Bir bağlantı. Ne? Eski İngilizce mi? Eski Yüksek/Yeni Yüksek/Entelektüel Almanca/Danca/Felemenkçe... çift. Uyduruyo... unutuyorum. *İçimde hiçbir şey olmadığını tahayyül ediyordum. Bir kabuk, bir kovan olduğumu. Onun açlıktan ölmekte olduğunu, onu beslediğimi tahayyül ediyordum. Bunun bir zehir olduğunu, onu öldürdüğümü tahayyül ediyordum.* Bu dolmakalemi çaldım. Peki, başka neleri? Çalışma masamdaki, küçük, cam kâğıt ağırlığını. Bir göz. Matyeus-Prinn'in, ölü olan gözünü dışarı fırlattığını tahayyül ediyorum. Pembemsi; içinde küçük, kırmızı bir baloncuk var. Ona bakıyorum. O da bana bakıyor. Bir rehinenin gözü gibi. Cüretkâr ve suçlayıcı. Onu bir çekmeceye koyacağım. Göremeyeceğim bir yere. Onu, İspanyol şarabına uzanmak için döndüğü zaman aldım. Paltomun cebine koyuverdim. Birisi senden bir şey aldığı zaman... M-P kadehini kaldırdı. Daha ne olduğunu anlayamadan, emekliliğime kadeh kaldırıyordum. Emeklilik mi? M-P halime seviniyor, acı hapı şekerle kaplıyordu. Açıklamalarına göre, tam olarak emeklilik değildi bu. "Yarı" emeklilikti; azaltılmış iş yükü, eksiltilmiş sorumluluklar. Elinden alınmış, demek istiyordu. Neşeli bir tablo çiziyor, avantajları düşünmemi istiyordu. Özgürlüğü, araştırma yapmak, kitap yazmak için bana sağlayacağı zamanı. Ara sıra bir konferans olacağını söyledi, "bir ucundan tutabilmen için, eski dostum." Daha şimdiden, eski dostum. Radyatörü örten kafese bakıyordum. Bana neyi hatırlatıyordu? Kendimi ne kadar *iktidarsız* hissettiğimi. Gittikçe artan bir iktidarsızlık.

Her şey benden alınıyor. Sözcükler beni terk ediyor. O. Inge'm, yine kayboldu Şimdiyse işim. Kariyerim hemen hemen sona erdi. Benden çekilip alındı. Kırk beş yıldan uzun bir süre. Ve kırk beş yıl önce, beni üniversiteye götüren tren istasyondan ayrılırken, Mutti'nin perondan el sallayışını görmüştüm. Şerefime süslenmişti. Schiaparelli'lerinden biri daha. (Bunlar nereden geliyordu? Paramız yoktu ki.) Kırmızı ve siyah müzik simgeleri desenli beyaz bir gece elbisesi. Okul kızlarınınkine benzer, "tabak" tipi, denizci kurdeleli gülünç bir şapka. Donuk bir ekim sabahıydı ve bir yaz akşamı eğlencesine göre giyinmişti. Her zaman öyle uygunsuzdu ki. Tevekküllü bir insan taklidi. Peki şimdi, geriye bakınca, bana kimi hatırlatıyor? *Helnea'da ne*

buldum ki sorusu rahatsız edici bir biçimde yanıtlanmış oluyor. Üniversite. İyi bir zaman değildi. Ufukta savaş vardı. Sonuçta ikincilikle bitirdim. Ona birincilik olduğunu söyledim. Yıldızlı birincilik, dedim.

O trende, uzaklaşmaya, ondan ayrılmaya can atıyordum. O heyecanı, annemden o kutsal binalara öğrenim için *sevk edilişimi* hatırlıyorum. Kurtuluş. İşle baş etme konusunda endişelenmemeye çalışıyordum. Bir mücadele olacaktı, biliyordum. Üniversite tiyatro derneğinin *Ben, Claudius*'taki Claudius rolünü oynamayı düşünüp düşünmeyeceğimi sorduğunu hatırlıyorum. Bir engel yetmiyor muydu! Düşün. Bütün o kekelemeler ve peltek peltek konuşmalar... Benimle dalga geçiyorlardı herhalde. Reddettim. Beklendiği üzere, okul bahçesinde benimle alay ettikleri gibi, üniversitede de edeceklerdi, öğretmenlerden bazıları bile. Zalim bir dünyada ayakta kalma mücadelesi devam edecekti. Ama sonra, daha umutsuz bir başka mücadele başladı. Düşüncelere karşı duyguların savaşı. Duygulara karşı çaresizdim. Ayakta kalabilmek için, kendimi vahşi bir kararlılıkla işime verdim. Herkesten daha fazla çalışıyordum. Zihnimi işe vermek, şeyleri uzaklaştırmak için... Ama çalışmaya ihtiyacım vardı. Beni her şeyi başarabileceğime inandırmıştı. Ama ben bu hayale denk düşmüyordum, Mutti. Sadece mücadele edebiliyordum... Tıpkı okulda yaptığım gibi. Başımı ancak suyun üzerinde tutabiliyordum. İngiliz Dili ve Edebiyatı Okulu. Ben ilkiyle güç birliği yaptım, tabii. Profesör Chew adlı birinin kanadı altına girdim; bir zamanlar öyküleri görmezden gelen filologlar hakkında bir yorumda bulunmuş olduğunu hatırladığım seçkin bir "sözcük adamı"ydı bu. Yorum neydi? Bir otopside anatomik bir inceleme yapıp, ölen kişinin kim olabileceğini düşünmemek, adını bile bilmemekle ilgili bir karşılaştırma. Sözcüklerin kahramanları bana güç veriyordu: Humboldt, Jacobson, Chomsky, Saussure. Çünkü özlemini çektiğim her şey, yapı ve sistem buradaydı. Sözcükler birer unsurdu; her birinin yeri, diğerleriyle olan ilişkisiyle tanımlanmıştı.

Rousseau'nun asli bir dil fikri, öyle hassas bir dil ki her şeyin "şeyliği"ni yakalıyor, öyle yakın, o ana ait ki duygu doğrudan doğruya ifade ediliyor, öyle saydam ki insan kaçınamıyor, aldatamıyor... Alıntı mı yapıyorum yoksa bunlar benim sözlerim mi? Rousseau'nun *la langue primitive** fikrini

* Fr.: İlkel dil. (ç.n.)

ilk okuduğum ve onun sözlerinin bedenimi titrettiği zamanı canlı bir biçimde hatırlıyorum. Ancak ondan ayrıldıktan, özgür kaldıktan sonraydı ki, beni ne kadar aldatmış olduğunu anladım. Mutti. O öyküler. Oynadığı oyun. Güvenim. Onu nasıl *kötüye kullanmış* olduğu. Ancak o zamandı ki ondan nefret etmek, ona acımak için kendime izin verdim.

Ökseotu... Ökseotu... Onun, İsveçli bir masözden "kaldırmış" olduğu kendi bastonu vardı. Kayın ağacından mıydı? Zihnimde onu karda, çıplak canlandırır, kendisini kırbaçlarken bastırdığı iniltilerini hayal ederdim.
Bir soru. Başka bir soruyu yanıtlamadan önce. Hiç masum oldum mu? Yani bebekken, beşikte, onun kollarında. Hatırlıyorum. O buz gibi banyoda durduğumu. El ve ayak parmaklarım morarmış. Çıplak. O, Mutti, soğuğu hiç hissetmezdi. Hemen her zaman az giyinirdi. Evde/dairede/yatak-oturma odasında giydiği o ipek roplar ve odalar ısıtılmamış olurdu, en soğuk kışların ortalarında bile. Kuzey'den geldiği için, soğuğa karşı dayanıklılık kazanmış olmalıydı. Bir de cinden. Yine de *teması* soğuktu, teninin, ellerinin. Ama ağzı küçük, alevli bir mağaraydı, kanımı kızdıran, içimde bir ateş yanıncaya kadar beni ısıtan. Cehennem ateşi. Anlamadığım, zamanla korkmaya başladığım, yanaklarımı kızartan, bana utanç veren bir sıcaklık.

Sorum şu: Neden burada, St. Bartolph'ta kalayım? Ama başka nereye gidebilirim? Eğer gidersem beni bulamayabileceğinden ve Inge'mi bir daha göremeyebileceğimden mi korkuyorum? Görecek miyim?

Haftalardır yazmadım. Bu kitap masamda açık duruyor, gün ışığı yapraklarını sarartıyor. Bununla yüzleşmeliyim, Inge'm bir daha asla gelmeyecek. Bütün umudumu kestim.

Phineas

Adamı tanımıyordum. Bir adam değildi o, insandan aşağı bir şey, bir canavar, şeytandı.

Geçen ekim, Nathan'ın dairesinde, Reemie'nin kitabında okuduğum, benden saklamış olduğu şeylerden sırayla aklım karışıyor, tedirgin oluyor, dehşete kapılıyordum. Bütün o zaman boyunca hiçbir işaret, hiçbir ipucu olmamıştı... Sonra üniversitenin barında bir içki içmek için buluştuğumuz bir seferi hatırladım; gözlerinde o zaman kavrayamadığım bir bakış fark etmiştim.

Adlar hakkında konuşuyorduk.

'P*hineas*' dedi, 'oldukça sıra dışı bir isim, değil mi?'

Ama ailemin beni neden böyle bir adla vaftiz ettiğine dair hiçbir açıklamam yoktu.

'Phineas' diye devam etti, 'Yunanlı kahraman, Trakya Kralı ve bir kâhindi, sanırım, gerçi Yunan mitleri hakkındaki bilgim biraz kıttır. Şu bizim Phineas işini fazla iyi yapıyormuş, ölümlülere tanrıların hakikatlerini fazlasıyla ifşa etmiş. Bu yüzden de Zeus onu kör etmiş.'

'Tam olarak Phineas Herminius' dedim, 'ikincisi annemle babam öldükten sonra bana verilen bir ad. Herminius Roma'yı kurtaran bir kahramanmış, bana öyle dediler. *Kurtaran Phineas*.'

'Kurtaran Phineas. Kurtaran mı' dedi, 'yoksa *kurtarılan* mı?'

O zaman Jabz adının da nadir rastlanan bir ad olduğunu söyledim.

'Keder' dedi, 'keder anlamına geliyor.'

Başını öteye çevirdiğini, uzun bir süre sessiz kaldığını hatırladım; tekrar bana doğru baktığındaysa, büyük gözleri kararmış gibiydi, sanki kısa bir süre için çirkin bir yeri ziyaret etmiş ve değişmiş olarak geri dönmüş gibi. O zaman bir an için kendimi ona yakın hissettiğimi, derinlemesine bir şeylerin, gömülmüş kederin, kayıp duygusunun bizi birbirimize bağladığına inandığımı hatırlıyorum. Kendimi ona annemle babamın nasıl öldüğünü anlatır buldum; gençken bazen insanlık manzarasını seyreden bir Yunan tanrısı olduğumu, elimi uzatıp Cessna'nın dengesini bozduğumu, bunun benim suçum olduğunu hayal ettiğimi anlattım. Çünkü onların ölümüne benim sebep olduğumu düşünmek daha kolaydı. Ölümlerinden sorumlu olduğumu hayal etmenin beni garip bir biçimde azat ettiğini çünkü bunun, onları kurtarmakla sorumlu olmadığım anlamına geldiğini söylemek olduğunu ve bu durumun tuhaf görünüp görünmediğini sordum Reemie'ye.

'Evet' demişti, 'insanın kendi kaderinde parmağı olduğuna inanması daha iyi. Yoksa değil mi?' dedi. Söylediği bir şey daha vardı... şimdi hatırlıyorum... *kaderin, vicdanın yerini alması* hakkında. Vicdan mı? Adamın vicdanı yok muydu? Buna mı inanıyordu? Mazereti bu muydu, bunun bir şekilde kaderi olduğu muydu?

Ama geçen kasımda zihnim, daha çok kendi kaderimle ilgili sorularla meşguldü. Reemie'yle yaptığım o konuşmayı hatırlaya-

rak, *kurtaran* mı yoksa *kurtarılan* mı, diye düşünmeye başladım. Onu hep sadece bir şekilde mi algılamıştım?

Bir gün, Nathan'ın mahallesindeki günlük gezilerimden birinde, ikinci el kitapçı dükkânında Lindbergh'in 1927'deki Atlantik aşırı uçuşunu anlattığı bir kitap keşfedince çok sevindim. Kitap sanki pek sık açılmamışmış gibi sağlam, eksiksizdi. Hâlâ evde bir yerlerde, bir rafta duran ve çocukken sürekli olarak okuduğumdan sayfaları kopmuş, lastik bir bantla bağlanmış olan kendi nüshamı hatırladım. Ev... Castle Keep'i hâlâ evim olarak mı düşünüyordum?

Çocukken, başta onu okumaktan çekinmiştim, ön sayfadaki tedirgin edici derecede narin görünümlü o uçak ve Lindbergh'in, yüzünün uçuş kaskı kadar kayış gibi göründüğü resmi yüzünden çünkü bu onu, en azından benim için, daha az insani, daha az gerçek, daha ziyade çizgi roman kahramanlarıma benzer biri haline getiriyordu. Kitabı yüzüstü koyuyor, arka kapaktaki siyah beyaz fotoğrafı, oradaki uzun boylu, zayıf figürü tercih ediyordum, ayakları yere sağlam basan, yine de aniden harekete geçecekmiş gibi görünen, arkasındaki canavara benzer ya da daha ziyade efsanevi, kanatlı bir hayvan görünümlü uçağın pilot köşküne tırmanmayı iple çekiyormuş gibi görünen figürü. Lindbergh'in bir kolu arkasına kıvrılmış, pervane kanatlarından birini kavramış gibi görünüyor, sanki bir an için onun dönüşünü durdurmuş, makineyi kontrol altına almış, hayvanın efendisiymiş gibi.

Çocukluğumda bu güçlü, yakışıklı kahramanın fotoğrafı beni son derecede rahatlatıyordu. Sonunda, cesaretimi toplayarak Lindbergh'in New York'tan Paris'e yaptığı 3.500 millik uçuşunun öyküsünü okudum, güvenlik ayrıntılarına özellikle dikkat ederek (onun da yaptığı gibi!), talihsiz başka denemeler hakkındaki, neyse ki gazete sütunu biçiminde verilmiş olup böylece kaçınılması kolay olan kazalar hakkındaki basın haberlerinden alıntıları görmezden gelerek.

Hayalimde gecenin, alacakaranlığın, şafağın içinden uçan Lindbergh'dim ve Paris'teki son alçalışını betimlediği, yere, sağlam toprağa indiği zaman artık, annemle babamı 'ömre be-

del bir gezintiye' götürmüş olan Cessna'nın pilotu oluyordum. Uçak yavaşlayarak duruyor ve ben motoru istop ederken dönüp annemin ve babamın emniyette olduğunu görüyordum.

Beni yakalayabileceğinden, kurtarabileceğinden o kadar emin misin, Komik Kız? Kitap almaktan dönüşümde Nathan'ı yukarıda, balkonda, tehlikeli bir şekilde kenardan sarkarken görüşümü aklımdan çıkaramıyordum. Zihnimde onun balkon parmaklığının üzerinden devrildiğini, bir akrobat gibi baş aşağı düştüğünü canlandırıyordum. O gece yatağımda yatarken sanki kollarım hâlâ uzanıyormuş gibi hissettim; gerçek bir fiziksel ağrı duydum. Kitaplarımı gittikçe daha çok merak ediyor gibi görünen Nathan'a, okumak üzere Lindbergh'i bırakmayı düşündüm. 'Uyku vakti kitabı' olarak mesela. Çünkü akşamları bazen huzursuz görünüyordu ve birçok gece geç vakitlere kadar yatmadığının farkına varıyordum, yatak odasında bir şeyler üzerinde çalışıyordu belki de; çünkü sık sık bariz bir yapıştırıcı ve boya kokusu duyuluyordu.

Nathan'ın balkondan sarktığını görünce, 'Nathan, yapma!' diye haykırmış, kollarımı açarak durmuştum.

Hayalimde Orelia'yı görüyordum, her bir dayanılmaz ayrıntıyı, minik elinin kapının mandalına uzanışını, kilitlenmemiş olan kapıyı açışını, dışarıya çıkışını, parmaklığa tırmanışını, o kararlılığı, parkta ağaçlara tırmanmaya çalışırkenki gibi, üç yaşındaki yüzünün azimle gerildiğini, gözlerinin hararetlendiğini. Kenardan aşağı kaydığı anda bunların tümünün onu terk ettiğini. Ben onun arkasında duruyor, onu geri çekiyor, eklemleri bembeyaz olmuş parmaklarını parmaklıktan söküyor, onu içeriye, emniyete taşırken karşı çıkarak attığı tekmeleri bedenimde hissediyorum.

Sonra Nathan balkondan geri çekildi, gözden kayboldu. Bir hayalet görmüş gibi baktığımı söyledi.

'Atlayacağımı düşünmedin, değil mi? Zaten beni yakalayamazdın. Asla beni kurtaramazdın, ahbap. O kuvveti bir düşün. Altıncı kattan, ahbap. Doğruca sana çarpardım. Seni ezerdim, daha doğrusu. Gözlerin kapalıydı. Böyle birişe hiç kalkışmamıştın, değil mi, ahbap?'

Eve geldiğimde yüzünde bir leke vardı. Yeşil boya bulaşmıştı. Maggie buna zümrüt yeşili derdi. Renkler konusunda her zaman çok hassastır, adlarını sanki onların tadını alabiliyormuş gibi söyler. İlk tanıştığımızda yanağında kırmızı bir benek olduğunu hatırladım. Kadmiyum kırmızısı demişti.

Yerel sanatçıların Okuma Odası'nda sergi açması için ilan vermiştim. Maggie yanında altı günbatımından oluşan bir seri getirmişti. Canlı, cüretkâr, boya yüklü, nefes kesici, kâbus gibi, tutku ve korku dolu. Kızlar doğmadan önceki o ilk yılarda, hayatımdaki renk oydu. Ona söylemeye çalıştım ama benim söyleyiş tarzımla, kulağa kötü bir romantik roman ya da filmden çıkma bir şey gibi, iç bayıltıcı, yetersiz geleceğini biliyordum. Onun yanında kendimi renksiz hissediyordum.

Bir defasında akılsız ergenler gibi el ele tutuşarak yağmurda koşmuştuk. O, türkuvaz, pembe, mor renklerde giyinmiş, giysileri güçlü, diri vücuduna yapışmıştı.

İlk defa onu resim yaparken seyredişimi hatırladım. Çalışacak bir yer aradığından söz etmişti. Dükkânın arka tarafında ona verebileceğim bir oda olduğunu söyledim, kendisi küçük olsa da büyük pencereleri ve bir dam penceresi olan iyi aydınlatılmış bir oda. Dükkândan ayrı, kendi girişi vardı. İstediği gibi gelip gidebilirdi. Ona anahtarı verdim. Bir sabah, önceki akşamın mal teslimatını düzenlemek için Okuma Odası'na erken gitmiştim. Pencereden onu gördüm, hummalı bir biçimde, nerdeyse vahşi bir tutkuyla tuvale saldırışını, tuvalin canlı kırmızılar ve turuncularla kanadığını. Huşu duymuş, imrenmiştim. Maggie hayatın tam yüreğinde yaşıyordu. Yaşamın ölümle buluştuğu noktada desem beni anlar mısınız?

Oysa ben orada hiç bulunmamış hatta yakınına bile gitmemiştim. Daha sonraları merak ederdim, o tutkuyu kaybetmesine neden olan neydi diye. Yıllar sonra, işler kötü gittiği sıralarda, bir gün Maggie'yi ateşin karşısında oturur buldum. Ateş sönmüştü. Maggie eski bir battaniyeye sarınmış, öylece kömürlere bakıyordu; o mavi gözlerde ruh yoktu.

Şimdi aklıma geldi. Bir gün Reemie'ye, Maggie'nin yeniden

resim yapmaya başlamış olmasına ne kadar sevindiğimi söylüyordum. Üstelik bu defa daha da büyük bir tutkuyla çalışıyordu. *Anneler* adını verdiği bir dizi tablo yapıyordu. Maggie'nin ona resimlerini gösterip göstermediğini sordum. Cevap vermedi. Çalışma odasındaki ateşi karıştırıyor, maşayı hiddetle kömürlerin arasına sokuyordu. 'Anneler' diye homurdanıyordu, 'anneler.' Gece gündüz ateşi yanık tutardı. Tıknaz bir bedeni vardı; soğuğa karşı yeterince yalıtımlı olduğunu sanırdınız, hele o kocaman paltoyla, yine de yıl boyunca ateşi yanık tutardı.

Nathan'ın dairesine geleli henüz birkaç hafta olmuştu ki içimde bir berraklık duydum; belki de kendime bile hiç açıkça ifade etmediğim şeyin çözümlendiğini hissettim. Nathan'ın evinde geçirdiğim günlerin sonuna yaklaştığımı anladım. *Eğer onları seviyorsan, Komik Kız, neden eve, onların yanına dönmüyorsun*? O son geceler uyanık yattım; bu soru sürekli olarak kafamda dönüp durdu.

Bir gece, sabaha karşı, Reemie'nin sesi beni bir rüyadan uyandırdı. Orelia'yla ilgili bir rüyaydı, balkona koşuşu, yukarıya, parmaklığın üstüne tırmanışı, düşerken yüzündeki kararlılığın yok oluşu. Küçük elini uzatışı. Gözleri. Acı dolu yüzü. Hayır. Orelia değildi o. Viviane'dı. Vivvy. On yaşında.

Phineas kurtardı... Phineas kurtarmadı... Reemie'nin gölgelerin arasından fısıldayan sesini duydum, tıpkı şimdi duyduğum gibi... *onu kurtarmadı.*

Viviane

Bir gece işgal evinde, soğuktan ağlıyordum. Altmış yılın en soğuk ekim ayı. Rob söyledi. Hemen her gün beni görmeye geliyor, bana battaniyeler, sıcak su torbası, su, ekmek, çorba getiriyordu. Bir sabah uyanınca uyku tulumumun yanında bir havlu, sabun, bir diş fırçası, bir kutu kâğıt mendil buldum. Uykumda ağladığımı söyledi. Bir akşam gelip bir şişe kırmızı şarap açtı, gaz ocağında domates çorbası ısıttı. Kırmızı, kırmızı. Sıcak bir kan nakli gibi.

'Neden bana böyle müşfik davranıyorsun?' dedim.

'İnsanların sana müşfik davranmasına alışık değil misin?'

Çorbayı yudumlarken Rob pencerenin yanında, bana arkası dönük duruyordu. Yukarıya uzanmış, kollarını açmıştı. Deri ceke-

ti kot pantolonunun üstüne çıktı ve bel kemiğinin dibinde bir dövme göründü, kanatlarını açmış bir melek. Pencereden tahtaları çıkarıyordu.

'Yaptığım iş bu' dedi, 'başı dertte olan insanlara yardım etmek, bilirsin, uyuşturucu bağımlılarına, alkoliklere, yolunu kaybetmiş insanlara. Bir kuruluş bu. Kendimize Melekler diyoruz. Orijinal, değil mi?'

Uyuşturucu kullanmadığımı, alkolik olmadığımı söyledim.

'Başın dertte mi?'

Cevap vermedim.

Tamam, Viv, başka soru yok.'

Cevap vermedim çünkü o, pencerenin tepesinden son tahtayı çıkarırken ayı gördüm. Ayı, tatlı İsa. *Üzerimdeki bir göz gibi. Aydan başka hiç kimse göremezdi. Banyonun zemininde yatarken, yukarıya, uzağa, öteye bakıyordum, aynaya, kapıya, pencereye, aya.* Bizi *seyrederken daha yuvarlak, daha geniş bir hale gelen o beyaz yuvarlaktan başka göz yoktu.*

Her şey geri geliyordu, tatlı İsa. Hatırlıyordum.

Öykü Bankı'nda oturuyorduk, ben ve Gwynnie. Reemie'nin kalın, ıslak dudaklarından dökülen her sözcüğü yakalamak için çabalıyordu. Ben öyle oturmak istemiyordum. Ben, sonra o, sonra Gwynnie. Gwynnie, sonra ben, sonra o olsun istiyordum. İkisinin arasında olmak istiyordum. 'Kardeşimin yanında oturacağım' dedim. Kollarımla onu sarmak istiyordum çünkü o benim kardeşimdi ve onu tehlikeden uzak tutmak istiyordum.

'Böyle iyiyiz, öyle düşünmüyor musunuz?' dedi. Bilmiyordum, onun güvende olduğundan emin olamıyordum. Sonra, bir şekilde, anlayıverdim. Hoşlandığının Gwynnie olmadığını, istediğinin Gwynnie olmadığını. Zaten Gwynnie onun sesini, sözcüklerini duyamıyordu. *Sözcükler sihirdir, gizli ceplerdir, tatlı çocuğum, sihirli adamın elleri, dilin hüneridir.*

Tatlı İsa, geri geliyor, geri geliyor, onun sözcükleri.

Bir gün Rob bana bir palto getirdi, yürürken yerleri süpüren, kızıl astarlı, uzun, kalın bir palto. Önünü kapatmak için, parmak-

ları birbirine geçen altı çift küçük gümüş el vardı. Rob bir Rus prensesine benzediğimi söyledi. 'Dışarıya çıktığın zaman buna ihtiyacın olacak' dedi.

Bir gece paltoyu giyip dışarıya çıktım, toplu konut arazisinin içinden yürüdüm. Ay sanki buzdan bir kataraktla, yeterince görmüş yaşlı bir adamın gözüyle filme çekilmiş gibi griydi. Öyle garip bir biçimde durgun bir geceydi ki dünyanın artık dönmediğini düşündüm. Sokak lambalarının altında yer pırıldıyor, çizmelerimin altında eziliyordu. Halk merkezine yürüdüm. Şenlik ateşi için istiflenmiş odunlar daha da yükselmişti. Yukarıya tırmandım, ters çevrilmiş at arabasını aşağıya çektim. Onu sokaklarda iterek arazinin karşı tarafına, ormanın kenarına, taş yığınına götürdüm. Araba en fazla iki üç taş alıyordu. Taşlarla yüklü arabayı iterek işgal evine götürdüm. İçimde bir soğukluk vardı ve bir ses. Yüreğimin atışını durdurma gücüne sahip bir ses.

'Taşlarla ne yapıyorsun, Viv?' dedi Rob.

Bir taş. Bir taş gibi. Sert ve sıkı. O zaman hiç kimse anlamaz. Böylece sormazlar. Harika ve böylece onlara anlatman gerekmez.

Gwynne

Elleriniz. Ömre bedel bir performansın son notasını çalmış olan büyük bir piyanistin elleri gibi. Muazzam başarılar ima ediyorlar. İnayet ima ediyorlar. Buraya her gelişimde beni Hıristiyan din adamlarının üç parmaklı kutsamasıyla karşılıyorsunuz. Ve sizin iyilikle dolu olduğunuzu, tanrı gibi olduğunuzu hissediyorum.

Dün Viviane benden onunla birlikte ormana gitmemi istedi. Korkuyordu, bunu görebiliyordunuz. Yapması gereken bir şey olduğunu söyledi. Garipti, onun hemen karşı tarafta, o işgal evinde olduğunu düşünmek. Ama bir şekilde yakınlarda olduğunu anlamıştım. Tepeden aşağıya yürürken bana Rob'dan bahsetti. Onun, koruyucu meleği olduğunu söyledi.

Çitin üzerinden tırmanırken titriyordu ama biz ağaçların arasından zikzak yaparak yürürken biraz rahatlar gibi oldu. Ve bana kâbuslarından, dallarda asılı duran katledilmiş çocuklardan söz etti. Neredeyse ormanın ortasına ulaşmıştık. Bir ağaca yaslandı, bana baktı.

'Her zaman orada olacak, Gwynne' dedi, 'olanlar, hiç kaybolmayacak.'

'Hatırlıyor musun, Viviane' dedim, 'burada nasıl oynardık. Mikado... Hep sen kazanırdın, hatırlıyor musun?'

Başını salladı, hafifçe gülümsedi. Ağaç tepelerinin arasından görünen küçük gökyüzü parçasına baktı.

'Ne kadar eğlenirdik, değil mi, sen ve ben?'

Sonra eve doğru yola çıktık. Tepenin üstünde, Viviane döndü ve ağzını sonuna kadar açtı. Onu hissettim, ruhunun derinliklerinden gelen, uzun süredir gömülü kalmış acı ve elem ve öfkeyle dolu feryadını.

Sonra yere çöktü ve bir süre hıçkırdı, sonra bana uzandı; elini tuttum.

Ve geçen ekimde, ona kan verildikten sonra, hastanenin çarşafları üzerinde yatan elini düşündüm, beyaz, cansız, bir vazgeçiş gibi. Aynı eli hatırladım, yıllar önce, ladin çitindeki bir boşluğun içinden büyüyen bir çiçek gibi.

Sana bir şey söylemek istiyorum, Gwynnie.

Duymak istemiyorum, Vivvy, artık senin arkadaşın olmak istemiyorum...

Annem gidip Vivvy'i bulmamı söylüyor. Vivvy kahvaltı öncesinden beri bütün gündür kayıp. Öğle yemeği için bile gelmedi; oysa en sevdiği yemekti, tost ekmeği üstünde fasulye ve yanında eritilmiş peynir. *Git kardeşini bul, Gwynne, artık açlıktan ölüyor olmalı.*

Ama aldırmıyorum. Şu anda, Vivvy'nin açlıktan ölüyor olup olmadığı umurumda değil, şu anda değil. Artık Vivvy'yi pek sevmiyorum. Annemin resimlerine yaptıklarından sonra. Annem nasıl da ağlıyor, sanki gözyaşlarını durduramıyormuş gibi ve yaşları silmeye bile zahmet etmiyor, ben de gidip ona kâğıt men-

dil getiriyorum. Babamsa ihtiyar bir adam gibi görünüyor, öyle yorgun görünüyor ki. Onlara acıyorum çünkü Vivvy'nin yaptıklarını hak etmiyorlar. Çünkü bütün o kötü şeyleri yapmaktan ve bizi kaygılandırmaktan vazgeçtiğini sanıyorduk. Ama annemle babamın hâlâ kaygılandıkları belli oluyor. Çünkü Vivvy sanki artık bizden biri değil, ailenin bir parçası değil gibi. Şimdiki hali neredeyse deli Vivvy'den daha kötü. İçimden gelmediği zaman bile ona iyi davranmaya çalıştım. Ama sahiden, sahiden umurumda değil, dünya kadar para verseler bile. *Açlıktan ölebilirsin, Vivvy Goode.* Ama annem onu aramamı istiyor, ben de evi dolaşıyorum, bütün odalara giriyorum ama aslında onu aramıyorum, babamın işte kötü bir gün geçirdikten sonra dediği gibi, *canı gönülden yapmıyorum*. Çünkü onu bulmak istemiyorum. Ama eğer eski Vivvy'yi, arkadaşım olan Vivvy'yi bulacak olsam, onu bulmak isterdim. Bulmak istemiyorum. Ama nerede olduğunu biliyorum. Tepede. Kayın çitinin yanında. Yaprakların arasında onun suretini zar zor seçebiliyorum. Dışarıda olmaya ancak bu kadar yaklaşabiliyor. Ben de çitin öbür tarafında oturup yemeğin neredeyse hazır olduğunu ve annemin onun içeriye gelmesini istediğini söylüyorum. Birazcık bana doğru dönüyor. Ama konuşmuyor.

Gel de yemeğini ye, Vivvy, sonra aşağıya, ormana gidebiliriz.

İstemiyorum. Bir sefer bir kız oraya girmiş ve dilini kesmişler. Bana o anlattı. Öyle söyledi. Profesör Reemie.

Ama o sadece bir öykü, Vivvy.

O zaman doğruca bana baktı. *Senden nefret ediyorum*, dedi. *Senden nefret ediyorum*. Bunu hiç söylememişti, hiçbir zaman, bir kez bile. *Senden nefret ediyorum*. Gözlerime yaş geldiğini hissettim, tıpkı anneminkiler gibi; ona yemeğimi yemek için içeriye gireceğimi ve yemek yemezse öleceğini ve bunun umurumda olmayacağını söyledim. *Umurumda değilsin, Vivvy, ben de senden nefret ediyorum*. Ama bunu söylemek hoşuma gitmiyordu. Bunu söylediğim için kendimden nefret ediyordum. Geriye baktım ve elini çitin arasından uzatmış olduğunu gördüm. Ama elini tutmadım. Bana doğru uzandığında.

Bazen benden nasıl nefret etmiş olabileceğini anlıyorum

sanırım. Sadece kendini koruyamayan bir çocuktu o. Ama beni koruyabiliyordu. Küçük bir kızın bunu yapmak zorunda kalması korkunç bir şey.

Karanlık Oda'sında not defterini bulduktan, babamdan gelen mektubu okuduktan sonra, manastıra gitmeye karar verdim. Bana nereye gittiğini söyleme şekliydi belki de bu. Elimde başka bir ipucu da yoktu. Nyssa'yı da yanımda götürmeye karar verdim; annesine, babamı ziyaret etmem gerektiğini ama Nyssa benimle gelmek isterse mutlu olacağımı açıkladım. Nyssa'ya küçük bir tatile gideceğimizi söyledim. Otobüste şarkı söylüyorduk. *Denize, denize, denize açıldı bir denizci.* Nyssa gülüyor, kelime oyunlarından keyif alıyor, şarkıyı tekrar tekrar söylemek istiyordu. *Görmek için neler göreceğini, göreceğini, göreceğini.* Elleri 'deniz' ve 'göreceğini'* işaretlerini kasıtlı olarak birbirine karıştırıyordu. Dudakların anlamları nasıl gizleyebileceğini anladıkça gözleri aydınlanıyordu. 'Benim ellerim daha iyi konuşuyor' dedi.

Otobüsün penceresinde yansıyan yüzlerimize bakıyordum. Castle Keep'teki banyonun aynasını düşünüp duruyordum. Peki, ne görüyordum? Otobüs akşamın içine doğru ilerler ve ışık giderken Nyssa'nın ellerine bakıyordum. Nyssa'nın, bebeğinin üzerindeki ellerine, bir iyi geceler fısıltısı gibi, uykuya bir teslim oluş gibi açılarak kıvrılan parmaklarına bakıyordum.

Gittikçe Castle Keep'ten daha çok uzaklaşıyordum ama yavaş yavaş her şey netleşiyor, odaklanıyordu.

Neredeyse bilmekten daha kötüydü. Ablamın başına gelmiş olması. Benim başıma gelmediği için. Ben tehlikeden uzak olduğum için. Hayır, o beni tehlikeden uzak tutmaya çalışmış olduğu için. Söyleyin bana, buna nasıl dayanırım?

* İngilizce'de deniz (sea) ve görmek (see) kelimelerinin telafuzları aynıdır. (y.h.n.)

Marguerite

Ressam Dorothea Tanning'in yaptığı *Eine Kleine Nachtmusik*. Biri sarışın, biri esmer iki kızı resmeder... Ha, o tabloyu biliyorsunuz demek. Dev ayçiçeğinden düşmüş o soluk sarı taçyaprağı. Parmakları merdivenlerden yukarıya, koyu renk saçlı kıza doğru tırmanan bir eldiven gibi, eldivenli bir el gibi. Onun soluk ve narin eli, bana el sallamak ister gibi havaya kalkmıştı. Yine de garip bir biçimde cansızdı.

O akşam sanat dersine gitmek üzere evden çıktığımda o, ön kapıda duruyordu, tıpkı daha sonra, döndüğümde, Viviane'ın durduğu gibi. O korkunç gece, sona doğru. Neden mi öğretmenlik yapmaya başladım? Bunu hâlâ bilmiyorum. Paraya ihtiyacım

olduğundan değildi hiç. Ama evden çıkmış oluyordum. Ayakaltında dolaşmıyordum. Evde olsaydım, bunlar asla olmazdı.

Ben giderken divanda oturuyorlardı. Üçü. Onlara bir öykü anlatıyordu. Kızlara, döndüğümde onlara iyi geceler öpücüğü vermek için odalarına geleceğimi söyledim. Viviane bana o sert, meydan okuyan ifadeyle bakıyordu. Şu Victoria tarzı sepya aile fotoğrafları aklıma geliyor, o çene yukarıda, gergin duruşlar. Ama çocuklarda, isteksizliği maskeleyen abartılı bir gurur. Ne kadar korktuğunu göremedim. Ama onu evde bırakmak konusunda gittikçe daha çok endişelenmeye başlamıştım ve geriye baktığımda, kapı aralığında Reemie'yi gördüm.

Viviane'ı da orada, ön kapıda buldum, sanki Reemie'nin silueti büzülmüşmüş gibi, geceliğinin içinde titriyordu, yüzü ölü gibi beyazdı. Vakit geçti, on bir olmuştu. Babası onun hâlâ ayakta olduğunu biliyor muydu? Motosiklet oradaydı, o yüzden Phineas'ın dönmüş ve Reemie'nin muhtemelen gitmiş olduğunu anladım. *Neden yatakta değilsin, Viviane*? Ama bana cevap vermedi ve evin içine doğru gözden kayboldu.

Onu takip ettim; stüdyomda ışığın yandığını gördüm. Kapı ardına kadar açıktı.

Viviane oradaydı; cin tutmuş birisi gibi, çılgın gibi odayı arşınlıyordu. Yine mi, diye düşündüm, her şey yeniden başlıyor olmasın lütfen. Kafesteki bir hayvan gibi çaresiz, nefes nefeseydi; inliyor, elleriyle saçlarını, yüzünü pençeliyordu. *Neyin var, Viviane*? *Söyle bana. Neden böyle davranıyorsun*? Onu tutmaya çalıştım ama geri çekildi, sonra onu sıkıca kavradım, dizlerimin üzerine çöktüm. *Konuş benimle, Viviane. Söyle bana, ne oldu*? Uzanıp bir sandalye aldı, havaya kaldırdı. Bu gücü nereden buluyordu? Onu üzerime indireceğini sandım. Geri çekildim, sinerek ellerimle başımı kapadım. Sandalyeyi yana doğru bıraktı, ayağına düşünce kesik bir çığlık attı. Sonra koşarak dışarıya çıktı.

İşte o zaman yaptım. Gözlerimi kapadım, Viviane'ın, yüzü öfkeden gerilmiş bir halde sandalyeyi tepemde tutuşunun imgesini yeniden gördüm ve bu imge otuz yıl önce babamın aynen o şekilde duruşunun anısına dönüştü.

Onun öfkesine ilk ve tek sefer tanık oluşuma; o uzanıp sandalyelerden birini alarak havaya savurunca mutfağın köşesine kaçışıma. Sözlerini duyuşuma. N*eden, neden, neden yaşamadı*!

Stüdyoda, yerdeydim, babamın sözleri, sesi kafamda çınlıyordu, elinde sandalyeyle Viviane'ı görüyor, ne hale geldiğimizi düşünüyordum... Ailemizin parçalanmakta olduğunu... Phineas'la benim yabancılaştığımızı... Hepsinin benim suçum olduğunu... Annemin nasıl öldüğünü... Hepsi benim suçumdu... Kötü eş kötü anne kötü evlat... Kali Ma*... Ben Kali Ma'ydım... Yaratıcı Ana ve Yok Edici Ana. Sonra bıçağı, mutfaktan gelmiş et bıçağını gördüm ve durup onu oraya kimin koyduğunu düşünmedim. Uzanıp sapından tuttum ve resim sehpasındaki resme saldırdım. Bıçakladım, bıçakladım, hiç durmadan bıçakladım, sonra bıçağın yüzüyle tuvali kestim. Tekrar ve tekrar ve tekrar, tuvali paramparça ettim, tekrar, tekrar, tekrar. Sonra ötekilere başladım, yaratmak için onca çaba harcadığım o resimlerden her birini imha edinceye kadar bıçakladım, yırttım.

Daha sonrasından tek hatırladığım, stüdyonun önünde, yerde yattığım ve Phineas'ın beni yatıştırmak için elinden geleni yaptığı.

Çünkü annemi öldürdüm. Çünkü annemi öldürdüm. *Kali Ma, Yok Edici Ana*.

Annen nasıl öldü, Markeet?

Baba, annem nasıl öldü?

Bana söylediğinde kaç yaşındaydım? Dokuz mu? Soracak kadar büyük, unutacak kadar küçüktüm.

St. Bernard'daki süremin sonlarına doğru, Max'e söyleyebildim... bir anı... Babam, babamı şimdi görüyorum, bir elinde yağ beziyle Yaşlı Balthazar'ın tepesinde duruşunu. Çok eski zamandaki bir anda kısılıp kalmış gibi, bir müzedeki geçmiş zamanlara ait bir tablodaki bir figür gibi, az önce sorduklarım onu büyülemiş gibi.

Baba, annem nasıl öldü?

'Baba?' diye fısıldadım tekrar.

---

* Hindu tanrıçalarından biri. Yaratmanın, korumanın ve yok etmenin tanrıçası. (y.h.n.)

Sonra yeniden benimle, mutfaktaydı; bezle eski matbaa makinesinin kemiklerini ovalıyordu. Ama hâlâ cevap vermiyordu, ben de ödevimi yapmaya devam ettim. Bir süre sonra uzun, derin bir nefes aldı ve ben başımı kaldırdım. Makinenin üzerindeki örtüyü düzeltiyor, gözleri elinin hareketine dikilmiş, aynı noktayı tekrar tekrar düzeltiyordu. Ağır ağır konuştu, duraksayarak, alçak ve kararsız bir sesle, sanki kendini sesinin tonuna, sözcüklere alıştırıyormuş gibi.

'Annen... O... Sen doğduktan hemen sonra, kanama başladı. Doğumdan sonra, bitkin de olsa, öyle iyi görünüyordu ki. Ah, o mavi gözler nasıl da parlıyordu, kızcağızım. Yatağın yanındaydım. Seni temizlemek, senin şey olduğundan... her şeyin yolunda olduğundan emin olmak için seni götürmüşlerdi. Büyük, sağlıklı, güzel bir bebektin. Annenin elini tutuyordum. Sonra, aniden, sıkıca elimi kavradığını hissettim ve rengini gördüm, yüzünün birdenbire bembeyaz olduğunu. Bana bakışını, onu hiç unutmayacağım. Bir terslik var, bir terslik var, Jim, diyordu. Yatağa, beyaz çarşaflara baktım ve kanı gördüm. Öyle çok kan vardı ki. Hemoraji başlamıştı. Onu kurtaramadılar, anlıyor musun? Ölüyordu. Seni duyuyordum, bir yerlerde, ciğerlerini patlatacakmış gibi ağladığını duyuyordum. Annen ölmüştü.'

Babam boynunu büktü. Ben sormuştum, o da yanıtlamıştı. Ve bir daha bundan hiç söz etmedi. Sözlükte sözcüğe baktım: *Kanın yırtılan bir kan damarından, özellikle mebzul miktarda boşalması; hasar verici kayıplar olduğunu gösterir.* Hasar verici kayıplar. Bu sözler aklımdan çıkmıyor, gerçeklerin rengini değiştiriyordu. Tıpkı annemin kanının hayatımın rengini değiştirdiği gibi. Babamla benim kızıl bir denizde, bir salın üzerinde sürüklendiğimizi görüyordum ve annem üzerimizde uçuşuyordu, bir bulutun içindeki buzdan bir imge, bir gölge, bir ışık oyunu gibi. Fırçamı elime aldım ve göklerimi kızıla boyadım. Babamın gözlerini suçluluktan kararmış olarak boyadım ve çocuğumun gözlerini...

Ama günbatımları her zaman kan kırmızısı değildir, Markeet. Hayır, Max, şimdi onları kayısı rengi, kadmiyum turuncusu, açık galibarda, portre pembesi olarak görüyorum.

Bir zamanlar güzel, sıkı bir birlikti ailemiz... Nihayet Phineas'tan gelen mektubu okuduğumda, Max'e ne yapmam gerektiğini sordum.

'Ailenle tekrar bir araya gelmek mi, Markeet? Ama bu senin kararın olmalı kuşkusuz' dedi. Dua eder gibi birbirine yapıştırdığı elleri, bana karar verme izni bağışlarmış gibi yavaş yavaş ayrıldı ve ben, ellerinin arasındaki o geniş boşluğa bakıyor, Goode ailesinin işte bu hale geldiğini düşünüyordum. Bir tablodaki boşluk gibi, bulamadığım annelerin boş yüzleri gibi, doldurabileceğimizi ummaya cüret ettiğim bir boşluk.

Max, rehabilitasyon merkezine, Yarı Yol Evi'ne taşınmayı düşünmeye başlamamın zamanı geldiğini söyledi. Ama ben oradan ayrılmadan önce, daha yapılacak bazı şeyler vardı.

Babamla temas kurmamın planlandığı zamandan kısa bir süre önce, Max beni ipnotize etti. 'Yakında buradan ayrılmaya hazır olacaksın, Markeet; ama bir şekilde senin kapıdan çıkmanı sağlamamız, agorafobinin kaynağını bulmamız gerekiyor.'

Beni annemin ölümüyle ilgili gerçekleri öğrendiğimden kısa bir süre sonrasına, yıllar içinde geriye götürdü, on sekiz, on beş, on iki, on bir yaşıma.

On. On yaşındayım. Bir cumartesi akşamı, babamla birlikte o büyük, eski, siyah çocuk arabasıyla Nedamet Dağı'na çıkıyorum. Benim çocuk arabam. Yıllarca bu rüyayı tekrar tekrar görmüştüm. Bir cenaze yürüyüşü kadar yavaş bir biçimde, arabayı iterek tepeye çıkıyorum. Araba, açık bir tabut ve aşağıya bakıp orada kendimin yattığını görüyorum; bir bebeğim ve mavi-beyaz yüzüm, siyah organze bir başlıkla çevrelenmiş.

On yaşındayım ve tepeden yukarıya yürümeye başladığımızda sokak tabelasına koşuyorum.

'Ama burası Nedamet Dağı değil ki baba, bak.'

Sonra harfleri teker teker okuyorum: L-e-t-a-f-e-t D-a-ğ-ı.

Ama babam başını iki yana sallıyor ve biz yola devam ediyoruz; her evde durup broşürleri kapıların altından atıyoruz. Nedamet Dağı'ndan yukarı, yukarı çıkıyoruz; bacaklarımdaki adaleler yanıyor, göğsüm ve kollarım sızlıyor. *Günahı gör, onun yüzüne dik-*

katle bak, onu tanı. Ama tepeye ulaşırken iş kolaylaşıyor; çünkü araba artık o kadar dolu değil ve yakında, bazen oturup dinlendiğimiz çimenlik tümseğe ulaşacağımızı biliyorum.

'Geç oluyor, kızcağızım' diyor babam, 'güneş batıyor.'

Babam bana anlattığından beri, yukarı çıkarken yol boyunca annemin nasıl öldüğünden başka hiçbir şey düşünmüyor ve her seferinde zihnimde bunu daha canlı bir biçimde resmediyorum; şimdiyse parlak, neredeyse kör edici renklerde görüyor ve bütün o kanın nedeninin kendim olduğunu düşünüyorum. Sonra, yukarıya yürürken, ışığın değiştiğini, göğün mavisinin somon pembesine çaldığını ve koyulaştığını fark ediyorum. Arkamdaki güneşin, ölmekte olan güneşin farkındayım ve annemin ölüşünü, ondan akan kanları düşünüyorum, tıpkı güneşin göğe kanadığı, kızılının etrafımdaki her şeyin içine aktığı ve onları koyulaştırdığı gibi. Yukarıya bakmasam da bütün göğün onun kızılına boyandığını hayal ediyorum ve bakmaya cesaret edemiyorum çünkü annemin orada, yukarıda olduğunu, onun güneş değil, annem olduğunu hayal ediyorum ve yüreğim hızla çarpıyor ve zorlukla nefes alıyorum. Tümseği aşarken kaçmak, kurtulmak istiyorum; kendimi batağa saplanmış, kuşatılmış hissetmeye başlıyorum. Ama bu sefer her zaman yaptığımız gibi manzaraya bakamıyor, yalnız önüme, kucağıma bakıyorum ve gözlerimi sıkı sıkı kapıyorum çünkü şimdi her şey, bütün dünya kızıl olmuş, artık ışık değil, akmakta olan bir sıvı haline, kan haline gelmiş ve boğulmaktan korkuyorum ve bunların hiçbirinin farkında olmayan, bana aşağımızdaki kasabanın belli başlı yerlerini gösteren babamın yanında oturuyorum ve bekliyorum, güneşin nihayet ufukta batmasını, babamın her zaman yaptığı gibi, 'Yola koyulmanın zamanı geldi, kızcağızım' demesini bekliyorum.

Reemie'nin söylediği bir şey vardı, anneler ve suçluluk hakkında. Derse gitmek üzere çıkmadan önce, stüdyodaydım. O, pencereden dışarıya bakıyordu. Başta onu duyamadım. Ne diyordu? *Öyle çok şeyden sorumlular ki, Bayan Goode, değil mi, annelerimiz.*

Söylediği bir şey daha vardı, eve ilk geldiğinde. Bana kızların ne kadar güzel ve sevimli olduklarını söylüyordu. Görüyorum ki

iyi bir iş çıkarmışsınız, Bayan Goode. Sanki bunu duymak ihtiyacında olduğumu biliyormuş gibi. Beni kazanıyor, bana kur yapıyordu.

'Maggie' dedi bir defasında, 'Margaret. Anlamı *inci*, öyle değil mi?' Ah, *matem hep taze mi olmalı, ölüm benim oluncaya kadar*?

Bu sözleri fısıldarken öyle üzgün görünüyordu ki. Ona acımamak elimde değildi.

Viviane'ın eve geldiği o sabah, acı bir soğuk vardı. O kalın, siyah paltonun içinde kaybolmuş bir halde mutfak masasında oturuyordu. Banyo yapmanın onu ısıtacağını düşündüm. Onunla ilgilenmek, onu rahatlatmak, onun için bir şeyler yapmak istiyordum. Ona bir içecek hazırlama teklifimi elini sallayarak reddetti.

O anda, korkunç bir manidarlıkla, Reemie'nin eli aklıma geldi, Castle Keep'in ön kapısında, garip bir biçimde oranın sahibiymiş gibi görünerek, soluk ve narin elini sallayıp beni gönderişi. Neredeyse kayıtsız bir hareket olan o el sallayış, yapmacık ve son derece kesindi. Bir katilin öldürme niyetinde olduğu kurbanına el sallayabileceği gibi. Onun her zaman orada, arka planda olduğunun, eskizi çizilmiş bir figür, rüyada gördüğünüz ve tanıyamadığınız biri gibi, aklımın gerisinde uçuşan bir mevcudiyet olduğunun farkına vardım.

Max'in odasında, haftalık seanslarımızdan birini bekliyordum. Max geç kalmıştı. Sandalyesine *Gülen Şövalye*'nin bir baskısını yapıştırmıştı. Üstüne bir konuşma baloncuğu çizmişti. Berbat bir espri, 'Bir ampulü değiştirmek için kaç psikiyatr gerekir?' İşte o zaman Hals'ın başka bir tablosunu hatırladım. Genç adamı. Bir elinde bir kafatası tutar ve diğer elini uzatmıştır. Teni lekelidir. Yaşlı bir adam eline benzer ve adeta tablodan dışarıya çıkıyor gibi, sizi onu tutmaya davet ediyor gibi görünür. Başında kırmızı bir bere vardır; ona tutturulmuş olan tüy pembemsidir ve bir tilkinin kuyruğu gibi kalın, gösterişli, gürdür. Ama aklımdan çıkmayan şey genç adamın gözleriydi. O patlak gözlerdeki bir şey. O zaman, o gözlerin bana kimi hatırlattığını katiyen bulamıyordum.

Ama hatırlıyorum, şimdi hatırlıyorum. Şimdi görmeye başlıyorum, *öncesinin izlerini*... şeyimdeki o parıltıyı... Beni o karanlıktan çekip çıkaran bir el gibi. Ah, şimdi anlıyorum, o çocukluk anısını açıkça görmeyi neden umutsuzca istediğimi, kendimi suçlamaya neden öylesine hazır olduğumu, kendimi neden o kadar suçlu hissettiğimi, neden *masumiyetle* göremediğimi. Çünkü başka birisi kendime anlattığım o öykünün anlatımına katılmış, asılsız sözler fısıldamış, asılsız tablomu yapmama yardım etmişti, kalın bir fırçayla. *Bir tilkinin kuyruğu gibi.*

Bir akşam oradaydı. Castle Keep'in bahçesinde. Güneş batıyor, gökyüzü değişiyordu. Nasıl başımı çevirdiğimi fark mı etmişti acaba? O bakışımı mı yakalamıştı...? *Gerçekten korkutucu, Bayan Goode. Cennetten ziyade cehennem denebilir.*

Allie

Masumiyet sizden yalnız bir defa alınabilir. Bunu bir yerde mi okudum yoksa birisinin söylediği bir şey miydi? Phineas mı söyledi? Yoksa...

Buraya son gelişimde, masumiyetinin ondan alınmış olduğunu söyledim. Onu hiçbir zaman geri alamayacak. Asla eskisi gibi olmayacak, değil mi? Gerçi deneyimlerimiz, başımıza gelenler, hepimizi sürekli olarak yeniden şekillendiriyor, değiştiriyor sanırım. Ama onun çektikleri, bunlar asla... Özür dilerim. Gittikçe kendimi daha zor ifade ediyorum galiba. Neredeyse söylenmeyecek kadar fena şeyler var. Şey yapmaya çalışıyorum...

Anlarsınız, hayatımın büyük çoğunluğunda şeyden önceki o ana, şeyi aldığım... çaldığım andan önceki var oluş haline döne-

bilmeye can attım. Öyle küçük bir şeydi ki, alması, yapması. Yine de beni sonsuza kadar değiştirdi.

Ona söylemem gerekiyordu.

Bart, Jo'yu hastaneden almaya giderken Jake ve Mikey'nin 'evine hoş geldin' afişi hazırlamalarına yardım ettim. Araba yanaşırken pencereden seyrediyordum. Jo ön kapıya doğru yürürken titrek görünüyor, sanki kollarında ağır bir şey, değerli bir şey taşıyormuş gibi her adımını yavaşça ve dikkatle atıyor, vücudu tuhaf bir açıda, yana doğru eğik duruyordu. Yine de garip bir biçimde gerçek dışı, gölge gibi görünüyordu, destek almak için her iki eliyle kapının kasasına uzanıp kendini içeriye çekerken dahi. Sonra, koridorda asılı duran parlak renkli afişi görür görmez –*Eve Hoş Geldiniz Anne ve Bebek*– yüzü geniş, sıcak bir gülümsemeyle aydınlandı. Oğlanları öptükten sonra kucaklaştık. İyi miydi? *İyi*, dedi, *yorgunum ama gayet iyiyiz*. Sonra dinlenmek için yukarıya çıktı ve Bart bana, bebeğin kalp atışlarının düzgün ve dengeli olduğunu ama travma ve kanama yüzünden Jo'nun yatakta bol bol dinlenmeye ihtiyacı olduğunu, dikkatli bir gözlem altında tutulacağını söyledi. Oğlanların bakımına, ev işlerine vesaire yardımcı olmak için kalmayı teklif ettim; ama Bart işten birkaç hafta izin ayarladığını söyledi. Zaten alacaklıymış ve gerekirse evden çalışırmış. Annesi oldukça yakın oturuyormuş ve eğer Bart'ın ofise gitmesi gerekirse uğrayabilirmiş. Ama eğer kalmak istiyorsam, başlarının üstünde yerim olduğunu söyledi.

Öğle yemeğinden sonra, Jo aşağıya indi ve eski, siyah beyaz bir film seyrettik. Film bitmeden Jo uyuyakaldı. Bart ve oğlanlar bahçede yaprak topluyor, şenlik ateşi yakıyorlardı. Çay için içeriye geldiklerinde ateş hâlâ yanıyordu.

Sadece yapraklardan ibaretti. Yazdığım sözcükler. Metni, *İşitmenin Ötesinde* adlı kitabımın redaksiyonu yapılmamış versiyonunu getirdim. Arkasına saklanmış olduğum bütün o sözcükleri yaktım.

Şimdi şu örnek vakayı inceleyelim. İkizler; birinin şiddetli işitme kaybıyla doğmuş olması dışında birbirinin aynılar. Son zamanlarda on ikinci doğum

günlerini kutlamışlar. Anne babaları kısa bir süre önce ikizlerden sağır olanına daha önce hiç sahip olmadığı bir işitme düzeyi sağlayan gelişmiş, pahalı bir işitme cihazı almış. Sağır olan ikizin ulusal bir gazetecilik ödülü alacağı ödül töreninden hemen önce, cihaz kaybolmuş. Pahalı olması yüzünden anne baba bir süre yerine yenisini alamamışlar. İlki hiç bulunamamış.

Alevlerin sözcükleri yuttuğunu görmek bir şekilde beni özgür kıldı. Öyle ufak bir şeydi ki. 'Samanlıkta iğne aramak gibi' demişti annem. Bir süre sonra aramaktan vazgeçtiler, annem, babam ve Jo. Öyle küçük bir şeydi ki. Ama içimde büyüyüp kocaman oldu, yüreğimi doldurdu, kemiklerime işledi hatta kemiklerimdeki ilik haline geldi.

Erkenden yatmaya çıkıp aileyi baş başa bıraktım. Jo yatak odasındaydı; Bart uykudan önce oğlanlara öykü okuyordu. Bana ihtiyacı olursa sesleneceğine dair ona söz verdirmiştim. Ama ailenin bir arada, kendi başlarına olmak istediğini hissettim.

Ertesi sabah, kahvaltıdan sonra, Bart ve oğlanlar civardaki dükkânlara uğramak üzere yola çıktıklarında, Jo'yu görmeye gittim. Yatakta, arkası bana dönük, yan yatıyordu; mavi yatak örtüsünün üzerine kıvrılmıştı. Uçuk pembe bir gecelik giymişti. Bana bir deniz kabuğunu, sığlıkların kumlarında yatan güzel bir deniz kabuğunu hatırlattı. Sonra döndü.

'Dün' dedi, 'bebeği kaybedeceğimi sandığım zaman, belki de bunun, Tanrının bana bu kadarı yeter demesinin, çok fazla şey istiyor olabileceğimi söylemesinin bir yolu olduğunu düşünüyordum, anlarsın. Çünkü zaten iki çocuğum var' dedi, 'iki sağlıklı oğlan.'

Çünkü ben çocuğumu kaybetmiştim, bunu demek istiyordu.

Öyle düşünmemesi gerektiğini söyledim.

'İşler öyle yürümüyor, biliyorsun, Jo. Sen ve bebek, sen ve Bart ve oğlanlar, hepiniz iyi olacaksınız.'

'Onları ne kadar kolayca kaybedebileceğimi fark ettiriyor bana, Allie... Üzgünüm, öyle demek istemedim...'

'Lütfen, üzülme, Jo. Önemli değil. Jo, sana söylemem gereken bir şey var.'

Sonra da söyledim.

Bart ve oğlanlarla öğle yemeği yedim ve oradan ayrıldım. St. Benedict'e, Phineas'ı görmeye gidiyordum. Her zaman kendi suçu olduğuna inanmıştı, anlarsınız... Orelia'nın. Ne olursa olsun, bilmesi gerektiğine karar vermiştim. İtiraf etme itkisiyle, arabanın hızını doksana, doksan beşe, yüze çıkardım. Düşerken Orelia da böyle mi hissetti, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Bunun kulağa aptalca geleceğini biliyorum; ama onun ölümünden bir süre sonra bir kez, sıra dışı düğün törenleriyle ilgili bir program seyretmiştim. Son yeminlerini bungee atlayışı yaparken eden bir çift vardı. El ele tutuşmuş, kollarını açmış olarak iskeleden atlayışlarını gördüm, sonra o sarsıcı geri tepişi, yerçekimi kanunlarını küçümsemenin karşılığındaki bir uyarı cezası gibi. Fazlasıyla şarap içtikten sonra, şimdi zalimce olduğunu düşündüğüm bir biçimde, Phineas'a bir atlayış deneyebileceğimizi söyledim. Nasıl bir şey olduğunu anlamak istiyordum. O anlama, hissetme, olabildiğince yaklaşma ihtiyacı peşimi bırakmıyordu; hayal etmeye çalışıyordum... Eğer orada, onun yanında olabilseydim; ikimiz yukarıdan düşebilseydik, birlikte.

Phineas hep kendi suçu olduğuna kani olmuştu. O sabah dışarıda, balkonda olduğu için. Kapıyı emniyetli bir biçimde kapatmamış olduğu için. Erken kalkmış, balkonda kitap okumuştu ve seslendiğini, saatini bulamadığı için zamanı sorduğunu duymuştum ve aceleyle oturma odasına geldi üniversitedeki bir günlük bir kursa geç kaldığı için kitaplarını topladı.

O gittikten sonra kapıyı kapattığımı net bir biçimde hatırlıyordum.

O ana kadar güzel bir gün olmuştu ama aniden hava bulutlandı, soğudu. Orelia'ya şu eski soğuğu içeriye sokmamak için kapıyı kapalı tutmamız gerektiğini söylediğimi hatırlıyorum. O da arkamdan, *eski püskü, soğuk moğuk* diye tekrarlamış ve 'Eski Kral Cole'u söylemeye başlamıştı. *Ve çağırttı üç kemancısını*, diye şakıyordu.

Böyle güzel bir günde Phineas'ın bizi bırakmış olmasına içerliyordum. İlişkimizin pek iyi gitmediğini asla itiraf etmemişimdir, belki de Orelia'nın ölümü yüzünden. Reemie'yle öyle çok zaman geçiriyordu ki; okuyor, makaleler yazıyor, konferanslara, kurslara gidiyorlardı. Çalışmaya bu kadar zaman ayırdığına göre, bu işi ciddi olarak yapmayı, diploma alacağı bir kursa yazılmayı düşünüp düşünmediğini sordum ona; hiç olmazsa bir vasfı olur, bir işe yaratmış olurdu. Anlaşılan Dr. Reemie bunu yapmamasını tavsiye etmişti. Doğruyu söylemek gerekirse, Phineas'ın Reemie'yle bu kadar zaman geçirmesine içerlemeye başlamıştım. Adamın kölesi gibiydi; o zamanlar, onun gözünde, Reemie asla kötü bir şey yapamazdı.

İlkbahardı. İlkbaharın başları. Her yer parlıyordu; sıcak bir sabahken hava soğumuştu. Nisanın altısı. Koşuyordu. Orelia her tarafa koşturuyordu. Zemin kattaki bir daire olması gerekirdi. Onun bir bahçesi olması gerekirdi. Onu salıncaklı parka götürmüştüm. Açıkça görüyorum onu, daha büyük çocukların kafese tırmanışlarını seyredişini; sonra onları takip etti, hiç peşlerini bırakmamacasına. Akşamüzerine kadar dışarıdaydık. Küçük bir piknik hazırlamıştım. Onu sakince oturtamıyordum, yemek için bile. Daireye dönünceye kadar yorgunluktan bitmiş, derin bir uykuya dalmıştı; ben de onu pusetinde, holde bıraktım. Yatak odasına gittim, küçük bir şekerleme yapmak niyetiyle yatağa yattım. Bundan sonra farkına vardığım ilk şey, acı bir siren sesiydi. Oturma odasına koştum, balkon kapısının ardına kadar açık olduğunu gördüm.

Dışarıya çıkmam, bakmam gerekmiyordu. Zaten biliyordum.

Koridora gittim. Puset boştu. Ne kadar *boşalmış* göründüğünü canlılıkla hatırlıyorum. Evet, bir kabuk gibi.

O zaman, ancak o zaman, balkona çıktım. Aşağıya baktım. İnsanların onun üzerine eğilmiş olduğunu gördüm. Kolunu gördüm, kolunun neredeyse kaygısız pozisyonunu, kemiklerin açısını, parmakları açılmış avcunu, elini nasıl sallamış olduğunu, sanki bana el sallar gibi. Phineas'ın akşama kadar eve dönmesini beklemiyordum. Ama bazı kitapları ya da öyle bir şeyi evde unutmuş ve kurstan erken ayrılmıştı.

Kendini suçladı, balkon kapısını kilitleme konusunda dikkatli olmadığı için. Denedim, ona söylemeye çalıştım. Ama beni dinlemedi.

Olayı zihnimde tekrarlayıp durdum, arka arkaya. Balkon kapısını kapatan bendim. Phineas'tan sonra oraya çıkmıştım. Uyuya kalmıştım. Kapıyı kilitlememiştim. Benim kabahatimdi. Elem ve suçluluk ayrılmaz bir biçimde birbirine bağlıdır. *Kafa derinizden boynuzların fışkırdığını hisseder, yürürken kuyruğunuzun hışıltısını duyarsınız.*

Ama Phineas'a Orelia'dan, balkon kapısından söz etme fırsatını hiç bulamadım. Günah çıkarma. Ruha iyi gelir, değil mi? Ama ne kadar bencilce bir eylemdir. Kendinizi daha iyi hissedersiniz. Kendinizi tekrar iyi hissedersiniz, değil mi?

Jo'ya yıllar önce işitme cihazını çalanın ben olduğumu söylediğimde, *Biliyorum Allie, hep biliyordum*, dedi.

Ne hissediyor, nasıl başa çıkıyor olduklarını hayal edemiyorum, eğer gerçekten başa çıkabiliyorlarsa. Yapabileceğim, yapmam gereken bir şey olmalıydı, diye düşünüp duruyorum...

Viviane

Gece, taşları almaya çıktım. En güvenlisi geceydi. Görülmek istemiyordum. Beni bulmalarını istemiyordum. Gwynne'in Hart Tepesi'nden aşağıya, kasabaya baktığını, beni aradığını hayal ettim. Rüyalarımda o, Hart Tepesi'nin üzerinde süzülen, av arayan bir kartaldı. Gwynne, Castle Keep, ağaçların ötesindeki tepe.

El arabasını tam ormanın kenarına, taşların ve oluklu sac levhaların yığılı olduğu yere kadar sürdüm. Uzun zaman önce unutulmuş bir sığınaktı bu belki de. Phineas'ın Gwynne için yaptığı sığınak gibi. Gwynnie'nin ormanı. Benim değil. *Ormandan sakın, dedi Hakikat Kuşu; çünkü onun içinde hayal edilemeyecek dehşetler, anlatılamayacak kadar korkunç şeyler bulursun.*

Taşları uyku tulumunun etrafına yığdım.

'Taşlarla ne yapıyorsun, Viv?' dedi Rob. 'Mezar tümseğine benziyor.'

Teker teker, taşları yığıyordum; duvar etrafımda yükseliyordu Ama bir gece rüyamda Yıldırım Ağacı'nı gördüm, dallarından birinin uzamaya başladığını, Castle Keep'in bahçesini, kayın çitini aştığını, tepeden aşağıya, ormanın içine uzandığını, bir kök, bir kol gibi sokakları geçip evlere, işgal evine geldiğini, etrafımı sarıp beni yükseğe kaldırdığını ve geriye, geriye doğru ağaçlara götürdüğünü ve beni ormanın tam ortasına bıraktığını gördüm, ağaçların en sık olduğu ve dallarda anlatmaya cüret eden bütün çocukların dillerinin ve kopuk uzuvlarının asılı durduğu yere. Sonra bıçağın ıslık gibi bir ses çıkararak geldiğini, havayı yararak bana doğru uçtuğunu gördüm.

'Ne bıçağı, Viv?'

O zaman uyandım ve Rob'un uyku tulumunun yanında diz çökmüş olduğunu gördüm.

Bıçak. *Bak, tatlı çocuk, lacivert taşından sapına, bak, dokun, şu çok, çok keskin kenarına.* Öyküdeki. Bıçak. Onun elindeki. Kimin elindeki? Bıçağın ucu. Tüyün ucu. Hakikat Kuşu'nun tüyü. Öyküdeki. Ne öyküsü? Tenimi gıdıklayan tüyün ucu.

Gıdıklıyor, dedim.

Gıdıklıyor, dedi. Yumuşak mı? Güzel mi?

Yumuşak, evet.

Soğuk linolyumda yatıyordum; o kocaman gözler yuvalarından fırlıyor, ipnotize ediyor, her santimi ezberliyordu. Tüyün ucuyla işaretleri çiziyordu, vücuduma. Beni korumak için.

'Birisi seni incitti mi, Viv?'

Uyku tulumunun üzerinde Rob'un elinin ağırlığını hissediyordum. Yüzümde, bir meleğin kanatlarının hafif çırpınışını.

'Eğer birisi seni incittiyse Viv ve söylemez, sır olarak saklarsan, seni hâlâ incitiyorlar demektir. Sessizliğini korursan onlar da güçlerini korurlar.'

'Benimle gel, Rob. Benimle taşları almaya gelir misin?'

Rob ihtiyacım olan her şeyi el arabasına yığdı, oluklu sac levhaları taşıdı. Son taş yerine konduğu ve sac levhalar dam olarak en üste yerleştirildiği zaman, sürünerek içine girdim.

'Viv, söyle bana, neden ağlıyorsun?' dedi Rob.

'Öykü yüzünden. Kızını kaybeden adam hakkında.'

'Öyküyü anlat bana.'

'Sana hakikati anlatacağım.'

Taşların arasındaki boşluktan dışarıya tırmandım. Uzanıp Rob'un büyük, güven veren elini tuttum. Ağzımı açtım, başladım. Evvel zaman içinde...

Evvel zaman içinde, bizimkine çok benzeyen bir dünyada, bilge, iyi yürekli, nazik bir adam varmış. Bazıları onun soyunun...

Gwynnie'ye anlatmadı; başka hiç kimseye anlatmadı. Yalnız bana. Azar azar güvenimi kazandı, bana kancasını taktı. Öyküyü sevdim, başta. Mutlu bir sonu olmasını istedim. Ama öyle değildi. Beni korkuttu. Anlatmak istedim. *Ama anlatamadım.* Annemle babama anlatmak istedim, dışarıya çıktıkları zamanları, bizi bıraktıkları akşamları. Bazen, ağzım o sözcüklerle o kadar dolu olurdu ki konuşamazdım. Onlara anlatmaya çalıştım. *Ama cüret edemedim.* Olabilecekler yüzünden. Kuzguni saçlı kıza, onun kızının ruhuna olanlar yüzünden; o, gizli sembolleri anlatmış ve anlattığı için, kara ağaç onu yatağından koparmış ve bir kartal onu ormana taşımış, orada dili kesilmiş ve ebediyen işkence çekmiş.

Başlangıçta, her şey iyiydi. Üçümüz bir arada.

Öykü Bankı'nda, kanepede. Karamelalar. Öyküler. 'Yabani Kuğular', 'Sahici Prenses', 'Küçük Deniz Kızı', 'Cinayet Şatosu', 'Mavi Sakal', 'Bıçaklı El'. Bizi gittikçe karanlığın, korkunun içine doğru götürüyordu. Sonra 'Kızını Kaybeden Adam'. Bir süre sonra, Gwynnie'nin benden önce yatması gerektiğini söylemeye başladı. Daha küçük olduğu için, diyordu. Gwynnie'ye söylemek istedim. Gwynnie gözlerini onun dudaklarından ayırmıyordu. O beni öpüyordu, sadece yanağımdan. *Yatmadan önce sadece bir küçük öpücücük.* Kalın, ıslak dudaklar. Yapışkan. Sümüklü böcek gibi. Bir gece, Gwynnie yukarıya çıktıktan sonra:

'Sana çok özel bir şey göstereceğim' dedi.

'Neden özel?'

'Çünkü anneme aitti. Bak.'

Cebine uzandı ve sonra elini açtı. Bir çakıydı bu. Güzeldi. Mücevher gibi.

'Lacivert taşı. Yarı değerli. Ama yeterince değerli. Görüyor musun' dedi, 'kürdanımla bir örnek.'

Sonra bıçağını açıp yüzüme yaklaştırdı.

'Onu tutabilirsin, istersen' dedi, 'ama dikkatli olsan iyi olur çünkü son derece keskin. Tehlikeli derecede keskin.'

Çakıyı elimin içine koydu. Ona baktım, avcumda soğuk çeliği hissettim.

'Şimdi yatak vakti. Küçük bir öpücük, lütfen. Sadece bir tane. İşte. Bu çok güzeldi. Teşekkür ederim.'

Yukarıya çıktık. Üzerimi örttü. Bir öpücük daha. Yakın. Daha yakın.

Bir gece, yatmadan önce yıkanmam gerektiğini söyledi. Geceliğimi çıkardım. Banyoda.

Artık annemle babamın dışarı çıktıkları akşamlardan ürküntü duymayı bırakmıştım. Merdivenlerden çıkıyorduk. Gwynnie uykuda. Gwynnie güvende. Basamakları sayıyordum. Elim onun elinin içinde. Yüreğim deli gibi çarpıyordu. *İşte çıkıyoruz, korkulacak bir şey yok.* Banyoya. Saf beyaz. Gwynnie'nin uyanması, annemle babamın eve gelmesi için dua ediyordum. Giysilerin altındaki ten. O siyah saçlar. O nefes. O dil, dudaklar, yüreğinin hızlanması. Yanımda, yerde, çakı ve baston. *İşte, yüreğine saplamak için bir bıçak. İşte, seni dövmek için bir baston.*

Neden kapıyı kilitliyorsunuz, dedi kuzguni saçlı kız.

Güvende olmamız için, çocuğum.

Eğer bütün gücünüzle odaklanırsanız, kalbinizin atışını neredeyse durgunluk derecesinde yavaşlatabilir, kanınızın akışını durdurabilir, vücudunuzun yavaş yavaş bittiğini hissedebilirsiniz ve kafanızın içindekiler uçup gider. Öyle bir hissizlik aşaması vardır ki ölüme herhalde ancak bu kadar yaklaşabilirsiniz.

Marguerite

Perspektifteki kayma gibi, bilirsiniz, hani bir tablodan yavaş yavaş geriye çekildiğiniz, yakından anlamsız görünen o renk alanlarının, o fırça darbelerinin ve çizgilerin aniden yerli yerine oturduğu, birbirleriyle ne şekilde bağlantılı olduklarını görebildiğiniz ve tablonun bütün olarak görüldüğü, anlaşıldığı zaman gibi.

Phineas beni eve götürmek için St. Bernard'a geri geldiği zaman... Trende, pencereden geniş, bulutsuz göğe bakarken, kendimi güçlü ve dünyayla yeniden yüzleşmeye hazır hissettim. Phineas elimi tutuyordu. Sessiz, düşünceliydi. Yeniden birlikte olmamıza alışmaya çalışıyor, diye düşündüm. Yeni âşıkların güzel acemiliği gibi, diye düşündüm... öyle umdum. Ama fazla ses-

siz ve ciddiydi. Gölgelerden kurtulup kurtulamayacağımızı merak ediyordum. Castle Keep'e döndüğümüzde, Gwynne bizi baş başa bıraktı. Phineas'ın benimle konuşması gerektiğini biliyordu. O bana sıkıca sarıldı ve Reemie'nin kitabını, yıllar önce Viviane'ın başına gelenler hakkında kuşkulandığı hatta hemen hemen emin olduğu şeyi anlattı... O perspektif kayması... o azap... sonra... her şeyi apaçık gördüm.

Dün gece yatmaya gidiyordum ki Viviane'ın odasının önünden geçerken, kızların birlikte yatakta oturduklarını gördüm. Birbirlerine yakın olma ihtiyacı duyuyor gibiler. Yıllar önce olduğu gibi. Gwynne'in yüzü ablasına dönüktü ve Viviane başını kaldırıp bana baktı. Gri-mavi gözleri duruydu; o suçlayıcı ifadeden arınmıştı.

Bir tür rehberlik hizmeti almaya başladı. Konuşabileceği birisiymiş, dışarıdan birisi. Sizin gibi birisi, herhalde.

Bu sabah hatırladım, o son yıl içinde bir akşam, Phineas evden ayrıldıktan sonra ve ben sanat dersime gitmek için evden ayrılmadan önce, stüdyoya gelmişti. Bütün gün hummalı bir biçimde çalışmıştım; Gwynne, ormandaki yaratıklarından biriymişim gibi bana yemek getirmişti. Müziğin sesini iyice açmıştım; onu Viviane'ın kapattığını sandım, dikkatimi çekmek için bazen yaptığı gibi. Ama tuvalden başımı çevirdiğimde, Reemie olduğunu gördüm.

'Size zamanı hatırlatmaya geldim, Bayan Goode. Biraz geç oluyor. Sanat dersiniz. Yola çıkmanız gerekmiyor mu?'

Dikkatle resimlere bakıyor, kalın dudaklarını büzüyor, o bastonunu yerde tıklatıyor, kendi kendine mırıldanıyordu. Stüdyoda dolaştı, tabloları birer birer inceledi; sonra, oturan bir çocuğun önünde diz çökmüş bir anneyi resmeden tablonun önünde durdu.

'Bir kraliçenin önündeki bir saray mensubu gibi, Bayan Goode' dedi. 'Medyum" sözcüğünü akla getiriyor.' Gözleri dışarı uğramıştı; büyük bir dikkatle bakıyordu. 'O kadar çok gailemizden sorumlular ki, değil mi Bayan Goode, annelerimiz, yani?'

Ders verdikten sonra eve döndüğümde, Reemie Castle Keep'ten ayrılmak için öyle acele etti ki. Bastonunu bırakmıştı ve

onun arkasından koşmak zorunda kaldım. Yüzü kül gibiydi. Hasta olduğunu sandım. Kaygılandım ve bir taksi çağırmayı teklif ettim. Veda bile etmedi. Tepenin arkasında kayboluşunu seyrettim. Onu bir daha hiç görmedim.

Onları korumuş olmanız gerektiğini hissediyorsunuz. Koruyamamış olduğunuzu nasıl kabul edebilirsiniz? *Ne kadar uğraşırsam uğraşayım, kızcağızım, seni her şeyden koruyamayacağımı biliyordum.* Hastaneye gönderdiği kasette babamın söylediği bir şey. Onun söylediklerini düşünüyor ve Viviane'ı sonsuza kadar kollarımla sarmak istiyordum. Keşke onu daima korumuş olabilseydim. O kötü günlerime dönüyor olduğumu hissettiğim, moralimin bozuk olduğu zamanlarda kaseti, babamın sözlerini dinleyip duruyorum. O *iki kıza annelik ediş biçiminden öyle gurur duyuyorum ki... Panayır yerini hatırlıyor musun, Maggie, seni büyük dönme dolaba bindirmem için nasıl başımın etini yediğini*? Babamın, metal tutamaktan daha güçlü, daha güvenli olan kolunun belime sarıldığını hissederdim. Hastanede geçirdiğim sürenin sonuna doğru Max, iyileşme sürecinin bir parçası olarak, babamla temas kurmamı önerdi. Ben de ona kısa ama içten bir mektup yazdım; 'iyileşmiş' olduğumu, Castle Keep'e dönmeyi umduğumu, Phineas'la benim, ikimizin de yeniden bir araya gelmek istediğimizi bildirdim. Onu kendimden uzaklaştırdığım için üzgün olduğumu, bizim de bıraktığımız yerden devam edebileceğimizi umduğumu söyledim. Kısa bir süre sonra, elime bir paket, bir kaset geçti. Sesi olgunlaşmıştı, hatırladığımdan daha yumuşaktı.

Her şey karmakarışık çıkıyor, Maggie; ama yüreğimden gelen bir ses bu... Telefonda söylenmeyecek kadar çok şey var ve el yazım hiçbir zaman iyi olmadı. Söylemek istediğim, Maggie, seni her zaman sevdim, öyle görünmemiş olabileceği zamanlarda bile... Nedense minik bir bebekken, seni özgürce sevmek daha kolaydı, öyle masumdun ki... Doğmayı isteyen, çocuklar değildir, öyle değil mi?.. Seni sevmekten hiç vazgeçmedim, kızcağızım; ama şeyi görmeye başladığım zaman... ama sanki bir gecede olmuş gibiydi. Bir gün arkamı döndüm ve sen oradaydın ve o da oradaydı, benim Marie'm, minyatür halinde. Sadece yüzünde, gözlerinde değil, içindeydi, annen; sana

bir armağan vermişti, ressamlığını. Biliyor musun, yaptığın o resimleri işe götürür, çalışma masamın arkasındaki duvara asardım. Ama sana her zaman o sevgiyi göstermediğimi biliyorum, bunu yapmayı istediğim zaman bile. Bazen, nasıl anlatayım, iki tane ben varmış gibiydi, kızını bütün kalbiyle seven adam ve sevgili karısını kaybetmiş olan adam. Sen bana verilmiştin. Sen bana verilmiş olan şeydin ve benden alınmış olan şeydin ve belki de sana bütün bunları anlatmak yanlış, Maggie; ama sana karşı dürüst olmak istiyorum. Ne kadar kör ve aptal olmalıymışım, yalnız kaybettiğim şeyi gördüğüm için. Bunun için kendimi affedemem, hiçbir zaman. Sanat kolejine gitmen benim için çok zor oldu. Kızımla çok gururlanıyordum, evet; ama seni kaybetmişim gibi hissediyordum. Annenin o resmini ne kadar çok sevdiğini biliyorum. Onun yaptığı, yatak odanın duvarındaki, hatırlarsın. Onu neden arkanda bıraktığını biliyordum. Onu benim için bıraktığını biliyordum. Doğduğun zaman, sana bakışımı hatırlıyorum. Güzelim siyah saçlarınla öyle kusursuzdun ki, o anda seni asla incitmeyeceğimi anladım ve birisi sana parmağını bile değdirse, tıpkı o kocana söylediğim gibi... Ama kendine nazik bir adam bulmuş olduğunu görebiliyordum... Hem baba hem de anne olabilmek için elimden geleni yaptım ama bazen bunu başaramadığımı biliyorum... Bir şey söylemiştin, Maggie, Phineas'la aranızın iyice bozulduğu, Viviane'la başınızın dertte olduğu zaman, benim hiç annem olmadı, baba, dedin, peki, annelik edebileceğimi nereden çıkardım, Tanrı aşkına? O zaman bana sormuştun, sizleri son defa ziyarete geldiğimde, ters giden ne, baba, söyle bana, diye. Ama sana söyleyemedim. Tek bildiğim şu, benim o iki güzel torunuma annelik ediş biçiminden gurur duyuyordum. Seni kızlarla birlikteyken seyrediyor, hepinizin ne kadar mutlu olduğunuzu görüyordum. Güzel Gwynne'im sağır olduğu zaman bile, hepiniz bununla baş edebildiniz. Vivvy'nin yaşlı dedesine sözcüklerin işaretlerini yapmayı gösterişini hatırlıyorum. Onları özlüyordum, biliyor musun, yanlış bir şey mi yaptım acaba, diye düşünüyordum... Panayır yeri, Maggie, hatırlarsın, seni büyük dönme dolaba bindirmem için nasıl başımın etini yediğini. Tekrar tekrar binmek isterdin. En çok tepede olmayı severdin. Çünkü cennete daha yakın, derdin ve anneni kastettiğini bilirdim. Küçük ellerini yukarıya uzatır, cennete dokunduğunu söylerdin. Hiçbir zaman dindar bir adam olmamıştım ama annenin ölümünden sonra, herkesin bana yardımcı olacağını söylediği

Tanrı'ya yöneldim. Ama o iyi Tanrı'nın ne yapmış olduğuna bir bak; sevdiğim kadını elimden almıştı. Ben de kendi tanrımı ve kendi iblislerimi buldum...

Hastanede kaseti tekrar tekrar çalıp durdum. O *ikisine annelik ediş biçiminden gurur duyuyordum*. Ama eğer o kadar iyi bir anne idiysem, Viviane'ın hayatı neden böylesine ters gitmişti?

Öğretmenlerinden biri bizi görmek istedi. Sorguya çekiliyormuş gibi hissettik kendimizi.

'Viviane doğuştan parlak bir çocuk, Bay ve Bayan Goode; ama bütün çalışmalarının standardı düşüyor. İlgisini kaybetmiş, içine kapanmış görünüyor, öyle birdenbire. Dikkati çeken bir biçimde, özellikle dokuz yaşındaki bir çocuk için.'

Sonra öğretmen ileriye doğru eğilerek bana baktı.

'Merak ediyordum, Bayan Goode, evde ters giden bir şeyler mi var?'

Ters gitmek mi? Ters giden ne olabilirdi? Savunmaya geçtim, kadına bağırmak istedim: *Ters giden hiçbir şey yok, hiç kimse... Sorun Vivvy, Vivvy, ters giden o*!

Bir baston. Siyah bir baston. Şimdi duyabiliyorum onu. Castle Keep'e gelen yolda tık-tık-tıkladığını. Viviane içeride, sessiz. O sessizliklere dayanamıyordum. Öfkesinden, vahşi bir çocuk gibi isyan edişlerinden, huysuzluğundan, bağırmalarından daha kötüydü.

Hastaneden ayrılmadan önceki gün, Gilda'yla hastanenin bahçesinde yürüyüşe çıktım. İlk defa yere bakmadan dışarıya adım atabildim, ilk defa göğe bakabildim. Gilda boş tekerlekli sandalyesini itiyor, ikimiz yan yana, ayağımızın altındaki kahverengi yaprakları çatırdatarak yürüyorduk. Fevkalade berrak, serin bir ekim günüydü. Her şey parlıyordu; her şeyde bir rezonans, bir yenilik vardı, sanki ilk defa görüyormuşum gibi. Bir zamanlar, neredeyse ölümle sonuçlanan bir araba kazası geçirmiş bir ressam hakkında bir haber okumuştum. İyileşirken fotoğrafçılığa başlamış. Konuları basitti, sıradan, gündelik şeylerdi: Buzlanmış dallar, bir yaprak, kaldırımdaki çatlaklarda büyüyen otlar. Çalışmaları

parlak, taze, masum olarak tarif ediliyordu. Kazadan sonra, dünyayı ilk kez görüyormuş gibi hissettiğinden söz ediyordu. Ben de öyleydim, o serin sonbahar günü.

Ama hâlâ yanıtlanmamış sorular vardı. Sonra Phineas beni eve götürmek için St. Bernard'a geldi.

İşin korkunç ironisi şuydu ki Max'le hastanede gayet iyi gidiyordum. Max'le hemen hemen üç yıldan sonra, neredeyse iyileşmiş, ayrılmaya hazır bir hale gelmiş, nihayet –bunu söylemek bana hâlâ zor geliyor– masumiyetimi kabul etmiştim.

Hatırlarsınız, size Phineas için doğum günü pastası yaptığımız zamandan söz etmiş ve Viviane'ın sorunlarını çözmüş göründüğünü söylemiştim. Şimdi anlıyorum ki sorunlarını çözmüş değil, teslim olmuştu.

O kan, gözleri. Belirtiler. Belirtileri nasıl kaçırabildim? Çünkü asla tahayyül edemezdim... Çünkü benim suçum olduğundan o kadar emindim ki... O *kadar çok gailemizden sorumlular ki, annelerimiz.* Ama bilmem gerekirdi. O son yıl, Phineas gitmeden önce, Viviane'la sıkıntılarımızın sona ermiş olduğunu sandığımız, ferahladığımız zaman. Ama öyle içine kapanıktı ki. Hâlâ bir şey hissediyordum... Ama bir şeylerin ters gittiğini hissetmek, bilmekle aynı şey değildir.

Phineas, Allie Finlay'le gittikten sonra bir gün, ateşin önünde oturmuş, gidip sanat dersini verebilmek için kendimi toplamaya çalışıyordum. Haftada iki kez ders veriyor, kendimi oyalamaya, düşünmemeye çalışıyordum. Ama dışarı çıkmak zorunda kalmaktan ürküyordum, alışveriş için bile. Eğer Gwynne olmasaydı... İşleri yürütmek için elimden geleni yapıyordum. Geç kalıyor olmamı ve Reemie'nin hâlâ gelmemiş olmasını umursamıyordum. Telefon edip kızlara bakamayacağını söylemesi için dua ediyordum. Viviane içeriye geldi, yanımda durdu. Başımı kaldırınca yüzünün kırmızıyla sıvanmış olduğunu gördüm. Ama boya değildi bu. Kokusunu alabiliyordum. Regl kanından maskenin içinden parlayan gözlerini asla unutmayacağım. Bir zafer kazanmış gibi bakıyordu.

Dün gece, yıllardır ilk kez, Viviane bana sarıldı, hafifçe, tered-

dütle. Tişörtünün ince kotonunun altından elime öyle zayıf ve kırılgan geldi ki. Ama yüzüne dokunduğumda gülümsedi, yanakları doldu ve bir an için yeniden benim küçük kızım, o mutlu, masum çocuk oldu. O çocuk onu uzun zaman önce terk etmiş olduğu halde, Viviane'ın bir an için onu bulmuş, ondan kuvvet almış olduğunu hissettim.

Aklımda bir galeri dolusu resim var. İlki neredeyse bitti. Arka plan artık tamamlandı. İncelikli sarılar, yeşiller, bir nebze yaz mavisi kullandım. Dört figürün hepsini resmin merkezine, birbirine yakın çizdim ve yerleştirdim. Daha önce hiç olmadıkları kadar yakın. Resimde içtenlik, sağlamlık duygusu var, sanki dördü çok uzun zaman beraber kalacaklarmış gibi."

Böylece, Maggie/Marguerite/Bayan Goode gitti, o mavi gözleri zihnindeki "beraberlik resmi"yle aydınlanmış olarak. *Bizi* de resmin içine koyacak olursak: Hatırlarsınız, geçen ekimin sonunda Gwynne, Phineas'ın henüz St. Benedict'ten ayrılmamış olduğunu umarak, Nyssa'yla birlikte oraya gidiyordu. Trende Viviane'ın not defterinin sayfalarını çevirip durdu; Phineas'tan gelen ve Viviane'ın ondan saklamış olduğu mektubu, ablasının altını çizmiş olduğu sözleri bir daha okudu. Daha şimdiden korkusunu duymaya başladığı şey, kaçamaklı bir sözcük gibiydi, şeyin ucunda dans eden... kurbağanın ileriye fırlayan dilinin hemen menzilindeki sinek gibiydi. Kuzey rüzgârları esmekteydi. Dünya olduğu yerde donup kalıyordu ve Gwynne'in tek düşünebildiği, Viviane'dı.

St. Benedict'e vardığında, onu Başrahip Lenten'a götürdüler. Başrahipse ona, evet, ne yazık ki babasının ekim başında manastırdan ayrıldığını, aslında onu aramaya gelen ikinci kişi olduğunu söyledi. İlk şoktan sonra; çünkü ikisi birbirlerini on yıldan uzun bir süredir görmemişlerdi, Gwynne Bayan Finlay'e Viviane'ın kaybolduğunu, çılgınca kaygılandığını çünkü daha birkaç hafta önce ablasının kendi hayatını almaya çalıştığını söyledi.

Allie

Nihayet onun ruhunu serbest bıraktım. Sanki manastırda Gwynne'e ve çocuğa rastlamak kaderimde vardı.

Gwynne ve ben bir süredir konuşmaktaydık. Akşamüzerini geçmiş, alacakaranlık olmuştu bile. Küçük kız, Nyssa, yorgun görünüyordu. Ona sarılmamı istedi; kucağıma tırmanmıştı. Gözlüklerimi çıkardı. Tıpkı annesi gibi güzel kahverengi gözlerim olduğunu söyledi. Ona sarılmaktan, sarılmanın bana vereceği duygudan korkuyordum. Bana yaslandığında, saçlarının kokusunu aldım ve bir an için nefesim kesildi. Soluk alamadım, göğsüm sıkıştı, kendimi... kapana kısılmış hissettim.

Sonra dün, bugün size söylemem gereken şeyleri düşünürken, pencereden bakıyordum ve onun, Orelia'nın koşarak kaçtığını

gördüm. Sonra durdu, döndü ve bana el salladı. Gülümsüyordu. Parlıyordu. Bir melek gibi, diye düşündüm. Sonra kayboldu. Ama hiç kayıp duygusu, hiç hüzün hissetmedim. Onun ruhu olduğunu biliyordum bunun; ruhunu bir yük haline gelecek kadar uzun bir süre içimde barındırmış olduğumun, artık onun kayıp gitmesine izin vermiş ve yeniden bir başka çocuğu sevmekte özgür kalmış olduğumun farkına vardım. Yüreğimde, umut, ışık vardı...

Geçen ekim Gwynne'le St. Benedict'teyken ona, fırtınada Phineas'ı Castle Keep'ten almaya geldiğim o gece, babasının gittiği o gece, Viviane'ı ayakları çıplak, gecelikle, sırılsıklam ve titrer bir halde görmenin, biz arabayla uzaklaşırken haykırışını görmenin nasıl hep zihnimi meşgul etmiş olduğunu anlattım.

'Ailenizi yıktığım için kendimden nefret ediyordum, Gwynne; ama onu kaybetmemeye, Viviane'ın onun gitmesine engel olmasına izin vermemeye kararlıydım. Öyle utanıyorum ki. Muhtemelen sen de bunun için benden nefret ediyorsun.'

'Bir seçeneği vardı' dedi Gwynne, 've gitmeyi seçti. Mutlu olmadıklarını da biliyordum, annemle babamın.'

'Phineas herhalde sana, daha sonra kızımızı kaybettiğimizi söylemiştir' dedim.

'Yaptığın şey yüzünden bir çocuk sahibi olmayı hak etmediğine, mutlu olmayı hak etmediğine mi inanıyordun, o halde?'

O zaman Gwynne bana baktı, elini uzatıp elime dokundu ve o küçük hareketle, beni bağışladığını hissettim.

Phineas'ın kaldığı odada oturuyorduk. Başrahip bana, oda şimdilik boş olduğundan, bir süre manastırda kalabileceğimi söylemişti. Gwynne ve ben, pencereden bahçede oynayan Nyssa'yı seyrederek, bir süre geçmiş günler hakkında konuştuk.

'Gerçekten bana o kadar içerliyor muydu, Gwynne? Onun için mi öyle huysuzdu?'

'Sorun sen değildin, Allie' dedi. 'Viviane'da ters giden, fena halde ters giden bir şeyler vardı. Belki de bunu görmek istemiyor, bilmek istemiyordum. Ama şimdi hatırıma gelmeye başlıyor.'

Nyssa bebeğiyle oynuyor, onu havaya atıp tutuyor, gülüyordu.

Sonra döndü, onu seyrettiğimizi gördü ve bize doğru koşup dudaklarını pencereye yapıştırarak bir öpücük gönderdi. Sonra işaret yaptı ve el salladı; bebeğinin elini kaldırarak ona da el sallattırdı. İşte o zaman Gwynne bana döndü; yüzü aniden bembeyaz olmuş, gözleri korkuyla, ani bir farkına varışla açılmıştı. 'Eli' dedi, 'aynadaki.'

'Ne demek istediği hakkında hiçbir fikrim yoktu. Açıklayamam' dedi. Nyssa'yı geri götüreceğini söyledi. Annesinin, Nyssa'nın annesi hastaneden çıkıncaya kadar yanında kalabileceği bir arkadaşı varmış. Sonra Gwynne eve, Castle Keep'e gidecekmiş. Viviane'ın geri geleceğinden eminmiş.

'Görmem gerek, Allie' dedi, 'gördüğümün o olduğundan emin olmam gerek.'

Gitmeden ona söz verdirttim.

'Eğer eve gelir... eve geldiğinde, ona söylersin, değil mi? Viviane'a üzgün olduğumu söylersin.'

Size söylemem gereken bir şey var aklımda. Küçük bir ayrıntı ve belki de artık bir faydası yoktur. Aile Castle Keep'te yeniden bir araya geldikten sonra, Gwynne'den o mektubu aldığımda, aniden farkına vardığım bir şey. Phineas'ın evden ayrıldığı gece, rüzgârın ve yağmurun içinden haykıran Viviane'ın aklımdan çıkmayan imgesi.

'Yapma, onu götürme' değil, 'yapma. Onu götür' diye sesleniyordu bize. Yağmurun arasından dudaklarını okuyordum, anlarsınız ve aklım karışıktı, kızgındım, şaşkındım ve... Sözcükleri gördüm ama duyamadım... anlamlarını yani. Yanlış anladım. *Onu götür*. Gwynne'in mektubunu okuduktan sonra, anladım. Reemie'yi kastediyordu.

Phineas'la tanışmamızdan kısa bir süre önce, konferans salonunun kapısında, ben konferansımı bitirirken kendisininkine başlamak üzere bekleyen Reemie'yi gördüğümü hatırlıyorum. O zamana kadar iki kelime bile konuşmamıştık. Garip küçük bir adam, diye düşünürdüm, eksantrik, zararsız. Bazı öğrenciler arasında biraz da şaka konusuydu. Ben çıkarken küçük bir reverans yapmıştı. 'Tarzınıza çok gıpta ediyorum, Bayan Finlay. Sizi

dikkatle dinledim. Dedikleri gibi, öğrenmenin yaşı yoktur.' Öğrencilerimin ne kadar ilerleme kaydettiklerini, çalışmak için doğmuş olduğumu ve benzeri şeyler söyleyerek devam etti. Aslında oldukça gururlanmıştım.

Bizi bir araya getiren Reemie olmuştu, Phineas'la beni. Reemie coşku doluydu... *St. Bartolph'taki en iyi genç zihinlerimizden birisi... eşi bulunmaz ustalık... bir nefes temiz hava gibi... bütün öğrencileri tarafından çok sevilen birisi*... Bizi tanıştırdığında yüzündeki ifade, neşe, sevinç, avını yakalamış birisinin ifadesine benzer bir şeydi.

Gwynne

Erkek geyik Yıldırım Ağacı'nın altında duruyor, gözleri ay ışığında parıldıyordu; boynuzları parmaklar gibiydi. *Git, Gwynnie, git bak...*

Babam St. Benedict'ten ayrılmıştı ve otobüse binerken bile bir parçam, Viviane'ı orada bulamayacağımı biliyordu. Ama manastırda karşılaşmayı beklediğim son insan Allie'ydi. Birbirimizi son görüşümüzün üzerinden dokuz yıl geçmişti. Birkaç saat, babam hakkında, Viviane hakkında konuştuk ve sanırım konuşmaya devam edebilirdik ama... buğulu bir aynanın berraklaşması gibi, Castle Keep'e dönmek zorunda olduğumu anladım.

Eve döndüğümde orada değildi. Ama bekledim. Çünkü geri

geleceğini biliyordum. Tabii uyuyamadım ve yatak odamın penceresinde durup dışarıya baktım. O sırada geyiği hatırladım, bahçeye girdiği geceyi, işaret eden parmaklara benzeyen boynuzlarını... *Git, Gwynnie, git gör...* tıpkı yıllar önceki o gece yaptığım gibi, pencereden ayrılıp banyoya gittim. Ama bu kez kapı açıktı, bu kez içeriye girdim. Mavi sandalyeye oturdum, daha sonra Viviane'ın bana, onun oturmak adetinde olduğunu söyleyeceği yere...

Yedi, yedi yaşındaydım ve Vivvy on yaşındaydı. Kötü bir rüya görmüştüm sanırım ve kalkıp aya bakmaya gittim, uyuyamadığım zamanlar hep yaptığım gibi. Bazen tepede, kayın çitinin öteki tarafında boynuzlarını, sanki seyrettiğimi biliyormuş gibi ağır başını hafifçe eğdiğini görürdüm. Ama o gece onu hiçbir yerde göremedim. Bu gece dışarısı öyle soğuk ki, nefesim pencereyi buğulandırdı ve geceliğimin koluyla camı silip dışarı bakıyorum, dışarıya bakıyorum ve şimdi onu görüyorum, tam orada, bahçenin ortasında, Vivvy'nin ağacının yanında ve Vivvy yine tahta perdeyi kapatmayı unutmuş olmalı, diye düşünüyorum; çünkü artık o hep bir şeyleri unutuyor, sanki aklı her zaman başka yerdeymiş, sanki çoğu zaman o, kendi içinde bile değilmiş gibi. Heykele benziyor ama hayır, değil; çünkü şimdi gözlerini kırpıştırdığını görüyorum, ağır ağır, bebeklerimin yaptığı gibi ve nefes aldığını görüyorum ve doğruca bana bakıyor, biliyorum. Saatlerce orada kalıyor gibi geliyor bana ve kötü rüyamı tamamen unutuyorum ama sonra o dönüyor ve gölgelerin içine doğru yürüyüp gidiyor. O zaman ben de dönüyorum ve sahanlığın karşı tarafında, banyonun kapısının altından gelen ışığı görüyorum ve kapının neden kapalı olduğunu merak ediyorum çünkü Vivvy kapıyı hiç kapatmaz, sanki ışık açık olduğu zaman bile orada olmaktan korkuyormuş gibi ve annem ona hep 'Seni klozetin üstünde görmek istemiyoruz, Viviane, çok teşekkür ederiz' diyor. Çok garip bir şey ama sanki geyik hemen orada, arkamdaymış, beni banyoya yönlendiriyormuş gibi geliyor bana; ama olamaz, tabii; çünkü eve nasıl girmiş olabilir ki. Yavaşça, Vivvy, diye ses-

leniyorum ve kapının mandalını çevirip kapıyı açıyorum ama tam o sırada Profesör Reemie orada ve kapıyı biraz geri itiyor. Aynada bir şey görüyorum ve Profesör Reemie'nin yüzü kapının aralığından bakıyor, sanki sadece yüzden ibaretmiş ve vücudu yokmuş gibi ve az önce koşuyormuş gibi nefes nefese o, yüzü kıpkırmızı ve çok kızgın görünüyor.

'Geç oldu Gwynne, şimdiye kadar uyumuş olmalıydın. Yatağına dön.'

Ben de doğruca yatağıma dönüyorum ama neden bilmem, uyuyamıyorum. Ters giden bir şeyler olduğunu hissediyorum.

Bir süre sonra Profesör Reemie yatak odama geliyor, yatağa oturuyor, yatağımın başındaki ışığı açıyor ve bana bakıyor. Parmaklarının, bastonunun sapını kavradığını görüyorum. Onun o siyah yüzüğü tıpkı bir göz gibi, iğrenç, ölü bir göz, bir balığınki gibi. Kalın dudaklarının ağır ağır kıpırdadığını görüyorum.

'Bu gece uyumakta zorluk çekiyor gibisin' diyor, 'o yüzden sana bir öykü anlatacağım, sanırım. Özel bir öykü. Daha sana meraklı çocuğun öyküsünü anlatmadım, değil mi? Ona neler olduğunu anlatan öyküyü.'

Bana hiç hoşuma gitmeyen bir öykü anlatıyor, Puki adında garip ve iğrenç bir yaratık hakkında bir öykü. Puki'nin keskin, büyük bir makası var. Bana, hep kapıları dinleyen ve duymaması gereken şeyler duyan çocuktan söz ediyor. Bir gün Puki çıkageliyor, kız yatağında uyurken kulaklarını kesiyor ve bir daha duyamasın diye makasın uçlarını her iki kulağının deliğine batırıyor.

'Demek kapıları dinlemek pek iyi bir fikir değil, öyle değil mi, Gwynne? Bakarsın Puki çıkagelir.'

Ona kapıyı dinlemediğimi çünkü sağır olduğumu söylemek üzereyim. Ama şimdi bastonunu bana doğru uzatıyor, ben de gözlerimi sıkı sıkı kapatıyorum ve hemen uykuya dalıyormuş gibi yapıyorum...

Banyoda, mavi sandalyede oturuyordum. Gıcırdadığını hissediyordum. Vivvy onu tekmelerdi, şiddetle. Gıcır-gıcır. Yaşlı bir

adamın kemikleri gibi. Karanlıkta oturdum. Aynaya baktım ve her şeyi hatırladım. O zaman onun banyo kapısına yeni bir kilit takmaya neden o kadar hevesli olduğunu anladım. O gece ne gördüğümü hatırladım. Unutulmuş, aniden hatırlanan bir ses; bütün diğer sesler kayboldu ve sessizliğin içinde bir nota çalındı. *Onun eli.* Reemie'nin aynadan yansıyan eli. Peki, eksik olan neydi?

Viviane'a nasıl baktığını, nasıl dokunduğunu, ellerinin onun ensesini, saçlarını okşayışını hatırladım. Gözlerinde öyle tuhaf bir ifade olurdu ki, sevgi değil, korku verici bir tutku. *Gel, kucağıma otur, Vivvy,* deyişi. Başta otururdu da. Çünkü başta ondan hoşlanıyordu. Ama bir süre sonra, artık onun kucağına oturmak istemez oldu. Ama yine de yanında otururdu. Reemie'nin elinin divana hafif hafif vuruşunu hatırlıyorum. Vivvy ona giderdi, sanki oltayla çekiliyormuş gibi. O el, o yüzük. Siyah oniks yüzük. Aynadaki el. Küçük, narin. Çocuk eli gibi. Ama yüzük yoktu. Onun eli değildi. Aynadaki. Vivvy'nin eliydi. Onun eliydi. Vivvy de Reemie'yle birlikte, oradaydı.

Bize anlattığı zaman. Deriyi yüzme gibi olmalıydı, kendi derisini yüzme gibi. Her yeri yaraydı; kendini açıyor, içindekileri dışarıya çıkarıyordu. Bağırsakların deşilmesi gibi. Her bir sözcük, yaraya tuz basmak gibi.

Size bir öykü anlatacağım...

Evvel zaman içinde, yazların daima sıcak olduğu ve her kış yoğun bir karın yağdığı sihirli bir zamanda, iki kız kardeş yaşarmış. Kardeşler kendi cennetleri olan yüksek tepede oynamayı çok severlermiş. Kışın tepenin yamacında yatıp kollarını bir aşağı, bir yukarı oynatmayı severlermiş ki bu, karda melek kanatları oluştururmuş ve onlar, yıldızlara uçan gerçek melekler olduklarını hayal ederlermiş. Yazın otlara uzanıp papatyalardan zincirler yapar, büyüdükleri zaman ne olacakları hakkında hayaller kurarlarmış. Kardeşlerden biri, ormanda yaşayan bütün hasta ve yaralı hayvanlara bakacağını ve onların içinde iyileşebileceği kocaman bir ev yapacağını ama orada ablası için de daima yer

olacağını söylermiş. Öteki kardeş ise ünlü bir fotoğrafçı olacağını ve insanların çoğunlukla göremediği bütün şeylerin, mesela kayan bir yıldızın ya da kabuğundan çıkan bir civcivin ya da bir çiçeğin taçyapraklarını açtığı anın resmini çekeceğini ve bütün dünyayı dolaşacağını ama kız kardeşini görmek için daima geri geleceğini söylermiş. İki kardeş, başlarından ne geçerse geçsin, birbirlerini unutmayacakları konusunda anlaşmışlar. Bir gün, yüksek tepeye keskin bir bıçak götürmüşler ve ikisi de parmaklarında ufak birer kesik açmış ve sıkarak küçük birer damla kan çıkarmış ve parmaklarını birbirine bastırmışlar... İyi günde, kötü günde, kardeşiz ve ne olursa olsun, kardeş kalacağız... Başlarından ne geçerse geçsin, daima beraber olacaklarına söz vermişler.

Phineas

Ayrılmak bana hiçbir zaman kolay gelmemiştir ve veda etmeyi beceremem. Nathan bunu sezmişti. Bir akşam, mutfakta, yemeğimizi hazırlıyordu. Durup dururken, 'Sorun olmaz, ahbap, cidden. Sadece süt almayı unutmamam gerekecek' dedi.

Gitmeyi düşünmek bile bana hüzün veriyordu. Bir akşam bana kuklaları gösterdiğinde, bunu Nathan'ın gözlerinde de gördüm. Bir akşam çaydan sonra ona *St. Louis'in Ruhu*'nu okuyordum. Kitaba birkaç akşam önce, Nathan'ın dediği gibi, 'tevede hiçbir şey yok'ken başlamıştım. 'Bir öyküye ne dersin o zaman' demişti. Lindbergh'in okyanus ötesi uçuşuna başladığı noktaya gelmiştik.

'Durma, Komik Kız.'

'Yapıştırıcı' dedim, 'beni rahatsız ediyor. Nedir bu, Tanrı aşkına, Nathan?'

'Kimseye söylemeyeceğine söz ver. Sana gösterirsem.'

Yatak odasına kadar peşinden gittim. Yatağın üzerinde bir rulo tel örgü, küçük siyah bir peruk, uzuvlar, bir gövde, bir el vardı. Nathan gardırobu açtı. Üç tane vardı; yerde oturuyorlardı. Yüzleri grotesk ve güzel, giysileri enfesti. Yukarı taranmış briyantinli perçemi, boru paçalı pantolonu ve yumuşak mavi süet ayakkabılarıyla asi bir genç, sonra sahte elmaslarla süslü beyaz bir elbise giymiş Marilyn Monroe figürü ve cüppeli bir rahip; bu sonuncusu, baş aşağı döndürüldüğünde çatalkuyruklu bir şeytan haline gelen çift başlı bir kuklaydı. Nathan şeytanın iplerinin bağlı olduğu çapraz çubuğu aldı, kuklayı oynatmaya, dans ettirmeye başladı.

'Markette satıyorum bunları' dedi. 'Tezgâhlardan birinde giysilere yardım eden bir kadın var. Babam bebeklerle uğraştığım için hanım evladı olduğumu söylüyor. Bunları yapmayı seviyorum işte, biliyor musun?'

Gardırobun bir köşesinde yığın halinde daha küçük dört kukla vardı, dolanmış, çıplak, umutsuzca birbirine sarılmış, ele geçirilme tehdidi altında son nefesini veren kurbanlar gibi boyunları bükük.

'Yakında bitireceğim onları' dedi. Yatağın üzerindeki bir şeye uzandı. 'Bir kartpostal daha. Annemden. Artık eve gelmeyi düşündüğüne göre birkaç günde bir, bir tane gelir. Üç hafta' dedi. Kuklanın ipleriyle oynayarak başını öteye çevirdi. 'Ne kadar kalacaksın, o zaman, Komik Kız?'

Annesi dönmeden çoktan yola çıkmış olacağımı söyledim.

'Şey yapman gerektiğini söylemiyordum... bilirsin. Ben sadece...'

'Biliyorum, Nathan. Sorun yok. Ama artık gitme zamanım geldi zaten.'

Daha sonra bana, 'Ne yapacaksın? Nereye gideceksin?' diye sordu.

Sabanımı bulmaya mı gidecektim? Tarlamı bulmaya mı?

Onun önümde uzandığını görebiliyordum. Peki, Maggie'yi de görebiliyor muydum?

Nathan'ı ve ailesini düşündüm. Hepsinin yeniden bir araya geldiğini. Birbirine kavuştuğunu. *Bıraktığımız yerden aynen devam ediyoruz işte*, demişti. *Bir iki gün sonra her şey normale dönüyor*. Onlara gıpta ediyordum. Üçünü gözümde canlandırabiliyordum. Peki, çok şey mi istemek olur, diye düşündüm, Castle Keep, dördümüz? Bir düş. Ama yeterince düş kurmuştum. Umut. *Bütün umudumu kestim*. Gerçekten de kesmiş olabilirsin, Reemie, diye düşündüm. Ama her nasılsa, olup biten her şeye rağmen, ben kesmemiştim.

Altıncı kat. Zemin ta aşağıdaydı. O ağır toprak saksıları balkona taşıdım. Onların ağırlığı bana cesaret verdi, ayaklarımı sağlam basmamı sağladı. Soğan dikmek konusunda hiçbir şey bilmiyordum. Ekimdi; safran ve nergis dikmek için belki de yılın çok geç bir zamanıydı. Öyle de soğuktu ki. Ama saksılar köşede, kuytuda kalacaktı. Anlık bir dürtüyle yapılmış bir alışverişti bu. İlkbahar için. Elimi bereketli gübreye batırmak hoşnutluk verici bir şeydi. Bir süre dışarıda, balkonda durdum. Gözlerimi kapatmak, daireyi, Allie'yi, Orelia'yı görmek istiyordum.

Ama dışarıya, manzaraya, ufka doğru baktım; içimde bir şeylerin yeniden düzenlendiğini fark ediyordum. İçeriye girmek üzere döndüğümde, Nathan orada, hemen kapı eşiğindeydi ve ben yaklaşırken kollarını uzattı, bana sarıldı. Ben kendimi... güvende hissettim, evet. Bana veda etmekte olduğunu biliyordum.

Ama gerçek dünyaya, yaşama dönmek zorunda olduğumu da biliyordum. Kendimi daha hafif, hazır hissediyordum. Maggie'yi ve kızları gittikçe daha çok düşünüyordum. Bunun bir düş olmadığını, gerçek bir olasılık olduğunu düşünüyordum. O masumiyeti kaybetmiş olduğuma inanıyordum, anlarsınız. Ama nasıl da yanılıyordum. Castle Keep'te Goode ailesi, bir kez daha paramparça olacak olan bir düş, sadece bir yanılsamaydı. Sıcaktan kavrulmuş yolcunun gördüğü seraptı.

Söyleyin bana, hayat bu mudur, paramparça olan bir dizi düş,

daima erişebildiğiniz noktanın hemen ötesinde olan pırıltılı vaatler midir?

Bugün buraya gelmek üzere ayrıldığımda, Maggie stüdyosundaydı. Tekrar resim yapmaya başladı; tutkusunun geri geldiğine işaret ediyor bu. Ama o gerilim belli ki onda iz bırakmış. Cildi, yüzünün konturları üzerinde sıkıca gerilmiş, onu ufaltmış gibi. Boya fırçası bile elinde ağırlık yapıyor gibiydi. Gwynne ve Viviane mutfakta, birlikteydiler, yine de... Viviane sabit bakışlarla pencereden dışarıya bakıyordu. Ne kadar kırılgan görünüyordu, sanki o güneş ışınında çok uzun süre kalmış gibi; gözlerini ışığın yoğunluğu karşısında ve içsel bir mücadeleyle kısmış ve kırpıştırıyordu. Güneşin sıcaklığı altında bile, korkunç derecede üşümüş görünüyordu ve onu kollarımla sarmak istedim. Ama ona hâlâ rahatça dokunamıyorum. Sözcükler bile bir şekilde fazla müdahaleci, fazla mahrem gibi geliyor.

Ben (yani Günah Çıkarıcı olarak) onu, Viviane'ı bekliyordum. Bunu hissetmiş gibi, geldi. Oturmadı; bir tövbekârdı o, köşede, boynu bükük.

Korkuyordum... delireceğimden' dedi, 'deli Miri-Anne gibi. İkiye bölünmüştüm. Onun bunları yaptığı ben vardı. Bir de öteki ben, Karanlık Oda'da saklanan sessiz çocuk. Onların görebildiğinden, bunun beni lekelemiş olduğundan o kadar emindim ki. Kurumakta, tabedilmekte olan fotoğraflarım gibi, benim gerçeğimi gösterdiğinden.

'O öykü' dedi, '*Kızını Kaybeden Adam*. Bu işi öyle yaptı' dedi, 'beni etkiledi. Bir gece, Gwynne yattıktan sonra, bana anlattı.'

Duyacağımı bildiğim şeyler için sabırsızlanmıyordum, önlemekte güçsüz kalmış olduğum şeyleri, aczimi ve onun içindeki kötülüğü, şeytaniliği yenecek kadar güçlü olmadığımı hatırlatan şeyleri duymak için.

Viviane bana öyküyü anlatmadan gitti. Belki de bir şekilde zaten bildiğimi sezmiş, kim olduğumu sezmişti. Kızını Kaybeden Adam. O öykü. Burada, Reemie'nin kitabında var. Dinleyin.

Kızını kaybeden adamın öyküsü bu, öyle bir öykü ki eğer satır aralarında yatan şeyleri dikkatle dinlerseniz... Ah ama zaten dinliyorsunuz. Öyleyse, başlamalıyım.

Şimdi uzun zaman öncesine, uzak bir dünyaya yolculuk edelim. Orada nazik, yumuşak başlı, iyi bir adam yaşarmış; onun büyük İskandinav tanrısı Odin'in soyundan geldiği söylenirmiş.
Bu nazik, yumuşak başlı, iyi adam bilmiyormuş ama karısının buzdan bir kalbi varmış. Sadece bir varise, büyük servetinin miras kalacağı bir oğula sahip olmak için, iyi adamı aldatarak kendisiyle evlenmesini sağlamış. Ama Buz Zevce bir kız doğurmuş ve bu kalpsiz kadın, yeni doğmuş zavallı bebeğinin yüzüne bakınca sadece bir kurbağanın yüzünü görebilmiş ve "Bu çirkin kemik torbasını alıp gidin, nehirde boğun!" diye haykırmış.
Ama baştan itibaren iyi adam, kızında sadece güzellik görmüş ve büyük, sıcak yüreği kızına karşı sadece sevgiyle çarpmış, her ne kadar kızı, teni bir yumurtanın zarı gibi soluk ve ince, saçları bir kuzgun kadar siyah, kocaman gözleri daima korkuyla dolu hastalıklı bir çocuk olsa da.
Buz Zevce, babayla kız arasındaki sevgiyi kıskanıyormuş ve bir gün iyi adam kızıyla ilgilenirken Buz Zevce, çelik grisi gözleri kâh zümrüt gibi parlayarak kâh sıcak kömürler gibi kızararak, kızını alıp gideceğini söylemiş ona; ince parmaklarını şaklatmış ve altı beyaz ayının çektiği, Kutup buzundan oyulmuş bir araba belirmiş. İçinde, korkudan ve soğuktan titreyen kızları oturuyormuş.
"Zalim, kalpsiz kadın!" diye haykırmış iyi adam. "Onu götüremezsin. Ben kızımı seviyorum."
"Sevgi mi?" diye tükürmüş karısı. "Buna sevgi mi diyorsun?" Sonra, iyi adama kızını bir daha asla göremeyeceğini söylemiş; konuştukça sözcükleri havada buz tutuyormuş. Bunun üzerine arabaya tırmanmış ve bir kırbacın şaklamasıyla, gözden kaybolmuşlar.
İyi adam için adeta dünyanın sonu gelmiş. Evin içinde oturuyor, yalnız sevgili kızının şarkı söyleyişinin, gülüşünün yankılarını duyuyormuş. Bazen, uzun, yalnız gecelerde, gölgelerin arasında onu gördüğünü sanıyormuş.
Bir gün bir "tık-tık-tık" sesi duymuş ve oraya doğru bakınca, pencerenin pervazına konmuş kızıl göğüslü bir kuş görmüş.
"Ben Hakikat Kuşu'yum" demiş kuş. "Bu gece rüya göreceksin. Dikkat et."

O gece iyi adam rüyasında, yüksek bir dağın tepesinde, duvarları göz kamaştıran beyazlıkta bir şato görmüş. Ertesi sabah, kuş yeniden belirmiş ve iyi adama orada, Yüksek Dağ'ın üzerindeki Şato'da, kaybolan kızının ruhunu bulacağını söylemiş.
"Ama bunu biliyorum!" diye haykırmış iyi adam. "Çünkü o şatoyu öykülerde okudum, gerçi sadece çok uzakta olduğunu biliyorum."
Hemen o gün, iyi adam Yüksek Dağ'a gitmek üzere uzun bir yolculuğa çıkmış. Haftalarca yolculuk ettikten sonra, kendini vahşi bir arazide bulmuş; burada yorgun, aç ve susuz, boşuna dolaşmış ve nihayet bir kuyuya rastlamış. Tam kuyunun içine bakıp kuru olduğunu gördüğü sırada, bir tüy uçarak üstüne konmuş.
Yukarı baktığında Hakikat Kuşu'nun tepesinde süzüldüğünü görmüş.
"Tüyü al" demiş kuş.
Adam elini tüye uzatırken, tüy sapı lacivert taşından yapılma bir bıçağa dönüşmüş.
"Her şey yolunda ve kuyudaki şeyler seni besleyecek" demiş kuş.
İyi adam artık susuzluktan ölecek haldeymiş. Yakındaki bir ağaçtan sarkan birkaç asma görmüş, ip olarak kullanmak üzere bıçakla asmalardan birini kesmiş, sonra şapkasını çıkarıp kova olarak kullanmış ve şapkayı kuyuya indirmiş. Ama onu yukarıya çektiğinde su değil, üzerinde SU yazılı bir taş bulmuş ve taşı eline aldığı anda, dağ pınarlarının en serininden içmişçesine susuzluğu giderilmiş. Sonra şapkayı bir daha indirip yukarıya çekmiş; bu defa taşın üzerindeki sözcük EKMEK'miş ve derhal kendini, sanki krallara layık bir ziyafetten kalkmışçasına tok hissetmiş. Ama adam o şapkayı üçüncü kez yukarıya çektiğinde, sözcük SEVGİ'ymiş, gerçi yakından bakması gerekmiş çünkü sözcük aşınmışmış, sanki kendisinden önce, hepsi de aynı şeyi arayan birçok insan tarafından ellenmiş gibi. Onu elinde tuttuğunda, iyi adam sadece soğuk taşı hissetmiş.
"Neden hiçbir şey hissetmiyorum?" diye sormuş.
"Gerçek anlamını bilmiyorsun da ondan" demiş kuş. "Söyle bana iyi adam, nesin sen, masum mu yoksa suçlu mu?"
İyi adam kuşa bakmış, cevap verememiş.
"İyi adam, suçluluğun ne anlama geldiğini unutacak derecede masum musun?" demiş kuş. "Yoksa masumiyetin ne anlama geldiğini unutacak derecede suçlu musun?"
"Bilmece gibi konuşuyorsun" demiş iyi adam.

"Ben yapmıyorum" demiş kuş, "sözcükler öyle bir araya geliyor. Peki, anlamlarını unuttun mu? Öyleyse çok dikkatli dinle, şimdi sana kızını nerede bulacağını söyleyeceğim."
Kuş iyi, nazik adama, sık, karanlık bir köknar ormanına gelinceye kadar kuzeye doğru yolculuk etmesi gerektiğini söylemiş. Orada, sır tutamayan bütün çocukların korkunç akıbetine şahit olacakmış. Ama kızının ruhunu bulma arzusu onu öteki tarafa geçmeye zorlayacakmış. Orada, bulutlara yükselen ve tepesinde göz alıcı, beyaz bir şato bulunan dik yamaçlı bir dağ görecekmiş ve orada aradığı şeyi bulacakmış.
Sonra kuş iyi adama, ormandan dağa giden yola bakması gerektiğini söylemiş. Çünkü orada korunma bulacakmış. Ama yaptığı seçimi dikkatle düşünmeliymiş.
Kızının ruhunu bulmayı deli gibi isteyen iyi adam, ormana girmiş ve ormanın derinliklerine doğru ilerledikçe gün ışığı gerilerde kalmış ve garip bir alacakaranlık etrafını sarmış. Yavaş yavaş buna gözü alışmış ve sır saklayamamış olan bütün çocukların dillerinin ve uzuvlarının ve hâlâ kanayan kalplerinin, acayip ve korkunç meyveler gibi ağaçlarda asılı durduğunu görmüş. İnilti ve feryatlarının ağaçların arasında yankılandığını duymuş. Etrafında, vahşi hayvanların gözlerine benzeyen çelik bıçaklar ışıldıyor ve dans ediyormuş. Ama kızına olan sevgisiyle güdülen iyi adam, yoluna devam etmiş ve nihayet öteki tarafa varmış.
Orada, uzakta, Yüksek Dağ ihtişamla göklere yükseliyor, dik yamaçları güneş ışığında cam gibi parıldıyormuş ve zirvesinde ışıltılı beyaz şato varmış.
İyi adam önündeki yolu izlemiş ve çok geçmeden ağzı büzgülü küçük, siyah bir keseye rast gelmiş. İyi adam onu açtığında, üzerine tuhaf semboller kazınmış küçük, siyah taşlar bulmuş.
Tam o sırada, Hakikat Kuşu yakındaki bir ağacın dalına konmuş.
"Bu taşlar senin atan, büyük tanrı Odin'e aitti. Üzerlerinde, koruma olarak kullanabileceğin sihir ve bilgelik harflerini taşıyorlar."
Lacivert taşından bıçak, iyi adamın cebinden düşmüş ve yere çarpmadan hemen önce tüye dönüşmüş. Sonra kuş şöyle demiş:
"Kızıl göğsümü sıkıp çıkardığım kanla dolu bu kâseyi ve tüyü al çünkü biri mürekkep, diğeriyse kalemdir. Şimdi, iyi adam, bu sembolleri ezberle; çünkü taşlar kendini bu yolda bulan başkaları için burada kalmalı."

Sonra kuş şu sözleri şakımış:

"Bilgelik sihir tüy kan
iyi seçimi yap, yapman gereken
kendi tenine ya da onunkine çiz
karar senindir yalnız."

Ama yapılacak bir seçim yok elbette, diye düşünmüş iyi adam; çünkü korunmaya ihtiyacım yok.
İyi adam saatlerce tırmandıktan sonra nihayet Yüksek Dağ'ın zirvesine ulaşmış ve beyaz duvarlı muazzam şato işte orada, karşısındaymış; çetin tırmanışından sonra kendine gelmek için tam çimenlik bir tümseğe oturmuşmuş ki pencerelerin birinden, yemek masasında oturan Kral ve Kraliçe'yle iki prenses görmüş. Prenseslerden biri sarışın, diğeri kuzguni saçlıymış ve bu ikincisi kızına öyle çok benziyormuş ki yüreği kan ağlamış. Sonra kuzguni saçlı kız başını kaldırıp onu görmüş ve büyük bir şefkatle gülümsemiş ve iyi adamın yüreği sevinçle dolmuş.
Şatonun kapısını çalmış; bir uşak kapıyı açmış ve onu hizmetkârların yaşadığı odalara götürmüş. Orada ona doyurucu bir yemek ve bir yatak vermişler. Bu konukseverlik için teşekkür etmek isteyen iyi adam, evin içinde dolaşmaya başlamış ve açık bir pencerenin yanında oturmuş, şarkı söyleyen kuzguni saçlı kızla karşılaşmış. Kız kendini Prenses Mariane olarak tanıtmış.
"Beni bağışlayın, üzgünüm" demiş iyi adam, "niyetim sizi korkutmak değildi."
Kız onun gelişine sevindiğini çünkü kendini çok yalnız hissettiğini söylemiş. Kral ve Kraliçe her zaman *Çok Daha Önemli Devlet Meseleleri*yle meşgullermiş ve gerçek çocukları olduğu için sarışın kız kardeşini daha çok seviyorlarmış.
Şato muazzammış ve tıpkı kızın dediği gibi, Kral ve Kraliçe o kadar meşgullermiş ki iyi adamı fark etmemişler; o ise hizmetkârların yaşadığı odalarda kalıyormuş ve kısa zamanda Prenses Mariane'ın gizli arkadaşı haline gelmiş.
Bir gün iyi adam prensese anlatmak istediği bir sırrı olduğunu söylemiş. Ama bunu anlatmadan önce, prensesin hiç kimseye söylemeyeceğine söz vermesi gerekiyormuş ve prenses yemin etmiş.

Böylece iyi adam ona Buz Zevce'nin kızını nasıl elinden aldığını ve küçük bir kuş, kızının ruhunun hâlâ yaşamakta olduğunu söyleyinceye kadar, yeryüzündeki en üzgün varlık olduğunu anlatmış.
"O senin içinde yaşıyor" demiş iyi adam, "çünkü senin yüreğin, onun içinde yaşayabileceği kadar sıcak ve büyük ve açık. Bu nedenle sen çok özelsin. Ama kızımın ruhunu bile tekrar kaybetmeyi göze alamam çünkü o zaman dünyam sona erer."
Sonra iyi adam kıza sembollerden söz etmiş ve kanla tüyü göstermiş ve bunların onu koruyacağını söylemiş. Mariane iyi adamı şatonun yukarılarında, hiç kimsenin gitmediği spiral bir merdivenin tepesindeki bir odaya götürmüş ve iyi adamın söylediklerini yapmış. Giysilerini çıkarmış, sonra arınmış ve yere yatmış; iyi adamsa onun yumuşak, beyaz tenine sembolleri çizmiş.
İyi adam Mariane'a, eğer ağzından sırları hakkında tek bir kelime çıkarsa, ormandaki tüm o çocukların kaderini paylaşacağını hatırlatmış.
Ama Mariane'ın kardeşi kuşkucu bir kızmış. Sadece ona bakmakla siyah saçlı ablasının bir sır sakladığını anlamış ve günde yüz defa Mariane'dan anlatmasını istemiş. Ama Mariane iyi adamın uyarılarına rağmen nihayet ona anlattığında, sarı saçlı kız kardeş az kalsın gülmekten katılacakmış.
O andan itibaren Mariane yüreğinin biraz daraldığını hissetmiş ve çok korkmaya başlamış.
Ne kadar korksa yeriymiş; çünkü o gece yatağında titreyerek yatar ve en kötü şeyin olmasından korkarken, gerçekten de en kötü şey olmuş. Penceresinin altındaki karaağaç uzun dallarından biriyle penceresine uzanmış, onu yatağından çekip almış ve dağın eteğindeki sık ormana bırakmış. Orada dans eden bin bıçak onu kovalamış; saklanacak hiçbir yer yokmuş ve hiçbir çıkış yolu yokmuş; çocukların yüreklerinin ve dillerinin ve kollarının ve bacaklarının ağaçlarda asılı durduğunu görmüş ve bağırmak için ağzını açtığında bıçaklardan biri dilini dibinden kesmiş ve dili kıvrıla kıvrıla ondan uzaklaşmış. Sonra başka bir bıçak kollarını ve bacaklarını kesmiş ve sonra, tam daha fazla acıya dayanamayacağını düşündüğü sırada, bir bıçak göğsünü delmiş ve yüreğini söküp çıkarmış ve kız ya da ondan artanlar, orada yatıp kalmış; bıçaklar gövdesini ormandaki hayvanlar tarafından yutulmak üzere ufak parçalara doğramış.
Kuzguni saçlı kızın yüreği bir dalda asılı durarak kanamış; feryatları sır saklayamayan diğer tüm çocukların kanı donduran korkunç ıstırap korosuna karışmış.

Berbat bir uyarı hikâyesi, gerçekten. İyi adamın kaderinin pek bir önemi yok. Belki de hikâyenin biraz rengini değiştirmiş, bir ahlaki ikilem unsuru eklemişimdir. Bunu yaparken vurgulamak istediğim ve tabii, hikâyenin kendi anlatımında Reemie'nin vurgulamak istemediği şey, adamın bir seçeneği olduğuydu; ama zavallı Miri-Anne gibi yanlış seçim yapmıştı.

Yoksa yanlış seçim değil miydi?

Viviane dönünceye dek bir saat kadar geçti. Herhalde sokakları arşınlıyordu, bu küçük (ve mahrem) odanın gölgelerini arşınladığı gibi. Bir köşeye büzülerek:

'Bir çam kozalağıyla. Lanet olası bir çam kozalağıyla' dedi.

Çam mı? Evet. *Kitap*'ın bir yerlerinde bundan söz ediliyor. İşte aktarıyorum:

> Bacchus Liber/Liber Pater - Ucunda bir çam kozalağı olan penis simgesi bir asanın sahibi. Bilmem neden, kendimi "çam"ın İngilizce'deki karşılığının, "pine"ın etimolojisini araştırır buldum:
> Pine 1: Yaprak dökmeyen bir ağaç, kökeni Eski İngilizce/Latince/Fransızca vesaire vesaire.
> Pine 2: Özlem duymak. Kökeni çarmıha germek, eziyet etmek, cezalandırmak anlamındaki *pinen*.
> Ah, öyle de yaptı, Mutti, beni nasıl da cezalandırdı.

Viviane gitti ve birkaç gün sonra babası ziyaretime geldi. Neredeyse bir saat hiçbir şey söylemeden öylece oturdu. Bedeni zaman zaman sessiz hıçkırıklarla sarsılıyor, kolları cansızca iki yanında sarkıyor, sandalyede arkaya yığılmış bir halde oturuyordu, bitap düşmüş bir işkence kurbanı gibi.

Şunu söylemeliyim ki bu noktada bir kararma hissettim, Ragnarok'tan yani Tanrıların Alacakaranlığı'ndan* önceki o 'güneşin kararması' gibi. Ama herhangi bir muharebe olmayacaktı ve benim de kendimi biraz çökmüş hissettiğimi itiraf etmeliyim. Herhalde kim olsa böyle hissederdi. Onların taşıdığı

* İskandinav mitolojisinde dünyanın sonunu getiren tanrılar savaşı, kıyamet günü. (y.h.n.)

yüklerin ağırlığından, gözler önüne serilen öykülerini, "Evet, biliyorum, biliyorum" deme dürtüsüne yenik düşmeden dinlemek zorunda olmanın çabası ve hüsranından. Öyle olmadığınız halde hakikatten habersizmiş gibi görünmek ne kadar zordur. Her iyi rahip, önce tanrısının kulağını bulmalıdır; çünkü insan işittiği her bir günahı içinde saklayamaz. Peki, insanoğlunun günahları böylece Yaratıcı'ya mı döner?

Ama ben kimim ki böyle şeylerden söz ediyorum? Zira ben kesinlikle bir din adamı değilim. (Gerçi onlara kim olduğumu söylemeye cesaret edemedim. Pek bir şey de fark etmezdi. Günah günahtır, günahkâr kim olursa olsun. Evet, bilmemeleri çok daha iyiydi.)

Phineas

Tepenin Zorluğu... O tırmanış. Neredeyse imkânsız. Sanki *Kitap*'ı, onun ağırlığını hâlâ içimde taşıyormuşum gibi. Bunyan'ın *Pilgrim's Progress** adlı kitabındaki Christian gibi, Tepe'nin zor tarafından tırmanıyorum. İlerleme mi bu?

Biz Castle Keep'te yeniden bir araya geleli neredeyse dört ay oldu. Başlangıçta sanki hepimiz farklı yollardaymış gibiydik; şaşkın, kendi evimizde yabancı, birbirimize yabancıydık. Ama artık her birimiz kendi tarzımızda, olup bitenlerin bilinciyle, uzlaşmaya başlıyor, bağlantı kurmaya başlıyoruz ve arada sırada, kısa bir süre için, aşina şeyler geri geliyor...

* *Çarmıh Yolcusu*, John Bunyan, Çev. Umut Alper Ceylan, İnkılap Kitabevi, İst., 2003. Kitabın adının tam çevirisi "Hacının İlerlemesi". (y.h.n.)

Geçen gün Maggie yukarıya, kızlara bir tepsi çay götürüyordu. Merdivenleri çıkarken tökezledi. Bisküvi tabağı yere düştü. Birlikte eğildik, aynı bisküviye uzandık, şu gülümser yüzlü, eskiden Viviane'ın dediği gibi, 'keçelli rurabiyeler'den birine. Kafalarımız birbirine çarpınca Maggie ve ben güldük ve onun da, tıpkı benim gibi, Viviane'ın komik bebek konuşmalarını hatırlamakta olduğunu anladım; ama bu anı geldiği gibi hızla kayboldu, gülümsemelerimiz aynı anda silindi ve birbirimizin gözlerinde ikimizin de hissettiği şeyi gördük, bir şeyler bulmuş olduğumuzun, yeni bir varoluş biçiminin mümkün olabileceğinin bilincini.

Viviane. Viviane'a neler olduğuna gelince. Size anlatabileceğimden, nasıl anlatacağımı bildiğimden emin değilim. Nasıl olageldiğini. Ama artık biliyorum, Reemie'nin bunu nasıl yaptığını, bizi nasıl etkilediğini. Bilirsiniz, şömine başındaki şu sohbetlerimizden birini daha yapmıştık, Reemie ve ben, gerçi ortam o kadar samimi ve sıcak değildi; ona, çoğu Viviane hakkındaki dertlerimi dökmüştüm. Artık başarısızlığıma kani olmuştum. O akşam onun çalışma odasından ne teselli olmuş ne de umutlu ama başarısız olduğum inancıyla ayrılmıştım ve ailemle geçirdiğim o son yıl boyunca bu inancı taşıdım; Allie'yle kaldığım zaman süresince de devam etti bu. Ancak manastırdaki sessizlik yıllarım sırasında bu inançtan vazgeçmeye başladım ve Nathan'la son haftalarımda nihayet ondan kurtuldum. Castle Keep'teki o son yıldı, Reemie'ye kendimi hiç bu kadar güvensiz hissetmemiş olduğumu, her şeyin benim suçum olduğunu söyledim. *Hepimiz melek olamayız, Phineas. Ebeveyn olmak herkese göre değildir.* Sözlerini gerçek ve bilge bir dostun sözleri olarak algıladım. Güvendiğim, inandığımın farkına vardığım sözlerdi bunlar.

Buraya gelmek, bu küçük, güvenli yerde oturup konuşmak... Ruhumu açıyor muyum yoksa hâlâ saklanıyor muyum? Ah ama bu bir hac değil. Tepeme tırmanmış olduğumu düşünmüştüm, St. Benedict'ten ayrıldığım ve önümde uzanan yolu gözden geçirdiğim o gün, Nathan'ın evindeki balkonda durup Orelia'nın düşüşünü düşündüğüm o gün.

Nathan'ın evindeki o son gece, zavallı İkaros'un eriyişini sey-

rederken, yukarıya uzanan iki kanadın ucundaki alevler yanarak nihayet figürün başında birleştiğinde, içimdeki bir sakinleşmenin farkına vardım, sanki alevler o yargılayıcı sesin son soluksuz fısıltılarını yutuyormuş gibi ve alev balmumu gölünün içinde söndüğünde, o ses nihayet sustu.

Nathan ve ben bütün akşam sessizdik; belki de sohbetin sabah oradan ayrılışıma dönmesinden çekiniyorduk. Onu özleyecektim; bir kardeş gibi sevmeye başlamıştım onu.

Bize bir ziyafet hazırlamış, hazır oluncaya kadar mutfağa girmemi yasaklamıştı. Makarna ve balık, yatı yurdunda masa tenisi oynadığımız gece pişirdiği yemeğin tıpatıp aynısı. Sofra düzenine göstermiş olduğu aşikâr ihtimam beni duygulandırdı. Mumlar, peçeteler vardı ve yeni şarap kadehleri bile almıştı; benim katkım olarak, gecenin önemini vurgulamak için aldığım oldukça iyi kırmızı Bordo şarabını bunlarla içtik. Yıkanmış ve taranmış, 'iki dirhem bir çekirdek' giyinmiş olduğunu fark ettim. Boynunda kırmızı bir fularla elma yeşili bir gömlek, ten rengi süet bir yelek ve parmak uçlarında metal parçalar, ayak bileklerinin dış tarafında çıngırtılı birer taklit üzengi bulunan yeni çizmeler giymişti; bu kıyafet ona cin ve kovboy karışımı tuhaf bir görünüm veriyordu. Saçına jöle sürmüş, görmeye değer dikenli bir şekil vermişti ve hatta burnuma bir tıraş losyonu, bir çam esintisi bile geldi.

Bu olayı böyle abartmış olması yüreğimi ısıttı, bana şifa verdi çünkü göçebe çocukluğum boyunca bir evden bir başka eve gidiş gelişlerimde belirgin bir merasimsizlik olmuştu; rahat bir geçiş yapabilmem için iyi niyetle bu şekilde ayarlanabilirdi bu ama aslında aksi tesir yapar, durumumu uzun uzun düşünmeme neden olurdu.

Biraz planları hakkında konuştuk. Yatı yurdundaki görevini yakında bitireceğini, yiyecek içecek hizmeti işini başlatacağını söyledi. 'Peki ya sen ne yapacaksın' dedi, 'şu şatona mı döneceksin?' Ama dostluğumuz hakkında, son haftaların ne kadar iyi geçmiş olduğu hakkında söyleyebileceğimiz onca şeyi söylemeye ihtiyacımız yok gibiydi.

Bulaşıkları yıkadık, sonra yetmişli yıllarda çevrilmiş, çılgın bir kadın tarafından takip edilen bir disk jokey hakkında bir film izledik; kadının bir portreyi defalarca ve vahşice bıçaklayarak parçaladığı sahne bana bir an için Maggie'nin tablolarını düşündürdü.

O gece uyuyamadım; düşüncelerim dışarıdaki dünyayla, Maggie ve kızlarla doluydu. Nathan'ın evinde kaldığım kısa sürenin gerekli bir geçiş ayini olduğunu düşündüm. Ancak bir iki saat uyumuş olmalıyım ama o garip rüyayı hatırlıyorum. Bir kulenin dibinde durmuş, yukarıya bakıyordum. Güneş gözümü alıyordu ama bir şeyin bana doğru düştüğünün farkındaydım; onu göremiyordum, o şey bütün ağırlığıyla kollarıma düşüp sendelememe ve neredeyse dengemi kaybetmeme neden oluncaya kadar göremedim. Gergin bir ipin üzerinde durmakta olduğumu ancak o zaman, dehşet içinde fark ettim ve kollarımdaki yaratığa baktığımda, onun Nathan olduğunu anladım; ama dışarıya sarkan uzun bir dili olan boynuzlu, sivri dişli, kıllı, grotesk bir Nathan'dı bu. Uyandım ve gözlerimi duvar resmindeki günbatımına açtım; bunun hem bir son hem de bir başlangıç olduğunu biliyordum. Nathan'la geçirdiğim o birkaç haftada, hayatımda şimdiye kadar öğrendiğimden çok daha fazla şey öğrenmiş gibiydim.

Sabah olduğunda, Nathan'ın gittiğini duyuncaya kadar yatakta kaldım. Mutfağa gittiğim zaman, onları sandalyelerin arkalarında asılı buldum, Nathan'ın gardırobundaki dört kuklayı; artık tamamlanmış, giydirilmiş ve boyanmışlardı, bir kral, bir kraliçe ve biri sarışın, biri esmer iki prenses. Ben, Maggie, Gwynne ve Viviane. Nathan'ın fotoğraftan kopya çekmiş olduğunu anladım. Önceki gece toplayıp hazırladığım sırt çantamın üstünde bir kart vardı, bir vadinin tam ortasındaki bir çiftlik evinin resmi. İçine çocuksu, kargacık burgacık bir el yazısıyla, 'Herkesi kurtaramazsın, Komik Kız, bunu unutma' yazmıştı. Kuklaları özenle katlayıp bir çantaya koydum. Sonra kendi armağanlarımı masaya yerleştirdim, ressamlar için bir kalem, boya ve füzen takımı ve bir blok içinde son model mutfak

bıçakları. Son dakikada aklıma esti, dışarı çıktım, yumurta, ekmek ve süt aldım.

Sırt çantamı aldığımda, ağırlığının altında ezildim ve Nathan'ın onu büyük tuğlalarla doldurmuş ve en alta, eşyalarımı nereye sakladığını bana bildiren bir not koymuş olduğunu gördüm. Komik bir şey düşünemeyip taşları bir öbek halinde masanın üzerine yığdım ve oradan ayrıldım.

Buz gibi bir kasım sabahına adım attım ve kasabaya doğru yola çıktım. Maggie'nin seveceği türden bir gündü; gökyüzü ağır, koyu gri bulutlardan bir battaniye gibiydi. Daha kalın bir paltom olmuş olmasını dileyerek, bir yardım derneğinin dükkânından kendime bir şapka ve eldiven satın aldım. Nathan'ı, soğuk dalgası geçinceye kadar saksıları balkondan içeriye alması, baharda soğanları sulamayı unutmaması için uyarıp uyarmadığımı hatırlayamadım.

Yürüdüm ama nereye gittiğim hakkında hiçbir fikrim yoktu. Bir iş mi aramalıydım? Noel sezonu yaklaşıyordu; geçici bir iş bulmak için çok fırsat vardı. Kalacak bir yer mi aramalıydım? Ama bir işim yokken bunun pek bir anlamı olmazdı. Yatak ve kahvaltı veren bir yer mi bulmalıydım, o halde? Bildiğim tek bir şey vardı, tekrar yatı yurduna gitmeyecektim. Ama düşündüklerime karşı isteksizdim. Asıl istediğim eve gitmek, Castle Keep'e dönmek ve Maggie'yi görmekti. Peki, Maggie beni görmek ister miydi? Bir telefon kulübesi buldum ve cesaretimi toplayarak hastaneyi aradım. Bir hemşire bana Maggie'nin tedavisinin sonuna yaklaştığını ve önümüzdeki birkaç hafta içinde St. Bernard'dan ayrılmasının planlandığını söyledi. Eğer daha fazla bilgi istiyorsam, ertesi gün tekrar arayıp Dr. Kenning'le konuşmamı önerdi. Sonra Castle Keep'e telefon ettim. Gwynne'in telesekreter mesajı, e-posta ya da tekst göndermek için ayrıntılar veriyordu.

Gittikçe güvenimi kaybederek bir kahve içmeye gittim. Kararımı vermek için kendime bir saat tanıyacaktım. Miyop gözlerle bir gazeteye bakan yaşlı bir adamla bir masayı paylaştım; ben otururken yalnızca homurdandı. Kızaran domuz pastırması

kokusu çok çekici geldi. Komple bir kahvaltı ısmarladım ve yemeğimi bekledim; yaşlı adam gitmek üzere kalkarken yine homurdandı. Başım fırıldanıyor, düşüncelerim dönüp dolaşıp aynı yere geliyordu. Belki de çok fazla düşünüyordum. Sırt çantamdan Reemie'nin kitabını çıkardım. Sayfaları çevirerek, karısının kızını onun elinden aldığı bölümü, zalimce sözlerini tekrar okudum, *bir çocuğun yanında bulunmaya uygun biri değilsin, hiçbir çocuğun*... Anlarsınız, kitabı almamı isteme nedeninin, vicdanını rahatlatmak olduğunu sanıyordum, Okuma Odası'ndan yürüttüğü şeyler konusunda. Bir de fotoğrafla ilgili mesele, Viviane'ın kızının ruhu olduğunu sanması. Sabukladığını sanıyordum. Ona acıyordum. Garson kız siparişimi getirdi ve yemeye başladım. Adamın gazetesini bırakmış olduğunu fark ettim. Ön sayfaya göz attım ve mülayim görünüşlü bir adamın ve yanındaki bir çocuğun, küçük bir oğlanın fotoğrafını gördüm. Sonra başlığı okudum: *Bu adamı çocuğunuzun yanına yaklaştırır mıydınız?* Reemie'nin karısının sözlerini, sanki o anda orada, karşımdaymış gibi duydum: *Bir çocuğun yanında bulunmaya uygun biri değilsin*...

İşte o anda anladım. Nefesimi kesen fiziksel bir kuvvet gibiydi. Bağırsaklarıma çakılan sert bir şey gibi. Sırt çantamı kaptım, tuvaletlere koştum. Arkamdaki kabin kapısına yaslandım, destek almak için ellerimi duvarlara dayadım. Sonra midem bulandı, klozetin üstünde kusmaya çalışırken vücudumdaki ve ruhumdaki acıyla, dehşet içinde, inanmazlık içinde nefesim kesiliyordu. Yüzüme soğuk su çarptım, oradan ayrılacak kadar kendime geldim.

İlk düşüncem Maggie'ye gitmek oldu. Ama ona nasıl söyleyebilirdim? Onu ne hale getirirdi bu?

Yüklerimden kurtulmuş, ancak o anda sanki dünyanın tüm ağırlığını sırtlanmıştım. Yürüdüm, durmadan yürüdüm. Sanki bir el elimden tutmuş gibi, kendimi otobüs terminaline gider buldum. On beş dakika içinde bir otobüste, Castle Keep yolundaydım. Ne yapacağım, Viviane'a ne diyeceğim konusunda hiçbir fikrim yoktu. Tek bildiğim, oraya dönmek zorunda olduğum ve şimdi birbirimize her zamankinden daha çok ihtiyaç duyacağımızdı. Yuvamızda, birlikte olmaya ihtiyacımız vardı.

Zordu, Hart Tepesi'nden yukarıya, o yuvaya dönüş yürüyüşü. Ne kadar dik olduğunu unutmuştum. Kapının eşiğinde oturdum; anahtarımı bulamıyordum. Ancak o zaman, Reemie'nin kitabı neden bana vermiş olduğunu, satır aralarında aslında ne anlattığını anladım. Cehennem İncili. Nasıl da *aldanmıştım*.

Yarım saat sonra, yoldan aşağı gelen Gwynne'i gördüm. Bana koştu. Sarıldık. İkimiz de konuşmaya korkuyorduk, sanırım. Sonra:

'Baba' dedi Gwynne, 'Viviane hakkında...'

'Biliyorum' dedim, 'sanırım biliyorum, Reemie'nin ne yaptığını.'

Bir hafta sonra, Maggie'yi geri getirdim. Dr. Kenning'le konuşmuştum, çok fazla bir şey anlatmadan, ailevi bir sorunumuz olduğunu, Maggie'ye söylenmesi gerektiğini, başa çıkıp çıkamayacağı konusunda kaygılı olduğumu söylemiştim.

Sonra Viviane geri geldi.

Fırtına gece boyunca uğuldamıştı, hâlâ esip savuruyordu. Hepimiz mutfak masasının etrafına oturduk. Viviane öyle üşümüş, öyle tükenmiş görünüyordu ki. Nerede bulunmuş, neler yapmış olduğunu bilmeye ihtiyacımız olmadığını söyledim ona. Sadece eve dönmüş olduğu için şükrettiğimizi söyledim. 'Tek parça halinde' dedim, 'güvende olduğun için.' O zaman başını kaldırıp bana baktı ve gözlerinde gördüm ki... tek parça halinde değilim, güvende değilim, diyorlardı.

Bilmek, katlanmış olduğumuz her şeyden daha zordu. O zamandan beri sık sık, zayıf anlarımda, masumiyete özlem duymuşumdur. Ama bu, o, bizi yıkmadı.

Şimdi gitmeden, sizden son defa ayrılmadan önce, size dün akşamı anlatmak istiyordum, hepimizin akşam yemeğine oturmamızdan sonrasını.

Ne yemekti ama! Maggie'nin fırında pişirdiği şu etlerden biri, başlangıç olarak somon füme, çıtır meyve turtası, şarap. Daha önce hepsini mutfakta yakalamıştım; kızlar Maggie'ye yardım ediyorlardı. Birisi müzik açmıştı. Viviane kendi kendine mırıldanıyordu. Sessiz bir kutlama havası vardı. Masaya oturduk; yemeğe başlamak üzereydik. O sırada Maggie yanındaki

Gwynne'e uzandı ve Gwynne onun elini tuttu; sonra Gwynne Viviane'a, Viviane bana uzandı, ben de sonra Maggie'ye. Ve hepimiz birbirimize baktık, birinden diğerine. Bir tür şükredişti bu, yemeğimiz için değil, ayakta kalmış olduğumuz için. Dört kişilik dairemizde, birimizden diğerine geçen bir kuvvet, bizi kurtaracağını bildiğim bir güç hissettim.

Kitap

Gözlerim beni yanıltıyor olmalı. Bu sabah konferans salonunda... Uyuyamayacak, yazamayacak kadar gerginim. Sabahın üç buçuğu. Ne yapmalı? Bu genç adam. O fotoğraf. Bir sonraki adım?

Matyeus-Prinn, sinsi sinsi dolaşıyor. Beni alaşağı etmeyi nasıl da isterdi! Artık umurumda değil; çünkü o geri geldi. La Bella. *Meine** Olayların gelişimi neredeyse doğaüstüydü. Çünkü katılmam gereken konferans o değildi. Aklı başında hangi kişi *İnsanın Garip Varlığı: Kierkegaard'dan Camus'ya Varoluşçuluk* ile *Panini'nin Astadhayahi'sinde* (MÖ 5. *yüzyıl dolayları*) *Sesbilimsel Analiz*'i karıştırabilir?!!!! Ama ben karıştırdım. Körlük mü başlıyor, yaşlılık mı? Yoksa sözcüklere duyu-

* Alm.: Benimki. (ç.n.)

lan tutkunun kaybolması mı? Şu ya da bu nedenle, bir başlık gözlerimin önünde bir başkasına dönüşüyor. Sonra, aniden, başka bir tutku geri geliyor... Bu sabah, konferans. Salon tıklım tıklım doluydu, balık istifi. O işte oradaydı; rüyalarımın denizinden yüzüp gelmişti. Önümde oturan adamın omzuna dokunmak üzereydim ama konferans başlamıştı. Hepimiz ayağa kalktık, kürsüye çıkmakta olan büyük bilgini alkışladık. Hiç bu kadar yüksek sesle ve bu kadar uzun süreli alkış tutmamıştım. Tesadüf olabilir miydi bu gerçekten, insanın garipliği konusunda, filoloji değil de felsefe konusunda bir konferansa katılmış olmam, *onun* arkasında oturuyor olmam? Konferans bittiği zaman, sonu gelmez alkışlardan sonra, sardalye kutusu nihayet açıldı ve hepimiz sıra halinde dışarıya çıktık. Boncuk gibi parlayan gözlerimi adamdan ayırmadım. Çok da zor olmadı bu. Sıra dışı görünüşlü, çarpıcı bir tipti. Kırlaşmakta olan uzunca saçları yüzündendi. Onu kahverengi bir cüppe ve sandalet giymiş olarak hayal edebiliyordum, bir manastırın sıcak odasında oturan, İsa'nın bir askeri olarak ya da ortaçağda, bir tarlada, üzerinde el örgüsü bir tünik ve elinde tırpanla. Ondan gözümü ayırmamaya çalışıyordum; onu kaybettim, sonra üniversitenin dinlenme salonunda yeniden buldum. Yaşı geçmiş bir öğrenci miydi, acaba? Bir kitaba gömülmüştü. *Bir Varoluş Sorunu*. Yakındaki bir masaya oturdum; ara sıra göz atıyordum. Kalktığında, şehir merkezinin içinden bir kitapçıya, Okuma Odası'na kadar onu takip ettim. Kapısının kilidini açtı, tabelayı *Açık*'a çevirdi. Sahibiydi, demek. Fotoğrafı bir daha görmek için çıldırıyordum. Konferans salonunda önümde otururken açtığı cüzdanının içinde olanı. Yüzü gözüme ilişmişti, kuzguni saçları, o solgun... Daha fazla yazamayacak kadar duygu yüklüyüm. Ah, sözcüklerin faydasızlığı... *faydafiflığı*. Açıkça söyle, Reemie. Söyleyeceğim: Otururken, cüzdan ceketinin cebinden ya da arka cebinden kayıp düşmüştü. Cüzdanı yerden aldım ve ona uzattım. Daha da açık: Aynı anda, dağıtılan konferans metni elimden kaydı ve dikkatsizlikle cüzdanı metinle birlikte yerden aldım. Apaçık: (Kasti kaza olarak) düşürmüş olduğum konferans metnini yerden almak bahanesiyle, cüzdanı da aldım ama tam o anda adam arkaya döndü. Özür dilerim, dedim; ama bu sizin galiba.

Evet, kendimi daha iyi hissediyorum. Arınmış. NB. Sıcakoda mı? Benim Başvuru Sözlüğüm'de yok bu. Sözcükler, sözcükler...

Bu akşamüzeri, Matyeus-Prinn'le. Onun çalışma odasında. Cam kâğıt tutucusunun kaybolduğunu söyledi bana. Bir armağanmış, anlaşılan, karısından... Karımdan diyecekti sanırım ama sözcüğü ortasında kesti. Karısını sevip sevmediğini merak ettim; yoksa emir altında mıydı, korkuyor muydu? Evde tatmin olmayanların hırslarını sık sık tanıdıklardan, yabancılardan aldıklarını deneyimlerimden biliyorum. Onu görmüş olup olmadığımı sordu, kâğıt tutucusunu.
Yine radyatörün ızgarasına bakıyordum, arkasında İspanyol şarabı sürahisinin saklandığı içki dolabının kafesli kapağına. Bir günah çıkarma odacığına girdiğim tek vesileyi düşünüyordum. Mutti her şeyden çok bir pagandı, eğer herhangi bir şey idiyse. Fal kartlarıyla acemice uğraşmaları, mesela. İnancından vazgeçmiş bir Katolik olduğundan kuşkulandım hep. Bir defasında, külot çekmecesinin dibinde siyah, dantel bir peçe ve bir tespih bulmuştum. (Orada ne işim vardı?) Tanrı korusun, eğer Mutti inançlı biri olsaydı, "yedi / yirmidört" Meryem'e seslenirdi; güncel deyiş böyle, sanırım. Kilise'nin, aslında genel olarak dinin, hayatımızda yeri yoktu. Hatta gezip gördüğümüz –(???)– ziyaret ettiğimiz sayısız kasaba ve kentte, tüm o anıtsal yapıları, inanç abidelerini es geçerdi. Oysa ben hep içeriye girmeye can atardım. Strasbourg'daki kırmızı kumtaşından o katedrali, göklere yükselen o muazzam minareyi hatırlıyorum. İçeriye girmek istiyordum... Gerçekten istiyordum, o harika vitrayı, güllü pencereyi görmeyi. Meuse'ün üzerinde yükselen, Verdun'ün ikiz kuleli katedralini. Ama Mutti hep kolumu yakalar, beni uzaklaştırırdı. Her zaman onun yapmak istediği şey ön plandaydı, her zaman. Bencildi. Neredeydik, görünüşe göre yasak olan o eşiklerden birisini geçmeye cüret ettiğim o gün? Mutti saçını yaptırmaya falan gitmişti. *Mutti birazcık süs püs istiyor, Roberr*. Mutti yatak odasında saatlerce süslenirdi. Beni bir kahvede ya da bir otelin çay salonunda bırakmıştı. Viyana'da mıydı? Çünkü Sachertorte yediğimi hatırlıyorum. Son lokmayı yutarken, onun geri gelmeyeceğine dair ani bir korkuya kapıldım. Benim yüzümden. O gün daha önce bir dükkân sahibine şöyle dediğini duymuştum: *İnsan tek başına olunca... çocuklar... nasıl olduğunu bilirsiniz, öyle zor ki*... Ben ayak bağıydım, demek. Kahvenin/otelin karşısında bir kilise vardı. Kapının üzerinde mavi elbiseli bir kadın asılıydı. İçeriye girmek istiyordum. Görmek istiyordum– hayır!– içeriye girmek zorundaydım. *Leydimizin Kilisesi*. Söylemem gerekiyordu... Ama kahveden ayrılmaya cesaret edeme-

dim. Sonra, iki katalizör: Solda sırtüstü yatan, arka bacakları açılmış, arasından kan sızan ölü bir sincap... Yolun karşı tarafında, bir su çeşmesinin üzerine eğilmiş, suyu yakalamaya çalışırken başı sallanan bir kadın... o sallanan baş. O kan. Bir garsondan, annem dönecek olursa, ona yolun aşağısındaki kitapçıya gitmiş olduğumu söylemesini rica ettim ve kiliseye koştum. İçeriye girdim. Bunu yaptım. Cesaret ettim. Ve uzakta, karanlık bir köşede, kutuya benzer günah çıkarma odacığını gördüm. İçerideki bir lambanın yüreğe benzeyen küçük, kırmızı ışığı beni oraya çekti.
–Ah peder (P büyük harf mi olmalı?), günah işledim.
–Anlat bana, oğlum.
–Annemi çok kötü yaraladım, dedim. Onu öldürdüm galiba, dedim. (Günah Çıkarıcı Peder'in nefesini hızla içine çektiğini duydum. Onu şaşırtmış mıydım?)
–Çok fazla kan vardı, dedim.
NB. *korkunç*, Titi... *korkunç*, demek istedim.
Dipnot. Günah çıkarma, bir tür şeytan çıkarma mıdır?

İki katalizör. İki anı için. Biri daha sonra ve diğeri karanlık ve uzak bir geçmişten (hep öyle değil midirler?). (Artık klişelere karşı çaresizim, özür dilerim.) Bazı insanlar bastırır, gömer. Ama ben hiç bunu yapamamışımdır. Gerçi unutmak için daima elimden geleni yaptım. Daha sonraki anı: O, dizlerinin üstüne çökmüştü. (Ben galiba on altı yaşındaydım.) Annenizi sevseniz de ondan nefret etseniz de onun için hiçbir şey hissetmeseniz de onu yalvarma durumunda görmek iyi bir şey değildir. Böyle utanç verici bir görüntü gölge düşürür, utanç verir. Mutti, İngiltere'den gelen profesörle. Paris'teki daireye gelmişti. Kock Rıhtımı'ndaki daire miydi? Hayır, Lyons'takiydi. Rhone nehrinin (yoksa Saone miydi?) kıyısındaki kaya yüzünün içine inşa edilmiş bir apartman bloğu. Pierre-bilmemne Rıhtımı. Sırf Mutti'yle üniversitedeki yerim hakkında konuşmak için onca yol gelmişti. Onun deyimiyle, "okulun şerefli binalarını" ve beni övüyordu. *Oğlum bir kazanç olazak*. *Bir kazanç*, diyordu. *Zu gibi*, *Rob-err*, demişti bana, *zu gibi okuyacaksın... gözlerin kapalı*! İğrenç görünüşlü bir adamdı, bu profesör; başının üstü karaciğer lekeleriyle dolu, gözleri kirpiksiz ve suluydu. O zaman, Mutti'nin benim için nelere katlandığını düşünürdüm ve sonra ama nelere katlandığına bir bak, diye düşünürdüm. Her iki durumda da suçluluk duyardım. Yerde, adamın

ayaklarının dibinde bir şey aradığını sanmıştım, belki de düşürdüğü bir küpeyi; onları hep kaybederdi. Başı bir aşağı, bir yukarı sallanıyordu. "Mutti, ne yapıyorsun" dedim. O telaş ve şaşkınlık. Kıpkırmızı olmuş yüzleri. Yarım saat sonra, profesörle "mülakat"ımın ardından, üniversitedeki yerim artık sağlama bağlandığında, profesör "tüydükten" sonra, Mutti mahcubiyetle, "Evet, Rob-err, bunu kutlamalıyız. Oral zınavı geçtin" dedi. (Bir şifre miydi bu? *Oral*. Çünkü o tek sözcükte, tüm çocukluğum sessizliğini koruyordu.) Neredeyse on yedi yaşındaydım. Erkek olmuştum. Gariptir ki artık annemden o kadar korkmuyordum. Daha sonra yazılı sınavı da geçmem, benim için bir muamma olmuştu. Benim için kaç defa dizlerinin üzerine çökmüştü? Neden kendini böyle küçük düşürüyordu? Çünkü hakikati biliyordu. Gereken şeyler, o zekâ bende yoktu işte; bu işi "kıvıramazdım". Onun geri verme şekli miydi bu? Bana yaptıkları, benden aldıkları için? Canlı canlı yutulduğumu gördüğüm o aralıksız kâbuslar için?

Onun yüzü. Fotoğrafta. Konferans salonunda, yerde. Ingeborg. Bana bakıyordu. Bu tutku. Merak ve heyecandan ölüyorum. Sabredeceğim. Sadece bir iki gün daha. Yüzey çatlıyor. Duygular taşma tehlikesinde. O bana geri geldi. Tatlı, nazik çocuk. Babacığı için her şeyi yapar. Helnea ne bilirdi ki? *Beni iğrendiriyorsun, Jabz Reemie*, demişti. Sevgiden anlamazdı o. Sabredeceğim. İki gün geçsin, sonra Okuma Odası'nı ziyaret edeceğim. Yarı emeklilik. Kendimi hiç de farklı hissetmiyorum, Matyeus-Prinn'e söyleyip durduğum gibi. (Sorup duruyor.) Beni defetmek için bahane arıyor. *Serbest bir adam olmak nasıl bir duygu, Reemie*? Pusuda bekliyor, çalışma odamın önünde dolanıyor, özel dersleri gizlice dinliyor. Hiçbir suçluluk duymuyorum. Öyle değil mi? Yarım. Yarı zamanlı. Peşine düşmek için bol zamanım var, o halde.

Bugün Okuma Odası'na gittim, Bay Goode'u görmeye ve bir tesadüf oldu; mitoloji raflarına bakınırken, o kitaba rastladım. Sayfalarını çevirdikçe güçlü bir reaksiyon hissettim. Neredeyse Pavlov tarzında. Ufak ama yine de güçlü bir boşalma. Tekrarlıyorum, kontrolümün dışında olan şeyler var. Bu Phineas Goode beni sokağa kadar takip etti. Bana sormak zorunda kalmanın onu utandırdığını görebiliyordum. *Dr. Reemie*... Oradan geçen bir öğrencim beni kurtardı. Nasıl da "kolayca ağfımdan dökülüyor". Küçük bir öykü anlattım. Sözcüklerle

gönlünü çeldim. Bir yetenek. Bir Mutti numarası. *İskandinav Tanrılarının Hikâyeleri*'nin bir nüshasını edinmek bana büyük bir zevk verdi; yumurtamsı renkli enfes bir kapağı vardı. Helnea'nın Büyük Yangın'da imha ettiği kitapların çoğunu bu yöntemle biriktirmiştim. Beni kitabı cebe indirmeye iten sadece edinme zevki değil. (Tuhaf bir ibare, evet; ama arkasında yatan duygu da öyle.) Sadece zevk değil, utanç da. Daha doğrusu, içimde ikisinin nasıl girift bir biçimde bağlı olduğu. Demek istediğim, Mutti bana o güçlü İskandinav tanrılarının hikâyelerini anlatırken hem utanç hem de zevk duyardım. Bedenimdeki hisler. İşin ironisi beni ağlatıyor. Anlarsınız, o bana kendimi "iktidarsız" hissettirirdi. Kitap rafta öne doğru çıkmıştı. Kendini bana sunuyordu. Sizden bir şey alındığı zaman... Bunların hiçbirini hatırlamak istemiyorum. Ama hırsızlığımdan paçayı kurtardım. Her zaman da kurtarmışımdır.

Bugün Okuma Odası'na gittim. İlgisini çekmiş bulunuyorum. Bu Phineas denen tip ve ben kafaca anlaşıyoruz. "Ebedi öğrenci" tabirini akla getiriyor. Kısa ama yoğun bir sohbetten sonra, başlangıç olarak Nietzsche'nin *Beyond Good and Evil** göz gezdirmek isteyebileceğini söyledim. Evet, konferansıma katılmaktan onur duyarmış. Çok iyi hazırlanmalıyım. Birinci sınıf bir gösteri yapmalıyım. Bir akıl hocasına ihtiyacı vardı demek, öyle mi? (Peki, benim bir araştırma asistanına ihtiyacım olabilir mi, diye düşündüm, pis işleri yapacak birisine?) Çalışmayı çok seviyorum, dedi; ama bir yandan kitapçı, bir yandan aile varken, Dr. Reemie. A, çocuklarınız mı var, dedim. Bir kız mı? İki tane mi? Ne kadar güzel. A, evet, evet lütfen, fotoğraflarını görmeyi çok isterim. Beş ve sekiz yaşlarında. Biri sarışın, biri esmer. Kuzguni. O. Beden yaşlanabilir ama sevgi yaşlanmıyor. Onun ruhu. Ingeborg'um.

Öyle kısa bir sürede öyle çok şey oldu ki. Neredeyse fazla hızlı. İmkânsız değilse de zor olacağını düşünmüştüm. Ama olaylar hızla ve kolaylıkla gelişiyor, olanların olması gerektiğinin bir kanıtı. Bir davetiye aldım; olumlu cevap verdim. Evet, çaya gelmeyi çok isterdim. Kremalı kekler olacağını umuyorum. Sanırım benden hoşlanıyor, bu Phineas denen adam. Önüne ne kadar çok çalışma koyarsam, o kadar açlık duyuyor. Ona "genç prens" dediğimde gözlerindeki o ışıltı. Bir hafta var, o halde.

* *İyinin ve Kötünün Ötesinde. Bir Gelecek Felsefesini Açış*, Friedrich Wilhelm Nietzsche, Çev. Ahmet İnam, Say Yay., 2. Basım, İstanbul, 2004. (y.h.n.)

Bu öğleden sonra. "Gözlerin parlıyor ve canlı görünüyorsun, Reemie" dedi M-P Fazla parlıyor, demek istedi.

Kristal bir denizden berrak ışınlar
Ve huzmeler ihtişamla ışığını yükseltiyor.
Orada bir çocuk yaşıyordu...

"İncil"den. 1400 dolayları. Yazarı bilinmiyor. Bir çocuğun ölümü için ağıt. Görünüşte. Ama çok daha fazlası. İsa, Tanrı, Kuzu, Kıyamet.

Bu o. Benim Inge'm. Yaşadığı yer çok garip. Hart Tepesi'nde Castle Keep. Çıkış beni nefes nefese bıraktı. Böyle tırmanışlara alışık değilim. Evin içinde, gözleri kör eden renkler. Oraya vardığımda eşi, Bayan Goode, stüdyosunda resim yapıyordu; "Valkür'lerin Geçişi", gürleyen, sağır eden bir resim. Boyaya bulanmış, hulyalı gözlü tipik bir ressam; sizi-bekliyor-muyduk, diyen bir bakışla beni ön kapıda karşıladı. Dr. Reemie mi? Ah, lütfen, çok özür dilerim, lütfen, içeri gelin. Ben de girdim. Arka bahçede oynuyorlardı. Kızlar. Onu gördüğümde ağlayacak gibi oldum. Belli ki tatlıya düşkün olduğum Bayan Goode'a bildirilmişti. Hepimizin kötü huyları vardır ve bu huyumu seve seve itiraf ediyorum, dedim. Ilık "sütlü-kremalı" strudel* ve vanilya sosu! Linz turtasına benzer bir şey ve çanak çanak çırpılmış krema. Kızlar çok sevimli, cana yakındı. "Sizin için birer övünç kaynağı, Phineas ve Bayan Goode" dedim. "A, Maggie deyin lütfen" dedi. Aileden biriydim, o halde.

Hevesli öğrenci ve ben, bira içmek, felsefe/ilahiyat/kitap tartışmaları yapmak için düzenli olarak buluşuyoruz. Artık tek tük ve aralıklı olan konferanslarıma katılmayı âdet edindi. Ortaya bir fikir attım: Düşüncelerini berraklaştırmak için belki bir iki makale hazırlamak isteyebilirdi; filolojiye derin bir tutku duyuyordu, ruhu arayış içindeydi. Ben de onu başlıklarla besliyorum: *İnsanlar Birer Ada Değildir – İrdele; Kötülük Kötülüğü Doğurur mu? – İrdele;* makaleler, okunmasını tavsiye ettiklerim. *Tavuk ve Yumurta/Masum ve Suçlu – Milton'ın* Areopagitica*'sıyla ilgili olarak irdele: İyilik ve kötülük anlayışı, bölünen ikizler dünyaya atıldılar.* Bu Phineas çok aç. Üniversite kütüphanesinin çalışmaları için ideal olabileceğini söyledim; aile yüzünden dikkati dağılmazdı, mebzul miktarda başvuru kitabı vardı. En iyisi akşamdır,

* Meyveli bir yufka tatlısı. (ç.n.)

dedim, dükkânda işi bittikten sonra, öğrenciler birahaneye gitmeye eğilimli oldukları zaman. Geçen gün, St. Bartolph'un ana kütüphanesine giderken, Bayan Finlay'in onun dikkatini çekmeye çalıştığını gördüm. Şimdi Bayan Finlay, *Blaustrumpf** diyebileceğiniz biri, cidden akademik bir hanımefendi; ama bir erkek öğrencinin beyan ettiğini duyduğum gibi, "bir içim su". Ah, Phineas ona nasıl da bakmıştı. Bir kenara yazdım bunu. Bir işe yarayabilirdi. Bir süre sonra, önüne koydum; kızın Gwynne'in sağırlığıyla ilgili olarak, dedim, Bayan Finlay uzman sayılır, onun alanı bu, biliyor musun, Sağırlık ve İletişim. Evet. Kitapçı, makaleler, şimdi de Bayan Finlay. Phineas'ın işi başından aşkın olacak. Peki ya eşi? Dinlenme odasında bir broşüre rast geldim. Yerel yetişkin eğitimi merkezi, bir sanat öğretmeni için ilan vermiş. Akşam kursları. Bir süre bekleyeceğim, sonra sessizce önüne koyacağım. Ama– aman Tanrım– anne baba böyle başka şeylerle meşgulken, kızlara kim bakacak,o ayak bağlarına?

Ne mükemmel bir aile, Goode'lar. Biraz kıskandım. Cennetlerine hiçbir şey nüfuz edemezmiş gibi. Yine de... küçük çatlaklar mı var? Bayan Goode'un bir anne olarak yeterliliği konusunda bütünüyle güvenli olmadığını seziyorum. Küçük Vivvy'nin, en azından benimle beraberken, terbiye timsali olduğuna onu ikna edinceye kadar akla karayı seçtim. Phineas'a gelince, ailesini muhafaza etme/koruma ihtiyacında korkunun kokusunu alıyorum. Tanrı herhangi bir şeyin bu aileyi bozmasından korusun. Bu ikisi önce kendi yüreklerine bakarlardı, herhalde. Yapacak işlerim var. Zayıf noktalar, Aşil topukları, ruhlardaki çatlaklar işte bunlar. Bir insanın yüreğini kendi aleyhine çevirmek ne kolay.

Ayak bağı. Yalnız bir anne için ne biçim bir hayattı, kim bilir? Sık sık merak etmişimdir. Ne sıkıcı. Çünkü Mutti çekici bir kadındı. Tutku doluydu ve gizem. Başka bir yaşamda bir kontes, bir ilahe olabilirdi. Benim görüşüme göre, başka kadınlar onun yanında sönük kalıyorlardı; basit çuval bezi gibi, basma gibiydiler. Ama Mutti gece yarısı mavisi bir pelerindi. Yakışıklı bir kavalyeyle gezmeye özlem duymadı mı hiç? Benimle olmak için bu zevklerden gönül rızasıyla mı feragat etti? Beni hiç bırakmazdı, hiç kimseyle. Anlatabileceğim şeylerin korkusundan mı? Beni sevme biçimi konusunda? Onunki,

* Alm.: Mavi çoraplı. Aydın, kültürlü kadın anlamında kullanılır. (ç.n.)

ecnebi oluşunun, aksanının cazibesiydi (ki bu ona çaresiz bir nitelik verdiği için cazip kılıyordu, yani çaresizliğin cazibesiydi. Konuşmayı öğrenmekte olan bir bebeği aklıma getiriyor.) Bir şişe sarışınıydı o (cin ve peroksit şişesi). *Köklerim*! *Köklerim*, *Rob-err.* diye bağırırdı, aynada saçlarını görmem için beni çekerek, sanki ayrım yerindeki koyu çizgiden ben sorumluymuşum gibi. Gerçek şuydu ki onun kökleri yoktu, en azından benim bildiğim kadarıyla. İngilizce'sinde Almanca, Fransızca, Fince çeşnisi vardı. Aksanı bir 'smorgasbord'du.* Kendinden bazen Si-Si diye söz ederdi; oysa Avrupa'dan gönderilen paketlerin üzerindeki isim Sigurd'du. Gerçi bazen kendinden Gerd ya da Ran ya da Roskva, Sif, Volva, Freyja, Frigg diye de söz ederdi. Onu Almanya'daki dairelerimizden birinin içinde (orada mıydı?) vals yaparken görüyorum, pencereleri fora edip yüzünü güneşe çevirir gibi yukarı çevirirken oysa dışarıda kar yağıyor olurdu. *Roskva'nın nefes almaya ihtiyacı var, Rob-err*! Sonra bana, gece yarısı güneşinin diyarındaki kızak gezilerini ve fok avı seferlerini ve Kuzey'in büyük tanrıları arasındaki savaşları anlatırdı... Sanki onları yaşamış ve solumuşmuş gibi. "Nereden geldiğini" asla bilemedim. *Uzakların sislerinden, Rob-err... Dişi bir kar devinin buzlu nefesinden.* Ya da bir hâkimin karşısındaymış gibi odanın ortasında durur, gururla ve meydan okuyarak başını kaldırırdı: *İskandinav asıllıyım*. Doğum yerinden çoğul olarak söz ederdi. Bazen Helsinki olurdu bu, bazen Kopenhag ya da Trondheim, Uppsala veya Finnmarksvidda dağ platosunun tam ortası ya da Storvannsvein'le Strandgata'nın birleştiği yerdeki Hammerfest. Ya tam olarak açık değil ya da fazlasıyla belirliydi bunlar ve etkisi, kökenlerini müphem bir hale getirmek oluyordu ve beni de köksüz bırakıyordu. Ama beni sevdiğini biliyordum. Özel bir sevgi olduğunu söylüyordu bunun. Varı yoğu bendim. "Baba" meselesinden yalnız bir kez söz edildi. Bana fotoğrafı gösterdiğinde dokuz ya da on yaşındaydım. Üniformalı, yakışıklı bir adam gözüme ilişti. Onu gözlerimin önünde sallamıştı. Merhametinden mi zalimliğinden mi, kim bilir? O *adama bunu yaparım işte*! Fotoğrafı yırtıp parçalarını pencereden dışarı attı. *Gecenin içinde kar taneleri gibi düştüler*. Zalimliğinden. Ondan sonra uzun bir süre, bu beni huzursuz etti. Çekimleri karıştırma huyu: *Bunu yaparım işte*... Hayalimde onun, babamın vücudunu parçalayıp sokağa attığını canlandırıyordum. Hatırlıyorum, resmi pençe haline getirdiği ellerinin arasında tutmuştu; iki sıra inci beyazının arasında yakaladığı bir av gibi. Dişleri, evet. Aklımdan hiç

* İskandinav usulü açık büfe. (ç.n.)

çıkmayan bir imge: Bir çizgi romandaki sırıtan kötü adamın, beyaz mezar taşlarına benzeyen dişleri. Gümüş kürdanla biteviye onları karıştırırdı. Ben üniversiteye gitmeden önce onu bana verdiğinde, onu asla kullanmamaya niyetliydim; onun çürükleri ve oyuklarındaki çürüyen et liflerini zorlayarak çıkarışını düşündüğümde... Ama nasıl olduysa ben de bu alışkanlığı edindim. Daima beyaz ojeyle boyalı o tırnaklar. Banyo rafında duran şişenin üzerinde B U Z L U B E Y A Z yazıyordu. Her bir harfi, aradaki her bir boşluğu yakından tanıyordum. Serin, beyaz, sarışın, yarı saydam, berrak. Ama bir film yıldızının ışıltısı değildi onunki. Saydamlığı, parlaklıktan ziyade noksanlığı ima ediyordu. Saçını *Dietrich* dediği bir tarzda taramaktan hoşlanırdı; yoksa *Harlow** muydu? Ama dökümlü ve yumuşak olduğunu, dokununca uyandırdığı duyguyu hatırlıyorum. Koyu renkli üçgeni, kanı da hatırlıyorum. Onun içinden kan aktığına inanmak zordu. Ah ama akıyordu. Kan. İngilizce "blood". *Blod bluot bloth*. Çiçek gibi açıyordu. İngilizce "bloom". NB: *blowan*, Eski İngilizce'yle bağlantılıdır; kök *blowan*, "çiçek açmak" demektir. Bacaklarının arasında kızıl bir gül. Bacakları... Bir defasında bana, eskiden Rus Balesi'nde balerin olduğunu söylemişti. *Sahne kırmızı gül buketleriyle kaplandı, Roberr, beni çok sevdiler, bana bayıldılar*. Bir başka sefer, bir zamanlar hayatının aşkının bir başbalerinle kaçtığını ve hüznünün nedeninin bu olduğunu söyledi. *Balerin mi*? *Hah*! *Bacaklarını görmeliydin, Roberr, kütük gibiydiler*... öyküler, o öyküler. Denedim. Güvenmeyi öyle çok istedim ki.

* Marlene Dietrich ve Jean Harlow, 40'lı yılların seks sembolü film yıldızları. (ç.n.)

Viviane

Sadece" bir ses, dedi Viviane, taş yığınağının ağzından konuşuyor, Rob'a, daha sonra ailesine anlatacağı şeyi anlatıyordu. Rob ona eve dönmesini söyledi; Viviane orada, Castle Keep'te, Gwynne'i onu bekler bir halde buldu. Ama onlara her şeyi anlatamamıştı. "O yüzden bunu duymalısınız, dedi, benim bundan hakikaten kurtulabilmem için." Bir şekilde onu affetmeyi öğrenmek zorunda olduğunu bildiğini söyledi, gerçi bunun mümkün olup olmadığını hâlâ bilemiyordu. Üç yıllık bir süre boyunca devam etmiş olduğunu söyledi. Sekiz yaşındayken başlamıştı. Onun nasıl adım adım kendisine yaklaştığını anlattı. Gwynne'in kızılgerdanına benzer bir biçimde, sanırım. Kafasında her şeyin karmakarışık olduğunu ve kendini bu yükten kurtar-

manın tek yolunun, sadece bir kez olmuş gibi anlatmak olduğunu söyledi.

"Beni yargılamanızdan korkuyorum" dedi.

Sanki iki tane ben vardı, onun bunları yaptığı Vivvy ve sanki yapmıyormuş gibi davranan öteki ben.

Gwynnie yattıktan sonra. Divanda oturuyoruz, o ve ben. Yakında yukarıya çıkıp yatma vaktimin geleceğini biliyorum ve artık kendimi yorgun hissediyorum; ama Profesör Reemie bana anlatacak özel bir öyküsü olduğunu söylüyor.

'Rahat oturuyor musun, Vivvy?'

'Evet, Profesör Reemie.'

'O halde başlayayım.'

Parmaklarının saçlarımın arasında gezindiğini hissediyorum, bana Kızını Kaybeden Adam'ın öyküsünü anlatırken. Parmaklarının ensemde gezindiğini hissediyorum. Bu gıdıklanma duygusu oldukça hoşuma gidiyor. Açık açık söylemiyor ama bir şekilde beyaz şatodaki kızın ben olduğumu, iyi adamın kızının ruhu olduğumu biliyorum.

'Artık yatma vakti' diyor. Elimi tutuyor ve birlikte merdivenlerden çıkıyoruz; kafamda, hiç kimsenin bizi bulamayacağı, kuledeki gizli odaya giden spiral merdivenleri tırmanıyoruz.

'Şimdi çok sessiz olmalıyız çünkü kardeşini rahatsız etmek istemeyiz, değil mi?'

'Ama kardeşim duyamaz ki' diyorum.

'O zaman her şey harika, değil mi?'

Banyonun kapısını kapatıyor ve kilitliyor.

'Sadece güvende olmamız için' diyor.

Çok özel olduğumu biliyorum. Bunun bizim sırrımız olduğunu ve başka hiç kimsenin, Gwynnie'nin bile bilmemesi gerektiğini biliyorum. Öyküyü düşünüyor ve ormanda kızın başına neler geldiğini hatırlıyorum. Bir daha asla ormana gitmemeye karar vermişim.

Bana söylediklerini aynen yapıyorum. Yapmak zorunda olduğumu biliyorum. Sesinde duyuyorum bunu, bir titreme var, sanki o da biraz korkuyormuş gibi, bir de yavaş ve derin derin soluyu-

şundan. Mavi sandalyeye oturuyor. Sabahlığımın kemerini çözüyor, düğmelerini açıyor ve onu çıkarıyor. Sonra geceliğimin eteğine uzanıyor ve başımın üzerine kadar kaldırıyor. Kalın dilinin, o kremalı kekleri yerken yaptığı gibi dudaklarını yaladığını görüyorum.

Söylediklerini harfi harfine yapıyorum.

Şimdi banyonun zeminine yatıyorum. Çok soğuk. Buz gibi.

Leğene su dolduruyor, ılık su ve bu güzel. Sonra bir lif alıp suya batırıyor ve sıkıyor. Sonra beni yıkıyor.

Yüzümü, boynumu, kollarımı, göğsümü, karnımı, bacaklarımı yıkıyor. Biraz da bacaklarımın arasını ve bundan pek hoşlanmıyorum çünkü... Çünkü ben olsam parmağımı öyle her deliğe sokmazdım. Çünkü örümcek falan olabilir... Çünkü orası mahrem bir yer.

Şimdi aynı sırayla beni kuruluyor.

Artık üşümüyorum galiba ya da hiçbir şey hissetmiyorum. Sanki tenim lastiktenmiş gibi. Ama sonra elini cebine sokup tüyü çıkarıyor ve bunun şapkasındaki tüy olduğunu görüyorum. Tıpkı öyküdeki tüy gibi.

Raftan bir bardak alıyor, diş fırçası bardağını; tüyü içine batırıyor. Bardakta kızılgerdanın kırmızı göğsünü sıkıp çıkardığı kan var. Sonra üstüme, vücuduma o özel işaretleri çiziyor. Başımdan ayak parmaklarıma kadar. Bense biraz gülüyorum ve babam ayaklarımı gıdıkladığı zamanki gibi kıvranıyorum. Çünkü bu gerçekten gıdıklıyor ve bunu hissedebiliyorum.

Oldukça hoşuma gidiyor. Ama gülmemem gerektiğini düşünüyorum. Çok yüksek sesle gülmememi çünkü Gwynnie'nin uyanabileceğini söylüyor. Ama Gwynnie duyamaz ki, diyorum ona.

Bütün bunlar bitince eğilip beni öpüyor. Beni öpüyor çünkü beni seviyor; çünkü ben onun kızının ruhuyum.

Şimdi aniden, daha büyüğüm. Artık sekiz yaşında değilim. Vücudum değişmiş. Hâlâ değişiyor. Bazen çıplak olarak aynaya bakıyorum ve bu vücut gerçekten benim mi, diye düşünüyorum. Artık küçük göğüslerim var ve orasının, bacaklarımın arasının bi-

çimi farklı, daha saklı görünüyor. Ama yine de banyonun zemininde yatarken kendimi örtmek istiyorum. Çünkü utanıyorum ve kendimi kirli hissediyorum. Sanki benden bir şey alınmış gibi. Yüzümü öptükten sonra yavaş yavaş aşağıya kayıyor, vücudumu öpüyor. Dudakları soğuk ve ıslak. Ama tenim bana ait değil. Şimdi *Inge, Inge'm, canını acıtmayacağım*, diye fısıldıyor. Ama canımı acıtmadı ki. Sonraki şeyi yapıncaya kadar. Ayağa kalkıyor ve bu biraz zaman alıyor. Göbeği o kadar şişman olduğu için, herhalde. Sonra etrafına bakınarak bastonunu arıyor ve ben, o eski bastonu neden banyoya getirdi, diye düşünüyorum. Ökseotu. O acayip saplı baston. Ormandaki çam kozalakları gibi. Mavi saplı bıçağı yanımda, yerde görüyorum. O hep orada. Şimdi gözlerimi kapatmam gerektiğini söylüyor. Ben de kapatıyorum. Gözlerini açma, diyor, bu canını acıtmayacak, canını acıtmayacağım. Sesi bir tuhaf, kalın ve alçak. Sanki birisi boğazına sarılmış ve var gücüyle sıkıyormuş gibi. Sanki ağzında karamela varmış gibi. Sonra bacaklarımın arasında sert bir şey hissediyorum. Bu canımı acıtıyor. Bu hiç hoş değil, bunu sevmedim. 'Lütfen, lütfen yapmayın' diyorum, çok alçak bir sesle; çünkü artık sahiden Gwynnie'yi uyandırmak istemiyorum, diye düşünüyorum, duymayacağını bildiğim halde ve o beni duymuyor. Yapmamasını söylediğim zaman, o şeyin bacaklarının arasından çıktığını gördüğüm zaman hiç beni duymuyor... tuz tadı gibi, bir yudum deniz suyu yutmak gibi.

Sekiz yaşındaydım, sonra dokuz ve sonra on oldum. Ve sonra bunlar artık olmadı.

Kandan hiç korkmazdım, hiçbir zaman. Onun için kesiyordum. Kanı görmek için. Gerçek olduğumu bilmek için. Hissetmek için. Reglim başladığı zaman bunlar kesildi. 'Biraz erken' dedi Maggie; ama ona benziyor olmalıymışım çünkü o da erken başlamış, öyle dedi.

Bir gün, banyoda, ona söyledim.

'Kanıyorum, Profesör Reemie, bakın, kan var.'

Sonra gitti. Kaçtı. Kaçıp gitti.

Bana bir daha gelmediler. Altı öykü anlatılmıştı. Altı mı? A, tam olarak değil; çünkü Reemie'nin kitabı henüz bitmedi ve onun da bir söz hakkı var, sanırım. Gerçi son söz onun olmayacak. Ama "nasıl" sorusu yanıtlandı: hileyle, oyunlarla, sözcüklerle. (Gerçi nasıl hiç anlamamış olduklarını daima sorgulayacaklardır.) Reemie olayların gelişimine biraz katkıda mı bulundu acaba, diye merak ediyorum. Mesela, yabanda dolaşan Aziz Antonios'un öyküsüne başvuracağım şimdi; güzel, cazibeli bir kadına dönüşen şeytan onu baştan çıkarmaya çalışmış. Bayan Finlay Phineas'ı baştan çıkarabilecek birisiydi, değil mi? Ve Maggie/Marguerite şu sanat derslerine kendisini adadı ama neden ders verdiğini hiçbir zaman tam olarak anlayamadı; öğretmen arayan o ilan

nasıl da beklenmedik bir biçimde karşısına çıkmış, adeta kucağına düşmüştü.

Kitap, o halde. Sayfa kenarlarının beklenebileceği gibi altın yaldızlı değil, iyice aşınmış olduğunu görüyorum, sanki birisi onları defalarca çevirerek bir şey aramış gibi. Ne? Bağışlanma mı?

A, bu arada, bakın ne buldum. Viviane'ın yaptığı çizim. Şey hariç, siyah beyaz... Doğrusu gerçekten müthiş bir benzerlik. O ufak ayaklar, eller, o patlak gözler ve şapkadan aşağıya salınan, tilki kuyruğuna benzer o tüy. Yine de figürün kuşa benzer bir yanı var; burnu gaga gibi, o şişman göbek tüylü ve kırmızı, şey gibi kırmızı...

Bir küçük nokta... o kan. Reemie'nin Castle Keep'e bir daha gitmeyişinin nedeni o muydu? Ama neden?

Mutti. Bir haç takardı, gümüş bir zincire asılı ve boğazına oturan siyah mineli bir haç. Ameliyattan kalma düzgün bir yara izi gibi. Birisi içeriye girmiş ve bir meleğin sesi yerine bir şeyin sesini mi koymuştu? Bazen, o annem değilmiş, başkasının sesiyle konuşuyormuş gibi gelirdi bana.

O kan, evet. Bacaklarının arasında. O açık bacaklar, Helnea'nın bacakları... Helnea nereden çıktı şimdi? Ama onu açıkça görüyorum, kitaplarımı yakışını, alevler içindeki yığının üzerine yerleştirdiği şeyi. Kir konusunda, temizlik konusunda aşırı hassastı. Birçok şey onu tiksindirirdi. Ne zaman Ingebiorg hasta olsa, ki sık sık olurdu çünkü migrenler mutlaka mide bulantısını tetiklerdi, ortalığı temizlemek zorunda kalan annesi değil, hep ben olurdum. Helnea onun bezlerini lastik eldiven takarak değiştirirdi. Gerçi itiraf etmeliyim ki bazı şeyler beni de tiksindiriyor. Kız öğrenciler "ayın belirli günlerinde" leş gibi kokuyorlar. Bunun bir lanet olduğuna inanan, kadınlarını mağaralara ve uzak yerlere sürgün edenler Persler değil miydi? (Bu arada, bir başka Pers inanışı da Tanrı'yla şeytanın ikiz kardeş olduğudur.) Haklıydılar da. Bir tür bozunma, çürüme, yitim bu. Belli günlerde, kalabalık bir konferans salonunda, kusacağım geliyor. Neyse ki gittiğim okulların çoğu sadece erkek öğrenci alan okullardı. Birçok yerde, birçok okul. Neden? Hep hareket halindeydik.

Bir şeyden mi kaçıyorduk? Yoksa bir şeye mi koşuyorduk? Öykü neydi? Hiç bilemedim. Onda, Mutti'de, öyle çok öykü vardı ki.

Helnea her ay onları yakardı, kirli hijyenik petlerini. Ingeborg'u götürdüğü o gün, kanlı petlerini yanan kitapların üzerine koymuştu. Ateşe katıştırıyor ve başını kaldırıp katıksız bir nefretle bana bakıyordu. Sanki biliyormuş gibi.

O okullara girmemi sağlayan, Mutti'nin öyküleriydi. Yalnız en itibarlı, yüksek bir akademik düzeye sahip kuruluşları seçerdi daima. Başkana diploma ve sertifika portfolyosunu, önceki okullardan verilmiş övgü dolu raporları gösterirdi. Onları nasıl oluşturmuş olduğunu ancak tahmin edebiliyordum. Sevimli bir tavır, çekici bir gülümseme, bir bacağın hatta bir göğsün gösterilmesi, çenebazlıkla. Hepsini ele geçiriyordu. Her defasında kabul ediliyordum. Ama hiçbir zaman birkaç dönemden fazla kalmıyordum. Ayak uydurmakta zorlanacağımı söylüyorlardı. Gerçi hatırlıyorum, bir defasında bir kupa kazanmıştım. Ne içindi? Muhtemelen İngilizce için. Onu eve götürdüğümde Mutti'nin coşkusunu, onu elinde tutup bakışını, sonra öpüşünü ve sanki kavalyesiymiş gibi minik gümüş kollarını tutarak odanın içinde dans edişini netlikle ve ürpererek hatırlıyorum. Onu şarapla doldurdu—ufak bir kupaydı—ve yudumladı, hatırlıyorum, dudakları kupanın kenarında sevgiyle kıvrılıyordu.

Bugün Matyeus-Prinn işlere yetişmekte zorluk çekip çekmediğimi soruyordu. Efendileri Yüksek Cellat'a, Phineas Goode adında birini araştırma asistanı olarak işe almayı düşündüğümden söz etmiştim. M-P'ye bir kitap yazmayı düşündüğümü, bunun büyük bir proje olduğunu söyledim. Böyle asistanların, çalışmayı üstatlarının bıraktığı yerden devam ettirdiklerine sıklıkla rastlandığından söz ettim. Öldükleri zaman, demek istiyorum, dedim. O zaman M-P sırıtarak, bu dünyada fazla kalmayacak mısın, diye sordu. "Aramızda kalsın" dedi, kasanın doldurabildiklerinden daha çabuk boşalmakta olduğundan bahsetmesi gerektiğini hissetmiş. Kısacası, kesintiler, kadroda genel bir eksiltme, dedi. Başımı öteye çevirdim. Eksiltsinler, diye düşündüm, benim zihnimi dolduracak kadar şey var zaten. O Inge.

Daha sık buluşmanın bir yolunu bulmak faydalı olabilir, diye düşünüyorum. Bunun üstünde biraz durmalıyım. Ne yapılabileceğini görmeliyim.

Bu kitaba başlamak, sanki onu var olmaya, Castle Keep'e çağırmış gibi. Şimdi onu bulduğuma göre, bir kelime daha yazma ihtiyacı duymuyorum, yazamıyorum.

Mart 2003. Son yazdığımdan bu yana on üç yıl geçti. Farklı bir yerdeyim, Laponya'da, tam olarak, Inari'de. Bugünlerde dedikleri gibi, "farklı bir zihniyette"yim. On üç yıl sonra ve Matyeus-Prinn'in uzun zaman önceki sorusuna cevaben: Hayır, bu dünyada fazla kalmayacağım. Birkaç saat, hatta. Oral kanser. Bu yüzden sesim kendi sesim gibi çıkmıyor ve tonumda bir değişiklik fark etmiş olabilirsiniz. Asla bu sayfalara devam etmek niyetinde değildim; ama buradayım işte, hayatımın bu son sabahında. Bu iş bitene kadar ölemem ve asli sorumun yanıtı daha net olmayabilir. Çünkü bunun ne olduğunu bilmiyorum, sadece kimin için yazıldığını biliyorum.
Şafağa çok var. Daha önce hiç karşılaşmadığım kadar derin bir karanlık hissediyorum ve o kadar soğuk ki.
Bir iki yıl önce kendimi St. Bartolph'tan emekli ettim. Matyeus-Prinn'in yarı emekliliği önermesinden sonraki sekiz yıl göz boyamadan ibaretti. Olan çalışmalarım, kırk yılda bir, bir konferans düzeyine düşmüştü. Sayısız araştırma projesine başladım ve bıraktım. M-P çoğunlukla beni görmezden geliyordu; ona "gidiyorum" dediğimde rahat bir nefes aldı. Ben de gittim ve arkama bakmadım. Oradan ayrıldıktan sonra, bir yıl kadar Avrupa'yı dolaştım; çocukluğumda sık sık gittiğim yerleri, tüm o müzeleri, galerileri, tiyatroları ve kiliseleri– çocukken benden esirgenen tüm o harikaları– ziyaret ettim. Leydimizin Kilisesi hâlâ yerinde duruyor, günah çıkarma odacığı pek değişmemiş, kafesin arkasından bana fısıldayan ses bile aynı ses olabilir.
Ah ama insanın son saatlerinde hayatını anlatması ne kadar zor. Aniden, öyle çok şey var ki. Artık infaz odasına çağrılan idam mahkûmu bir adam gibi hissediyorum kendimi sanki; bir hayattan vazgeçiş duygusu, "ne idiysem oydum" duygusu var. Mücadele, görüyorsun, Phineas. Savaş kazanıldı. Neysem oyum. Başka bir şey olmaya, aksini kanıtlamaya, telafi etmeye zaman kalmadı. Ölüm, İngilizce "death": *tod daudhi dauthuz.** İnanmak zor, şey olacağıma...

Hayatı, öyküleri, kurguları. Mutti'nin bir yeteneği vardı. İpek gibi bir dil. Aklımı çeliyordu. Gözlerimi bile kapatmadan, o dünyalarda

* Bazı arkaik dillerde ölüm anlamına gelen sözcükler. (ç.n.)

yaşıyordum; o kör edici kar beyazında orada, Gerda ve Kay'la birlikteydim. Ben Kay'dım, cam parçası gözümde, yüreğimdeydi, güzelliği çirkin ve çirkinliği güzel yapan Sihirli Ayna'nın parçası. O, Kar Kraliçesi'ydi, uzun ve ince ve göz alıcı beyazlıktaki kardan pelerininin içinde. Bazen Kar Kraliçesi'nin garip bir biçimde uzak, ruhsuz sesiyle konuşurdu ve onun kollarında olduğum halde, muazzam bir yapının, buzdan bir katedralin içinde, tahtta oturduğunu görürdüm; pelerininin keskin hatlarını, oyulmuş kıvrımlarını görür, hareket ettiği zaman çıkan hafif çıtırtıları ve şıngırtıları ve dışarıda, zincirlenmiş köpeklerin ulumalarını duyardım.

Ben doğmadan önce bile (her nedense onu, cin yudumlayan, fazla yemeyen kayıtsız bir gebe olarak görüyorum), göbeğinin ince duvarlarından fısıldayarak, beni o öykülerle mi uyuşturmuştu? Hans Christian Andersen, Grimm Kardeşler ve biraz daha büyüdüğümde, annesinden duymuş olduğu öyküler, Kuzey'in tanrıları, Freyr, Odin'in oğlu Balder, Şiir Tanrısı Bragi, bilge Mimir, kötü yürekli Loki. "Loki'nin Bağlanması" hikâyesinden dehşete kapılmıştım, Mutti bana onun tanrılar tarafından yakalanışını ve bir mağaraya götürülüp kayalara bağlanışını anlattığı zaman. Dev Skali ölümcül zehre sahip bir yılan bulmuş ve onu Loki'nin başının üzerine asmış; zehir damlaları Loki'nin üstüne damlıyormuş ve o, işkence içinde, acıyla bağırıyor, zincirlerinin içinde kıvranıyormuş. Ben oradaydım, zincirlerin içinde; onun acısını duyuyordum... Ama ben Odin'dim. Bana o söyledi. *Roberr, benim küçük Odin'im*. Mutti yenilmez olduğuma inandırdı beni. Tanrıların Alacakaranlığı'ndan, Ragnarok'tan, tüm o tanrıların can verdiği, saltanatın sonundan söz etmedi bana.

Şimdi benim alacakaranlığım çöktü ve öleceğim.

Onu incitmiş olduğuma, düzenli olarak onu yaraladığıma inanıyordum. Bunu tam olarak nasıl ve ne zaman yaptığım hakkında hiçbir fikrim yoktu. *Kadın Vücudu*'nun kütüphanedeki bir nüshası yoluyla nihayet bu sırra vakıf olduğum, aylık kanamaların yaşamın bir olgusu olduğunu okuduğum zaman, inanılmaz bir rahatlama duydum. Sonra da öfke. Onun yüzünden, yaptıkları yüzünden. Kendimi öylesine suçlu hissettiğim için.

Küvetteki vücudunu hatırlıyorum. Yıkanırken ona arkadaşlık etmemden hoşlanırdı. *Roberr, gel konuş benimle, Roberr, Mutti kendini yalnız*

hissediyor. Klozetin kapağına oturur, bakmamaya çalışırdım; ama göğüsleri, etrafını kollayan vahşi bir hayvanın gözlerine benzeyen, su yüzeyinin hemen altındaki göğüs uçları daima gözüme ilişirdi. Sonra aniden bir bacağını zarifçe uzatır, onu uzun uzun sabunlar, ara sıra kaşlarını kayıtsızca kaldırarak ve çenesini cilveli bir biçimde eğerek, benden yana bakardı. *Havlu, Roberr, vite-vite*! Çabuk-çabuk ona havluyu uzatırdım; çünkü zaten sudan çıkıyor olurdu. Dalgalardan yükselen Venüs gibi. Gerçi vücudunu ayrıntılı olarak hatırlamıyorum. Anılar değişiyor, etli kıvrımlardan, Rubinvari dişi bir dolgunluktan, yeme bozukluğu olan bir hastanın kemikli, zayıf, iskelete benzer vücuduna kadar farklılık gösteriyor.

Belki de hatırlamak istemiyorum. Başladığı zamanı ya da sıklığını. Belki de o zamandan beriydi, anılarının asla geri getirilemediği o hakiki masumiyet zamanından, yalnız açlığın acısının ve sevgiyi öğrenmemizi sağlayan, acının kesilişinin var olduğu zamandan beri. Onun beni seviş biçimiydi bu. Birçok defa. Sayısız defalar. Ama bir defaya sıkıştırılmış. Bir defayı unutmak, hafızanın gizli mahzenine sokuşturmak, bağışlamak daha kolay.

Onun kollarında, sıcacık. Kokusu... alkolle bilenmiş pudra, parfüm, misk. Yumuşak, kaygan ipek sabahlığı. Teni. Bana o öyküleri anlatırken parmaklarıyla alnımı okşar, bu arada parmakları vücudumda dolaşırdı. *Odin, Odin, Odin*. O *nasıl da güçlüydü, Roberr*: *Tıpkı senin gibi, Roberr*. Başımı, yüzümü, ellerimi öperdi. *Ne küçük eller*! Öpücükleri daha aşağıya uzanırdı; dudakları yumuşak ve nemliydi. Sessiz tutkusunu daima hissederdim. Üzerimdeki dudakları sıcak, sıcacıktı. Ağzı sıcak ve ıslaktı. Dili. Onun bir parçasıydım, bağlı, sağlam.

Tehditler, görünüşe göre daima varolan o kederleri içkiyle boğmaya çalıştığı zaman gelirdi. *Mutti'ni seviyorsun, değil mi, Roberr. Değil mi*! *Biliyorsun, beni incitecek bir şey yapacak olursan, Mutti'ne karşı gelmeye cüret edecek olursan, bir kez bile bunu düşünmeye cüret edecek olursan... anlarım*! *Mutti anlar*! *Ne yaparım, biliyor musun*? *Böyle, Rob-err*! Dikiş makasını bulamayacak kadar sarhoş olduğundan, eliyle makas işareti yapardı ve ne demek istediğini anlardım. Kimseye söylemeye cesaret edemezdim. Dilim, sözcükleri dışarıya kayıvermekten alıkoymak için, kalınlaştı ve şişti. Küçük Hans, derdi ona.

Roberr'imin küçük kılıcı. Ona zarar verdim diye dehşete kapılmıştım. Kanı gördüğümde.

Banyoda yıkanıyor, lavaboda durmuş, bir lifle bacaklarının arasını siliyordu. Beyaz lif kan olmuştu. Dönüp beni, gözlerimdeki korkuyu görünce, havluyla kurulandı, sonra elimi tutup beni yatak odasına götürdü ve yanına yatırdı. Bana Thor'un öyküsünü anlattı, onun, güçlü devanalarının kanıyla dolu bir nehirde yıkandıktan sonra, ebedi yaşamın olduğu sihirli diyara gidişini. Odin'in Toprak Ana'nın rahminden kan içerek en yüce güç haline gelişini. Runik harfleri, Odin'in bir ağaçta asılı durarak onların büyüsünü ve bilgisini elde edişini... *Odin, sessiz oğlu Vidar'la konuştu, Ey Sessiz Varlık, ancak sen bilebilirsin neden benim, Her Şeyin Babası Odin'in, dokuz uzun gün ve gece boyunca Dünya Ağacı'nda asılı durduğumu. Dokuzuncu gecede, Sihirli Bilgelik Harfleri aniden belirdi; karanlığın içinde göz gibi, yıldız gibi parlıyorlardı ve ben, beni ağaca bağlayan ipleri kestim ve runik harfleri içime aldım*... O İskandinav kahramanlarının, runik harfleri göğüslerine kazıyarak ve kan kaybından ölerek onun kendini kurban etme yolunu takip edişlerini anlattı bana.

Peki, o da yaptı mı bunu? O zaman, parmağını çocuk göğsüme koyup, kanıyla bir haç çizdi mi? Yaptı mı bunu? Çünkü o lekeyi ömrüm boyunca taşıdım gibi geliyor bana. Gaz lambasının ışığında hayatımın sayfalarını çevirir, sahneler gözlerimin önünden hızla geçerken. Bir kelebek sürüsü gibi, lahana kelebekleri.

Bahçenin içinde yürüdüğü o gün, iki tarafından deniz serpintisi gibi uçuşan kelebeklerle aynı yeşilimsi tonda bir sabahlığı vardı. Ben on, on bir yaşındaydım; yukarıdaki bir pencereden onu seyrediyordum ve birden... Yaz sabahının esintisinde sabahlığı açıldığında ne kadar güzel göründüğünü düşündüğümü hatırlıyorum. Çok güzeldi annem. Gailelerin oluşturduğu çizgilerin, yıpranmış yüzünün ötesine bakacak olursanız, gerçekten güzel olduğunu görürdünüz. İşte o andaydı ya da belki böyle başka anlar da vardı, öfke nöbetlerinin, yalanların, öykülerin, bana yaptıklarının ötesini görebildim, bana sıkı sıkı sarılıp ağladığı zamanları düşündüm, kendini çok yalnız hissettiği için, varı yoğu ben olduğum için, sanırım bana yaptıklarının yanlış olduğunu anladığı ve onu bağışlamamı istediği için, beni sevdiği için ağladığı zamanları. O yüzden, onun sevgisini istediğim için, bağışladım onu, hep bağışladım.

Öyküler arasında bir öykü benimkisi.

Inge yüzündendi, anlarsın. O sevgiye yeniden ihtiyacım vardı. Ama benim kızım değildi o. Senin kızındı. Inge bu yüzden mi bana dön-

dü? B*abacık, lüffen, hayır*... Gördüğüm o hayaller, beni uyarmaya, beni durdurmaya mı çalışıyordu?
Kanı gördüğüm zaman– banyodaydık, Castle Keep'te– anlarsın, tekrar suçluluk duydum, onu incitmiş olduğum için... Mutti'nin kanı, bacaklarının arasında, ben çocukken. Yanlış bir şey yapmıştım. Yanlış bir şey yapmış olduğumu biliyordum.
Duyguları uzak tutmak için verdiğim o mücadele. Bir kahramanın ölümü olmayacak benimkisi. Söyleyecek bir şey kalmadı. Böylece,

Yakında karanlığın ve karların içinden ağacıma yürümek üzere yola çıkacağım.
Tek başıma yatacağım ama sessizce dinlenmeyeceğim,
Sonsuza kadar başıboş dolaşmaya mahkûm olan ruhu düşündüğün zaman
Bil ki ölümüm benim sonum olmayacak...
Bütün yaptıklarım için, "hakikaten üzgünüm" diyeceğim.

"Günah Çıkaran Peder" sıfatımda, yargılamaktan ve mahkûm etmekten kaçınmalıyım. Dediğim gibi, ne hatip ne de fakih değilim; sadece dinledim, öyküleri duyduğum gibi sundum, gerçi tam olarak kelime kelime değil ve belki bir iki süslemeyle. Ama onlar konuştular. Benim aracılığımla konuşmalarına izin verdim. Onları kendime çektim ve şimdi onları serbest bıraktım.

Anonimliği korumak için adlardan bir ikisinin değiştirilmiş olduğunu itiraf etmeliyim. (Bu nedenle Reemie'nin kitabı üzerinde biraz redaksiyon yapmak gerekti.) Mesela Phineas'ın adı Phineas ama "Goode" değil ve Bayan Finlay da Alathea değildi. Ve Castle Keep "alabildiğine gerçek" olduğu halde, Hart Tepesi'nde yer almıyor. (Nyssa adlı çocuğa gelince... O hiç var oldu mu? Fazla ağır bir sembol müydü acaba... umudun, aydınlığın sembolü?) Ama emin olun ki anlattıklarım hakikattir ve son derecede karanlık bir hikâyedir.

Peki, size başka ne anlatayım? Bilmeniz gerekmese de ya da zaten farkındasınızdır, kızılgerdanların yumurtaları uçuk mavidir,

üvezin kötü ruhları uzaklaştırdığına inanılır, mitolojide Odin, Herne, Puck ve Robin* birbirleriyle bağlantılıdır, suçluluk yumurtanın hem sarısı hem de kabuğudur. Reemie'nin şapkasında eksik olan şeyi ya da Viviane'ın kız kardeşinin defterinde işaretlediği iki sözcüğü bilmeniz gerekmiyor ya da zaten tahmin ettiniz.

Bu arada, Gwynne bana, onca yıl kendisini tehlikeden uzak tutmak zorunda kalmanın, ablasına nelere mal olduğunu tahmin edip edemediğimi sordu... *Ablamın sessizliği, onun etrafıma çizdiği koruyucu bir daireydi*. Ama tabii en büyük koruması, öylesine "güzel yüzlü" olması, renkleri bakımından ablası Viviane'a taban tabana zıt olmasıydı. Viviane Reemie'nin kızı kadar koyu saçlı ve soluk benizliydi, biliyorum.

Viviane'la ilgili olarak, sözcüklerinin o kadar kıt, hakikatinin, öykülerin arasında öylesine kaybolmuş olmasından sorumlu mu tutulmam gerekiyor? Ama bu şekilde geldi, bir cildin sayfaları arasına sıkıştırılmış notlar gibi; hakikat de çoğu zaman böyle saklanır.

Ama şimdi, can alıcı noktaya gelelim. Yani bana. İtiraf edecek bir şeyim var mı? Eğer olsaydı, birçok değişik kılıkta geldiğimi söyleyebilirdim: galerideki profesör, arboretumdaki rahip, Dr. Y, Gwynne'in geyiği, "davetsiz misafir" kızılgerdan... Ya da Reemie'nin sözünü ettiği, geri getirilemeyen o hakiki masumiyet çağının Reemie'si, beşikteki bebek, asla var olmayan iyi Reemie... Eh, belki de olmamıştır. Gwynne'in geliş nedeniyle ilgili olarak, bütün bunları duymuş olduğuma göre, artık masum değil miyim? Ya da anlattığıma göre, daha az mı masumum? Daha çok mu? Yoksa ikisi de mi? Melekler ve şeytanlar hepimizin içinde yaşar.

Şimdi aile bir araya geldi ama farklı bir biçimde ve temelli. Castle Keep'in holünde, mandala dairesinin koruması içinde el ele tutuşarak durduklarını görüyorum. Şimdi ilkbahar ve zihnimde, bir balkonda çiçek soğanlarının açtığını ve Yıldırım Ağacı'nın dallarının minik yeşil filizler verdiğini canlandırıyorum.

Böylece, yalnızım, Reemie'nin diyebileceği gibi, "günah çıkarma odacığının klostrofobi yaratan mahremiyeti"ne sahip bu

* İng.: Kızılgerdan. (ç.n.)

odada. İçini dökmek, "göğsündeki lekeyi temizlemek" ne rahatlatıcı bir şey. Çok yükseklere çıkmış olduğumu, Olympos Dağı'nın zirvesinden aşağıya baktığımı hissediyorum belki de yüce Gladsheim sarayının damından ya da bir başka semavi gözlem noktasından. Yeterince uzun süre baksaydım, Phineas'ın sebze tarhıyla meşgul olduğunu ve Maggie'nin büyük bir tuvale son fırça darbesini vurduğunu görebilirdim. Gwynne'in, sağırlar için kurulmuş bir araştırma enstitüsünde ona bir pozisyon teklif edilen mektubu okuduğunu görebilirdim. A, bir de Goode'ların istihkâmlarının içinde, evrenlerinin merkezindeki güneşmişçesine parlayan *Hakikat Kitabı*'nı... Ne hoş.

Ya Viviane? Yakın gelecekte, eleştirmenlerce çok beğenilen *Sağaltıcı İmge* adlı çalışmadaki fotoğrafları büyük övgü alacak ve o, ünlü bir fotoğrafçı olacak.

A evet, uzun bir gün oldu bu ve aynı derecede uzun bir gece olacak, tabii. Ekinoksta nihai olarak tatmin edici bir şeyler var: Tıpatıp aynı ölçüde aydınlık ve karanlık, mükemmel bir karşıtlık halindeki eşit kuvvetler.

Hepsi gitti ve burada hiçbir şey yok, benden ve kırık bir çerçevenin içindeki dizelerden, boş bir kadife keseden ve bir çocuğun çizimlerinden başka. *Kitap*'a gelince, o kapalı kalacak.

O halde benim, çalışma odasındaki Messina'lı Aziz Hieronymus olduğumu hayal edin, masamdan kalkıp çalışma köşemden ayrıldığımı, uzakları gören o pencereye doğru gittiğimi, orada kollarımı alabildiğine açıp– hop-hop-hop– pencerenin pervazına çıkıverdiğimi. Ama şapkamı ve ağır, siyah paltomu giyiyorum ve şimdi kapıyı açıyorum, serin bahar havasını içime çekerek eşikten anacaddenin her günkü kargaşasına adım atıyorum ve adeta ayaklarım yere değmeden, Işık Âlemleri denilen o yerlere doğru hızla ilerliyorum.

Teşekkürler

Dr. Matthew Woodcock'a ve Öykü Anlatıcıları Roger Hurn ve Tina Bilbe'ye, cömertçe verdikleri zaman ve bilgi için; Sceptre'dan Carole Welch'e, editöryel incelemesi için; Gillian Stern'e, "yeniden görme"me yardımcı olduğu için; Curtis Brown'dan Vivienne Schuster'a, "yanımda olduğu" için; Barbara James ve Carol Cornish'e, çok değerli araştırmaları için ve her zamanki gibi, Carol Cornish'e en derin şükranlarımla, "iş"e inandığı ve "gergin ipteki yürüyüş"ü anladığı için.

AYRINTI

Erskine'nin Kutusu romanıyla haklı övgüler alan ve ödüller kazanan Kym Lloyd, yine okurlarını hayal kırıklığına uğratmıyor...

Suçluluk Kitabı'nda bu defa, esrarengiz bir itirafçının ağzından bir aile dramına tanık oluyoruz. Goode'lar görünürde, kendi yarattıkları cennetlerinde mutlu mesut yaşayan mükemmel bir ailedir. Ancak, altı kişilik ailenin her bir bireyinin ruhunu kemiren korkuların günbegün gözlerini kör edip burunlarının dibinde yaşananları fark etmelerini engellemesiyle birlikte sahte cennetleri bir anda cehenneme dönüşür.

Görmezden gelinenler, söylenmeyip de içe atılanlar, çocuklukta açılan yaralar, ruhlarındaki çatlaklardan sızarak, oluşturduğu "suçluluk" girdabında tüm aileyi paramparça eder.

Peki, tekrar bir araya gelebilecekler midir? Gelirlerse bu nasıl mümkün olacaktır?

Ensestle yaralanmış bir çocuk, çektiği acıların sonuçları için af dilerken gerçekten huzur bulabilecek midir?

Pedofili bir çocuğun ruhunda onulmaz yaralar açarken onun sessiz çığlıklarını duyan olacak mıdır? Ya duyanların hali ne olacaktır?

Kym Lloyd *Suçluluk Kitabı*'nda insan ruhunun karanlık dehlizlerinde dolaşarak bir yandan bu gibi yürek burkucu sorulara yanıt ararken bir yandan da okuru kendi "suç" dünyasıyla yüzleşmek zorunda bırakıyor.

AYRINTI • YERALTI
ISBN: 978-975-539-583-8

AYRINTI

